

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Rawa Mazowiecka
Termin kontroli:	28 lipca – 19 września 2014 rok
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Urszula Podrażka-Krawczak – Gł. Inspektor Krystyna Głąb – Inspektor
Okres objęty kontrolą	2012, 2013 oraz I półrocze 2014 roku
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/28/2014 z dnia 24 czerwca 2014 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz.1198), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Rawa Mazowiecka położona jest na Wysoczyźnie Rawskiej we wschodniej części województwa łódzkiego, w powiecie rawskim. Gmina obejmuje 54 miejscowości skupione w 38 sołectwach, zajmujących obszar 163 km², który zamieszkuje około 8.695 osób. Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacji samochodowej, do których należą droga ekspresowa Warszawa – Katowice, Wrocław oraz drogą łączącą aglomeracje warszawską i łódzką. Teren Gminy posiada dobrą sieć dróg lokalnych i połączeń międzymiastowych a ich korzystny układ oraz bliskość miast Łodzi i Warszawy sprawiają, że obszary położone przy szlakach komunikacyjnych stają się atrakcyjnymi terenami dla inwestorów, co jest atutem dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości na terenie gminy.

Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiła 308 osób w tym 146 osób to kobiety. Stopa bezrobocia na 31 maja 2014 rok wynosiła w powiecie rawskim 8,3%.

Adres siedziby Urzędu Gminy:

Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej

ul. Aleja Konstytucji 3 Maja 32

96-200 Rawa Mazowiecka

woj. łódzkie

e-mail:

Strona www BIP :

Telefon 046 814-42-41.

Nr regon dla Urzędu Gminy – 000547879 Nr regon dla Gminy - 750148420

Nr NIP dla Urzędu Gminy – 835-10-18-610 Nr NIP dla Gminy - 8351543055

Przedmiotowa kontrola ma charakter kontroli kompleksowej, obejmującej prawidłowość prowadzenia gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Rawa Mazowiecka.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z sporządzonych na dzień: 31 grudnia 2011 roku, 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2013 roku, kontrolujący ustalili wskaźniki obrazujące sytuację finansową Gminy Rawa Mazowiecka w latach 2011-2013.

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2011	2012	2013
	WSKAŹNIKI BUDŻETOWE		w %		
1	W _{B1}	udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	93,86	91,94	94,83
2	W _{B3}	udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	1,57	4,48	12,96
3	W _{B4}	udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	21,15	8,52	8,80
4	W _{B5}	obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	45,61	46,56	48,02
5	W _{B6}	udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	1,59	4,31	13,01

6	W_{B7}	wskaźnik samofinansowania	31,14	120,60	229,46
---	-----------------------	---------------------------	-------	--------	--------

Wskaźnik W_{B1} - udział dochodów bieżących w dochodach ogółem

$$W_{B1} = \frac{D_b}{D_o}$$

D_b - dochody bieżące,

D_o - dochody ogółem

zmieniał się na przestrzeni lat 2011-2013 wykazując tendencję malejącą w roku 2012 w stosunku do roku 2011 o 1,92% i wzrost ponownie w roku 2013 o 2,89%.

Nadwyżka operacyjna

$$N_o = D_b - W_b$$

D_b - dochody bieżące,

W_b - wydatki bieżące

w analizowanym okresie nadwyżka operacyjna zwiększała się w kolejnych latach od 306.593,19 zł w roku 2011 do 879.657,29 zł w roku 2012 i do 2.881.958,01 zł w roku 2013.

Wskaźnik W_{B3} - udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem

$$W_{B3} = \frac{N_o}{D_o}$$

N_o - nadwyżka operacyjna,

D_o - dochody ogółem

określający stopień możliwości zwiększenia wydatków inwestycyjnych lub bieżących w stosunku do osiągniętych dochodów w roku 2011 wyniósł 1,57% i wykazywał w latach następnych tendencję wzrostową, a mianowicie w 2012 roku wynosił 4,28% a w roku 2013 roku 12,96%.

Wskaźnik W_{B4} - udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

$$W_{B4} = \frac{W_m}{W_o}$$

W_m - wydatki majątkowe,

W_o - wydatki ogółem

w analizowanym okresie wykazywał tendencję spadkową i wynosił: w 2011 roku - 21,15%, w 2012 roku - 8,52% i w roku 2013 roku na zbliżonym poziomie do roku 2012 a mianowicie 8,80%.

Wskaźnik W_{B5} - obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia

$$W_{B5} = \frac{W_w}{W_b}$$

W_w - wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,

W_b - wydatki bieżące,

w latach 2011 - 2013 utrzymywał się na zbliżonym poziomie, tj. 2011 roku wynosił 45,61%, w 2012 roku - 46,56%, w 2013 roku - 48,02%.

Wskaźnik W_{B6} - udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem

$$W_{B6} = \frac{N_o + S_m}{D_o}$$

N_o - nadwyżka operacyjna,

S_m - dochody ze sprzedaży majątku,

D_o - dochody ogółem

w 2011 roku wynosił 1,59% i uległ zwiększeniu do 4,31% w 2012 roku i do 13,01% w roku 2013.

Wskaźnik W_{B7} - wskaźnik samofinansowania

$$W_{B7} = \frac{N_o + D_m}{W_m}$$

N_o - nadwyżka operacyjna,

D_m - dochody majątkowe,

W_m - wydatki majątkowe

zmieniał się na przestrzeni lat 2011-2013 wykazując tendencję wzrostową z 31,14% w 2011 roku wzrósł do poziomu 120,60% w roku 2012, i do 229,46% w roku 2013 roku.

Sytuację finansową jednostki charakteryzują wskaźniki odniesione do liczby mieszkańców, które w latach 2011 - 2013 w Gminie Rawa Mazowiecka w przeliczeniu na mieszkańca na ostatni dzień danego roku wynosiły:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2011	2012	2013
	WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA				
			w zł		
1	W_{L1}	transfery bieżące na mieszkańca	1.268,31	1.338,02	1.396,46
2	W_{L2}	nadwyżka operacyjna na mieszkańca	35,27	101,62	331,45
3	W_{L3}	zobowiązania ogółem na mieszkańca	807,16	742,58	497,61
4	W_{L4}	zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	807,16	742,58	425,39

Jak wynika z tabeli:

Wskaźnik W_{L1} - transfery bieżące na mieszkańca

$$W_{L1} = T_b : L$$

T_b - transfery bieżące (subwencja ogólna i dotacje bieżące),

L - liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego (w 2011 roku - 8.693 osoby, w 2012 roku - 8.657 mieszkańców, w 2013 roku - 8.695 mieszkańców), w badanym okresie wykazywał tendencję wzrostową, a mianowicie: z poziomu 1.268,31 zł w 2011 roku, wzrósł o 69,71 zł w 2012 roku, i w 2013 roku do kwoty 1.396,46 zł.

Wskaźnik W_{L2} - nadwyżka operacyjna na mieszkańca

$$W_{L2} = \frac{N_o}{L}$$

N_o - nadwyżka operacyjna,

L - liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego (jak wyżej)

w latach 2011-2013 przeliczona na mieszkańca wzrastała w każdy kolejny rok z 35,27 zł w roku 2011 do 101,62 zł w roku 2012 i do 331,45 zł w roku 2013.

Wskaźnik W_{L3} - zobowiązania ogółem na mieszkańca

$$W_{L3} = Z_o : L$$

Z_o – zobowiązania ogółem,

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego (jak wyżej)

w kontrolowanym okresie poziom badanego wskaźnika wahał się, a mianowicie: w 2011 roku zadłużenie na jednego mieszkańca wynosiło 807,16 zł, w roku 2012 odnotowano wzrost zadłużenia do 742,58 zł, a następnie w 2013 roku uległo zmniejszeniu i wynosiło 497,61 zł.

Wskaźnik W_{L4} – zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca

$$W_{L4} = Z_o_{UE} : L$$

Z_{o_{UE}} – zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne, tj. środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych,

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego,

wykazywał wartości tożsame ze wskaźnikiem **W_{L3}**, w odniesieniu do roku 2011 i 2012 i był niższy niż wartość wskaźnika **W_{L3}** w roku 2013 z uwagi na zaciągnięcie pożyczki w BGK.

Zestawienie wskaźników charakteryzujących zobowiązania Gminy Rawa Mazowiecka za lata 2011-2013 przedstawiono w poniższej tabeli:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2011	2012	2013
	WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ				
			w %		
1	W_{Z1}	udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	35,88	31,23	19,46
2	W_{Z2}	zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	35,88	31,23	16,63
3	W_{Z3}	obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	5,07	8,75	15,40
4	W_{Z4}	obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	5,07	8,75	12,58
5	W_{Z5}	obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia	20,30	35,71	58,73
6	W_{Z6}	obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	103,73	104,76	102,58
7	W_{Z7}	udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00
8	W_{U1}	udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00	0,00	0,00
9	W_{U2}	udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00

Wskaźnik W_{Z1} - udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem

$$W_{Z1} = \frac{Z_o}{D_o}$$

Z_o – zobowiązania ogółem,

D_o – dochody ogółem

w okresie 2011-2012 kształtował się na zbliżonym poziomie i wynosił: w 2011 roku - 35,88%, w 2012 roku - 31,23%, natomiast w roku w 2013 zmniejszył się do 19,46%.

Wskaźnik W_{Z2} - udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem

$$W_{z2} = \frac{Z_0 - UE}{D_0}$$

$Z_0 - UE$ – zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne,

D_0 – dochody ogółem

wykazywał wartości tożsame ze wskaźnikiem W_{z1} , w roku 2011 i 2012 natomiast w roku 2013 wynosił 15,40% co wskazuje na zaciąganie przez jednostkę w roku 2013 zobowiązań z tytułu umów zawartych na realizację projektów współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Wskaźnik W_{z3} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia

$$W_{z3} = \frac{O + R}{D_0}$$

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

R – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

D_0 – dochody ogółem

w kontrolowanym wykazywał znaczny wzrost i wynosił: w 2011 roku 5,07%, w 2012 roku – 8,75%, do 15,40% w roku 2013.

Wskaźnik W_{z4} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez zobowiązań na projekty unijne

$$W_{z4} = \frac{O + R - UE}{D_0}$$

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

$R - UE$ – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek bez rat kapitałowych na projekty unijne,

D_0 – dochody ogółem

wykazywał wartości tożsame ze wskaźnikiem W_{z3} w roku 2011 i 2012 natomiast w roku 2013 wynosił 12,58% co wskazuje na zaciąganie przez jednostkę w roku 2013 roku zobowiązań z tytułu umów zawartych na realizację projektów współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Wskaźnik W_{z5} – obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia

$$W_{z5} = O + R : D_w$$

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

R – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

D_w – dochody własne

w kontrolowanym okresie ulegał zwiększeniu, a mianowicie: z 20,30% w 2011 roku, wzrósł o 15,41% w 2012 roku i do 58,73% (o 38,43% w stosunku do roku 2011) w 2013 roku.

Wskaźnik W_{z6} – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia

$$W_{z6} = \frac{W_b + R + O}{D_b}$$

W_b – wydatki bieżące,

R – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

D_b – dochody bieżące

w analizowanym okresie wskaźnik z poziomu 103,73% w 2011 roku wzrósł do poziomu 104,76% w roku 2012, a następnie spadł do 102,58% w 2013 roku.

Wskaźnik W_{z7} – udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem

$$W_{z7} = \frac{Z_w}{Z_o}$$

Z_w – zobowiązania wymagalne,

Z_o – zobowiązania ogółem

był niezmienny w badanym okresie i wynosząc „0” świadczył o braku zobowiązań wymagalnych.

Również zerowe wskaźniki **W_{u1}** i **W_{u2}** w latach 2011, 2012 i 2013 wskazują na brak wymagalnych zobowiązań jednostki wobec ZUS-u, KRUS-u i NFZ.

Szczegółowe wyliczenia ww. opisywanych wskaźników oraz wskaźnika zadłużenia wynikającego z art. 243 ustawy 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych przedstawiono w tabelach stanowiących załącznik nr 2 protokołu kontroli.

Wyliczenie wskaźnika zadłużenia określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych dla Gminy Rawa Mazowiecka na: 2012 rok, 2013 rok i 2014 rok.

Wzór:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db - dochody bieżące,
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb - wydatki bieżące,
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy,
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Dane do wyliczenia wskaźnika zadłużenia:

Symbol	ROK 2012 (wartość w zł)			
	2012 (n) planowane	2011 (n-1) wykonane	2010 (n-2) wykonane	2009 (n-3) wykonane
R	1.459.124,00	759.208,00	88.814,12	92.034,91
O	342.400,00	231.317,88	23.320,00	8.359,00
D	21.277.066,81	19.557.264,32	21.716.745,07	17.925.363,37
Db	19.906.351,11	18.356.575,57	20.415.671,28	17.620.561,28

Sm	50.000	3.330,83	12.686,20	16.380,00
Wb	19.348.562,81	18.049.982,38	17.770.92,15	16.081.727,25

Wynik: wskaźnik zadłużenia na rok 2012 wynosił **0,08472 > 0,07499**

Określona w artykule 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych relacja sumy spłat rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami do planowanych dochodów ogółem dla Gminy Rawa Mazowiecka na 2012 rok wynosiła **0,08472**, podczas gdy średnia arytmetyczna z ostatnich 3 lat dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące, w stosunku do dochodów ogółem wyniosła **0,07499**, co wskazuje na niespełnienie przez jednostkę w 2012 roku wymogów dla uchwalenia budżetu, wynikających z art. 243 cytowanej wyżej ustawy.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Miasta Łowicz na lata 2012 - 2017, przyjęta uchwałą nr XIV/69/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 stycznia 2012 roku ze zmianami (ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr XXIII/129/12 z dnia 28 grudnia 2012 roku) zakładała spełnienie wymogu wynikającego z art. 243 cytowanej wyżej ustawy od roku 2014. Wg powyższych prognoz finansowych wskaźnik zadłużenia gminy na 31 grudnia 2012 rok wynosił 33,05% - był zgodny z art.170 ustawy o finansach publicznych - (nie przekroczył 60% planowanych dochodów) oraz wskaźniki spłaty zadłużenia w latach 2012-2013 nie przekroczyły 15% zgodnie z art.169 cytowanej ustawy.

Symbol	ROK 2013 (wartość w zł)			
	2013 (n) planowane	2012 (n-1) wykonane	2011 (n-2) wykonane	2010 (n-3) wykonane
R	3.233.044,08	1.459.124,00	759.108,00	88.814,12
O	312.000,00	342.094,33	231.317,88	23.320,00
D	22.700.318,95	20.589.439,83	19.557.264,32	21.716.745,07
Db	21.403.353,95	19.390.591,96	18.356.575,57	20.415.671,28
Sm	157.300,00	7.770,28	3.330,83	12.686,20
Wb	19.572.897,95	18.510.934,67	18.049.982,38	17.770.92,15

Wynik: wskaźnik zadłużenia na rok 2013 wynosił **0,15617 > 0,06044**

Na rok 2013 relacja spłat rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami do planowanych dochodów ogółem wyniosła **0,15617**, podczas gdy średnia arytmetyczna z lat 2010, 2011 i 2012 dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące, w stosunku do dochodów ogółem wyniosła **0,06044**, co wskazuje na niespełnienie rygorów określonych w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych przy uchwaleniu budżetu na 2013 rok.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Gminy na lata 2013 - 2018, przyjęta uchwałą nr XXIV/131/13 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 31 stycznia 2013 roku ze zmianami (ostatnia wprowadzona uchwałą nr XXXIII/183/13 z dnia 19 grudnia 2013 roku) w zakresie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na lata 2013 - 2018 wskazywała na niespełnianie wymogów ww. artykułu. Wskaźnik zadłużenia w roku 2013 i kolejnych wg cytowanych wyżej prognoz, nie przekraczał 60% i wynosił 29,56% w 2013, 27,62% w 2014 roku do „0” zadłużenia w roku 2018. Wskaźniki zadłużenia od 2014 zgodne z art.243 ustawy o finansach publicznych i miały się kształtować na poziomie 4,32% przy dopuszczalnym 4,38% w 2014 roku, do 7,05% w 2018 przy dopuszczalnym 11,71%.

Symbol	ROK 2014 (wartość w zł)			
	2014 (n) planowane	2013 (n-1) wykonane	2012 (n-2) wykonane	2011 (n-3) wykonane
R	695.196,00	3.233.043,39	1.459.124,00	759.108,00

O	262.000,00	191.339,33	342.094,33	231.317,88
D	23.751.612,12	22.243.411,18	20.589.439,83	19.557.264,32
Db	22.691.152,12	21.093.149,84	19.390.591,96	18.356.575,57
Sm	90.000,00	10.596,09	7.770,28	3.330,83
Wb	20.995.959,07	18.211.191,83	18.510.934,67	18.049.982,38

Wynik: wskaźnik zadłużenia na rok 2014 wynosił **0,04030 < 0,06300**

Średnia arytmetyczna z lat 2011, 2012 i 2013 dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące w stosunku do dochodów ogółem wyniosła **0,06300**, a relacja spłat rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami do planowanych dochodów ogółem na 2014 rok wyniosła **0,04030**, co wskazuje na spełnienie rygorów określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych przy uchwaleniu budżetu na 2014 rok.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2014 - 2019, przyjęta uchwałą nr XXXIV/185/14 Rady Gminy z dnia 27 stycznia 2014 roku w zakresie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na lata 2014 - 2019 wskazuje na spełnianie wymogów ww. artykułu.

Wynik finansowy budżetu Gminy Rawa Mazowiecka

Składniki finansowe wynikające z art. 242 ustawy o finansach publicznych	2012	2013	2012	2013	2014
	Plan		Wykonanie		Plan
Dochody bieżące	19.906.351,11	21.403.353,95	19.390.591,96	21.093.149,84	22.691.152,12
Nadwyżka z lat ubiegłych	-	-	-	-	-
Wolne środki	559.732,74	329.128,08	562.267,01	329.128,08	568.780,68
Razem	20.466.083,85	21.732.482,03	19.952.858,97	21.422.277,92	23.259.932,80
Wydatki bieżące	19.348.562,81	19.572.897,95	18.510.934,67	18.211.191,83	20.995.959,07
Wynik	1.117.521,04	2.159.584,08	1.441.924,30	3.211.086,09	2.263.973,73

Z powyższych danych wynika, że kontrolowana jednostka przy uchwalaniu budżetu, jak również jego wykonaniu za lata 2012-2014 przestrzegała wymogów wynikających z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

W okresie objętym kontrolą Przewodniczącym Rady Gminy Rawa Mazowiecka był **Tadeusz Pazurek** wybrany w dniu 30 listopada 2010 roku, co stwierdziła uchwała Rady Gminy nr I/1/10 z dnia 30 listopada 2010 roku.

Uchwałą nr I/2/2010 Rady Gminy z dnia 30 listopada 2010 roku dokonano wyboru na Wiceprzewodniczących Rady : **Wiesław Klimczak i Anny Grabarz.**

Wójt

Wójtem Gminy Rawa Mazowiecka jest **Krzysztof Starczewski**, ponownie wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 21 listopada 2010 roku (zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Rawie Mazowieckiej z dnia 24 listopada 2010 roku), który objął obowiązki z dniem 30 listopada 2010 roku, z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Rawa Mazowiecka.

Skarbnik gminy

Uchwałą nr III/12/90 Rady Gminy w Rawie Mazowieckiej z dnia 27 marca 1990 roku, na stanowisko Skarbnika Miasta powołano **Barbarę Lipiec**.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Rawa Mazowiecka od dnia 6 grudnia 2002 roku jest **Anna Jakubiak**, powołana uchwałą nr II/3/2002 Rady Gminy w Rawie Mazowieckiej z dnia 6 grudnia 2002 roku.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223, poz. 1458), stosunek pracy na podstawie powołania, z dniem 1 stycznia 2009 roku przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, o czym zainteresowaną poinformował pismem nr Z.1111-1/2009 z dnia 2 stycznia 2009 roku Wójt Gminy.

Ww. na podstawie zarządzenia Wójta Gminy nr 7/2002 z dnia 31 grudnia 2002 roku pełni również funkcję Zastępcy Wójta.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Rawa Mazowiecka działało 10 jednostek organizacyjnych w tym: 8 jednostek budżetowych, zakład budżetowy oraz instytucja kultury.

Dane dotyczące jednostek organizacyjnych Gminy obejmujące: nazwę jednostki, wskazanie podstawy prawnej jej utworzenia oraz formy organizacyjnej zestawiono w wykazie *stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli*.

Kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych posiadali pełnomocnictwa udzielone przez Wójta Gminy na podstawie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 roku Dz. U. nr 142, poz. 1591 ze zm., obecnie tekst jednolity z 2013 roku, poz. 594 ze zm.). Szczegółowe dane w tym zakresie *zawarto w załączniku nr 4 protokołu kontroli*.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

W okresie objętym kontrolą obowiązywały postanowienia wynikające ze Statutu Gminy Rawa Mazowiecka uchwalonego przez Radę Gminy uchwałą nr III/19/2002 z dnia 30 grudnia 2002 roku, z zmianami wprowadzonymi uchwałą nr XLI/237/10 Rady Gminy z dnia 31 marca 2010 roku.

Statut w swej treści zawierał postanowienia ogólne, określał ustrój gminy, organizację wewnętrzną rady, tryb pracy rady, jednostki pomocnicze, zasady i tryb działania komisji rewizyjnej, zasady działania klubów radnych, tryb pracy Wójta, zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów rady, komisji i wójta.

Analiza zapisów zawartych w statucie Gminy wykazała, że nie zaktualizowano w nim informacji w zakresie wykazu jednostek organizacyjnych działających na terenie Gminy Rawa Mazowiecka, który stanowił załącznik do niniejszego statutu. W przedmiotowym wykazie ujęto jednostkę oświatową, tj. Szkołę Podstawową w Rososze, która została

zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2012 roku uchwałą nr XV/72/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 27 lutego 2012 roku. W trakcie kontroli Rada uchwałą nr XXXXI/220/14 z dnia 29 sierpnia 2014 roku wniosła zmiany do załącznika Statutu Gminy Rawa Mazowiecka wykreślając z wykazu jednostek organizacyjnych ww. placówkę oświatową.

Regulamin organizacyjny urzędu

W okresie objętym kontrolą, organizację i zasady funkcjonowania urzędu określał regulamin organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem nr 44/2009 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 grudnia 2009 roku.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy nie określiła zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony. Każdorazowo taką operację gospodarczą poprzedzała stosowna uchwała organu stanowiącego, zgodnie z art. 18 ust.2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. nr 2013 poz.594 ze zm.).

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zgodnie z art. 15a ust 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity z 2003 roku Dz. U. nr 153, poz.1505), obecnie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. nr 2014 poz.455), jednostka opracowała i wprowadziła w życie zarządzeniem Wójta nr 5/2006 z dnia 20 grudnia 2006 roku „Instrukcję w sprawie postępowania w przypadkach podejrzenia wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu” i ustanowiła koordynatora ds. współpracy z GIIF w osobie Anny Jakubiak - Sekretarza Gminy. W dniu 31 grudnia 2013 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka zarządzeniem nr 53/2013 wprowadził nową instrukcję w tym zakresie, uwzględniając w niej wymogi określone w ustawie z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

W okresie objętym kontrolą tj. w latach 2012-2013 w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej zawarto:

- w regulaminie organizacyjnym wprowadzonym w życie zarządzeniem nr 44/09 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 grudnia 2009 roku;
- w zarządzeniu nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka. Poprzednio obowiązującym w tym zakresie było

zarządzenie nr 47/2008 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy;

- w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w Urzędzie Gminy opisanej w rozdziale 3 i 5 załącznika nr 1 do cytowanego wyżej zarządzenia nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku;
- instrukcji kasowej stanowiącej załącznik nr 6 do zarządzenia nr 17/2013 Wójta z dnia 30 kwietnia 2013 roku;
- instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem nr 63/04 Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 2004 roku;
- zasadach rachunkowości dla projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej stanowiących załącznik nr 8 do zarządzenia nr 17/2013 Wójta Gminy z dnia 30 kwietnia 2013 roku;
- regulaminie udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro, wprowadzonej zarządzeniem nr 1.2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 15 stycznia 2013 roku;
- w zarządzeniu nr 14/10 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 czerwca 2010 roku w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka i jednostkach organizacyjnych Gminy oraz zasad jej koordynacji;
- w zakresach czynności pracowników.

Zgodnie z powyższymi, w procedurach kontroli wewnętrznej wydatków uczestniczą: Wójt Gminy odpowiedzialny za funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy oraz za prowadzenie kontroli zarządczej na poziomie jednostki samorządu terytorialnego. Sekretarz Gminy sprawujący funkcję kierownika administracyjnego Urzędu Gminy oraz koordynujący kontrolę zarządczą w Urzędzie Gminy oraz w imieniu Wójta we wszystkich pozostałych jednostkach organizacyjnych gminy. Sekretarz organizuje system kontroli zarządczej i sprawuje ogólny nadzór nad skutecznością działania tego systemu i prawidłowością wykorzystania sygnałów pochodzących z prowadzonych działań kontrolnych. Skarbnik Gminy odpowiedzialny za dokonywanie wstępnej kontroli w zakresie zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz w zakresie kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących tych operacji. Kierownicy referatów i pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach pracy, odpowiedzialni za kontrolę operacji dotyczących danego referatu lub stanowiska pod względem legalnym, gospodarnym, celowym i rzetelnym, pracownicy komórek merytorycznych posiadających upoważnienia i pełnomocnictwa udzielone przez Wójta, znajdujące się w zakresach czynności, odpowiedzialni za należyte przygotowanie i prowadzenie powierzonych spraw, zgodnie z obowiązującym prawem i regulacjami wewnętrznymi, pracownicy referatu finansowego odpowiedzialni za kontrolę dowodów finansowo-księgowych pod względem formalno – rachunkowym.

W rozdziale II i VII regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy określono organizację wewnętrzną kontroli i nadzoru, zakresy działania i kompetencje kierownictwa w tym Skarbnika w zakresie kontroli.

Wg unormowań zawartych w zarządzeniu nr 14/10 Wójta Gminy z dnia 30 czerwca 2010 roku, opracowanym na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 września 1998 roku o rachunkowości w związku z art. 40 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka i jednostkach organizacyjnych Gminy oraz zasad jej

koordynacji, kontrola finansowa stanowi jeden z elementów kontroli zarządczej. Kontrolujący zauważają, że wymogi w zakresie kontroli zarządczej wynikają z art. 68 i następnych ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013.885), stąd wskazanie na konieczność uaktualnienia obowiązujących w jednostce dokumentów w tym zakresie.

Zgodnie z ustaleniami wynikającymi z zarządzenia Wójta, realizacja kontroli zarządczej w obszarze mechanizmów kontroli to weryfikacja wszelkich operacji finansowych i gospodarczych przez kierownictwo, a także zgodnie z § 5 pkt 7 ust. 2 załącznika do cytowanego zarządzenia, przez pozostałych merytorycznych pracowników wykonujących określone zadania wynikające z zakresu czynności. Zgodnie z § 5 pkt 6 załącznika do wymienionego zarządzenia, obszar kontroli zarządczej obejmuje zarządzanie ryzykiem, identyfikowanym na etapie planowania budżetu oraz jego realizacji, co dokumentują spotkania z pracownikami i kierownikami referatów oraz kierownikami gminnych jednostek organizacyjnych. Realizacja standardów kontroli zarządczej w zakresie monitorowania i oceny, realizowana jest na wszystkich stanowiskach pracy poprzez bieżący monitoring funkcjonowania systemu kontroli przez kierownictwo urzędu, a także wykorzystywanie wyników kontroli przeprowadzanych przez inne podmioty zewnętrzne. Wg §3 powyższego zarządzenia, każdy kierownik jednostki organizacyjnej zobowiązany jest do opracowania w formie pisemnej i stałego uaktualniania procedur finansowych i procedur okołofinansowych. W roku 2012 w ramach realizacji procedur kontroli zarządczej koordynator zorganizował 5 spotkań z kierownictwem jednostek organizacyjnych i pracownikami oraz 4 spotkania w roku 2013, z których sporządzono stosowne protokoły. W trakcie niniejszych omawiano realizację zadań zaplanowanych w danym okresie oraz określano zagrożenia i ryzyka przy ich realizacji.

W ramach procedur kontrolnych określonych przez Wójta Gminy, w roku 2013 Skarbnik Gminy przeprowadził kontrolę gospodarki finansowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej. Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zawarto w stosownym protokole.

Zgodnie z zapisami rozdziału 5 § 28.1 załącznika nr 1 do zarządzenia Wójta nr 17/2013 z 30 kwietnia 2014 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, dokumenty finansowe dotyczące danej operacji gospodarczej po uprzedniej kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej **zatwierdzane są do wypłaty przez Wójta i Skarbnika Gminy lub osoby upoważnione.** Zgodnie z art. 54 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, głównym księgowym - skarbnikiem jest pracownik, któremu kierownik powierzył min. wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi. I takie kompetencje posiada Skarbnik Gminy w Rawie Mazowieckiej. Zapis o zatwierdzaniu przez Skarbnika dokumentów do wypłaty jest, więc niezgodny z postanowieniami powyżej cytowanego aktu prawnego, **wykonuje on, bowiem tylko dyspozycje** kierownika jednostki.

Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Barbary Lipiec - Skarbnika Gminy Rawa Mazowiecka ustalono, że spełnia ona wymogi określone w art. 54 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Kierownik jednostki nie powierzył na piśmie Skarbnikowi Gminy obowiązków i odpowiedzialności w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki.

W konfrontacji zadań określonych dla pracowników referatu finansowego wynikających z rozdziału V § 13 regulaminu organizacyjnego oraz zadań wynikających z zakresów czynności dla: Ewy Chojeckiej, Bożeny Plichty, Jadwigi Małgorzaty Dobrosz, Marleny Rudzkiej, Moniki Fiedorowicz stwierdzono, że są one spójne. Na podstawie ww. próby stwierdzono, że u wszystkich osób ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności poszczególnych pracowników.

Jak wynika z przedłożonego oświadczenia przez Skarbnika Gminy - Barbarę Lipiec, pracownicy referatu finansowego na bieżąco byli zapoznawani z obowiązującymi w jednostce regulacjami w zakresie kontroli finansowej. Brak adnotacji potwierdzającej fakt wykonania powyższej czynności. *Przedmiotowe oświadczenie stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.*

Podczas niniejszej kontroli, zebrano informacje dotyczącą szkoleń w 2013 roku, w których uczestniczyli pracownicy Referatu Finansowego oraz Skarbnik Gminy. *Przedmiotowa informacja stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.*

Zarządzeniem nr 24/2004 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 czerwca 2004 roku wprowadzono instrukcję kancelaryjną ustaloną rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku (Dz. U. nr 112, poz. 1319 ze zm.) w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych. Wpływająca korespondencja do kancelarii jednostki, ewidencjonowana jest na nośnikach elektronicznych w systemie „Doce Safe” pod datą wpływu. Oznaczona numerem rejestrowym dokumentacja zostaje przekazana kierownikowi jednostki lub osobie upoważnionej, gdzie podlega segregacji i przydzieleniu merytorycznemu pracownikowi celem dokonania dalszych czynności kontrolnych. Wyżej opisana rejestracja nie obejmuje faktur i rachunków, które wpływają bezpośrednio do referatu finansowego.

Zasady obiegu wpływających faktur, rachunków, dokumentów księgowych i dowodów przekazania rzeczowych składników majątku, opisano w rozdziale V załącznika nr 1 do zarządzenia nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku, zgodnie z którym wymienione dokumenty wpływają do Sekretariatu, gdzie potwierdzana jest ich data wpływu do jednostki i rejestrowane są w rejestrze prowadzonym ręcznie.

Dokumenty księgowe odnotowane w rejestrze i opieczetowane datą wpływu przekazywane są do referatu finansowego, a fakt ich odbioru potwierdzany jest parafą pracownika odbierającego dokument. Referat przekazuje dokument do merytorycznej komórki, skąd opisany i sprawdzony pod względem merytorycznym przez osoby upoważnione, przekazywany jest pracownikowi księgowości, który bada go pod względem formalnym i rachunkowym. Sprawdzone merytorycznie i rachunkowo dokumenty zatwierdza do wypłaty Wójt i Skarbnik Gminy lub osoby upoważnione. Po dokonaniu autoryzacji operacji księgowej za pośrednictwem kasy lub banku, na dowodzie stanowiącym podstawę dokonania zapłaty, umieszcza się klauzule, informującą o uregulowaniu zobowiązania. Zrealizowane dowody księgowe przekazywane są do komórki księgowości celem ich dekretacji i ujęcia w urzędzeniach księgowości analitycznej i syntetycznej. Przedmiotowa instrukcja w rozdziale 6 opisuje zasady sporządzania i zatwierdzania dokumentacji dotyczącej wypłaty wynagrodzeń pracownikom oraz wskazuje osoby podpisujące sporządzone listy płac w rozdziale 7 zasady wystawiania i rozliczania delegacji służbowych.

Elementy prawidłowo wystawionego i skontrolowanego dowodu księgowego, który podlega ewidencji w księgach rachunkowych jednostki, wyszczególniono w rozdziale 2 i 4 załącznika nr 1 do cytowanego wyżej zarządzenia Wójta Gminy.

Kontroli prawidłowości rejestracji wpływających do jednostki dokumentów i czy dokumenty stanowiące podstawę zapisów w księgach rachunkowych spełniają wymagania określone w instrukcji, dokonano w oparciu o zaewidencjonowane dokumenty (co piaty dokument) z miesięcy: grudzień 2012, styczeń i wrzesień 2013 roku i 10 faktur największych kwotowo z 2013 roku i faktur stanowiących saldo konta 201 na 31 grudnia 2013 roku – łącznie skontrolowano 86 dokumenty, które zestawiono w tabelach stanowiących *załącznik nr 28 protokołu kontroli* oraz w tabelach dotyczących realizacji inwestycji.

Wnioski z przeprowadzonej analizy zamieszczono w rozdziale IV „Rozrachunki i roszczenia”.

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych w zakresie wewnętrznej kontroli finansowej przeprowadzono w oparciu o testy kontrolne stanowiące załącznik nr 7 protokołu kontroli.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

W dniach od 2 marca do 30 kwietnia 2010 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Rawa Mazowiecka, przeprowadzili inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na podstawie upoważnienia Prezesa RIO: WK 601-2/4/2010 z dnia 9 lutego 2010 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2011 - 2013

Kontrole dotyczące gospodarki finansowej, przeprowadzone przez inne podmioty w latach 2011 - 2013 roku przedstawia *tabela stanowiąca załącznik nr 8 protokołu kontroli.*

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Rachunki bieżące i rozliczenia pieniężne kontrolowanej jednostki prowadzi Bank Spółdzielczy Mszczonów Oddział Rawa Mazowiecka. W dniu 31 grudnia 2013 roku upływał termin obowiązywania umowy na obsługę bankową Gminy Rawa Mazowiecka, w związku z czym Skarbnik skierowała pismo do Wójta Gminy z propozycją ponownego wyboru tego samego banku z uwagi na dotychczasowo prowadzoną bezkosztową obsługę bankową. Jednocześnie Skarbnik zaproponowała wybór banku w oparciu o procedury wynikające z art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2013.907).

Na wniosek Wójta Gminy Rawa Mazowiecka w dniu 30 grudnia 2013 roku została podpisana umowa pomiędzy Bankiem Spółdzielczym w Mszczonowie, a Urzędem Gminy w Rawie Mazowieckiej, której przedmiotem było prowadzenie rachunku bankowego bieżącego i rachunków pomocniczych na okres 3 lat Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka i jednostek organizacyjnych. Przyjęte warunki przedmiotowej umowy zachowywały bezkosztową obsługę bankową.

Rachunki bankowe

Wielkość środków finansowych gromadzonych na poszczególnych rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2013 rok obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa rachunku	Saldo końcowe konta	Numer wyciągu bankowego	Data wyciągu bankowego
1	37 9302 1027 2601 6447 2000 0010 – rachunek budżetu	849 762,49	WB Nr 290	31.12.2013
2	58 9302 1027 2601 6447 2000 0020 - ZFŚS	22 189,06	WB Nr 22	31.12.2013
3	24 9302 1027 2601 6447 2000 0050- depozyty	32 468,50	WB Nr 21	31.12.2013
4	48 9302 1027 2601 6447 2000 0200 – projekt unijny	13 275,74	WB Nr 32	31.12.2013

W czasie postępowania kontrolnego, dokonano sprawdzenia sald na dzień 31 grudnia 2013 roku na kontach księgowych, w porównaniu z saldami na rachunkach bankowych wg wyciągów bankowych. Stwierdzono, że salda końcowe wykazane na poszczególnych kartach kontowych były zgodne z saldami końcowymi wg wyciągów bankowych.

Prawidłowość dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald na rachunkach bankowych przeanalizowano także wg stanu na dzień 1 stycznia 2013 rok i 1 lipca 2013 rok. *Ustalenia przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 9 protokołu kontroli.* Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki – 2012 - 2013 rok

Z dokumentacji księgowej Gminy Rawa Mazowiecka wynika, że kontrolowana jednostka w 2012 i 2013 roku zaciągnęła zobowiązania;

- kredyt w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi na prefinansowanie budowy sieci kanalizacyjnej Konopnica-Żydowice w kwocie 627.950,02 zł – umowa z dnia 7 września 2012 roku, okres spłaty do listopada 2013 roku,
- pożyczka z WFOŚ i GW w Łodzi na realizację zadania związanego z budową sieci kanalizacyjnej Konopnica-Żydowice w kwocie 243.048,00 zł – umowa z dnia 7 września 2012 roku, okres spłaty 30 listopada 2013 roku do 30 listopada 2015 roku,
- kredyt z BS Mszczonów O/B Rawa Mazowiecka na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, w wysokości 1.930.000,00 zł – umowa nr 315/26/2013 z dnia 24 lipca 2013 roku.

Uchwałą nr XIV/68/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok ustalono dochody w łącznej wysokości 20.451.239,00 zł i wydatki budżetu gminy w łącznej wysokości 21.385.272,00 zł. Planowany deficyt budżetu na 2012 rok wynoszący 934.033,00, zł, w całości miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z kredytów. Planowano przychody budżetu na kwotę 2.393.157,00 zł (kredyty i wolne środki). Rozchody w łącznej kwocie 1.459.124,00 zł miały pokryć kwoty zaciągniętych kredytów w wysokości 899.391,26 zł i wolne środki w wysokości 559.732,74 zł.

Przedmiotową uchwałą ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wysokości 1.088.400,00 zł, na finansowanie planowanego deficytu w wysokości 1.044.033,00 zł i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 1.559.124,00 zł. Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu, z których zadłużenie w trakcie roku nie mogło przekroczyć 1.000.000,00 zł.

Uchwałą nr XXIV/130/13 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr XXV/145/13 z dnia 27 lutego 2013 roku ustalono dochody w łącznej wysokości 21.048.043,06 zł i wydatki budżetu w łącznej wysokości 21.149.942,06 zł. Planowany deficyt budżetu na 2013 rok wynoszący 101.899,00 zł, w całości miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z tzw. wolnych środków. Planowane przychody pochodzące z kredytów i wolnych środków ustalono na kwotę 2.247.026,52 zł, natomiast rozchody budżetu w łącznej wysokości 2.145.127,52 zł. Przedmiotową uchwałą Rada Gminy upoważniła Wójta do zaciągania kredytów na sfinansowanie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 1.500.000,00 zł oraz lokowania w trakcie

realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetu na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę.

Powyższą uchwałą Rada Gminy Rawa Mazowiecka ustaliła następujące limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na: pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w wys. 1.607.000,0 zł, na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 106.899,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wys. 2.345.127,52 zł.

Specyfikację zaciągniętych w 2012 i 2013 roku pożyczek i kredytów przedstawia załącznik nr 10 protokołu kontroli

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W dniu 7 września 2012 roku Rada Gminy Rawa Mazowiecka podjęła uchwałę nr XX/108/12 w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w wysokości 250.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w 2012 roku związanego z realizacją zadania inwestycyjnego „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w Konopnicy i Żydomicach”. Termin spłaty pożyczki według uchwały przewidziano na lata 2013 – 2015. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy, upoważniając go tym samym do podjęcia czynności prawnych związanych z zaciągnięciem pożyczki. Zgodnie z danymi dotyczącymi wysokości planowanych dochodów i wydatków na rok 2012, zatwierdzonych uchwałą nr XIV/68/2012 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 stycznia 2012 roku, zmienionej uchwałą nr XX/112/2012 z dnia 7 września 2012 roku planowany deficyt wynosił 934.033,00 zł. Zaciągnięcie pożyczki w powyższej wysokości przewidywała również uchwała nr XIV/69/2012 Rady Gminy z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2012-2017. Pożyczka mieściła się również w ustalonym w przywołanej uchwale w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok, limicie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, który wynosił 1.004.033,00 zł.

Pozytywną opinię o możliwości spłaty pożyczki wydał Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w uchwale nr III/329/2012 z dnia 10 września 2012 roku.

W dniu 10 grudnia 2012 roku, Gmina Rawa Mazowiecka reprezentowana przez Wójta-Krzysztofa Starczewskiego, z kontrasygnatą Skarbnika podpisała z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowę numer 567/OW/PD/2012 w przedmiocie dofinansowania ze środków WFOŚiGW realizacji wymienionego wyżej projektu na kwotę 486.096,00 zł, z czego 243.048,00 zł przyznano w formie pożyczki i 243.048,00 zł w formie dotacji ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na podstawie umowy o przyznanie pomocy nr 00213-6921-UM0501814/11. Z ustaleń zawartych w przedmiotowej umowie wynikało, że kwota pożyczki miała być przekazywana sukcesywnie w terminie do 31 grudnia 2012 roku na podstawie rachunków/faktur za realizację zadania związanego z budową kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w Konopnicy i Żydomicach, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym, który stanowił załącznik do niniejszej umowy. Termin przedstawienia końcowego rozliczenia kwoty pożyczki i kwoty udziału własnego ustalono na dzień 15 sierpnia 2013 roku. Strony ustaliły oprocentowanie pożyczki w wysokość 1,75% w stosunku rocznym. Odsetki od przyznanej kwoty pożyczki naliczone do dnia 30 listopada 2013 roku potrącono jednorazowo z góry w dniu przekazania pożyczki, natomiast od dnia 1 grudnia 2013 roku miały być one naliczane w okresach miesięcznych i spłacane do 10-go dnia każdego miesiąca. Analiza dokumentów źródłowych (ewidencja konta 133 - wyciągi bankowe) wykazała, że pożyczkę bank przekazał w dniu 28 grudnia 2012 roku.

Kwotę 243.048,00 zł – (wyciąg bankowy nr 281 poz. księgową 28,29,98) zewidencjonowano na kontach: Wn - 133 rachunek budżetu (organ), Ma 260-1 – zobowiązania finansowe. Wysokość przyznanej pożyczki pomniejszono o kwotę naliczonych odsetek od pożyczki w wysokości 3.938,71 zł. Zapłacone odsetki od pożyczki zewidencjonowano na kontach: Wn 080-6-5 jako koszt danej inwestycji i Ma 130-2 (rachunek bieżący jednostki z klasyfikacją budżetową 01010 §6059 oraz Ma 998 – zaangażowanie. Analiza spłat rat pożyczki oraz naliczonych odsetek wykazała, że kontrolowana jednostka przekazywała zobowiązania terminowo i w kwotach wykazanych w przyjętym harmonogramie spłat pożyczki. Spłaty rat kapitałowych ujmowano na kontach: Wn 260-1-2, Ma 133-1-3, natomiast spłaty odsetek od pożyczki księgowano na kontach organu: Wn 260-2, Ma 909-1 Szczegółowe ustalenia w zakresie spłat niniejszego zobowiązania zawarto w tabeli zamieszczonej w temacie dotyczącym spłat zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek niniejszego rozdziału.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Uchwałą nr XXIX/162/13 z dnia 20 czerwca 2013 roku Rady Gminy Rawa Mazowiecka postanowiła o zaciągnięciu w roku 2013 kredytu długoterminowego w wysokości 1.930.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kredyt w kwocie 1.930.000,00 zł został ujęty jako jedno ze źródeł finansowania rozchodów budżetu Gminy planowanych w roku 2013, określonych w uchwale budżetowej nr XXXIV/140/2013 z dnia 31 stycznia 2013 roku. Zaciągnięcie kredytu w powyższej wysokości przewidywała także uchwała nr XXIV/131/2013 z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2013-2018 zmieniona uchwałą nr XXIX/161/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku w prawie WPF-U na lata 2013-2020. Planowany do zaciągnięcia kredyt mieścił się w ustalonym w uchwale budżetowej na 2013 rok, limicie zobowiązań z tytułu kredytów na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (2.345.127,52 zł). Ustalono, że na dzień 31 grudnia 2012 roku zaciągnięte i niespłacone kredyty wynosiły 5.465.584,00 zł i niespłacone pożyczki to kwota 746.864,02 zł.

Pozytywną opinię o możliwości spłaty ww. kredytu, wydał Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi uchwałą nr III/290/2013 z dnia 4 lipca 2013 roku.

W dniu 5 lipca 2013 roku ogłoszeniem o zamówieniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 261692-2013, w BIP Urzędu Gminy i na tablicy ogłoszeń (w okresie od 5 lipca – 24 lipca 2013 roku), wszczęto procedurę przetargową w trybie przetargu nieograniczonego na udzielenie zamówienia: „Udzielenie i obsługa kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 1.930.000,00 zł”. Koszt obsługi kredytu a zarazem wartość szacunkową zamówienia ustalono na 350.600,00zł (wg zapisów specyfikacji nie przewidywano obciążenia kredytu innymi dodatkowymi opłatami poza odsetkami). Koszty kredytu – odsetki ustalono w oparciu o kalkulator INFO – wartość odsetek za lata 2014-2015, w którym to okresie przewidziano spłatę tylko odsetek oszacowano na 154.400,00 zł i odsetki w okresie od 2016-2020 w kwocie 196.200,00 zł Wartość szacunkową zamówienia ustalił Skarbnik Gminy w dniu 5 sierpnia 2013 roku.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia, w której zawarto wszystkie dane wynikające z art. 36 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych, podpisał Wójt Gminy.

Wg protokołu z otwarcia ofert, w terminie wskazanym do składania ofert, tj. do 15 lipca 2013 roku do zamawiającego wpłynęła tylko oferta Banku Spółdzielczego w Mszczonowie O/B w Rawie Mazowieckiej, w której zaoferowano całkowity koszt udzielenia zamówienia na poziomie 328.773,80 zł.

Oceny oferty dokonali członkowie komisji przetargowej, którą powołano zarządzeniem nr 30/07 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 16 sierpnia 2007 roku ze zmianami wprowadzonymi z zarządzeniem nr 18.2012 z dnia 27 czerwca 2012 roku. W dniu 15 lipca 2013 roku członkowie komisji złożyli oświadczenia o braku istnienia okoliczności powodujących wyłączenie ich z udziału w postępowaniu. Oświadczenie takie złożył również w dniu 15 lipca 2013 roku Wójt Gminy jako kierownik zamawiającego. Wg członków komisji oferta spełniała wymogi specyfikacji i uznano ją za ważną. Kontrolujące dokonały analizy złożonej oferty pod względem spełniania wymogów specyfikacji istotnych warunków zamówienia i oceny oferty dokonanej przez członków komisji. Nieprawidłowości nie twierdzono.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający w dniu 16 lipca 2013 roku (pomyłkowo na informacji wpisano datę 16 sierpnia 2013 roku) zawiadomił Bank o wyborze jego oferty, podając uzasadnienie faktyczne i prawne, informacje taką zamieszczono na tablicy ogłoszeń w dniu 16 lipca 2013 roku oraz wyniki opublikowano na stronie internetowej Urzędu Gminy.

W dniu 24 lipca 2013 roku pomiędzy Gminą Rawa Mazowiecka reprezentowaną przez Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego z kontrasygnatą Skarbnika Gminy, a Bankiem Spółdzielczym w Mszczonowie Oddział w Rawie Mazowieckiej spisano umowę nr 315/26/2013, której przedmiotem było udzielenie kredytu długoterminowego w kwocie 1.930.000,00 zł na okres od dnia 24 lipca 2013 roku do 31 grudnia 2020 roku z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów. Oprocentowanie kredytu wg zmiennej stopy procentowej, przy czym maksymalna wysokość odsetek nie mogła przekroczyć czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Za czynności związane z zawarciem umowy i obsługą kredytu, nie naliczono prowizji. Bank postawił kredyt do dyspozycji Gminie w transzach, w terminach wskazanych we wniosku przedkładanym każdorazowo na 3 dni robocze przed jej uruchomieniem. W umowie zastrzeżono możliwość niepełnego wykorzystania kredytu. Wg załączonego harmonogramu spłat w dwóch pierwszych latach spłacie podlegały tylko odsetki, natomiast spłata rat kapitałowych ma mieć miejsce dopiero od 31 stycznia 2016 roku. Wartość odsetek za cały okres, na który zaciągnięto kredyt, wg harmonogramu na dzień podpisania umowy wynosił 355.127,48 zł.

W dniu 29 października 2013 roku Gmina wystąpiła z wnioskiem o uruchomienie pierwszej transzy kredytu w wysokości 500.000,00 zł, którą Bank przekazał na rachunek Gminy w dniu 30 października 2013 roku i w dniu 4 grudnia 2013 roku na wniosek z dnia 2 grudnia 2012 roku przekazał transzę II w kwocie 700.000,00 zł. Wpływ kredytu zaewidencjonowano na kontach 133-1-1/134-3. Środki powyższe przeznaczono na spłatę rat kredytu zaciągniętego w 2010 roku w Banku PKO Bank Polski w Łodzi, przypadających do spłaty w 2014 w kwocie 667.200,00 zł (zapłacono 4 grudnia 2013 roku – wyciąg bankowy nr 1753/11) i rat przypadających do spłaty w 2015 w kwocie 520.578,00 zł (zapłacono 20 grudnia 2013 roku – wyciąg bankowy nr 1848/17).

W dniu 27 grudnia 2013 roku Gmina poinformowała Bank o mniejszym wykorzystaniu kredytu, z udzielonej kwoty 1.930.000,00 zł rozdysponowano kwotę 1.200.000,00 zł, z deklaracją, że pozostała kwota nie będzie wykorzystana. W dniu 2 stycznia 2014 roku Bank przekazał uaktualniony harmonogram spłat, wg którego odsetki od wykorzystanej kwoty za cały okres spłaty wynosiły 207.627,10 zł. -

Ustalono, że w latach 2012 – 2013 oraz i w I półroczu 2014 roku Gmina Rawa Mazowiecka nie zaciągała kredytów i pożyczek na pokrycie wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

Gmina Rawa Mazowiecka nie zaciągała w latach 2012 i 2013 zobowiązań na pokrycie przejściowego deficytu budżetu, co wynika z *oświadczenia Skarbnika Gminy stanowiącego załącznik nr 11 protokołu kontroli*.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

W roku 2012 Gmina zaciągnęła pożyczkę w Banku Gospodarstwa Krajowego z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej na realizację projektu „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w Konopnicy i Żydomicach”, realizowanego w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”, objętego programem PROW na lata 2007-2013 (umowa o przyznane pomocy nr 00213-6921-UM0501814/11 z dnia 18 listopada 2011 roku). Pożyczkę w kwocie 680.000,00 zł ujęto jako jedno ze źródeł finansowania deficytu budżetu Gminy planowanego w roku 2012 w kwocie 934.033,00 zł, co wynikało z uchwały Rady Gminy nr XIV/68/2012 z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2012, zmienionej uchwałą nr XX/112/2012 z dnia 7 września 2012 roku. Zaciągnięcie pożyczki w powyższej kwocie przewidywała także uchwała Rady nr XIV/69/2012 z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2012-2015. Pożyczka mieściła się w ustalonej uchwałą budżetową nr XIV/68/2012 limicie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, który wynosił 1.004.033,00 zł. Spłatę pożyczki przewidziano w momencie uzyskania środków z budżetu UE.

Rada Gminy Rawa Mazowiecka w uchwale nr XX/107/12 z dnia 7 września 2012 roku, wyraziła wolę zaciągnięcia powyższej pożyczki. Opinię o możliwości spłaty pożyczki wydał Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 18 września 2012 roku w uchwale nr III/328/2012.

W dniu 5 listopada 2012 roku pomiędzy Gminą Rawa Mazowiecka reprezentowaną przez Wójta przy kontrasygnacie Skarbnika a Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie spisano umowę pożyczki nr PROW321.11.03157.10 z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowych ze środków unijnych w wysokości 680.000,00 zł, tj. kwoty wynikającej z umowy o przyznaniu pomocy na realizację ww. projektu.

Przed podpisaniem umowy pożyczki, w dniu 26 października 2012 roku spisano umowę rachunku bankowego do obsługi rzeczzonej pożyczki, na które przekazywano środki z tytułu uruchomienia transz pożyczki przeznaczonych na pokrycie kosztów kwalifikowalnych związanych z realizacją zadania i z którego miały być dokonywane płatności związane z finansowaniem projektu.

Ze środków pożyczki zapłacono koszty za realizację projektu „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w Konopnicy i Żydomicach” wynikające z faktur VAT: nr 20/2012 z dnia 23 listopada 2012 roku, nr 21/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku, nr 2/2013 z dnia 23 kwietnia 2014 roku i nr 9/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 roku. W dniu 14 listopada 2013 roku Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego przekazał Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zlecenie płatności na kwotę 996.680,00 zł. Wg wyciągu nr 1 na rachunku w BGK z dnia 28 listopada 2013 roku widniała kwota 996.680,00 zł.

W dniu 2 grudnia 2013 roku Wójt Gminy poinformował BGK o zakończeniu realizacji projektu i spłacie wykorzystanej pożyczki w kwocie 627.950,02 zł. Bank przekazał kwotę 627.950,02 zł jako spłatę kapitału i po uprzednim pobraniu prowizji należnych Bankowi pozostała kwota 368.729,98 zł przekazał na rachunek budżetu Gminy Rawa Mazowiecka. Pismem nr ZZOK COR/434/463/2013/BD z dnia 11 grudnia 2013 roku Bank Gospodarstwa Krajowego poinformował Gminę o zamknięciu rachunków otwartych dla obsługi realizacji przedmiotowego projektu.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2012 - 2013 rok

W latach 2012 – 2013 kontrolowana jednostka nie udzielała gwarancji i poręczeń. Powyższe ustalono na podstawie analizy ewidencji księgowej oraz oświadczenia Skarbnika Gminy *stanowiącego załącznik nr 12 protokołu kontroli.*

Wyemitowane papiery wartościowe

W okresie kontrolowanym Gmina Rawa Mazowiecka nie emitowała papierów wartościowych.

Oświadczenie Skarbnika stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że w latach 2012 - 2013 i w I półroczu 2014 roku Gmina Rawa Mazowiecka nie posiadała udziałów w spółkach prawa handlowego. Powyższe ustalono na podstawie analizy ewidencji księgowej i oświadczenia Skarbnika Gminy *stanowiącego załącznik nr 12 protokołu kontroli.*

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2013 rok

Stan zadłużenia ustalony na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu, tj. sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń – Rb-Z, sprawozdań Rb-27S i Rb-28S za 2013 rok oraz bilansu za 2013 rok, przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp	Wyszczególnienie wg tytułów	Kwota zadłużenia na dzień		
		31 grudnia 2012 roku (w zł)	30 czerwca 2013 roku (w zł)	31 grudnia 2013 roku (w zł)
1	Kredyty w tym: pożyczki na finansowanie wyprzedzające zadań z udziałem środków unijnych	6.093.534,02 627.950,02	5.409.936,02 627.950,02	4.110.610,00 0,00
2	Pożyczki	334.962,00	243.048,00	216.048,00
3	Przyjęte depozyty	0,00	0,00	0,00
4	Emisja papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00
5	Emisja obligacji samorządowych	0,00	0,00	0,00
6	Zobowiązania wymagalne	0,00	0,00	0,00
7	Zobowiązania wymagalne z tytułu gwarancji i poręczeń	0,00	0,00	0,00
	RAZEM	6.428.496,02	5.652.984,02	4.326.658,00

Planowane i zrealizowane kwoty dochodów i wydatków Gminy na dzień: 31 grudnia 2012 roku, 30 czerwca 2013 roku oraz 31 grudnia 2013 roku i przedstawiały się następująco:

Data	Planowane dochody przed zmianami	Planowane dochody po zmianach	Zrealizowane dochody	Planowane wydatki przed zmianami	Planowane wydatki po zmianach	Zrealizowane wydatki
	w złotych					
31.12.2012	20.451.239,00	21.277.066,81	20.589.439,83	21.385.272,00	21.851.827,81	20.234.452,78
30.06.2013	21.048.043,06	21.823.836,59	11.340.952,48	21.149.942,06	21.925.735,59	9.754.702,98
31.12.2013	21.048.043,06	22.700.318,95	22.243.411,18	21.149.942,06	21.726.402,95	19.968.502,57

Wartości wskaźnika zadłużenia określonego w art. 170 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączeń, określonych w ust. 3 tegoż artykułu, na dzień: 31 grudnia 2012 roku, 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie wg tyt. dłużnych	Zadłużenie na 31 grudnia 2012 roku /w zł/		Zadłużenie na 30 czerwca 2013 roku /w zł/		zadłużenie na 31 grudnia 2013 roku /w zł/	
		Kwota	% z art.170 uofp z 2005 r.	Kwota	% z art.170 uofp z 2005 r.	Kwota	% z art.170 uofp z 2005 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Kredyty	5.465.584,00	26,54	4.781.986,00	21,91	4.110.610,00	18,48
2.	Pożyczki	334.962,00	1,63	243.048,00	1,11	216.048,00	0,97
3.	Zobowiązania wymagalne	-	-	-	-	-	-
Łączna kwota długu		5.800.546,00	28,17	5.025.034	23,02	4.326.658,00	19,45

Z analizy powyższych danych wynika, że udział procentowy kwoty długu na dzień 31 grudnia w stosunku do dochodów zrealizowanych za rok 2012, 2013 i dochodów planowanych na dzień 30 czerwca 2013 roku, po wyłączeniu kwot nie wliczanych do limitu zadłużenia, które wykazano w sprawozdaniu Rb-Z w danych uzupełniających – (pożyczka na realizację projektu z udziałem środków unijnych w wysokości 627.950,02 zł), kształtował się na poziomie nie przekraczającym wartości określonej artykułem 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych w związku z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych.

Gmina Rawa Mazowiecka nie emitowała papierów wartościowych nie wliczanych do limitu zadłużenia. Analiza zapisów księgowych z 2012 roku oraz z 2013 roku prowadzonych dla Gminy Rawa Mazowiecka nie wykazała zobowiązań wymagalnych.

Specyfikację zadłużenia Gminy Rawa Mazowiecka na dzień: 31 grudnia 2012 roku, 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku przedstawia załącznik nr 13 protokołu kontroli.

Splata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Planowane (w złotych) kwoty spłat, wykonanie ich na dzień: 31 grudnia 2012 roku, 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku oraz harmonogram spłat zadłużenia Gminy Rawa Mazowiecka przedstawiają tabele *stanowiące załącznik nr 14 protokołu kontroli.*

Udział procentowy planowanych i wykonanych kwot spłat w 2012 roku i w 2013 roku, w stosunku do planowanych i zrealizowanych dochodów przedstawia tabela:

Lp.	Tytuł spłaty	31 grudnia 2012 rok		31 grudnia 2013 rok	
		Planowane dochody Planowane zobowiązanie % do doch.	Wykonane dochody Wykonane zobowiązanie % do doch.	Planowane dochody Planowane zobowiązanie % do doch.	Wykonane dochody Wykonane zobowiązanie % do doch.
1.	Dochody ogółem	21 277 066,81	20 589 439,83	22 700 318,95	22 243 411,18
2.	Kredyty	1 367 216,00 6,43%	1 367 216,00 6,64%	2 554 974,69 6,03%	2 554 974,00 9,99%
3.	Pożyczki	91 908,00 0,44%	91 908,00 0,45%	678 069,39 2,99%	678 069,39 3,05%
4.	Odsetki od kredytów	337 010,31 1,59%	335 704,64 1,63%	309 449,23 1,37%	182 009,92 0,86%
5.	Odsetki od pożyczek	6 389,69 0,03%	6 389,69 0,04%	2 550,77 0,02%	9 329,41 0,02%
6.	Poręczenia i gwarancje	-	-	-	-
	Razem	1.802.524,00 8,48%	1.801.218,33 8,75%	3 545 044,08 15,62%	3 424 382,72 15,40%

Kontrolujące zweryfikowały terminowość dokonywania spłat rat kapitałowych i odsetkowych od dwóch kredytów zaciągniętych w Banku Polska Kasa Opieki S.A z siedzibą w Warszawie Łódzkie Centrum Kapitałowe na podstawie umowy kredytowej: nr ŁCK/03/2011/22234804 z dnia 28 lipca 2011 roku oraz nr ŁCK/I/06/2010/22234804 z dnia 15 września 2010 rok. *Ustalenia zawarto w tabeli stanowiącej załącznik nr 15 protokołu kontroli.*

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w kontrolowanym okresie spłat rat kapitałowych od kredytów oraz rat odsetkowych, dokonywano w wysokościach i terminach zgodnych z zawartymi umowami i harmonogramami spłat. Przekazanie spłaty rat kapitałowych ewidencjonowano na kontach organu: Wn 134, Ma 133. Naliczenia odsetek od kredytów dokonywano w oparciu o dane pozyskiwane e-mailowo z banku. Powyższe operacje ewidencjonowano w jednostce: Wn 751, Ma 130 z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110 oraz na kontach organu: Wn 902-1, Ma 133-1 na podstawie sprawozdań budżetowych RB-28S.

Udzielone pożyczki

W kontrolowanym okresie Gmina Rawa Mazowiecka nie udzielała pożyczek innym jednostkom budżetowym oraz instytucjom kultury, co potwierdziła w swoim oświadczeniu Skarbnik Gminy.

Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie nie udzielania pożyczek innym jednostkom budżetowym stanowi załącznik nr 16 protokołu kontroli.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Zasady prowadzenia rachunkowości określił Wójt Gminy Rawa Mazowiecka w zarządzeniu nr 47/2008 z dnia 31 grudnia 2008 roku ze zmianami, które obowiązywało do dnia 30 marca 2012 roku, a następnie w zarządzeniu nr 17/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku.

Wymieniona wyżej dokumentacja:

- opisywała w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- określała rok obrotowy, którym był rok budżetowy trwający od 1 stycznia do 31 grudnia, podzielony na okresy sprawozdawcze - najkrótszym okresem sprawozdawczym określono miesiąc,
- opisywała metody wyceny aktywów i pasywów oraz sposób ustalenia wyniku finansowego,
- zawierała wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Gminy,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont jednostki budżetowej - Urzędu Gminy,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla potrzeb ewidencji podatków i opłat,
- opisywała system przetwarzania danych - w tym wykaz programów komputerowych finansowo-księgowych z opisem ich przeznaczenia, autora, dat rozpoczęcia użytkowania. Opisy stosowania programów, wykazy zbiorów oraz danych tworzących księgi rachunkowe w systemie komputerowym dla poszczególnych programów komputerowych opracowanych przez Firmę „INFO – SYSTEM” Roman i Tadeusz Groszek sp. j. Legionowo,
- opisywała zasady ochrony danych, w tym: dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów, stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów.

Ponadto elementy przyjętych zasad rachunkowości, opisano w instrukcjach regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Rawa Mazowiecka, a mianowicie:

- instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 63/04 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 31 grudnia 2004 roku,
- w instrukcji kasowej stanowiącej załącznik nr 6 do zarządzenia nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku,
- zasadach rachunkowości dla projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej stanowiącej załącznik nr 8 do zarządzenia nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku,
- zarządzeniu nr 14/10 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 czerwca 2010 roku w sprawie określenia sposobu wprowadzania kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka i jednostkach organizacyjnych Gminy oraz zasad jej koordynacji,

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych, jednostka wykorzystuje komputerowe programy opracowane przez Firmę Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek s.j. z siedzibą w Legionowie, a mianowicie: „Księgowość Budżetowa”, „Księgowość zobowiązań – system księgowości podatków i opłat”, „Podatki – system wymiaru podatków rolnego, od nieruchomości i leśnego”, „JGU – system wymiaru podatków lokalnych od osób prawnych” „Auta”, „Kadry i Płace”, „Środki trwałe”, „Kasa”, „Integracja Kasa – Budżet”, „Przelewy”. Ponadto w jednostce użytkowany jest program „GOMIG- odpady” autorstwa ARISCO, „Płatnik” opracowany przez firmę „PROCOM”, udostępniony do użytku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, program „Bestia” do sporządzania sprawozdań budżetowych oraz internetowy przekaz płatności „Home Banking” udostępniony przez bank prowadzący obsługę bankową kontrolowanej jednostki.

Z zapisów przyjętej polityki rachunkowości wynikało, że okres przechowywania dokumentacji księgowej wynosi pięć lat, a dokumentacji płacowej - 50 lat.

W załączniku nr 5 do zarządzenia nr 17/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku, opisano metody zabezpieczenia i ochrony danych rachunkowości utrwalonych na nośnikach komputerowych.

Ponadto procesy zabezpieczenia danych w systemach informatycznych, opisano w instrukcji zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych

osobowych, wprowadzonej zarządzeniem nr Or.0050.12.12 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 kwietnia 2013 roku. W przedmiotowej instrukcji określono: sposoby i czas przechowywania nośników informacji, w tym kopii informatycznych i wydruków, metody i częstotliwość tworzenia kopii.

Przyjęte unormowania w zakresie rachunkowości, zawierały opisy ewidencji zdarzeń na poszczególnych kontach księgowych jednostki i organu, określały zasady prowadzenia kont pomocniczych oraz powiązań z kontami księgi głównej.

Analiza wymienionych dokumentów wykazała, że odpowiadały one wymogom określonym w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Ustalenia zakładowego planu kont i przyjęte zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, zapewniały ujęcie operacji w sposób rzetelny, bezbłędny, tak, aby właściwie był przedstawiony stan majątkowy i stan finansowy jednostki, zapewniały kontrolę wewnętrzną dokonywanych operacji i stanu składników majątku, będącego w posiadaniu i dyspozycji jednostki oraz umożliwiały sporządzenie wymaganych sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych i innych informacji wymaganych obowiązującymi przepisami.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Księgi rachunkowe prowadzono techniką komputerową. Ewidencja księgowa przy użyciu systemu informatycznego obejmowała zbiory zapisów księgowych tworząc:

- dziennik – zapisy w nim były kolejno numerowane w okresie roku i liczone w sposób ciągły, a obroty w nim ujęte powinny wykazywać zgodność z zestawieniami obrotów i sald kont księgi głównej,
- księga główna – prowadzona w sposób spełniający zasady: podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych, zawierająca zapisy w ujęciu syntetycznym i powiązane z zapisami dziennika,
- księgi pomocnicze - zawierają zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Forma zapisów na kontach analitycznych, dostosowana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego,
- zestawienie obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Ewidencja operacji księgowych prowadzona jest w podziale na rejestry częściowe, które ujmują je w podziale na określone grupy rodzajowe zdarzeń, a mianowicie:

- rejestr Budżet Główny – ewidencja operacji w zakresie budżetu jst oraz jednostki budżetowej – urzędu, z uwagą na wspólny rachunek bankowy,
- rejestr Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – ewidencja operacji dotycząca jednostki budżetowej – urzędu,
- rejestr Zabezpieczenie Wykonania Umowy – ewidencja operacji w zakresie wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umowy przyjętych przez jednostkę budżetową – urząd,
- rejestr Mała Szkoła – Duże Możliwości – ewidencja operacji w zakresie realizacji projektu unijnego budżetu jst i jednostki budżetowej – urzędu,
- rejestr Nasze Przedszkolaki - ewidencja operacji w zakresie realizacji projektu unijnego budżetu jst i jednostki budżetowej – urzędu,
- rejestr Kanalizacja - ewidencja operacji w zakresie realizacji projektu unijnego – budżetu jst i jednostki budżetowej – urzędu.

W odniesieniu do czterech rejestrów zdarzenia gospodarcze dotyczące jednostki samorządu terytorialnego (gminy) i jednostki budżetowej (urzędu gminy) są ewidencjonowane we wspólnym katalogu. Z uwagi na obowiązek spełnienia wymogu wskazania klasyfikacji budżetowej na kontach jednostki 130 – rachunek bieżący oraz na kontach organu 901 – dochody budżetu i 902 – wydatki budżetu i przypisaniu jej do obu

księgowania, utworzono dodatkowe rejestry, w których księgowane są operacje w zakresie planu i jego wykonania wynikające ze sprawozdań Rb- 27S, Rb-28S, a mianowicie:

- rejestr Organ – Urzędu Gminy,
- rejestr GOPS - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- rejestr GZOKS - Gminnego Zespołu ds. Oświaty Kultury i Sportu.

Kontrolowana jednostka prowadzi księgi rachunkowe w systemie elektronicznym przy wykorzystaniu programu „Księgowość budżetowa”, który umożliwia wygenerowanie następujących danych:

- dziennik obrotów obejmujący zapisy operacji księgowych dotyczących zdarzeń z danego rejestru (dla każdego rejestru odrębny dziennik obrotów),
- zestawienie sum obrotów kont bilansowy i pozabilansowych dzienników częściowych prowadzonych dla poszczególnych rejestrów,
- „Księgę główną” wspólną dla wszystkich prowadzonych rejestrów, która uwzględnia operacje księgowe zaewidencjonowane na poszczególnych dziennikach obrotów (z możliwością wyodrębnienia księgi głównej dla danego rejestru),
- zestawienie obrotów i sald „Księgi Głównej” dla wszystkich rejestrów (z możliwością wyodrębnienia zestawienia obrotów i sald dla księgi głównej dla danego rejestru).

Księgi rachunkowe oznaczone nazwą jednostki oraz rokiem obrotowym, prowadzono w sposób zapewniający trwałość zapisów.

Po zakończeniu dnia, tworzono na serwerze kopie zabezpieczające dokonane zapisy księgowe w systemie elektronicznym. Po zamknięciu roku obrotowego księgi rachunkowe przechowywano na elektronicznym nośniku danych, w formie zbiorów utwalonych, dla których okres przechowywania nie może być krótszy, niż pięć lat.

W kontrolowanym okresie, jednostki organizacyjne prowadziły odrębną księgowość, dla których prowadzono wydzielone księgi rachunkowe i wyodrębnione rachunki bankowe.

Prawidłowość dokonywania ewidencji księgowej w dzienniku obrotów z rejestru oznaczonego „Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej Budżet Główny rok obrotowy 2013”, skontrolowano na podstawie analizy operacji księgowych z okresu od dnia 31 października 2013 roku do dnia 3 listopada 2013 roku.

Wydruk operacji księgowych za okres od dnia 31 października 2013 roku do dnia 3 listopada 2013 roku z rejestru „Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej Budżet Główny rok obrotowy 2013” stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

Analiza wymienionych operacji księgowych wykazała, że:

- każdy zapis wskazuje kwotę i datę jego dokonania, oznaczenie kont, na których ewidencjonowano przedmiotowe operacje (dekretacja, klasyfikacja budżetowa) oraz krótką i zrozumiałą treść operacji,
- na dowodach księgowych zamieszczano numerację, która umożliwia ich weryfikację z zapisami w księgach rachunkowych,
- dowody księgowe były wolne od błędów rachunkowych, sprawdzone merytorycznie przez pracowników odpowiedzialnych za poszczególne zakresy działań, natomiast pod względem formalnym - rachunkowym przez pracownika Referatu Finansowego, upoważnionego do wykonywania tych czynności,
- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatków z planem finansowym potwierdziła na wymienionych dokumentach Skarbnik Gminy,
- zatwierdzenia dokumentów do wypłaty dokonywała z upoważnienia Wójta - Sekretarz Gminy (uprawnienia takie wynikały z zakresu czynności pracownika).

Testy w zakresie dokumentów oraz ich ewidencji w księgach rachunkowych, stanowią załącznik nr 18 protokołu kontroli.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald rachunków bankowych (konto 130) z rejestrów: Budżet Główny, Mała Szkoła – Duże Możliwości, Nasze Przedszkolaki, Kanalizacja, kontroli poddano ostatni wyciąg z 2013 roku oraz pierwszy z 2014 roku, ostatni wyciąg z miesiąca czerwca 2013 roku i pierwszy wyciąg z miesiąca lipca 2013 roku. Kwoty sald końcowych zweryfikowano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont: 130 - rachunek bieżący jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 30 czerwca 2013 roku.

Zestawienie sald końcowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 30 czerwca 2013 roku oraz sald początkowych na dzień 2 stycznia 2014 roku oraz na dzień 1 lipca 2013 roku, stanowi załącznik nr 19 protokołu kontroli.

Analiza zapisów operacji księgowych ww. dokumentacji wykazała, że zachowano ciągłość sald końcowych i początkowych w badanym okresie. Księga główna oraz dziennik obrotów uwzględniały zapisy operacji księgowych, które ujmowano w poszczególnych rejestrach księgowych.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, kontrolowana jednostka zobowiązana była do zamknięcia ksiąg rachunkowych nie później niż w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Kontrolujące stwierdziły, że program wykorzystywany do ewidencji operacji księgowych, w miesiącu sierpniu 2014 roku nie dopuszczał możliwości dokonywania zapisów pod datą z 2013 roku. Z powyższego wynika, że księgi rachunkowe za ww. okresy obrachunkowe zostały zamknięte.

Zasady oraz prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na poszczególnych kontach, przeanalizowano dodatkowo na podstawie przykładowych księgowiń wymienionych niżej:

- wpływ w grudniu subwencji oświatowej na rok następny

Wpływ subwencji oświatowej z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanych wydatków w 2014 roku w kwocie 370.812,00 zł, zewidencjonowano na podstawie wyciągu bankowego nr 283/2013 poz. księgowa 1848/15 z dnia 20 grudnia 2013 roku. Operację ujęto na kontach księgi głównej organu: Wn 133-1, Ma 909-2. W dniu 2 stycznia 2014 roku na podstawie polecenia księgowania (poz. księgowa 1) w całości przeksięgowano subwencję na dochody budżetu w roku następnym, ewidencjonując ją na kontach organu: Wn 909-2, Ma 901-1 z klasyfikacją budżetową dział 758 rozdział 75801 § 2920 oraz pod datą 31 stycznia 2014 roku na kontach jednostki: Wn 130-4, Ma 720 (polecenie księgowania nr 152 z dnia 31 stycznia 2014 roku), a na koniec roku budżetowego saldo konta 130-4 strona Wn przeksięgowano na konto 800 strona Ma;

- wpływ na rachunek bankowy budżetu Gminy środków stanowiących fundusz alimentacyjny oraz przekazanie zobowiązań z ww. tytułu innym budżetom

W dniu 11 stycznia 2014 roku na rachunku bankowym budżetu Gminy Rawa Mazowiecka odnotowano wpływ dochodów z tytułu wpłaty na fundusz alimentacyjny w wys. 493,26 zł (poz. księgowa 24/4-5), co ujęto na kontach organu: Wn 133-1 -2, Ma 224-3-1 kwotę 415,56 zł należność główna wraz z klasyfikacją budżetową dział 852 rozdział 85212 § 0980, Wn 133-1-2, Ma 224-3-1 kwotę 77,70 zł odsetki wraz z klasyfikacją budżetową dział 852 rozdział 85212 § 0920. W tym samym dniu przekazano ww. należność poszczególnym budżetom, a mianowicie: 60% dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego plus odsetki w wys. 327,04 zł na rachunek bankowy Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego (Wn 224-3-1, Ma 133-1-2 - poz. księgowa 24/11-12), 20% uzyskanego dochodu w kwocie 83,11 zł do budżetu gminy dłużnika (Wn 224-3-1, Ma 133-1-2 - poz. księgowa 24/13). Poleceniem księgowania nr 24 z dnia 11 stycznia 2014 roku zaksięgowano dochody w wys. 83,11 zł z tytułu funduszu alimentacyjnego należne

Gminie Rawa Mazowiecka ujmując na kontach jednostki: Wn 130-1, Ma 720 oraz na kontach organu Wn 224-3-1, Ma 222.

- zwrot niewykorzystanych środków dotacji udzielonej z budżetu państwa

Gmina Rawa Mazowiecka w 2013 roku otrzymała dotację w wys. 18.500,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, które sklasyfikowano w dziale 852 rozdziale 85213 § 2030, którą wykorzystano w wys. 18.145,05 zł. Wpływ dotacji do organu ujmowano na kontach: Wn 133-1-1, Ma 901-1, a następnie przekazywano do jednostki realizującej zadanie, jako środki na wydatki Wn 223-3, Ma 133-1-4-1. Zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 354,95 zł jednostka budżetowa dokonała w dniu 27 grudnia 2013 roku, co ujęto na kontach organu: 133-1-4-1, Ma 223 (poz. ksiąg. 1886/46, wyciąg bankowy nr 287/2013), **a następnie w dniu 30 grudnia 2013 roku Gminy Rawa Mazowiecka przekazała na konto Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego niewydatkowane środki ujmując powyższą operację na kontach: Wn 133-1-1, Ma 901-1 w wartości ujemnej (- 354,95 zł - poz. ksiąg. 1903/15 wyciąg bankowy nr 289)**. Powyższe było sprzeczne z zapisami obowiązującego w kontrolowanej jednostce zakładowego planu kont oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. nr 2012 poz. 289). W myśl ww. rozporządzenia operacje dotyczące rozrachunków z innymi budżetami winny być ujmowane na koncie 224. W związku z powyższym prawidłowy sposób zaewidencjonowania powyższych operacji winien być odnotowany na kontach organu: Wn 133, Ma 223 oraz Wn 901, Ma 224 - wpływ na rachunek bankowy niewykorzystanej dotacji, następnie zapis memoriałowy na koncie 901, tj. Wn 901, Ma 901 w wartości ujemnej, Wn 224, Ma 133 - przekazanie na rachunek bankowy dysponenta, tj. Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

- naliczenie odsetek od pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz ich zapłata

W dniu 2 stycznia 2013 roku poleceniem księgowania nr 3/2013 na podstawie harmonogramu spłat pożyczki (umowa nr 567/OW/PD/2012) dokonano przypisu naliczonych odsetek, od ww. zobowiązania za cały okres obowiązywania umowy, w wys. 4.250,27 zł, ujmując je na kontach organu: Wn 909-1, Ma 260-2. W dniu 3 grudnia 2013 roku na podstawie wyciągu bankowego nr 269/2013 (poz. ksiąg. 1778) dokonano zapłaty odsetek za miesiąc grudzień 2013 roku w wys. 321,11 zł, ujmując powyższą operację je na kontach organu: Wn 260-2, Ma 909-1 i Wn 223-3, Ma 133-1-3 oraz na kontach jednostki budżetowej: Wn 751-2, Ma 130-1 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110. Ewidencja rozliczeń międzyokresowych w budżecie na koncie 909 wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem konta 909 zawartym w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 „Kredyty bankowe” oraz 260 „Zobowiązania finansowe”. Na stronie Ma konta 909 ewidencjonuje się przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów. Jednostki samorządu terytorialnego dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, w tym również kosztów danego okresu sprawozdawczego, jeżeli koszty te spowodują w przyszłych okresach

sprawozdawczych konieczność dokonania wydatków budżetowych. Dotyczy to - przede wszystkim - zarachowania odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek. Jednakże zapis w opisie konta 909, że na stronie Wn ujmuje się odsetki od zaciągniętych kredytów lub pożyczek w korespondencji z kontami 134 i 260 nie oznacza, że na koncie 909 ujmuje się całość odsetek należnych za okres objęty spłatą kredytu lub pożyczki. Zapis ten należy odnieść, uwzględniając wskazaną wyżej zasadę memoriału, wyłącznie do odsetek należnych na koniec okresu sprawozdawczego, których zapłata spowoduje wystąpienie wydatków w następnym roku budżetowym. Konieczność ujęcia na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” naliczonych odsetek od kredytów dotyczyć będzie, zatem opłacenia odsetek „z dołu” czyli np. odsetek za grudzień danego roku płatnych do 10 stycznia roku następnego.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Z wykonania budżetu za 2013 rok Gmina Rawa Mazowiecka sporządziła sprawozdania budżetowe określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) i w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. nr 43, poz. 247) oraz sprawozdania finansowe określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a mianowicie:

- kwartalne – Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS, Rb-27ZZ,
- półroczne – Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N, Rb-NDS, Rb-PDP, Rb-50, Rb-30S, Rb-27ZZ, informację z wykonania dochodów i wydatków,
- roczne – Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N, Rb-UN, Rb-UZ, Rb-NDS, Rb-PDP, Rb-ST, Rb-50, Rb-30S, Rb-27ZZ, Rb-WS, bilans zbiorczy jednostek organizacyjnych Gminy Rawa Mazowiecka, sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu, bilans z wykonania budżetu Gminy Rawa Mazowiecka.

Sprawozdania budżetowe: Rb-27S, Rb-28S, Rb-ST, Rb-PDP, Rb-Z, Rb-N, Rb-UN, Rb-UZ za 2013 rok przekazane zostały do organu nadzoru, tj. Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi Zespół Zamiejscowy w Skierniewicach w dniu 20 lutego 2014 roku. Ponadto kontrolowana jednostka sporządzała sprawozdania budżetowe dotyczące wykonywania zadań z administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego Rb-50 oraz Rb-27ZZ, które przekazano do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 5 lutego 2014 roku oraz roczne sprawozdane o wydatkach strukturalnych Rb-WSa, które przekazano do Ministerstwa Finansów w Warszawie Departament Polityki Regionalnej i Rolnictwa w dniu 8 kwietnia 2014 roku. Z powyższego wynika, że przedmiotowe sprawozdania przekazano terminowo.

Roczne sprawozdania budżetowe podpisane zostały przez: Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego bądź Sekretarza Gminy Annę Jakubiak oraz Skarbnika Gminy Barbarę Lipiec.

Sprawozdanie Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2013 rok - sporządzone w dniu 4 lutego 2014 roku

Plan po zmianach wynosił 22.700.318,95 zł (saldo konta pozabilansowego 991), dochody wykonane na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 22.243.411,18 zł, co stanowiło 97,99% planu. Kwota wykonanych dochodów wykazana w sprawozdaniu wynikała z sumy obrotów konta 901. Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty wynosiło ogółem 2.295.402,46 zł, w tym zaległości 780.507,90 zł wynikające z należności z tytułu: użytkowania wieczystego w wys. 82.691,40 zł, czynszów dzierżawnych w wys. 38.960,29 zł, sprzedaży składników majątkowych w wys. 2.430,75 zł, karty podatkowej w wys. 6.925,00 zł, opłat za odbiór odpadów komunalnych w wys. 9.803,49 zł, podatek od nieruchomości w wys. 545.782,25 zł, podatek rolny w wys. 66.036,88 zł, podatek leśny w wys. 4.969,84 zł, podatek od środków transportowych w wys. 19.317,80 zł, czynsze mieszkaniowe w wys. 3.590,20 zł. Dochody otrzymane wynosiły 22.236.226,18 zł.

Sprawozdanie Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2014 rok - sporządzone w dniu 21 lipca 2014 roku

Plan po zmianach wynosił 23.751.612,12 zł (saldo konta pozabilansowego 991), dochody wykonane na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiły 13.208.814,44 zł, co stanowiło 55,61% planu. Kwota wykonanych dochodów wykazana w sprawozdaniu wynikała z sumy obrotów konta 901. Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty wynosiło ogółem 4.883.493,64 zł, w tym zaległości 880.007,23 zł wynikające z należności z tytułu: użytkowania wieczystego w wys. 99.283,40 zł, czynszów dzierżawnych w wys. 47.940,47 zł, sprzedaży składników majątkowych w wys. 2.614,91 zł, karty podatkowej w wys. 3.022,00 zł, opłat za odbiór odpadów komunalnych w wys. 21.887,80 zł, podatek od nieruchomości w wys. 603.262,02 zł, podatek rolny w wys. 85.453,98 zł, podatek leśny w wys. 5.417,74 zł, podatek od środków transportowych w wys. 7.315,00 zł, czynsze mieszkaniowe w wys. 3.809,91 zł. Dochody otrzymane wynosiły 12.662.605,13 zł.

Sprawozdanie Rb-28S (korekta nr 1) – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2013 rok - sporządzone w dniu 2 kwietnia 2014 roku

Plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił 21.726.402,95 zł (saldo konta pozabilansowego 992), wydatki wykonane to kwota 19.968.502,57 zł stanowiąca 91,15% planu. Kwota wykonanych wydatków wykazana w sprawozdaniu wynikała z obrotów konta 902 strony Ma. Zobowiązania wg powyższego sprawozdania na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 776.998,00 zł i nie były zobowiązaniami wymagalnymi (na dzień sporządzenia sprawozdania).

Sprawozdanie Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2014 rok - sporządzone w dniu 18 lipca 2013 roku

Plan po zmianach na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosił 28.460.759,07 zł (saldo konta pozabilansowego 992), wydatki wykonane to kwota 10.430.872,75 zł stanowiąca 36,65% planu. Kwota wykonanych wydatków wykazana w sprawozdaniu wynikała z sumy obrotów konta 902 strony Ma. Zobowiązania wg powyższego sprawozdania na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiły 28.517,21 zł i nie były zobowiązaniami wymagalnymi (na dzień sporządzenia sprawozdania).

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie - sporządzone w dniu 4 lutego 2014 roku

Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu, wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania, wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za 2013 rok w pozycji A wynosiły 22.243.411,18 zł, natomiast wydatki wykazane w poz. B wynosiły 19.968.502,57 zł. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS w zakresie dochodów (w

poz. A.), były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 7 – dochody wykonane), natomiast dane wykazane w poz. B sprawozdania Rb-NDS, wykazywały zgodność z danymi ze sprawozdania Rb-28S z kolumny 6 - wydatki wykonane. W poz. C przedmiotowego sprawozdania wykazano nadwyżkę budżetową w wys. 2.274.908,61 zł, która była zgodna z saldem konta 961 strony Wn. W poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 1.529.128,08 zł, na którą składały się kredyty w wys. 1.200.000,00 zł (saldo konta 134-3 strona Ma) oraz inne źródła w wys. 329.128,08 zł, natomiast w poz. D.2 wykazana kwota rozchodów (spłata kredytów i pożyczek) wynosiła 3.233.043,39 zł (saldo kont 134 wraz z analityką 1, 2, 3 oraz 260-1 pomniejszone o kwotę umorzonej pożyczki saldo konta 962), z czego rozchody na spłatę pożyczek, które zostały przeznaczone na realizację programów i projektów z udziałem środków unijnych, w wys. 627.950,02 zł.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie - sporządzone w dniu 21 lipca 2014 roku

Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu, wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania, wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za I półrocze 2014 rok w pozycji A wynosiły 13.208.814,44 zł, natomiast wydatki wykazane w poz. B wynosiły 10.430.872,75 zł. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS w zakresie dochodów (w poz. A.), były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 7 – dochody wykonane), natomiast dane wykazane w poz. B sprawozdania Rb-NDS, wykazywały zgodność z danymi ze sprawozdania Rb-28S z kolumny 6 - wydatki wykonane. W poz. C przedmiotowego sprawozdania wykazano nadwyżkę budżetową w wys. 2.777.941,69 zł. W poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 571.735,68 zł, którą w całości stanowiły wolne środki z 2013 roku. W poz. D.2 wykazana kwota rozchodów (spłata kredytów i pożyczek) wynosiła 403.998,00 zł (obroty kont: wraz z analityką 1, 2, 3 oraz 260-1 strony Wn). Z części F sprawozdania wynikało, że kwota związana z realizacją wydatków bieżących, o których mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych wynosiła 3.166.769,20 zł.

Sprawozdanie Rb-ST - stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb-ST (pkt I. sprawozdania) na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił 863.038,23 zł (w tym 370.812,00 zł - środki pochodzące z subwencji przekazane w grudniu 2013 roku na wydatki roku następnego) i był zgodny z sumą sald końcowych rachunku bankowych prowadzonego dla: budżetu Gminy Rawa Mazowiecka (wyciąg bankowy nr 290/2013), projektu Nasze Przedszkolaki (wyciąg bankowy nr 32/2013). Stan środków na funduszach pomocowych wynosił 12.429,34 zł (saldo konta 133-5-1).

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego - w wyniku porównania sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku, z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w kwocie 4.326.658 zł, na które składały się kredyty długoterminowe w wys. 4.110.610,00 (saldo konta 134) oraz pożyczki udzielone przez sektor finansów publicznych w wys. 216.048,00 zł (saldo konta 260-1). Powyższe opisano w rozdziale niniejszego protokołu dotyczącego kredytów i pożyczek. Z części B przedmiotowego sprawozdania wynikało, że jednostka nie udzieliła poręczeń i gwarancji. Z danych uzupełniających przedmiotowego sprawozdania (części C) wynika, że kontrolowana jednostka nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Z informacji udzielonych przez Skarbnika Gminy Barbarę Lipiec oraz danych przedstawionych w części D przedmiotowego sprawozdania wynika, że jednostka nie zawierała umów o terminach płatności powyżej sześciu miesięcy, bądź umów o odroczonej terminach płatności, przypadających do zapłaty w latach następnych, jak również nie zaciągała

zobowiązań na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz innych źródeł. Z części E przedmiotowego sprawozdania dotyczącego zobowiązań jednostek posiadających osobowość prawną, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego z tytułu odsetek wynikało, że kontrolowana jednostka nie posiadała ww. zobowiązań.

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego - w wyniku porównania sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku, z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w kwocie 3.922.660,00 zł, na które składały się kredyty długoterminowe w wys. 3.760.612,00 (saldo konta 134) oraz pożyczki udzielone przez sektor finansów publicznych w wys. 162.048,00 zł (saldo konta 260-1). Z części B przedmiotowego sprawozdania wynikało, że jednostka nie udzieliła poręczeń i gwarancji. Z danych uzupełniających przedmiotowego sprawozdania (części C) wynika, że kontrolowana jednostka nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Z informacji udzielonych przez Skarbnika Gminy Barbarę Lipiec oraz danych przedstawionych w części D przedmiotowego sprawozdania wynika, że jednostka nie zawierała umów o terminach płatności powyżej sześciu miesięcy, bądź umów o odroczonej terminach płatności, przypadających do zapłaty w latach następnych, jak również nie zaciągała zobowiązań na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz innych źródeł. Z części E przedmiotowego sprawozdania dotyczącego zobowiązań jednostek posiadających osobowość prawną, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego z tytułu odsetek wynikało, że kontrolowana jednostka nie posiadała ww. zobowiązań.

W wyniku analizy zapisów operacji księgowych z miesięcy września i października 2013 roku oraz z kwietnia 2014 roku odnotowanych na kontach organu, tj. 222, 223, 901 i 902, które stanowiły podstawę danych wynikowych przedstawionych w sprawozdaniach finansowych Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, kontrolujące stwierdziły następujące nieprawidłowości:

- konto 222 – rozliczenie dochodów budżetowych – **na przedmiotowym koncie nie ujmowano operacji wynikających z jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S sporządzanych i przedkładanych przez jednostki w okresach miesięcznych z miesięcy: stycznia, lutego, kwietnia, maja, lipca, sierpnia, października i listopada, czego konsekwencją był brak zapisów w tym zakresie na koncie 901- dochody budżetowe.** Powyższe naruszało zapisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
- konto 223 – rozliczenie wydatków budżetowych - **operacje w zakresie zrealizowanych przez jednostki budżetowe wydatków ewidencjonowano w okresach kwartalnych, podczas gdy sprawozdania budżetowe Rb-28S wpływały do organu prowadzącego w okresach miesięcznych, czego konsekwencją był brak zapisów w tym zakresie na koncie 902 - wydatki budżetowe,** co naruszało zapisy wyżej cytowanego przepisu prawa.

Wydruk obrotów kont organu: 222, 223, 901 oraz 902 z miesięcy: października 2013 roku oraz kwietnia 2014 roku, stanowią załącznik nr 20 protokołu kontroli.

Sprawozdanie Rb-PDP na dzień 31 grudnia 2013 roku z wykonania dochodów podatkowych - wpływy z poszczególnych podatków, a zatem i skutki obniżenia górnych stawek podatków wykazane zostały odrębnie, co było zgodne z zapisem § 3 ust. 1 pkt 6, 9 10 i 11 obowiązującej w roku 2013 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, będącej załącznikiem nr 39

do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Kwoty dochodów z poszczególnych podatków w kolumnie „Wykonane” były zgodne z sumą odpowiadających tym podatkom paragrafów ze sprawozdania budżetowego Rb-27S. Kwoty dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji organu podatkowego, wydanych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U.2012.749), wykazane w kolumnach 3, 4, 5 i 6 sprawozdania PDP, były zgodne z kwotami skutków wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S.

Łącznie skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości wykazane w przedmiotowym sprawozdaniu wynosiły 1.269.513,20 zł, a skutki udzielonych ulg i zwolnień 186.707,03 zł. Zaległości podatkowe umorzone w 2013 roku wynosiły 142,00 zł.

Kontrolujące na podstawie informacji przedłożonych przez merytoryczny referat, dokonały analizy prawidłowości wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku oraz zastosowanych ulg i zwolnień wynikających z uchwały nr XXII/117/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 listopada 2012 roku.

Według wyliczeń inspektorów kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej skutki obniżenia górnych stawek podatków wynosiły 631.348,25 zł, a skutki udzielonych ulg i zwolnień wynosiły 155.182,22 zł. Odnotowane różnice w wyliczonych skutkach, z uwzględnieniem kategorii przedmiotu opodatkowania, przedstawia poniższa tabela:

Przedmiot opodatkowania	Osoby prawne		Osoby fizyczne		Uwagi / różnica
	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez kontrolowaną jednostkę	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez inspektorów RIO	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez kontrolowaną jednostkę	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez inspektorów RIO	
Budynki mieszkalne powyżej 300 m ²	567,09	567,09	14,03	14,03	0,00
Budynki mieszkalne do 300 m² (w tym budynki wielomieszkaniowe)	0,00	95,90	0,00	40.245,98	40.341,88
Budynki związane z działalnością gospodarczą	384.407,60	384.407,60	210.118,18	210.118,18	0,00
Pozostałe budynki	21.267,90	21.267,90	80.457,57	80.457,57	0,00
Pozostałe budynki – Biblioteka i OSP	0,00	7.501,50	-	-	7.501,50
Grunty związane z działalnością gospodarczą	255.025,80	255.025,80	81.529,60	81.529,60	0,00
Grunty pozostałe	14.284,22	14.284,22	213.960,16	213.960,16	0,00
Grunty pozostałe – Biblioteka i OSP	0,00	1.973,02	-	-	1.973,02
Budynki letniskowe	-	-	5.022,73	5.022,73	0,00
Grunty pozostałe zwolnione	-	-	2.858,40	0,00	(-) 2.858,40
Razem	675.552,28	685.122,70	593.960,68	631.348,25	46.957,99
Zwolnienia wynikające uchwały nr XXII/117/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 listopada 2012 roku					
Pozostałe budynki mieszkalne do 300 m² (w tym budynki wielomieszkaniowe)	424,28	116,24	176.808,34	96.887,81	(-)80.228,57
Biblioteka	650,02	352,00	-	-	(-)298,02
Ochotnicze Straże Pożarne	8.824,50	4.487,78	-	-	(-)4.336,72

Razem	9.898,80	4.956,02	176.808,34	155.182,22	(-)84.863,31
-------	----------	----------	------------	------------	--------------

Odnotowane różnice skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w poszczególnych rodzajach przedmiotu opodatkowania wynikały z zastosowania błędnej lokalnej stawki podatkowej bądź nieuwzględnienia części przedmiotów opodatkowania w wyliczeniach, a mianowicie:

- w odniesieniu do budynków mieszkalnych o pow. do 300 m² – przyjęto stawkę lokalną w wys. 0,00 zł, podczas gdy prawidłowa stawka to 0,40 zł za m² powierzchni podlegającej opodatkowaniu,
- w odniesieniu do pozostałych budynków i gruntów użytkowanych przez instytucje kultury bądź ochotnicze straże pożarne, organ podatkowy nie uwzględnił ich powierzchni w wyliczeniach obniżenia stawek podatkowych,

Ponadto w wyliczeniach skutków obniżenia stawek uwzględniono powierzchnię gruntów, które zgodnie z art. 2 ust.3 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych są ustawowo zwolnione.

Odnotowane różnice, w kwocie zastosowanych ulg i zwolnień przez organ uchwałodawczy w poszczególnych rodzajach przedmiotu opodatkowania, wynikały z zastosowania błędnej lokalnej stawki podatkowej, a mianowicie:

- w odniesieniu do budynków mieszkalnych o pow. do 300 m² – przyjęto stawkę ustawową w wys. 0,73 zł, podczas gdy prawidłowo należało w wyliczeniach uwzględnić stawkę lokalną 0,40 zł za m². Ponadto dwukrotnie ujęto w skutkach zwolnień wyliczoną kwotę wynikającą z przemnożenia powierzchni budynków przez stawkę ustawową,
- w odniesieniu do pozostałych budynków użytkowanych przez instytucje kultury bądź ochotnicze straże pożarne, zastosowano stawkę 4,91 zł (różnica pomiędzy stawką ustawową a stawką lokalną), natomiast prawidłowo należało w wyliczeniach uwzględnić stawkę lokalną określoną dla pozostałych budynków, tj. 2,75 zł za m²,
- w odniesieniu do pozostałych gruntów użytkowanych przez instytucje kultury bądź ochotnicze straże pożarne, zastosowano stawkę 0,34 zł (różnica pomiędzy stawką ustawową a stawką lokalną), natomiast prawidłowo należało w wyliczeniach uwzględnić stawkę lokalną określoną dla pozostałych budynków, tj. 0,11 zł za m².

Szczegółowe zestawienie wyliczeń skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w 2013 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wraz z wydrukami z ewidencji podatkowej danych w zakresie wyliczenia skutków, stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

Z powyższych danych wynika, że w kolumnie 3 sprawozdania Rb-PDP i kolumnie 12 sprawozdania Rb-27S organ podatkowy zaniżył skutki obniżenia górnych stawek podatkowych o kwotę 46.957,99 zł natomiast w kolumnie 4 sprawozdania Rb-PDP i w kolumnie 13 sprawozdania Rb-27S zawyżył skutki udzielonych ulg i zwolnień o kwotę 84.863,31 zł.

Akta kontroli strony nr 1- 11: Kserokopia sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S wg stanu na 31 grudnia 2013 roku

Wyjaśnienie w sprawie wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości złożył Wójt Gminy Krzysztof Starczewski i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, które stanowi załącznik nr 22 protokołu kontroli

Zdaniem wyjaśniających, nieprawidłowe wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek oraz zastosowanych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości wynikły wskutek błędnej interpretacji przepisów prawa w tym zakresie.

Skutki wydanych przez organ podatkowy decyzji w sprawie umorzeń zaległości podatkowych wykazane w sprawozdaniach na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 142,00 zł i były zgodne z kwotą wynikającą z wydanych w 2013 roku decyzji w przedmiotowym zakresie.

Obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych wynosiły w 2013 roku – 318.951,00 zł, przy czym kwota 272.470,00 zł dotyczyła podatników – osoby fizyczne.

Maksymalne stawki podatku od środków transportowych obowiązujące na 2012 rok ogłoszone w Obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 8 października 2012 roku (M.P.2012, poz. 743)

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość wyliczenia kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla wybranych 90 pojazdów (ok. 23% opodatkowanych w 2013 roku pojazdów) z niżej wymienionych grup rodzajowych, a ustalenia obrazuje poniższa tabela:

Grupa podatków	Opis przedmiotu opodatkowania	Liczba pojazdów	Skutek finansowy wyliczony przez kontrolowaną jednostkę	Skutek finansowy wyliczony przez inspektorów RIO	Różnica	Uwagi
Osoby prawne						
Sam ciężarowe	powyżej 5,5 ton do 9 ton	1	2.285,00	275,00	(-)2.010,00	zawyżono
	powyżej 9 ton do 12 ton	1	2.167,00	811,00	(-)1.356,00	zawyżono
Ciągniki siodłowe i balastowe	powyżej 36 ton	2	1.510,00	2.828,00	1.318,00	zaniżono
Przyczepy, naczepy	od 7 ton i poniżej 12 ton	1	2.659,00	1030,00	(-)1.356,00	zawyżono
	wyższa niż 12 ton do 36 ton	2	2.970,00	3.116,00	146,00	zaniżono
	powyżej 36 ton	2	1.398,00	2.544,00	(-)1.146,00	zawyżono
Samochody ciężarowe zwolnione z podatku	do 3,5 ton (włącznie)	7	12.057,00	0,00	(-)12.057,00	zawyżono
Razem					(-)14.169,00	
Osoby fizyczne						
Sam ciężarowe	powyżej 3,5 ton do 5,5 ton	2	4.950,00	614,00	(-)4.336,00	zawyżono
	powyżej 5,5 ton do 9 ton	4	9.140,00	2.636,00	(-)6.504,00	zawyżono
	powyżej 9 ton do 12 ton	5	9.346,00	3.649,00	(-)5.697,00	zawyżono
	powyżej 12 ton	9	14.462,00	15.474,00	1.012,00	zaniżono
Ciągniki siodłowe balastowe	powyżej 36 ton	4	4.100,00	5.656,00	1.565,00	zaniżono
Przyczepy, naczepy	od 12 ton do 36 ton	8	6.613,00	4.784,00	(-)1.829,00	zawyżono
	powyżej 36 ton	3	931,00	4.003,00	3.072,00	zaniżono
Samochody ciężarowe zwolnione z podatku	do 3,5 ton (włącznie)	39	100.008,00	0,00	(-)100.008,00	zawyżono
Razem					(-)112.734,00	

Szczegółowe ustalenia w zakresie wyliczonych różnic skutkach obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w 2013 roku przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 23 protokołu kontroli

Stwierdzone różnice w wyliczonych skutkach obniżenia górnych stawek podatkowych wynikały z:

- **błędnego zastosowania górnych stawek podatkowych dla pojazdów w zaklasyfikowanych w grupach: samochód ciężarowy powyżej 3,5 ton do 5,5 ton, samochód ciężarowy powyżej 5,5 ton do 9 ton, samochód ciężarowy powyżej 9 ton do 12 ton, ciągniki siodłowe powyżej 36 ton, przyczepy i naczepy od 7 ton do 12 ton, przyczepy i naczepy powyżej od 12 ton do 36 ton, przyczepy i naczepy powyżej 36 ton,**
- **nieprawidłowego przyjęcia okresu obowiązku podatkowego w odniesieniu do pojazdów (...)¹,**
- **ujęcia w wyliczeniach skutków obniżenia stawek podatkowych 45 samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej 3,5 tony.**

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych (wybrana próba) w 2013 roku zostały zawyżone o kwotę 126.903,00 zł.

Wyjaśnienie w sprawie wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych złożył Wójt Gminy Krzysztof Starczewski i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, które stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli

Zadaniem wyjaśniających stwierdzone błędy w zakresie wyliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w 2012 roku i w 2013 roku powstały w wyniku braku weryfikacji danych w zakresie obowiązujących na dany rok obrachunkowy górnych stawek podatkowych. Duża ilość parametrów w klasyfikacji stawek jak również brak zmian w stawkach lokalnych podatków od środków transportowych przyczyniły się do zaniechania weryfikacji danych na nośnikach elektronicznych, z których uzyskiwano informacje wykorzystywane do sporządzenia sprawozdań budżetowych. Stwierdzone błędy powstały nieumyślnie i omyłkowo. W 2014 roku przeprowadzono weryfikację danych w powyższym zakresie wprowadzając prawidłowe górne stawki podatków obowiązujące na rok 2014.

Odnośząc się do powyższego wyjaśnienia kontrolujące wskazują, że dane uzyskane z programu ewidencji podatkowej w zakresie podatku od środków transportowych, stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań budżetowych, winny być na bieżąco weryfikowane przez służby księgowo. Wydruki uzyskane z ww. programu mają jedynie usprawnić weryfikację w zakresie poprawności danych uzyskanych z systemów elektronicznych w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. deklaracji aktów wykonawczych prawa miejscowego i zapisów obwieszczeń Ministra Finansów w zakresie ustalenia górnych stawek podatkowych. Pracownik merytoryczny zobowiązany był przeprowadzić analizę ich treści przed sporządzeniem sprawozdań budżetowych.

Z danych przedstawionych w sprawozdaniu Rb-27S oraz sprawozdania Rb – PDP w zakresie skutków wydanych decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatku od środków transportowych oraz z danych ewidencji podatkowej wynika, że w 2013 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka nie wydał żadnej decyzji w tym zakresie.

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Sprawozdanie Rb-PDP na dzień 31 grudnia 2012 roku z wykonania dochodów podatkowych - kwoty dochodów z poszczególnych podatków w kolumnie „Wykonane” były zgodne z sumą odpowiadających tym podatkowi paragrafów ze sprawozdania budżetowego Rb-27S. Kwoty dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji organu podatkowego, wydanych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, wykazane w kolumnach 3, 4, 5 i 6 sprawozdania PDP, były zgodne z kwotami skutków wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S.

Łącznie skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości wykazane w przedmiotowym sprawozdaniu wyniosły 1.300.567,40 zł, a skutki udzielonych ulg i zwolnień 175.989,66 zł. Zaległości podatkowe umorzone w 2012 roku wyniosły 0,00 zł.

Kontrolujące na podstawie informacji przedłożonych przez merytoryczny referat, dokonały analizy prawidłowości wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku oraz zastosowanych ulg i zwolnień wynikających z uchwały nr XII/54/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 24 listopada 2011 roku.

Według wyliczeń inspektorów kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej skutki obniżenia górnych stawek podatków wyniosły 563.992,44 zł, a skutki udzielonych ulg i zwolnień wyniosły 74.942,31 zł. Odnotowane różnice w wyliczonych skutkach, z uwzględnieniem kategorii przedmiotu opodatkowania, przedstawia poniższa tabela:

Przedmiot opodatkowania	Osoby prawne		Osoby fizyczne		Różnica w wyliczeniach
	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez kontrolowaną jednostkę	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez inspektorów RIO	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez kontrolowaną jednostkę	Skutek obniżenia stawki podatku wyliczony przez inspektorów RIO	
Budynki mieszkalne powyżej 300 m ²	653,01	653,01	16,15	16,15	0,00
Budynki mieszkalne do 300 m² (w tym budynki wielomieszkaniowe)	0,00	110,43	0,00	45.012,50	45.122,93
Budynki związane z działalnością gospodarczą	429.161,98	429.161,98	186.424,18	186.424,18	0,00
Pozostałe budynki	14.150,08	14.150,08	78.095,12	78.095,12	0,00
Pozostałe budynki – Biblioteka i OSP	0,00	7.501,50	-	-	7.501,50
Grunty związane z działalnością gospodarczą	291.934,98	291.934,98	81.951,99	81.951,99	0,00
Grunty pozostałe	21.235,90	21.235,90	191.798,42	191.798,42	0,00
Grunty pozostałe – Biblioteka i OSP	0,00	1.973,02	-	-	1.973,02
Budynki letniskowe	-	-	5.145,48	5.145,48	0,00
Razem	757.135,96	766.720,90	543.431,34	563.992,44	54.597,45
Zwolnienia wynikające uchwały nr XII/54/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 24 listopada 2011 roku					
Pozostałe budynki mieszkalne do 300 m² (w tym budynki wielomieszkaniowe)	406,84	92,99	163.923,36	74.942,31	(-)89.294,90
Biblioteka	650,02	312,40	-	-	(-)337,62
Ochotnicze Straże Pożarne	11.009,45	5.043,23	-	-	(-)5.966,22
Razem	12.066,31	5.448,62	164.923,36	74.942,31	(-)95.598,74

Odnotowane różnice skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w poszczególnych rodzajach przedmiotu opodatkowania wynikały z zastosowania błędnej lokalnej stawki podatkowej bądź nieuwzględnienia części przedmiotów opodatkowania w wyliczeniach, a mianowicie:

- w odniesieniu do budynków mieszkalnych o pow. do 300 m² – przyjęto stawkę lokalną w wys. 0,00 zł, podczas gdy prawidłowa stawka to 0,32 zł za m² powierzchni podlegającej opodatkowaniu,
- w odniesieniu do pozostałych budynków i gruntów użytkowanych przez instytucje kultury bądź ochotnicze straże pożarne, organ podatkowy nie uwzględnił ich powierzchni w wyliczeniach obniżenia stawek podatkowych,

Odnotowane różnice, w kwocie zastosowanych ulg i zwolnień przez organ uchwałodawczy w poszczególnych rodzajach przedmiotu opodatkowania, wynikały z zastosowania błędnej lokalnej stawki podatkowej, a mianowicie:

- w odniesieniu do budynków mieszkalnych o pow. do 300 m² – przyjęto stawkę ustawową w wys. 0,70 zł, podczas gdy prawidłowo należało w wyliczeniach uwzględnić stawkę lokalną 0,32 zł za m². Ponadto dwukrotnie ujęto w skutkach zwolnień wyliczoną kwotę wynikającą z przemnożenia powierzchni budynków przez stawkę ustawową,
- w odniesieniu do pozostałych budynków użytkowanych przez instytucje kultury bądź ochotnicze straże pożarne, zastosowano stawkę 4,91 zł (różnica pomiędzy stawką ustawową a stawką lokalną), natomiast prawidłowo należało w wyliczeniach uwzględnić stawkę lokalną określoną dla pozostałych budynków, tj. 2,45 zł za m²,
- w odniesieniu do pozostałych gruntów użytkowanych przez instytucje kultury bądź ochotnicze straże pożarne, zastosowano stawkę 0,34 zł (różnica pomiędzy stawką ustawową a stawką lokalną), natomiast prawidłowo należało w wyliczeniach uwzględnić stawkę lokalną określoną dla pozostałych budynków, tj. 0,09 zł za m².

Szczegółowe zestawienie wyliczeń skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w 2012 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wraz z wydrukami z ewidencji podatkowej danych w zakresie wyliczenia skutków, stanowi załącznik nr 25 protokołu kontroli.

Z powyższych danych wynika, że w kolumnie 3 sprawozdania Rb-PDP i kolumnie 12 sprawozdania Rb-27S organ podatkowy zaniżył skutki obniżenia górnych stawek podatkowych o kwotę 54.597,45 zł natomiast w kolumnie 4 sprawozdania Rb-PDP i w kolumnie 13 sprawozdania Rb-27S zawyżył skutki udzielonych ulg i zwolnień o kwotę 95.598,74 zł.

Akta kontroli strony nr 12- 23: Kserokopia sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S wg stanu na 31 grudnia 2012 roku

Wyjaśnienie w sprawie wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości złożył Wójt Gminy Krzysztof Starczewski i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, które stanowi załącznik nr 22 protokołu kontroli

Zdaniem wyjaśniających, nieprawidłowe wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek oraz zastosowanych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości wynikły w skutek błędnej interpretacji przepisów prawa w tym zakresie.

Skutki umorzeń zaległości podatkowych wykazane w sprawozdaniach na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiły 0,00 zł, natomiast kwota wynikająca z wydanych w 2012 roku decyzji umorzeniowych to 90,00 zł. Powyższą nieprawidłowość opisano w temacie podatek od nieruchomości (osoby fizyczne) - udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości.

Obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych wynosiły w 2012 roku – 339.340,00 zł, przy czym kwota 285.537,00 zł dotyczyła podatników - osoby fizyczne.

Maksymalne stawki podatku od środków transportowych obowiązujące na 2012 rok ogłoszone w Obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2011 roku (M.P.2011, nr 95, poz. 961)

Kontrolujące przeanalizowały prawidłowość wyliczenia kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych dla wybranych 71 pojazdów (ok. 13% opodatkowanych w 2012 roku pojazdów) z niżej wymienionych grup rodzajowych, tj. a ustalenia obrazuje poniższa tabela:

Grupa podatków	Opis przedmiotu opodatkowania	Liczba pojazdów	Skutek finansowy wyliczony przez kontrolowaną jednostkę	Skutek finansowy wyliczony przez inspektorów RIO	Różnica	Uwagi
Osoby prawne						
Sam ciężarowe	powyżej 9 ton do 12 ton	2	3.250,00	1.123,00	(-)2.127,00	zawyżono
Przyczepy, naczepy	wyższa niż 12 ton do 36 ton	1	1.485,00	1.485,00	0,00	
	powyżej 36 ton	1	291,00	491,00	200,00	zaniżono
Samochody ciężarowe zwolnione z podatku	do 3,5 ton (włącznie)	7	12.057,00	0,00	(-)12.057,00	zawyżono
Razem					(-)13.984,00	
Osoby fizyczne						
Sam ciężarowe	powyżej 3,5 ton do 5,5 ton	2	4.950,00	552,00	(-)4.398,00	zawyżono
	powyżej 5,5 ton do 9 ton	3	6.855,00	607,00	(-)6.248,00	zawyżono
	powyżej 9 ton do 12 ton	5	7.402,00	2.559,00	(-)4.843,00	Zawyżono ujęto 2 samoch. sprzedane w 2011 roku
	powyżej 12 ton	3	3.343,00	3.592,00	(-)249,00	zawyżono
Ciągniki siodłowe balastowe	powyżej 36 ton	5	3.884,00	3.884,00	0,00	
Przyczepy, naczepy	powyżej 36 ton	3	378,00	1.179,00	(-)801,00	zaniżono
Samochody ciężarowe zwolnione z podatku	do 3,5 ton (włącznie)	38	102.207,00	0,00	(-)102.207,00	zawyżono
Razem					(-)116.646,00	

Szczegółowe ustalenia w zakresie wyliczonych różnic skutkach obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w 2012 roku przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 26 protokołu kontroli

Stwierdzone różnice w wyliczonych skutkach obniżenia górnych stawek podatkowych wynikały z:

- **błędne zastosowania górnych stawek podatkowych dla pojazdów w zaklasyfikowanych w grupach: samochód ciężarowy powyżej 3,5 ton do 5,5 ton, samochód ciężarowy powyżej 5,5 ton do 9 ton, samochód ciężarowy**

powyżej 9 ton do 12 ton, samochód ciężarowy powyżej 12 ton, przyczepy i naczepy powyżej 36 ton,

- **ujęcia w wyliczeniach skutków obniżenia stawek podatkowych 45 samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej 3,5 tony oraz 2 samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 5,5 do 9 ton, które zostały sprzedane w 2011 roku.**

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych (wybrana próba) w 2013 roku zostały zawyżone o kwotę 130.630,00 zł.

Wyjaśnienie w sprawie wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych złożył Wójt Gminy Krzysztof Starczewski i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, które stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli

Z danych przedstawionych w sprawozdaniu Rb-27S oraz sprawozdania Rb – PDP w zakresie skutków wydanych decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatku od środków transportowych oraz z danych ewidencji podatkowej wynika, że w 2012 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka nie wydał żadnej decyzji w tym zakresie.

Testy w zakresie prawidłowości wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych ul i zwolnień w podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych w 2012 i 2013 roku, stanowią załącznik nr 27 protokołu kontroli.

Bilans organu z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2013 roku

Prawidłowość wykazywania danych w bilansie z wykonania budżetu samorządu terytorialnego, sprawdzono na podstawie bilansu sporządzonego w dniu 31 marca 2014 roku, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku. Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 946.476,84 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2013 był zgodny ze stanem na dzień 31 grudnia 2012 roku. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Rawa Mazowiecka na dzień 31 grudnia 2013 roku podpisanym przez Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego i Skarbnika Gminy Barbarę Lipiec wykazano następujące dane:

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	863.038,23	I. Zobowiązania	4.331.329,54
1. Środki pieniężne	863.038,23	1. Zobowiązania finansowe	4.326.658,00 Saldo Ma konta 134 +saldo Ma konta 260-1
1.1. Środki pieniężne budżetu	863.038,23 Saldo Wn konta 133	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	0,00	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	4.326.658,00
II. Należności i rozliczenia	79.509,45	2. Zobowiązania wobec budżetów	742,38 Saldo Ma konta 224
1. Należności finansowe	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	3.929,16 Saldo Wn konta 260-2 (umorzone odsetki od pożyczki)
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	-3.755.664,70 Suma poniższych sald
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	2.274.908,61
2. Należności od budżetów	79.509,45	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	2.274.908,61

	Saldo Wn konta 224		Saldo Ma konta 961
3. Pozostałe należności i rozliczenia	3.929,16 Saldo Wn konta 909-1 (umorzone odsetki od pożyczki)	1.2. Deficyt budżetu (-)	0,00
III. Inne aktywa	0,00	1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	68.794,63 Saldo Ma konta 962
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		4. Środki z prywatyzacji	0,00
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	6.099.367,94 Saldo strony Wn konta 960
		III. Inne pasywa	370.812,00 Saldo Ma konta 909-2
Suma aktywów	946.476,84	Suma pasywów	946.476,84

Kontrolowana jednostka w 2013 roku korzystała ze środków pochodzących z funduszy pomocowych i były one przeznaczone na trzy projekty i jedną inwestycję, tj.:

- Budowa kanalizacji Konopnica – Żydomice w kwocie 996.680,00 zł (z tego 627.950,02 zł pożyczka na prefinansowanie),
- Projekt POKL „Nasze przedszkolaki” w kwocie 113.577,00 zł,
- Projekt POKL „Mała szkoła duże możliwości” w kwocie 71.987,79 zł,
- Projekt POKL „Aktywnie w przyszłość” w kwocie 77.180,28 zł.

Środki na finansowanie ww. zadań były gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

Według danych wykazanych w poz. D.16. sprawozdania budżetowego Rb-NDS za I półrocze 2014 roku, kwota wolnych środków za 2013 rok wynosiła 571.735,68 zł (tj. środki pieniężne budżetu plus należności i rozliczenia minus inne pasywa), podczas gdy prawidłowo wyliczona kwota to 570.993,30 zł (tj. środki pieniężne budżetu plus należności i rozliczenia minus suma zobowiązań wobec budżetów i innych pasywów). Taką samą kwotę uzyskujemy wyliczając wolne środki na podstawie danych wykazanych w sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS za 2013 rok, tj. wykonane dochody (22.243.411,18 zł) plus wykonane przychody (1.529.128,08 zł) minus wykonane wydatki (19.968.502,57 zł) minus wykonane rozchody (3.233.043,39 zł), co daje kwotę wolnych środków (570.993,30 zł). **Jak z powyższego wynika kontrolowana jednostka nie pomniejszyła kwoty wolnych środków o zobowiązania wobec budżetów w wys. 742,38 zł, które wykazano w poz. I.2 pasywów bilansu jednostki samorządu terytorialnego.** Środki te w całości przeznaczono na pokrycie deficytu.

Akta kontroli strony nr 24 - 30: Kserokopia bilansu jednostki samorządu terytorialnego za 2013 rok oraz załącznik wyliczenia wolnych środków przez kontrolowaną jednostkę, sprawozdanie budżetowe Rb-NDS za 2013 roku oraz za I półrocze 2014 roku.

W dniu 11 września 2014 roku kontrolowana jednostka sporządziła korektę sprawozdania budżetowego Rb-NDS za I półrocze 2014 roku, w której prawidłowo wykazano kwotę wolnych środków.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2013 roku

Według „Bilansu jednostki budżetowej”, sporządzonego dla Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka na dzień 31 grudnia 2013 roku, stan aktywów i pasywów wynosił 25.069.324,94 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek 2013 roku był zgodny ze stanem odnotowanym na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Kontrolą objęto wszystkie pozycje bilansu za 2013 rok, a mianowicie:

Aktywa

Poz. A. I Wartości niematerialne i prawne - wykazane w bilansie stanowiły kwotę 5.439,66 zł, która wynikała z ewidencji konta 020-1 wartości niematerialne i prawne - kwota 23.908,91 zł minus umorzenie wynikające z konta 071 - 2 w wys. 18.469,25 zł.

Poz. A. II. Rzeczowe aktywa trwałe wykazano na kwotę 32.256.499,12 zł, na którą składały się środki trwałe o wartości netto 32.088.556,23 zł oraz środki trwałe w budowie na kwotę 167.942,89 zł.

Poz. II.1 Środki trwałe - wykazana w bilansie wartość wynosiła 23.168.700,88 zł, którą w całości stanowiły środki trwałe, wynikające z ewidencji konta 011 w kwocie 34.673.503,36 zł pomniejszone o wartość umorzenia środków trwałych w wys. 11.504.802,48 zł (saldo konta 071 strony Ma), z czego:

- grunty stanowiły wartość - 2.670.672,96 zł, która była zgodna z wartością wykazaną w informacji o stanie mienia komunalnego sporządzoną na dzień 31 grudnia 2013 roku,
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 1 i 2) - o wartości 30.057.481,82 zł minus umorzenie 10.157.603,11 zł - wartość bilansowa 19.899.878,71 zł,
- urządzenia techniczne i maszyny (grupy od 3 do 6) - wartość wg ewidencji księgowej - 1.370.506,37 zł minus umorzenie 874.053,12 zł, wartość po umorzeniu 496.453,25 zł,
- środki transportu (grupa 7) - o wartości 532.809,57 zł minus umorzenie 438.659,67 zł - wartość bilansowa 94.149,90 zł,
- inne środki trwałe - grupa 8 wartość środków wynosiła 42.032,64 zł minus umorzenie 34.486,58 zł - wartość bilansowa po umorzeniu wynosiła 7.546,06 zł.

Wartości początkowe przyjęte do wyliczenia wartości bilansowej środków trwałych były zgodne z ich stanem na dzień 31 grudnia 2013 roku, wynikającym z ksiąg inwentarzowych.

Poz. A. II.2. Środki trwałe w budowie (inwestycje) - wykazane w bilansie na kwotę 167.942,89 zł, były zgodne z wartością wynikającą z konta księgowego 080.

Poz. A. III. Należności długoterminowe - w bilansie wykazano wartość 59.092,05 zł, która była zgodna z saldem konta 226 strona Wn (wykup lokali mieszkalnych płatność rozłożona na raty),

Poz. B. Aktywa obrotowe - w bilansie wykazano wartość 1.668.149,46 zł, na którą składały się: należności krótkoterminowe w wys. 1.534.857,98 zł, krótkoterminowe aktywa finansowe w wys. 125.643,03 zł.

Poz. B. II.1.2 - Należności od budżetów - wartość bilansowa 6.861,72 zł i była zgodna z saldem konta 221-2 (udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych),

Poz. B. II.1.3 - Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń - wartość bilansowa 786,73 zł i była zgodna z saldem konta 229-1 i 229-3,

Poz. B. II.1.4 Pozostałe należności - wartość wykazana w bilansie to 1.534.857,98 zł, na którą składały się: należności podatkowe bądź inne opłaty i dochody budżetowe uzyskiwane przez Gminę w wys. 1.098.973,10 zł oraz dochody jst związane z realizacją zadań zleconych w wys. 399.208,88 zł (saldo konta 221-1 strona Wn) oraz pozostające

do zwrotu przez pracowników pożyczki mieszkaniowej z Funduszu Świadczeń Socjalnych saldo konta 234 strona Wn w wys. 36.676,00 zł.

Poz. B.III. Środki pieniężne - w bilansie wykazano wartość 125.643,03 zł, którą to w całości stanowiły środki pieniężne na rachunkach bankowych (poz.B.III.2 bilansu), w tym na rachunku środków depozytowych w wys. 103.453,97 zł (konto 139) oraz rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wys. 22.189,06 zł (konto 135), co również wynikało z wyciągu bankowego 21/2013 rachunku bankowego prowadzonego dla depozytów oraz wyciągu bankowego 2/2013 rachunku bankowego prowadzonego dla Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku,

Pasywa

Poz. A.I. Fundusz jednostki na koniec okresu – wg bilansu 8.307.976,79 zł, wynikał z wartości wykazanych w zestawieniu zmian w funduszu jednostki: fundusz jednostki na początek roku obrotowego 9.501.551,27 zł, zwiększenia funduszu w ciągu roku budżetowego w łącznej kwocie 24.895.694,00 zł, (tj. zrealizowane wydatki budżetowe w kwocie 8.025.909,63 zł, środki na inwestycje w wys. 1.657.396,44 zł, nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne w wys. 591.350,00 zł, inne zwiększenia w kwocie 10.017,00 zł) oraz zmniejszenia funduszu 26.089.268,48 zł, na którą to wartość składały się: zrealizowane dochody budżetowe 22.193.230,77 zł, dotacje i środki na inwestycje 2.875.476,60 zł, wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych 1.003.818,09 zł, z inne zmniejszenia 16.743,02 zł). Fundusz jednostki na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 8.307.976,79 zł (saldo konta 800 strona Ma) plus zysk netto 16.231.429,74 zł (saldo konta 860 strona Ma). Fundusz wynosił 24.539.406,53 zł, którą to wartość wykazano w poz. A bilansu jednostki.

Poz.A.II.1.1 Zysk netto – wykazana w bilansie kwota 16.231.429,74 zł była zgodna z ewidencją księgową, tj. saldem konta 860 oraz rachunkiem zysków i strat.

Poz.C. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania – wykazana w bilansie kwota 471.053,35 zł stanowiła w całości zobowiązania krótkoterminowe, a mianowicie: zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz.C.II.1 bilansu) w wys. 44.747,31 zł (saldo konta 201 strona Ma), zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych (poz.C.II.3 bilansu) w wys. 22.122,55 zł, wynikające z konta 229 - naliczone składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Funduszu Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2013 rok, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz.C.II.4 bilansu) w wys. 117.397,90 zł, dotyczące naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2013 rok (saldo konta 231 strona Ma), pozostałe zobowiązania (poz.C.II.5 bilansu) w wys. 183.331,62 zł wynikające z decyzji wydanych przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej za wycinkę drzew w miejscowościach: Kurzeszyn i Wilkowice (saldo konta 240-7 strona Ma) oraz składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiąc grudzień 2013 rok w wys. 590,00 zł (saldo konta 229-4 strona Ma), wadium i zabezpieczenia wykonania umów w wys. w wys. 103.453,97 zł (saldo konta 240 wraz z analityka 1, 3, 6 strona Ma),

Poz. D. Fundusze specjalne – wykazaną wartość w bilansie to 58.865,06 zł, którą w całości stanowił Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (poz.D.1 bilansu), co potwierdzało saldo konta 851 strona Ma.

Wszystkie wykazane w bilansie wartości, odpowiadają danym zawartym w ewidencji księgowej jednostki. Bilans Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka sporządzono w dniu 31 marca 2014 roku. Sprawozdania finansowe oraz zestawienie zmian w funduszu

jednostki, podpisali z upoważnienia Wójta Sekretarz Gminy Anna Jakubiak i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec.

W dniu 31 marca 2014 roku sporządzono zbiorczy bilans, na który składały się bilanse jednostkowe za rok budżetowy 2013 sporządzone przez: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Zakład d.s. Eksploatacji Wodociągów i Kanalizacji (samorządowy zakład budżetowy) oraz poszczególne placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Rawa Mazowiecka. Przedmiotowy dokument podpisali z upoważnienia Wójta Sekretarz Gminy Anna Jakubiak i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2011 - 2012)

Zakładowy plan kont ustalony dla jednostki budżetowej Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej wprowadzony w życie zarządzeniem nr 47/2008 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 grudnia 2008 roku ze zmianami (obowiązujący do dnia 31 grudnia 2012 roku) oraz zarządzeniem 17/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku, uwzględniał konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z zapisami ww. regulacji wewnętrznej przedmiotowe konto służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Ewidencja szczegółowa do konta 201 pozwalała na ustalenie należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań. Opis konta wskazywał na możliwość wyodrębnienia zobowiązań wymagalnych.

Wg sporządzonego na dzień 31 grudnia 2013 roku bilansu Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej oraz zestawienia obrotów i sald, saldo konta 201 strony Ma wynosiło 44.747,31 zł, którą to kwotę w całości stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług. Saldo konta 201 strony Ma na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiło 28.517,21 zł.

Sprawdzenia prawidłowości zapisów operacji finansowych na koncie 201 - regulowania zobowiązań, oraz czy podstawą ich ujęcia w ewidencji były dokumenty spełniające wymogi dowodu określone w ustawie o rachunkowości i instrukcji obiegu dokumentów księgowych oraz terminowości realizacji, kontrolujące dokonały w oparciu o zarejestrowane faktury w miesiącach: grudniu 2012 roku oraz styczniu i wrześniu 2013 roku (co piąta faktura) dziesięciu faktur największych kwotowo zapłaconych w 2013 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201 wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku. Ogółem skontrolowano 86 dokumentów księgowych.

Skontrolowane faktury z miesięcy: grudniu 2012 roku oraz styczniu i wrześniu 2013 roku (co piąta faktura) dziesięciu faktur największych kwotowo zapłaconych w 2013 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201 wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku, zestawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 28 protokołu kontroli.

W wyniku analizy wykazanych w załączniku faktur, rachunków i not księgowych stwierdzono, że:

- dokumenty będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego, określone przez art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz w rozdziale 4 obowiązującej instrukcji obiegu dokumentów stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia 17/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku

- ewidencji księgowej podlegały dokumenty określone w rozdziale 2 § 21 ust. 2 załącznika nr 1 ww. zarządzenia,
- wpływające do jednostki dokumenty zewnętrzne były ewidencjonowane w rejestrze faktur, a następnie przekazywane do wydziału merytorycznego,
- **na przedmiotowym koncie ewidencjonowano operacje, których nie przewidywał katalog zdarzeń opisanych w zakładowym planie kont w odniesieniu do konta 201, a mianowicie: składki członkowskiej za przynależność do Stowarzyszenia Dorzecze Bzury (poz. 2 zestawienia miesiąc styczeń 2013 rok).** Powyższe było sprzeczne z zapisami obowiązującego w kontrolowanej jednostce zakładowego planu kont oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W myśl ww. rozporządzenia „inne opłaty” winny być ewidencjonowane na koncie 240 – „pozostałe rozrachunki”. Specyfika ww. konta przewiduje księgowanie różnego rodzaju rozliczeń, które nie zostały jednoznacznie określone w opisach do kont 201 – 234. W związku z powyższym zobowiązania wynikające z deklaracji bądź innych dokumentów winny być ujmowane na kontach: Wn zespół 4, Ma 240, a ich zapłata: Wn 240, Ma 130,
- weryfikację wpływających dowodów księgowych pod względem merytorycznym przeprowadzali pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy, którzy potwierdzali fakt dostarczenia materiału bądź wykonania usługi zgodnie ze złożonym zamówieniem, po czym przekazywano je do Referatu Finansowego celem dalszej realizacji,
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości formalno - rachunkowej czego potwierdzeniem były stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności przez pracowników upoważnionych do wykonywania takich czynności,
- zgodność wydatku z planem finansowym potwierdziła na wymienionych dokumentach Skarbnik Gminy,
- wydatek na dokumentach, zatwierdzał: Wójt Gminy bądź z upoważnienia kierownika jednostki Sekretarz Gminy Anna Jakubiak (upoważnienie takie wynikało z zapisów zakresu czynności pracownika),
- realizacji zobowiązań dokonywano w terminach określonych w fakturze (rachunku) bądź w terminie 14 dni od daty wpływu jej do jednostki, a w przypadku faktur wystawionych na podstawie zawartych umów, w terminach w nich wskazanych,
- dowody ujmowano na koncie 201, księgując je w korespondencji z kontem 400 (naliczenie) lub 080 (faktury za roboty inwestycyjne) i w chwili zapłaty z kontem 130. Księgowania przedstawiały się następująco: konto zespołu „4” lub 080, Ma 201 oraz Wn 201, Ma 130,
- na dokumentach odnotowywano pozycję i numer księgowy, umożliwiając ich sprawdzenie i powiązanie z zapisami w księgach rachunkowych.

Test kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji operacji gospodarczych i finansowych na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w zakresie ewidencji zobowiązań stanowi załącznik nr 29 protokołu kontroli.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi, konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek

obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewniać możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań wobec budżetów.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie odnotowano salda konta, a na dzień 30 czerwca 2014 roku saldo wynosiło 164,00 zł (strona Ma), które w całości stanowiły zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych naliczonego w świadczeniach socjalnych. Ww. zobowiązanie zapłacono w dniu 2 lipca 2014 roku wyciąg bankowy nr 11/2014.

Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za 2013 rok oraz za I półrocze 2014 roku, przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 30 protokołu kontroli.

W wyniku analizy dokumentacji płacowej i ewidencji księgowej prowadzonej dla Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka z miesięcy: czerwca i października 2013 roku oraz kwietnia 2014 roku stwierdzono, co następuje:

- przekazywane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikały z tytułu umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz podlegających opodatkowaniu świadczeń socjalnych,
- zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. nr 2012, poz. 361 ze zm.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane,
- **kontrolowana jednostka nie pobierała prowizji od przekazywanej do Urzędu Skarbowego kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.** W myśl art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. nr 2012 poz. 749 ze zm.), płatnikom i inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków oraz tryb pobrania wynagrodzenia, określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. nr 240, poz. 2065), zgodnie z którym płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych, przysługuje wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków, wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Zaniechanie pobrania należnego wynagrodzenia płatnika za 2013 rok, spowodowało zaniżenie dochodów kontrolowanej jednostki o kwotę 487,54 zł wynikającą z wyliczenia (łącznie kwota pobranej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych za 2013 rok 162.514,00 zł x 0,3%).

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne

Konto 229 służy do ewidencji innych, niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Niepełnosprawnych. Ewidencja analityczna prowadzona do konta umożliwiała ustalenie stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków. W latach 2013 - 2014 prowadzono trzy konta analityczne uwzględniając rodzaj składek.

Persaldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2013 roku po stronie Ma wynosiło 21.990,78 zł, z czego należność z tytułu wypłaty zasiłku chorobowego ze środków pracodawcy w wys. 786,73 zł (strona Wn konta) oraz zobowiązania (saldo strony Ma konta) w wys. 22.187,51 zł, którą stanowiły składki na ubezpieczenie społeczne i

zdrowotne oraz Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego naliczonego za 2013 rok (zapłata w dniu 28 stycznia 2014 roku - wyciąg bankowy nr 21/2014) oraz zobowiązania z tytułu naliczonych składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiąc grudzień 2013 rok w wys. 590,00 zł (zapłata w dniu 7 stycznia 2013 roku wyciąg bankowy nr 4/2014).

Saldo konta 229 wykazane na dzień 30 czerwca 2014 roku po stronie Ma wynosiło 261,00 zł, którą stanowiły naliczone składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiąc czerwiec 2014 rok (zapłata w dniu 7 lipca 2014 roku - wyciąg bankowy nr 153/2014).

Analizy terminowości zapłaty zobowiązań oraz zgodności zadeklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka wynikających z list płac za miesiące czerwiec i październik 2013 roku oraz kwiecień 2014 roku dokonano w oparciu o zapisy ewidencji księgowej, wyciągi bankowe, listy płac oraz deklaracje ZUS DRA.

Zestawienie składek społecznych, zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy zadeklarowanych i podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami w 2013 roku oraz w I półroczu 2014 roku przedstawia tabela, która stanowi załącznik nr 31 protokołu kontroli.

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. nr 205, poz. 1585 ze zm.). W wyniku analizy list wypłat wynagrodzeń dla pracowników Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej oraz zapisów ksiąg rachunkowych za ww. miesiące kontrolujące stwierdziły, że w deklaracjach ujęto wszystkie zobowiązania z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. Zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS, były zgodne z unormowaniami opisanymi w zakładowym planie kont.

Składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Analiza deklaracji oraz wpłat za lata 2013 – 2014 (I półrocze) wykazała, że w miesiącach: kwietniu i grudniu 2013 roku oraz w całym I półroczu 2014 roku, kontrolowana jednostka była zobowiązana dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z uwagi na niespełnienie wymogu określonego w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2011 roku, Dz. U. nr 127, poz. 721 ze zm.). Natomiast w pozostałych miesiącach 2013 roku, liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych uległa zwiększeniu, co spowodowało przewyższenie wymaganego zapisami cytowanej ustawy wskaźnika, tym samym Urząd Gminy Rawa Mazowiecka był zwolniony z dokonywania miesięcznych wpłat. Wysokość osiągniętego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, terminowość oraz wysokość zadeklarowanych składek na PFRON przekazywanych ww. okresie, przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela obrazująca wielkość zatrudnienia osób niepełnosprawnych w stosunku do ogółu zatrudnienia w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka w 2013 roku i w I półroczu 2014 roku oraz terminowość dokonywanych wpłat, stanowi załącznik nr 32 protokołu kontroli.

Analiza zapisów księgowych na koncie 229-4 oraz w ewidencji analitycznej w dziale 750 rozdziale 75023 § 4140 wraz z dokumentacją (deklaracje, przelewy) wykazała, że:

- przekazane kwoty składek były z zgodne naliczeniami wynikającymi z deklaracji miesięcznych,
- zobowiązania z tytułu składek na PFRON przekazywano w terminach określonych art. 49 ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy,

- sporządzone deklaracje ewidencjonowano na kontach: Wn 403, Ma 229-4 (w miesiącu za który sporządzono deklarację poz. ksiąg. 1926/2 z dnia 31 grudnia 2013 roku deklaracja za grudzień 2013 rok), natomiast przekazanie składek na rachunek bankowy PFRON ujmowano na kontach: Wn 229-4, Ma 130-2 z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4140 (wyciąg bankowy nr 4/2014 z dnia 7 stycznia 2014 roku poz. ksiąg. 12/11).

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Kontrolę ewidencji operacji gospodarczych na kontach 231, 234 i 240 przeprowadzono w oparciu o pisemną informację Skarbnika Gminy Barbary Lipiec w konfrontacji z zapisami na wymienionych trzech kontach dokonanymi w miesiącach: czerwcu i październiku 2013 roku oraz kwietniu 2014 roku.

Informacja Skarbnika Gminy Barbary Lipiec w zakresie ewidencji operacji na kontach 231, 234, 240 stanowi załącznik nr 33 protokołu kontroli.

Zgodnie z powyższą informacją na:

koncie 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń ewidencjonuje się rozrachunki z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej, wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń, potrąceń wynagrodzeń.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku saldo konta (strona Ma) wynosiło 117.397,90 zł, które w całości stanowiły zobowiązania z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego przysługującego za 2013 rok (wypłata w dniu 16 stycznia 2014 roku wyciąg bankowy nr 11/2014). Saldo konta na dzień 30 czerwca 2014 roku (strona Ma) wynosiło 0,18 zł - wynagrodzenie za miesiąc czerwiec 2014 rok.

Na przedmiotowym koncie ewidencjonowano operacje, których nie przewidywał katalog zdarzeń opisanych w zakładowym planie kont w odniesieniu do konta 231, a mianowicie: wypłatę diet dla radnych i sołtysów za udział w sesji Rady Gminy. Powyższe było sprzeczne z zapisami obowiązującego w kontrolowanej jednostce zakładowego planu kont oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W myśl ww. rozporządzenia operacje związane z wypłatą diet dla radnych bądź sołtysów winny być ewidencjonowane na koncie 240 – „pozostałe rozrachunki”. W trakcie czynności kontrolnych dokonano przeksięgowania ww. operacji na właściwe konto.

Kontrolowane listy wypłaty wynagrodzeń podpisane były przez osobę sporządzającą. Kontrolę merytoryczną przeprowadzał pracownik merytoryczny, którym zakresem czynności powierzono obowiązki związane z prowadzeniem spraw kadrowych. Weryfikacji formalno – rachunkowej dokonywała Skarbnik Gminy, która również potwierdzała zabezpieczenie środków finansowych w planie finansowym jednostki. Listy płac zatwierdzał Sekretarz Gminy. Powyższe było zgodne z przyjętymi zasadami zatwierdzania dokumentów płacowych określonymi w rozdziale 6 § 29 obowiązującymi zasadami rachunkowości (...). Wypłaty wynagrodzeń dokonywano za pośrednictwem banku lub kasy.

koncie 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami dokonuje się ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę

świadczeń odpłatnych, należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód, zapłacone zobowiązania wobec pracowników. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według poszczególnych pracowników i tytułów rozrachunków w danej jednostce.

Saldo konta 234 na dzień 31 grudnia 2013 roku po stronie Wn wynosiło 36.676,00 zł, a na dzień 30 czerwca 2014 roku saldo wynosiło 51.961,00 zł. Na powyższe kwoty składały się należności z tytułu pozostających do spłaty pożyczek mieszkaniowych wypłacone pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Analiza zapisów na koncie w przyjętych do kontroli miesiącach wykazała, że były one zgodne z obowiązującymi zasadami ewidencji na powyższym koncie.

koncie 240 – pozostałe rozrachunki (jednostka) służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych. Do konta 240 prowadzona jest analityka określona w wykazie kont. Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma - powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Analiza zapisów księgowych odnotowanych na przedmiotowym koncie w ww. miesiącach, wykazała, że ujmowano na nim następujące operacje księgowe:

- dobrowolne potrącenia od wynagrodzeń pracowniczych,
- zajęcia komornicze wynagrodzeń pracowniczych,
- wadia oraz zabezpieczenia należytego wykonania umów,
- odsetki od środków na rachunkach bankowych,
- wpływ środków na rachunek bankowy do wyjaśnienia.

Saldo konta 240 po stronie Ma na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiło 286.195,59 zł, którą stanowiły następujące zobowiązania: wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umów w wys. w wys. 103.453,97 zł (saldo konta 240 wraz z analityka 1, 3, 4, 6 strona Ma), wynikające z decyzji wydanych przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej za wycinkę drzew w miejscowościach: Kurzeszyn i Wilkowice (saldo konta 240-7 strona Ma) w wys. 182.741,62 zł.

Specyfikację zobowiązań z tytułu należytego zabezpieczenia wykonania umowy przedstawiono w załączniku nr 34 protokołu kontroli.

Na dzień 30 czerwca 2014 roku saldo konta (strona Ma) wynosiło 269.421,34 zł, wadia i zabezpieczenia należytego wykonania umów w wys. w wys. 86.679,72 zł (saldo konta 240 wraz z analityka 1, 3, 4, 6 strona Ma), wynikające z decyzji wydanych przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej za wycinkę drzew w miejscowościach: Kurzeszyn i Wilkowice (saldo konta 240-7 strona Ma) w wys. 182.741,62 zł

koncie 240 - pozostałe rozrachunki (organ) prowadzona jest ewidencja innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach: 222, 223, 224, 225, 250 i 260. Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów.

Saldo konta 240 na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 30 czerwca 2014 roku było „zerowe”. Na przedmiotowym koncie ewidencjonowano operacje związane z mylnie wpłaconymi na rachunek bankowy kwot.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

W Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka zasady gospodarki kasowej zawarte zostały w instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka stanowiącej załącznik nr 6 do zarządzenia nr 17/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka. W niniejszej instrukcji opisano: wymagane wyposażenie pomieszczenia kasy, zasady transportu gotówki z banku, uwarunkowania i kwalifikacje, jakie musi spełniać osoba pełniąca obowiązki kasjera, zasady przechowywania gotówki i druków ścisłego zarachowania, dokumentację kasową, zasady sporządzania dokumentów kasowych oraz zasady kontroli kasy. Instrukcję uzupełnia zarządzenie nr 38/2003 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 31 grudnia 2003 roku, ustalające wysokość pogotowia kasowego w kwocie 3.000,00 zł.

Zabezpieczenie wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania opisano w protokole z kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 8 września 2014 roku stanowiącym załącznik nr 1 protokołu kontroli.

Kontrola kasy wykazała, że zdeponowano w niej gwarancje należytego wykonania umów w postaci polis ubezpieczeniowych. Operacje w powyższym zakresie winny być ujmowane na koncie pozabilansowym jednostki budżetowej, które powinno być uwzględnione w zakładowym planie kont. **Kontrolowana jednostka w przyjętych zasadach rachunkowości nie uwzględniła operacji w tym zakresie, w konsekwencji czego zaniechała ich ewidencji w księgach rachunkowych jednostki.** Powyższe naruszało zapisy art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz § 15 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami (...) konta wskazane w planach kont należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być (...) uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych w okresie objętym kontrolą, sprawdzono w oparciu o wymienione niżej raporty kasowe (próba – po jednym raporcie dochodowym i rozchodowym w miesiącu) sporządzone wg stanu na dzień:

Raporty rozchodowe:

- raport kasowy nr 1/B/2013 z dnia 8 stycznia 2013 roku,
- raport kasowy nr 9/B/2013 z dnia 7 marca 2013 roku,
- raport kasowy nr 13/B/2013 z dnia 11 kwietnia 2013 roku,
- raport kasowy nr 19/B/2013 z dnia 8 maja 2013 roku,
- raport kasowy nr 24/B/2013 z dnia 13 czerwca 2013 roku,
- raport kasowy nr 27/B/2013 z dnia 16 lipca 2013 roku,

- raport kasowy nr 31/B/2013 z dnia 7 sierpnia 2013 roku,
- raport kasowy nr 34/B/2013 z dnia 11 września 2013 roku,
- raport kasowy nr 37/B/2013 z dnia 9 października 2013 roku,
- raport kasowy nr 43/B/2013 z dnia 21 listopada 2013 roku,
- raport kasowy nr 46/B/2013 z dnia 10 grudnia 2013 roku,

Raporty dochodowe:

- pełny raport kasowy nr 2013/0007 z dnia 10 stycznia 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0029 z dnia 11 lutego 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0049 z dnia 11 marca 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0070 z dnia 10 kwietnia 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0090 z dnia 10 maja 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0110 z dnia 10 czerwca 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0132 z dnia 10 lipca 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0154 z dnia 9 sierpnia 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0175 z dnia 10 września 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0197 z dnia 10 października 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0213 z dnia 4 listopada 2013 roku,
- pełny raport kasowy nr 2013/0238 z dnia 10 grudnia 2013 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- raporty kasowe z dochodów sporządzane były za pomocą programu komputerowego – „Kasa” firmy INFO – SYSTEM s.c. z Legionowa, natomiast raporty kasowe rozchodowe sporządzane były ręcznie na drukach RK – Raport Kasowy,
- sporządzano zbiorcze raporty dochodów i jednostkowe raporty dotyczące poszczególnych rodzajów dochodów (podatki lokalne, wieczyste użytkowanie, opłaty za wypis z rejestru gruntów, opłaty za wydanie dowodów osobistych),
- raporty rozchodowe sporządzano zgodnie przyjętymi ustaleniami w instrukcji kasowej tj. nie rzadziej niż 14 dni, ale okres sporządzenia raportu nie wykraczał poza miesiąc kalendarzowy, natomiast raporty dochodów były sporządzane codziennie,
- sporządzane raporty kasowe dotyczyły wydatków bieżących oraz wydatków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- sprawdzenia raportów kasowych wraz z załączonymi do nich dowodami księgowymi, dokonywał inspektor Referatu Finansowego,
- gotówka uzyskana z wpłat do kasy, odprowadzana była na koniec każdego dnia,
- dowody księgowe zawierały podpisy osób pobierających gotówkę z kasy i datę wypłaty oraz datę i podpis kasjera wypłacającego gotówkę,
- na dowody kasowe nanoszono numerację i pozycję raportu kasowego, zgodnie z wymogami zawartym w instrukcji kasowej,
- dokumenty stanowiące podstawę wypłaty z kasy, sprawdzane były merytorycznie, formalnie i rachunkowo oraz zawierały podpisy osób zatwierdzających dokumenty do wypłaty,
- na dowodach załączonych do raportów kasowych, nanoszono klasyfikację budżetową środków, z których dokonywano wydatków,
- każdy dokument wypłaty zawierał datę i kwotę wypłaty oraz podpis osoby pobierającej gotówkę.

Kontrolujące w powyższym zakresie nie stwierdziły nieprawidłowości.

Zgodnie z oświadczeniem Skarbnika Gminy oraz zapisami na koncie 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami oraz na koncie 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, kontrolowana jednostka w roku 2013 nie udzielała zaliczek stałych, zaliczek na wynagrodzenia oraz zaliczek okresowych. *Przedmiotowe oświadczenie stanowi załącznik nr 35 protokołu kontroli.*

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2013 ROK.

Dochody i przychody budżetu – rok 2013

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	22 700 318,95	22 234 411,18
z tego:		
Dochody własne	6 225 004,98	5 976 196,50
Dotacje	4.008.103,12	3 916 912,12
z tego:		
- z budżetu Wojewody	3 847 979,12	3 757 459,27
- z funduszy celowych - WFOŚ i GW w Łodzi	154 365,00	154 363,85
- Krajowe Biuro Wyborcze	5 759,00	5 089,00
Środki zagraniczne	1 281 570,85	1 259 111,22
Inne (np. udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych)	3 084 798,00	2 981 349,34
Subwencja	8 100 842,00	8 100 842,00
PRZYCHODY	2 259 128,08	1 529 128,08
z tego:		
Kredyty i pożyczki	1 930 000,00	1 200 000,00
Nadwyżka z lat poprzednich	-	-
Inne (np. wolne środki)	329 128,08	329 128,08

Wydatki i rozchody budżetu - rok 2013

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	21 726 402,95	19 968 502,57
z tego:		
Wydatki majątkowe	2 153 505,00	1 757 310,74
Wydatki bieżące	19 572 897,95	18 211 191,83
ROZCHODY	3 233 044,078	3 233 043,39
w tym: spłata kredytów i pożyczek	3 233 044,078	3 233 043,39

Wieloletnia prognoza finansowa

Zgodnie z art. 230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, Rada Gminy Rawa Mazowiecka corocznie podejmowała uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy, a mianowicie:

- w 2012 roku podjęła uchwałę nr XIV/69/12 z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2012 - 2017, którą zmieniono uchwałami, ostatecznej zmiany dokonano uchwałą nr XXIII/129/12 z dnia 28 grudnia 2012 roku,
- w 2013 roku podjęła uchwałę nr XXIV/131/13 z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2013 - 2018, którą zmieniono uchwałami, ostatecznej zmiany dokonano uchwałą nr XXXIII/183/13 z dnia 19 grudnia 2013 roku,
- w 2014 roku podjęła uchwałę nr XXXIV/185/14 z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2014 - 2020.

Zapisy ww. Wieloletnich Prognoz Finansowych zawierały wszystkie wymagane art. 226 ww. ustawy informacje.

W myśl cytowanego wyżej przepisu prawa, uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa winna być realistyczna, a przyjęte w niej prognozowane wielkości finansowe powinny posiadać uzasadnienie wynikające z dokumentów źródłowych, będących w dyspozycji kontrolowanej jednostki. W związku z powyższym kontrolujące dokonały analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2012 - 2017 z uwzględnieniem pierwotnych zapisów i jej ostatecznej zmiany, dokonanej uchwałą Rady Gminy z dnia 28 grudnia 2012 roku, danych wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2013 - 2018, ujętych w uchwale nr XXIV/131/13 z dnia 31 stycznia 2013 roku (pierwszy układ WPF na ww. okres) oraz uchwały roku XXXIII/183/13 z dnia 19 grudnia 2013 roku, (ostatni układ WPF na lata 2013 - 2018) oraz danych wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2014 - 2020. Szczegółową analizą objęto przedstawione w WPF wielkości w zakresie: dochodów ogółem, dochodów bieżących, dochodów ze sprzedaży majątku, wydatków bieżących, wydatków na obsługę długu, rozchodów i przychodów.

Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2012 roku, z WPF z 2013 i 2014 roku przedstawiono w tabelach nr stanowiących załącznik nr 36 protokołu kontroli.

Planowane dochody ogółem i dochody bieżące

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Dochody bieżące				Dochody ogółem			
	2014 w stosunku do 2013		2015 w stosunku do 2014		2014 w stosunku do 2013		2015 w stosunku do 2014	
	Wielkość w %	Wzrost/spadek	Wielkość w %	Wzrost/spadek	Wielkość w %	Wzrost/spadek	Wielkość w %	Wzrost/spadek
WPF wersja pierwotna z 2012 roku	5%	↑	5%	↑	4%	↑	3%	↑
WPF wersja ostateczna z 2012 roku	5%	↑	5%	↑	4%	↑	3%	↑
WPF wersja pierwotna z 2013 roku	2%	↑	2%	↑	(-)4%	↓	2%	↑
WPF wersja ostateczna z 2013 roku	(-)1%	↓	0%	-	(-)6%	↓	0%	-

Wzrost dochodów budżetu w 2014 roku w porównaniu z rokiem 2013 wg WPF z 2012 roku, wynikał ze wzrostu stawek podatku od nieruchomości oraz zwiększenia się liczby podatników. Wg sprawozdania Rb27S i Rb PDP za 2013 rok i sprawozdania Rb-27S na 30 czerwca 2014 roku, planowana kwota dochodów z powyższego tytułu wzrosła o 12,5%. Ponadto wzrost dochodów w 2013 roku powodował planowany wpływ środków

unijnych na realizację projektu z udziałem środków z budżetu Unii. Dochody bieżące zaplanowano w oparciu o wskaźniki inflacji średniorocznej podawane przez Ministerstwo Finansów. Planując dochody przyjęto ich wzrost w każdym roku o 2%. Jako główne źródła dochodów wskazano subwencje, dotacje, dochody podatkowe, wpływy z opłaty skarbowej i dochody z majątku. W odniesieniu do dochodów ze sprzedaży majątku w 2013 roku kontrolujące stwierdziły, że w WPF z 2012 roku zaplanowano dochody w wys. 650.000,00 zł, natomiast w WPF z 2013 roku planowane dochody z tego tytułu wynosiły 7.390,00 zł. Różnice w planowanych dochodach ze sprzedaży majątku pomiędzy poszczególnymi latami wynikały z faktów: planowania sprzedaży budynku Szkoły w Dziurdziolach, która pomimo zainteresowania nabywców w konsekwencji nie doszła do skutku oraz planowanego zbycia trzech działek w m. Podlas i Pasięka Wałowska, w odniesieniu do których przeprowadzono dwa przetargi zakończone wynikiem negatywnym. Szczegółowe ustalenia w zakresie planowanych do sprzedaży składników majątku opisano w rozdziale „Dochody z majątku”.

Planowane wydatki (z wyłączeniem wydatków na obsługę długu)

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Wydatki bieżące bez wydatków na obsługę długu			
	2014 w stosunku do 2013		2015 w stosunku do 2014	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2012 roku	7%	↑	1%	↑
WPF wersja ostateczna z 2012 roku	7%	↑	1%	↑
WPF wersja pierwotna z 2013 roku	0%	-	1%	↑
WPF wersja ostateczna z I półrocza 2013 roku	1%	↑	3%	↑

W Wieloletniej Prognozie Finansowej z 2012 roku zaplanowano wzrost wydatków bieżących w roku 2014 w stosunku do 2013 roku o 7%. Wg objaśnienia załączonego do WPF-u na lata 2012-2017, powyższy uwzględnił wzrost wydatków na wynagrodzenia spowodowane koniecznością wypłat nagród jubileuszowych i przewidywanych odpraw emerytalnych oraz 2% wzrost wydatków na funkcjonowanie organów jst. z uwagi na wzrost wskaźnika cen towarów i usług. Analiza szczegółowa WPF-u wykazała, że planowany wzrost wydatków bieżących na wynagrodzenia w 2014 roku w porównaniu z rokiem 2013 wynosił tylko 184.390,00 zł natomiast wzrost wydatków na funkcjonowanie organów jst. w 2014 roku w porównaniu z planowanymi wydatkami z tego tytułu w roku 2013 to kwota 59.207,00 zł.

Kontrolujące wystąpiły o wyjaśnienie w sprawie przyjętych założeń w tym zakresie, które stanowi załącznik nr 37 protokołu kontroli.

Zgodnie z wyjaśnieniem główną przyczyną wzrostu wydatków bieżących była wzrastająca liczba zadań przekazywanych do realizacji gminom. Od m-ca lipca 2013 roku gmina realizowała zadania związane z gospodarowaniem odpadami. W roku 2014 zaplanowano wydatki bieżące na powyższe zadanie na cały rok natomiast w roku 2013 były to wydatki za okres 6 miesięcy. Ponadto w roku 2010 Gmina nabyła nieruchomość zabudowaną budynkiem, którego remont zaplanowano w roku 2014 finansowany z wydatków bieżących.

W latach kolejnych wartość wydatków bieżących planowano na zbliżonym poziomie, tj. od 1 do 3%. Kwotę wydatków bieżących stanowiły wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych, dotacje, wydatki związane z wynagrodzeniami i pochodne oraz związane z realizacją zadań statutowych. Ich wzrost skalkulowano o wskaźnik 1-3% w stosunku do lat przednich. Wg WPF z 2013 roku jednostka nie planowała wzrostu wynagrodzeń w latach 2013-2015.

Planowane rozchody z tytułu spłat zobowiązań

Planowane rozchody na lata 2012 – 2017 w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Rawa Mazowiecka znajdowały odzwierciedlenie w łącznej kwocie wynikającej z salda konta organu 134 – Kredyty bankowe i 260- Pożyczki w kwocie wg stanu na dzień 1 stycznia 2012 roku, które wynosiły 1.459.124,00 zł. Planowane do spłaty w 2012 roku zobowiązania były równe wykonaniu, co potwierdzały obroty strony Wn konta 134, natomiast kwota uzyskanych przychodów z tytułu kredytów i pożyczek w 2012 roku wynosiła 870.98,02 zł (obroty strony Ma konta 134 i 260). Zadłużenie kontrolowanej jednostki na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiło 6.428.496,02 zł. W 2013 roku zaciągnięto kredyt w wys. 1.200.000,00 zł oraz dokonano spłat zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 3.233.043,39 zł i kwotę 68.794,63 zł z tytułu pożyczki z WFOŚiGW umorzono. Według zapisów WPF na lata 2013 – 2018 stan zadłużenia na ostatni dzień roku obrotowego 2013 roku powinien wynosić 4.326.658,00 zł i było to zgodne z saldami kont wynikającymi z ewidencji księgowej: konta 134 – Kredyty bankowe i konta 260 – Pożyczki.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej sporządzanej w 2012 roku kontrolowana jednostka nie zakładała zaciągania zobowiązań w latach 2013 – 2017, natomiast w WPF na lata 2013-2018 zmieniono koncepcję planując zwiększenie zadłużenia z tytułu kredytów o kwotę 1.938.344,06 zł z okresem jego spłaty na lata 2016 – 2020. Planowany dług gminy na koniec 2013 roku wg WPF wynosił 6.221.712,56 zł co stanowiło 29,56% planowanych dochodów, przy wskaźniku spłat 8,40% planowanych dochodów. Planowana łączna kwota spłaty zobowiązań do dochodów ogółem w latach 2013 i 2018 nie przekraczała 15% w poszczególnych latach. Założenia zawarte w powyższym WPF-ie, pozwoliły na zachowanie w kolejnych latach, obowiązującego od 2014 roku wskaźnika określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Wg ostatniej zmiany WPF-u na lata 2013-2020 kwota przychodów z tytułu kredytów wynosiła 1.930.000,00 zł i zwiększono planowaną kwotę rozchodów o 223.000,00 zł. Wyższa kwota spłaty długu w 2013 roku pozwoliła na osiągnięcie w roku 2014 wskaźników nie powodujących zachwiania relacji warunku wynikającego z wymienionego wyżej art.243 ustawy o finansach publicznych.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2014 – 2020 przyjętej uchwałą nr XXXIV/185/14 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 27 stycznia 2014 roku zaplanowano przychody z tytułu kredytów w wys. 4.835.562,27 zł z tego 695.196,00 zł na spłatę rat kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Wg przedmiotowego WPF-u dług Gminy wynosił na koniec 2014 roku 8.467.024,27 zł, co stanowiło 39,06% planowanych dochodów, natomiast wskaźnik spłat wynosił 4,42% planowanych dochodów. Zgodnie z obowiązującymi od 2014 roku przepisami art.243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku, wg WPF na lata 2014-2020 w latach 2015- 2020 zostanie spełniona relacja wskaźnika zadłużenia do limitu wynikającego ze średniej z trzech ostatnich lat.

Test dotyczący przestrzegania wskaźnika spłaty zadłużenia obowiązującego w latach 2014 i latach następnych stanowi załącznik nr 38 protokołu kontroli.

Analiza danych dotyczących części składowych niezbędnych do wyliczenia ww. wskaźnika wykazała, że został on realnie przedstawiony, gdyż wzrost planowanych dochodów nie przekraczał 5% wartości kwoty do roku poprzedniego. W zaplanowanych rozchodach na lata 2013 – 2020 zostały ujęte spłaty wszystkich zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów.

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNI 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Kontrolujące sprawdziły przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, dokonując analizy dokonanych wydatków na dzień: 20 września 2012 roku, 10 grudnia 2012 roku, 6 września 2013 roku, 12 listopada 2013 roku oraz 19 grudnia 2013 roku z wybranych działów klasyfikacji budżetowej, a mianowicie:

- dział 750 - Administracja publiczna, rozdział 75023 – Urzędy gmin, paragraf: § 4010 - wynagrodzenia osobowe pracowników, § 4210 - zakup materiałów i wyposażenia, § 4260 - zakup energii, § 4300 - zakup pozostałych usług,
- dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90015 – Oświetlenie ulic, placów i dróg, paragraf: § 4210 - zakup materiałów i wyposażenia, § 4260 - zakup energii, § 4300 - zakup pozostałych usług.

Szczegółowe ustalenia zawarto w tabeli stanowiącej załącznik nr 39 protokołu kontroli.

Na podstawie wydruków z ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, uchwał organu stanowiącego i aktów organu wykonawczego - zarządzeń Wójta Gminy stwierdzono, że wydatki w ww. okresie zostały wykonane w granicach kwot określonych w planie finansowym.

Operacje w zakresie ustalonego planu dochodów i wydatków oraz jego zmian, ewidencjonowano na bieżąco z właściwą klasyfikacją budżetową w podsystemie rejestracji planu jednostki budżetowej. Powiązania podsystemów: finansowo – księgowego jednostki budżetowej oraz rejestracji planu jednostki budżetowej umożliwiały eksport danych w tym zakresie, które były widoczne na koncie pozabilansowym organu 991 oraz 992.

Analiza zapisów w księgach rachunkowych jednostki budżetowej Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka wykazała, że kontrolowana jednostka operacje dotyczące przyjętego planu wydatków budżetu oraz jego zmian w ciągu danego roku budżetowego ewidencjonowała na koncie 980 – plan finansowy wydatków.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH W LATACH 2012 – 2013 ORAZ I PÓŁROCZE 2014 ROKU.

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Ewidencję podatków stanowiącą integralną część ewidencji księgowej Urzędu prowadzono w oparciu o uregulowania zawarte w polityce rachunkowości Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, które wprowadzono zarządzeniem nr 47/2008 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 grudnia 2008 roku ze zmianami (z mocą obowiązywania do dnia 31 grudnia 2012 roku) oraz w zarządzeniu nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku (załącznik nr 5). Według obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont do ewidencji podatków i opłat lokalnych służą konta: 101 – Kasa, 130 – Rachunek bieżący Urzędu, 141 – Środki pieniężne w drodze, 221 –

Należności z tytułu dochodów budżetowych, 226 – Długoterminowe należności budżetowe, 720- Przychody z tytułu dochodów budżetowych. Zasady funkcjonowania ww. kont opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208 poz. 1375). Obowiązujący plan kont nie przewidywał kont pozabilansowych.

Prawidłowość dokonanych zapisów księgowych oraz zapisów na kontach podatników przeanalizowano w oparciu o materiały źródłowe (deklaracje podatkowe, decyzje umorzeniowe, dowody wpłaty), prowadzone dla podatników podatku od nieruchomości - osoby prawne i podatników podatku od środków transportowych.

Aktualizacji wysokości przypisanego podatku dokonywano raz w miesiącu na podstawie informacji uzyskanych z rejestru wymiarowego, które ewidencjonowano w następujący sposób:

Wn 221, Ma 720 – przypis należności z tytułu podatku,
Wn 720, Ma 221 – odpis należności z tytułu podatku.

Przykładowe księgowanie podatku od nieruchomości wpłaconego przelewem

Podatek od nieruchomości w kwocie 18.561,00 zł wpłacony w dniu 30 stycznia 2014 roku przez podatnika (...) ² został zaksięgowany:

W jednostce

Wn 130-1, Ma 221-1 – wpłata należności podatkowej na rachunek bankowy poz. księg. 106 p. 4,5 – wyciąg bankowy nr 24/2014,

W organie

Wn 133-1-1, Ma 222-1 - na podstawie wyciągu bankowego WB24/2014 poz. księg. 106 p. 15,

Wn 222-1, Ma 901 – na podstawie sprawozdania budżetowego Rb-27S za styczeń 2013 rok sporządzonego przez Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej.

Przykładowe księgowanie podatku od środków transportowych wpłaconego do kasy

Podatek od środków transportowych w kwocie 3.829,00 zł wpłacony w dniu 12 lutego 2014 roku przez podatnika (...) ³ został zaksięgowany:

W jednostce

Wn 101, Ma 221 – wpłata należności podatkowej do kasy Raport kasowy nr 280/2014 z dnia 12 lutego 2014 roku,

Wn 141, Ma 101 – odprowadzenie wpłaty z kasy na rachunek bankowy w dniu 12 lutego 2014 rok – wyciąg bankowy nr 34/2014 p.193,

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wn 130, Wn 141 – wpłata gotówki na rachunek bankowy na podstawie zbiorczego zestawienia wpłat wyciąg bankowy nr 34/2014 z dnia 12 lutego 2012 roku poz. ksiąg. 193.

W organie

Wn 133-1-1, Ma 222-1 - na podstawie wyciągu bankowego nr 34/2014 poz. ksiąg.193 p.35,

Wn 222 -1 – Ma 901 – na podstawie sprawozdania budżetowego Rb-27S za I kwartał 2014 rok sporządzonego przez Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

Do prowadzenia spraw w zakresie podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób fizycznych od 1995 roku i prawnych od 2008 roku używane są programy komputerowe: „Podatki” – licencja 3MR3-1I4W-39AU-UG8Q, „Księgowość zobowiązań” – licencja nr WRPU-H881-N2JY-6VSP oraz „Auta”- licencja nr 852K-FBJ5-8A74-TOKS, autorstwa INFO-SYSTEM R. i T. Groszek, pozwalające wprowadzić pełne informacje dotyczące podmiotów i przedmiotów opodatkowania. Wymienione wyżej programy, umożliwiają wydruk treści decyzji podatkowych od nieruchomości i rolnego dla osób fizycznych, pokwitowań-dowodu wpłaty, upomnień wzywających do zapłaty oraz tytułów tytuły wykonawczych w zakresie postępowań egzekucyjnych.

Pobór podatków następuje poprzez wpłaty za pośrednictwem banku, kasy lub poczty oraz za pośrednictwem inkasentów - sołtysów. Pobór podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, odbywał się na podstawie uchwały nr XIV/82/04 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 19 marca 2004 roku w sprawie inkasa podatków, która obowiązywała do dnia 29 listopada 2012 roku oraz na podstawie nowo obowiązującej uchwały nr XXII/119/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie ustalenia poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso. Ww. uchwały określały wynagrodzenie dla inkasentów w wysokości 6% pobranej raty. Ponadto niezależnie od kwoty prowizji, rada ustaliła inkasentom „wynagrodzenie stałe w wysokości 200,00 zł brutto za inkaso każdej raty podatku”.

W celu sprawdzenia terminowości rozliczeń inkasentów, prawidłowości wypłat wynagrodzeń za pełnione czynności, kontrolujące przeanalizowały rozliczenia inkasentów z IV raty 2012 roku, III raty z roku 2013 i II raty z 2014 roku z trzech sołectw: Rossocha, Kaliszki i Wałowice.

Zestawienie wyników analizy rozliczenia inkasa IV raty z 2012 roku, III raty z 2013 roku i II raty z 2014 roku dla wybranych sołectw Gminy Rawa Mazowiecka przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 40 protokołu kontroli.

Z kontroli dokumentacji źródłowej wynika, że:

- sołtysi realizowali obowiązek poboru podatków w formie inkasa na podstawie wymienionej powyżej uchwały,
- zebrane kwoty podatków wpłacali na rachunek bankowy Urzędu,
- stwierdzono jeden przypadek rozliczenia pobranych przez inkasentów kwot po ustawowym terminie, a mianowicie: obowiązek wpłaty na rachunek bankowy Urzędu Gminy zabranego przez sołtysa podatku z tytułu IV raty 2012 roku w kwocie 129,00 zł przypadał na dzień 16 listopada 2012 rok, natomiast jego wpłaty dokonano w dniu 19 listopada 2012 roku, tj. 3 dni po terminie określonym art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Od nieterminowej wpłaty nie pobrano odsetek z uwagi, że ich wartość nie przekroczyła kwoty określonej art. 54 § 1 pkt 5 cytowanej ustawy

- wypłata wynagrodzenia inkasenta następowała przelewem na rachunki bankowe bądź za pośrednictwem kasy, na podstawie sporządzonych list płac,
- poddane kontroli wynagrodzenia inkasentów zostały prawidłowo naliczone i wypłacone,
- wydatek związany z wypłatą prowizji softysom za czynności związane z inkasem łącznego zobowiązania pieniężnego, w roku 2012 stanowił kwotę brutto 53.470,16 zł, zaś w roku 2013 – 56.367,00 zł. Przedmiotowe operacje ewidencjonowano na kontach: Wn 231, Ma 130 (przelew bankowy) lub Ma 101 (wypłata za pośrednictwem kasy) wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4100,
- **w obowiązującym planie kont w zakresie prowadzenia ewidencji podatków i opłat wprowadzonym w życie zarządzeniem nr 17/2013 Wójt Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku nie przewidziano konta pozabilansowego 991- Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników,** co było wymagane zapisami § 12 i § 26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. **Konsekwencją powyższej nieprawidłowości było zaniechanie ewidencji operacji w zakresie zainkasowanego podatku,** co naruszało zapisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2012-2013 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2012 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		21.277.066,81	20.589.439,83	96,77	
1.	Podatek od nieruchomości	3.156.900,00	3.058.052,47	96,87	14,86
2.	Podatek rolny	366.400,00	365.715,99	99,82	1,78
3.	Podatek leśny	91.730,00	91.389,06	99,63	0,45
4.	Podatek od środków transportowych	206.300,00	192.379,40	93,26	0,94
5.	Opłata targowa	20.000,00	18.251,00	91,26	0,09

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2013 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		22.700.318,95	22.243.411,18	97,99	
1.	Podatek od nieruchomości	3.823.912,00	4.052.657,12	105,99	18,22
2.	Podatek rolny	429.522,00	390.018,89	90,81	1,76
3.	Podatek leśny	92.300,00	97.966,42	106,14	0,44
4.	Podatek od środków	206.300,00	170.800,00	82,80	0,77

	transportowych				
5.	Opłata targowa	17.000,00	16.959,00	99,76	0,08

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej

Kontrolę przestrzegania zasad rachunkowości podatkowej przeprowadzono w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 41 protokołu kontroli.

3) Podatek od nieruchomości

Rada Gminy Rawa Mazowiecka określiła stawki podatku od nieruchomości: obowiązujące w 2012 roku uchwałą nr XII/55/11 z dnia 24 listopada 2011 roku w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa łódzkiego nr 372 z dnia 15 grudnia 2011 roku pod poz. 4011, obowiązujące w 2013 roku – uchwałą nr XXII/118/12 z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa łódzkiego z dnia 10 grudnia 2012 roku pod poz. 4177, obowiązujące w 2014 roku uchwałą nr XXXII/177/13 z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa łódzkiego z dnia 5 grudnia 2013 roku poz. 5302.

Uchwały przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi Zespół Zamiejscowy w Skierniewicach w dniu 30 listopada 2011 roku obowiązującą na 2012 rok, w dniu 5 grudnia 2012 roku uchwałą obowiązującą w roku 2013 i w dniu 3 grudnia 2013 roku uchwałą obowiązującą w roku 2014.

W wymienionych wyżej uchwałach w sprawie stawek podatkowych na poszczególne lata, Rada Gminy Rawa Mazowiecka przewidziała w: 2012 roku, 2013 roku i 2014 roku zwolnienia z opodatkowania:

- wielomieszkaniowych budynków,
- pozostałych budynków mieszkalnych o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 300m², w budynkach o powierzchni użytkowej większej niż 300m², opodatkowaniu podlegała nadwyżka powierzchni ponad 300m²,
- nieruchomości lub ich części służących do realizacji zadań z zakresu kultury, kultury fizycznej i sportu,
- nieruchomości lub ich części zajętych na potrzeby działalności ratownictwa pożarniczego i drogowego.

Uchwałą XII/57/11 z dnia 24 listopada 2011 roku Rada Gminy Rawa Mazowiecka określiła wzór formularzy informacji i deklaracji podatkowych w tym podatku od nieruchomości. Przedmiotową uchwałą opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa łódzkiego nr 372 z dnia 15 grudnia 2011 roku pod poz. 4013.

Dane dotyczące uchwał w sprawie podatku od nieruchomości zawarto w teście stanowiącym załącznik nr 42 protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

W 2012 roku podatkiem od nieruchomości objęto 55 osób prawnych. Przypis dla tej grupy podatników wynosił w 2012 roku 2.679.961,00 zł (w tym 2.575.746,00 zł za bieżący rok) i stanowił 12,60% planowanych dochodów ogółem. Dochody wykonane w 2012 roku z powyższego tytułu wyniosły 2.538.930,13 zł i stanowiły one 13,02% wykonanych dochodów ogółem. W 2013 roku podatkiem od nieruchomości objęto 53 osoby prawne, dla których przypis wynosił 3.762.210,49 zł (w tym 3.621.179,00 zł za rok bieżący) i stanowił 16,57% planowanych dochodów budżetowych. Dochody wykonane w 2013 roku to kwota 3.463.238,60 zł (16,91% wykonanych dochodów ogółem). W 2014 roku podatkiem od nieruchomości objęto 52 osoby prawne, dla

których przypis wynosił 3.971.176,89 zł (z tego 3.929.500,00 zł przypis roku bieżącego) i stanowił 16,72% planowanych dochodów budżetowych. Dochody z powyższego tytułu wykonane w I półroczu 2014 roku wyniosły 1.936.188,79 zł (14,66% wykonanych dochodów ogółem).

Zastawienie podatników podatku od nieruchomości osoby prawne z wysokością przypisu za lata 2012- 2013 oraz za I półrocze 2014 roku stanowi załącznik nr 43 protokołu kontroli.

Analizę prawidłowości zadeklarowanego podatku, terminowości wpłat, powszechności opodatkowania, przeprowadzono w odniesieniu do dziewięciu podatników podatku od nieruchomości osoby prawne (co siódmy podatek z rejestru wymiarowego plus trzech podatników o największym przypisie podatku), których przypis stanowił 40% całości przypisu za 2012 roku, 57% za 2013 rok i 59% za I półrocze 2014 roku.

W dalszej części niniejszego protokołu, podatnicy identyfikowani będą wg numeru konta podanego w wykazie załączonym do protokołu.

Informacje zawarte w przedłożonych deklaracjach oraz indywidualnych kartach kontowych dla wybranych podatników zestawiono w *tabeli stanowiącej załącznik nr 44 protokołu kontroli.*

Analiza dokumentacji źródłowej (deklaracje, karty kontowe, wydruki z ewidencji gruntów) wykazała, co następuje:

- podatek (...) ⁴ w latach 2012 – 2014 nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2010 roku Dz. U. nr 95 poz. 619 ze zm.), zgodnie z którym osoby prawne (...) są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy. Pozostali podatnicy złożyli deklaracje podatkowe na: 2012 rok, 2013 rok i 2014 rok. Nieterminowo deklaracje na 2013 rok złożył podatek o numerze: (...) ⁵ (18 lutego 2013 rok) po uprzednim wezwaniu do jej złożenia,
- **podatek (...) ⁶ deklaracje na podatek od nieruchomości: na 2012 rok, na 2013 rok oraz na 2014 rok złożył na druku niezgodnym z obowiązującym wzorem,** który określono w załączniku nr 6 do uchwały nr XII/57/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 24 listopada 2011 roku w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych, a organ podatkowy nie egzekwował złożenia deklaracji na właściwym druku. Powyższe wskazywało na zaniechanie przez organ podatkowy wymogu wynikającego z art. 272 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy zgodnie, z którym organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów składanych przez podatników (m.in. deklaracji podatkowych),

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- dane wykazane w deklaracjach podatkowych co do powierzchni gruntów były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- złożone przez podmioty prawne deklaracje podatkowe na 2012, 2013 i 2014 rok, zawierają adnotacje pracownika organu podatkowego o poddaniu ich kontroli pod względem formalno – prawnym,
- porównano stany wynikające z deklaracji podatkowych na: 2012 rok, 2013 rok i 2014 rok i stwierdzono, że w przypadku zmian przedmiotu opodatkowania, pod deklaracjami znajdowały się dokumenty, bądź informacje dotyczące tych zmian,
- podatnik (...) ⁷,
- podatnik (...) ⁸,
- kontrola terminowości wpłat przedmiotowego podatku wykazała, że w 2012 roku nie zachowali terminu wpłaty podatku wynikającego z art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych podatnicy: (...) ⁹. Od nieterminowej zapłaty naliczono i pobrano odsetki w prawidłowo wyliczonej wysokości, a w przypadku gdy ich wartość przekraczała nie przekroczyła kwoty określonej art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa odstąpiono od ich egzekwowania. W pierwszym półroczu 2014 roku raty podatku wpłacano terminowo, za wyjątkiem podatnika (...) ¹⁰.

W czasie postępowania kontrolnego ustalono, że do dnia 31 grudnia 2013 roku kontrolowana jednostka nie sporządzała deklaracji na podatek od nieruchomości oraz nie ponosiła wydatków z tego tytułu, co ustalono na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-28S. W 2014 roku Gmina Rawa Mazowiecka złożyła organowi podatkowemu deklaracje na podatek od nieruchomości za lata 2009 – 2014, a mianowicie:

- deklaracja w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2009 – data wpływu 21 maja 2014 roku, kwota zadeklarowanego podatku to 121.783,00 zł, przedmiot

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

opodatkowania to: grunty pozostałe o pow. 1.498.037 m² x 0,08 zł, budynki pozostałe o pow. 847,17 m² x 2,29 zł oraz przedmiot opodatkowania zwolniony uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XXV/155/08 z dnia 10 grudnia 2008 roku to: pozostałe budynki 151,90 m², budynki mieszkalne – 1.633,10 m², grunty pozostałe – 11.231 m²;

- deklaracja w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2010 – data wpływu 26 maja 2014 roku, kwota zadeklarowanego podatku to 120.979,00 zł, przedmiot opodatkowania to: grunty pozostałe o pow. 1.487.704 m² x 0,08 zł, budynki pozostałe o pow. 857 m² x 2,29 zł oraz przedmiot opodatkowania zwolniony uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XXV/155/08 z dnia 10 grudnia 2008 roku to: pozostałe budynki 285,20 m², budynki mieszkalne – 1.630,60 m², grunty pozostałe – 11.231 m²;
- deklaracja w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2011 – data wpływu 4 sierpnia 2014 roku, kwota zadeklarowanego podatku to 120.979,00 zł, przedmiot opodatkowania to: grunty pozostałe o pow. 1.487.704 m² x 0,08 zł, budynki pozostałe o pow. 857 m² x 2,29 zł oraz przedmiot opodatkowania zwolniony uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XXV/155/08 z dnia 10 grudnia 2008 roku to: pozostałe budynki 285,20 m², budynki mieszkalne – 1.630,60 m², grunty pozostałe – 11.231 m²;
- deklaracja w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2012 – data wpływu 4 sierpnia 2014 roku, kwota zadeklarowanego podatku to 140.748,00 zł (przedmiot opodatkowania: grunty pozostałe o pow. 1.540.531 m² x 0,09 zł, budynki pozostałe o pow. 857,17 m² x 2,45 zł oraz przedmiot opodatkowania zwolniony uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XII/55/11 z dnia 24 listopada 2011 roku to: pozostałe budynki 285,20 m², budynki mieszkalne – 1.630,60 m², grunty pozostałe – 11.231 m²;
- deklaracja w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2013 – data wpływu 4 sierpnia 2014 roku, kwota zadeklarowanego podatku to 175.471,00 zł, przedmiot opodatkowania to: grunty pozostałe o pow. 1.604.584 m² x 0,11 zł, budynki pozostałe o pow. 1.021,37 m² x 2,75 zł) oraz przedmiot opodatkowania zwolniony uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XXII/118/12 z dnia 29 listopada 2012 roku to: pozostałe budynki 546,11 m², budynki mieszkalne – 1.630,6 m², grunty pozostałe – 18.426 m²;
- deklaracja w sprawie podatku od nieruchomości na rok 2014 – data wpływu 31 stycznia 2014 roku oraz korekta deklaracji – data wpływu 19 sierpnia 2014 roku, kwota zadeklarowanego podatku to 191.888,00 zł, przedmiot opodatkowania to: grunty pozostałe o pow. 1.573.934 m² x 0,12 zł, budynki pozostałe o pow. 1.069,52 m² x 2,82 zł oraz przedmiot opodatkowania zwolniony uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XXXII/177/13 z dnia 28 listopada 2013 roku to: pozostałe budynki 545,40 m², budynki mieszkalne – 1.665,59 m², grunty pozostałe – 18.426 m².

Łączna kwota zadeklarowanego podatku za lata 2009 - 2014 wynosiła 871.848,00 zł. Załącznikami do przedmiotowych deklaracji były: zestawienie powierzchni terenów zabudowanych stanowiących własność Gminy Rawa Mazowiecka, zestawienie powierzchni dróg znajdujących się na terenie Gminy Rawa Mazowiecka, zestawienie powierzchni terenów zabudowanych oraz powierzchni użytkowych budynków stanowiących własność Gminy Rawa Mazowiecka (wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku, 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2011 roku, 31 grudnia 2012 roku, 31 grudnia 2013 roku).

Na koncie podatnika o numerze 11010078 (Gmina Rawa Mazowiecka) odnotowano następujące wpłaty: w dniu 27 maja 2014 roku w wys. 120.979,00 zł (podatek za 2009 rok), w dniu 31 maja 2014 roku w wys. 3.980,00 zł (podatek za 2014 rok), w dniu 26 czerwca 2014 roku w wys. 121.783,00 zł, w dniu 29 sierpnia 2014 roku w wys. 625.106,00 zł (podatek za 2010 rok, 2011 rok, 2012 rok, 2013 rok i 2014 rok).

Wójt Gminy Rawa Mazowiecka wydał decyzje umorzeniowe w zakresie naliczonych odsetek od zaległości w podatku od nieruchomości, których nie przekazano w posiadanie innym podmiotom i nie podlegały one wyłączeniu i zwolnieniu z opodatkowania a mianowicie:

- decyzja nr Fn.3120.1.2014 z dnia 26 czerwca 2014 roku - umorzenie odsetek od zaległości w zapłacie podatku za lata 2009 - 2010 w kwocie 129.750,00 zł,
- decyzja nr Fn.3120.4.2014 z dnia 1 września 2014 roku - umorzenie odsetek od zaległości w zapłacie podatku za lata 2011 - 2013 w kwocie 101.791,00 zł,
- decyzja nr Fn.3120.6.2014 z dnia 2 września 2014 roku - umorzenie odsetek od zaległości w zapłacie podatku za okres od stycznia do sierpnia 2014 roku w kwocie 3.668,00 zł.

Wydatek związany z zapłatą podatku od nieruchomości ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Gminy ujmując je na kontach: Wn 403, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową dział 700 rozdział 70005 § 4480.

Od miesiąca marca 2014 roku do chwili obecnej w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka, inspektorzy Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi, prowadzą czynności kontrolne między innymi w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od nieruchomości za lata 2011 - 2013. W związku z powyższym odstąpiono od badania powyższego zagadnienia.

Zaległości w podatku od nieruchomości osoby prawne wynosiły: na dzień 31 grudnia 2012 roku 141.227,21 zł, na dzień 31 grudnia 2013 roku 314.492,21 zł i na dzień 30 czerwca 2014 roku 358.289,42 zł. Prawidłowość podejmowania działań windykacyjnych w odniesieniu do zaległości w podatku od nieruchomości - osoby prawne, opisano w punkcie 7 niniejszego rozdziału protokołu.

Kontrolę w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości osoby prawne przeprowadzono w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 45 protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

W 2012 roku Gmina Rawa Mazowiecka uzyskała dochody z tytułu podatku od nieruchomości osoby fizyczne w wysokości 519.122,34 zł, stanowiące 2,52 % wykonanych dochodów. Dochody z tytułu ww. podatku w 2013 roku wyniosły 589.418,52 zł i stanowiły 2,65% dochodów Gminy, w I półroczu 2014 roku dochody z tytułu podatku od nieruchomości osoby fizyczne wyniosły 352.645,00 zł, co stanowiło 2,67% wykonanych dochodów ogółem.

Z ewidencji podatkowej wynika, że podatkiem od nieruchomości od osób fizycznych objętych było w 2012 roku 2.131 podatników, dla których przypis wynosił 537.558,50 zł, w 2013 roku 2.176 podatników z łącznym przypisem 612.674,00 zł i w I półroczu 2014 roku 2.214 podatników, dla których roczny przypis wynosił 632.023,00 zł.

Spośród podatników podatku od nieruchomości - osoby fizyczne, podatnicy prowadzący działalność gospodarczą w stałej siedzibie na terenie Gminy Rawa Mazowiecka to: 2012 roku - 143 podatników, w 2013 roku - 151 podatników, a w 2014 roku - 155 podatników.

Kontrolę w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości i przedmiotu opodatkowania przeprowadzono w oparciu o próbę 11 podatników prowadzących działalność na terenie Gminy Rawa Mazowiecka. Do próby przyjęto co piętnastego podatnika oraz trzech z najwyższym kwotowo naliczeniem. Sumaryczna wartość przypisu podatku analizowanych podatników wynosiła: 149.292,00 zł, co stanowiło 27,77% łącznego przypisu podatku od nieruchomości osoby fizyczne w 2012 roku, 174.001,00 zł, tj. 28,40% łącznego przypisu za 2013 rok i 187.039,00 zł, tj. 29,60% łącznego przypisu za 2014 rok.

Wykaz podatników objętych kontrolą wraz z informacjami podlegającymi analizie zestawiono w tabelach stanowiących załącznik nr 46 protokołu kontroli.

Analiza wymienionych decyzji wykazała, co następuje:

- w wydanych decyzjach wymiarowych, zastosowano stawki podatku zgodne z uchwałami Rady Gminy Rawa Mazowiecka,
- decyzje podpisywał Wójt Gminy i z upoważnienia Wójta: Sekretarz Gminy (upoważnienie nr Or.0113/7/2009 z dnia 4 kwietnia 2002 roku), Skarbnik Gminy Barbara Lipiec (upoważnienie nr Or.0113/2/2002 z dnia 2 lipca 2009 roku) oraz Inspektor Referatu Finansowego Jadwiga Dobrosz (upoważnienie nr Or. 0113/3/97 z dnia 14 sierpnia 1997 roku). W treści ww. upoważnień przywołano art. 39 ust.2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, który umożliwił wydanie upoważnień w zakresie wydawania decyzji administracji publicznej, natomiast nie wskazano art. 143 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który określa, że organ podatkowy, którym w tym przypadku jest Wójt Gminy, może upoważnić pracownika kierowanej jednostki do załatwiania spraw w jego imieniu i ustalonym zakresie. W trakcie prowadzonej kontroli organ podatkowy dla ww. pracowników wydał nowe upoważnienia,
- decyzje doręczane były podatnikom przez sołtysów lub za pośrednictwem poczty. Dokumenty potwierdzające doręczenie decyzji posiadały numer decyzji, imię i nazwisko adresata, adresem zamieszkania, datę odbioru i podpis podatnika. Decyzje doręczono w terminach umożliwiających terminową zapłatę I raty podatku,
- decyzje wydawano na podstawie złożonych przez podatników informacji o przedmiocie opodatkowania, które składano na drukach określonych uchwałami Rady Gminy Rawa Mazowiecka,
- (...) ¹¹,
- w przypadku zmian podstawy opodatkowania podatnicy składali informacje do organu podatkowego o przedmiocie opodatkowania, w wyniku czego organ podatkowy dokonywał zmiany decyzji proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy,
- organ podatkowy w 2012 roku przeprowadził cztery kontrole w zakresie zgodności ze stanem faktycznym danych, wykazanych w informacjach. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2013 roku oraz w I półroczu 2014 roku organ podatkowy nie korzystał z uprawnień wynikających z art. 281 i następnych ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa,
- na kontach analitycznych prowadzonych dla poszczególnych podatników wysokość przypisów i odpisów dokonywana była w wysokościach wynikających z decyzji wystawianych przez organ podatkowy,
- zgodnie z informacjami zawartymi w tabeli zestawiającej kontrolowaną próbę, czterech podatników w 2012 roku, tj. podatnicy o numerach (...) ¹², sześciu

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatników w 2013 roku, tj. podatnicy o numerach: (...) ¹³ oraz czterech podatników w 2014 rok, tj. podatnicy o numerach: (...) ¹⁴ opłaciło podatek po terminie określonym w art.6 ust.7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Od wpłat dokonywanych po terminie, jak wykazano w tabeli, naliczono i pobierano odsetki w przypadku, gdy ich wartość nie przekraczała kwoty określonej art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, odsetek nie egzekwowano. Szczegółowy wykaz terminów zapłaty poszczególnych rat podatku przez kontrolowanych podatników zawiera tabela **stanowiące załącznik nr 46 protokołu kontroli.**

Kontrolę w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości osoby fizyczne przeprowadzono w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 47 protokołu kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zaległości w podatku od nieruchomości osoby fizyczne wynosiły 208.156,98 zł, na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 231.290,04 zł, a na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiły 244.972,60 zł.

Prawidłowość podejmowania działań windykacyjnych w odniesieniu do zaległości w podatku od nieruchomości – osoby prawne, opisano w punkcie 7 niniejszego rozdziału protokołu.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

Rodzaj decyzji	2012			2013			I półrocze 2014		
	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)	Kwota odsetek (zł)	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)	Kwota odsetek (zł)	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)	Kwota odsetek (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	2	90,00	-	1	142,00	-	-	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Analiza sprawozdań budżetowych Rb – PDP i Rb-27S za 2012 wykazała, że nie ujęto w nich skutków zastosowanych ulg w zapłacie podatku od nieruchomości w 2012 roku. Stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 lit.a oraz § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych należy wykazywać rzeczywiste kwoty, dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy umorzeń za dany okres sprawozdawczy, zgodnie z rejestrem przypisów i odpisów. Powyższe działania jednostki były sprzeczne z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) zgodnie, z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wartość udzielonych ulg w przedmiotowym podatku na dzień 30 września 2012 roku wynosiła 33,00 zł i była zgodna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S za III kwartały 2012 roku. Skutki udzielonych w 2013 roku ulg (umorzenie zaległości podatkowych) wykazano w sprawozdaniach budżetowych prawidłowo.

Akta kontroli strony nr 30 – 101, 12 - 23: Kserokopia: sprawozdania budżetowego Rb-27S sporządzonego za III kwartały 2012 roku, decyzji umorzeniowych wydanych w 2012 roku oraz kart analitycznych księgowości podatkowej podatników, którym umorzono zaległości w podatku od nieruchomości w 2012 roku oraz sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych za 2012 rok

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyli Wójt Gminy Rawa Mazowiecka Krzysztof Starczewski oraz Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, *które stanowi załącznik nr 48 protokołu kontroli.*

Z treści przedłożonego wyjaśnienia wynika, że skutki wydanych decyzji umorzeniowych w zakresie podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego za 2012 rok nie zostały wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-PDP za 2012 rok wskutek przeoczenia oraz spiętrzenia prac związanych z zamknięciem roku budżetowego 2012. Program księgowy nie daje możliwości wyodrębnienia informacji w tym zakresie, dlatego też wyliczoną kwotę skutków umorzeń zaległości podatkowych do ww. sprawozdań wprowadza się ręcznie, a następnie dokonuje się uzgodnień z danymi ewidencji księgowej w zakresie zaksięgowanych odpisów należności podatkowych. Taka weryfikacja danych nie została przeprowadzona jedynie za IV kwartał 2012 roku.

Celem sprawdzenia prawidłowości postępowania organu podatkowego przy udzielaniu podatnikom ulg w zapłacie podatku od nieruchomości, analizie poddano udokumentowanie wydanych w okresie objętym kontrolą decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych.

Informacje z analizowanych decyzji zestawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 49 protokołu kontroli.

- wszystkie sprawy z wniosków podatników, dotyczących umorzeń zaległości podatkowych zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zostały załatwione w drodze decyzji,
- organem wydającym decyzje był Wójt Gminy Rawa Mazowiecka,
- decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne ich wydania, zgodnie z art. 210 cytowanej ustawy,
- instytucję umorzenia zastosowano wyłącznie do podatków, co do których upłynął termin płatności,
- uzasadnienie w decyzjach dokumentował materiał dowodowy: kserokopie dokumentów potwierdzających sytuację finansową podatnika, a mianowicie osoby fizyczne załączały oświadczenia o sytuacji finansowej i materialnej podatnika, rachunki za zakupione leki, zaświadczenia o świadczeniach pieniężnych

stanowiących dochód rodziny, dokumenty potwierdzające długotrwałe leczenie wnioskodawców,

- w postępowaniach podatkowych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie zastosowania ulg w przedmiotowym podatku, nie brali udziału pracownicy Urzędu podlegający wyłączeniu z udziału w postępowaniu na podstawie art. 130 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, co potwierdził Wójt Gminy *w oświadczeniu stanowiącym załącznik nr 50 protokołu kontroli.*

Kontrolę w zakresie udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości przeprowadzono w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 51 protokołu kontroli.

4) Podatek rolny

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. nr 2013, poz. 1381 ze zm.), podstawę obliczania podatku rolnego stanowiła średnia cena skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. Średnia cena skupu żyta wynosiła w 2011 roku wg komunikatu Prezesa GUS z dnia 19 października 2011 roku (MP nr 95, poz. 969, 74,18 zł za 1 q, natomiast w roku 2012 wg komunikatu Prezesa GUS z dnia 19 października 2012 roku (MP nr 2012, poz. 787) średnia cena skupu żyta wynosiła 75,86 za 1 q, a w 2013 roku wg komunikatu Prezesa GUS z dnia 18 października 2013 roku (MP nr 2013, poz. 814) średnia cena skupu żyta wynosiła 69,28 za 1 q.

Rada Gminy Rawa Mazowiecka korzystała z uprawnienia wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym i uchwałą nr XII/54/11 z dnia 24 listopada 2011 roku, obniżyła średnią cenę skupu żyta z kwoty 74,18 zł do 50,00 zł za 1q, która stanowiła podstawę ustalenia stawki podatku rolnego za 1 hektar przeliczeniowy. W roku 2012 uchwałą nr XXII/117/12 z dnia 29 listopada 2012 roku, obniżyła średnią cenę skupu żyta z kwoty 75,86 zł do 53,00 zł za 1q w związku, z czym w kontrolowanym okresie stawka podatku rolnego za 1 hektar przeliczeniowy wyniosła 132,50 zł. Uchwałą nr XXXII/178/13 organ stanowiący Gminy Rawa Mazowiecka ustalił tę samą stawkę podatku rolnego jak w roku poprzednim.

Podatek rolny od osób prawnych

Uzyskane w 2012 roku dochody z tytułu podatku rolnego od 19 osób prawnych wynosiły 1.458,00 zł i stanowiły 0,01% dochodów ogółem. Przypis podatku rolnego wynosił 2.456,00 zł.

Uzyskane w 2013 roku dochody z niniejszego podatku od 19 osób prawnych wynosiły 1.192,00 zł stanowiły 0,01% dochodów ogółem. Przypis podatku rolnego wynosił 2.554,00 zł.

Uzyskane w 2014 roku dochody z niniejszego podatku od 18 osób prawnych wynosiły 1.785,00 zł stanowiły 0,01% dochodów ogółem. Przypis podatku rolnego wynosił 2.952,00 zł.

W okresie objętym kontrolą nie stosowano ulg w zapłacie w podatku rolnym osoby prawne.

Zaległości w przedmiotowym podatku wynosiły: na 31 grudnia 2012 roku - 4.767,50 zł, na 31 grudnia 2013 roku - 5.940,50 zł, na 30 czerwca 2014 roku - 6.524,50 zł.

Podatek rolny od osób fizycznych

W 2012 roku podatkiem rolnym od osób fizycznych objęto 4.164 podatników, natomiast w 2013 roku 4.150 podatników, a w 2014 roku 4.179 podatników. Dochody uzyskane z powyższego tytułu w 2012 roku stanowiły kwotę 364.257,99 zł, co stanowiło 1,77% dochodów ogółem. W 2013 roku uzyskane z powyższego tytułu dochody to kwota

388.826,89 zł, stanowiąca 1,75% dochodów ogółem. W I półroczu 2014 roku wykonane dochody wynosiły 253.176,10 zł. Przypis ogółem podatku rolnego w 2012 roku wynosił 378.778,14 zł, natomiast w 2013 roku 430.413,00 zł, a w 2014 roku 422.209,00 zł.

Kontrolą prawidłowości naliczania, poboru i ewidencji podatku za lata 2012 - 2013 oraz I półrocze 2014 roku objęto 10 wybranych podatników (po pięciu największych kwotowo podatników z sołectw: Boguszyce oraz Soszyce) oraz czterech podatników wykazanych w łącznym zobowiązaniu pieniężnym (analiza prawidłowości naliczenia podatku od nieruchomości osoby fizyczne). Sumaryczna wartość przypisu podatku analizowanych podatników wynosiła: 6.003,00 zł, co stanowiło 1,58% łącznego przypisu podatku rolnego osoby fizyczne w 2012 roku, 7.043,00 zł, tj. 1,64% łącznego przypisu za 2013 rok i 7.613,00 zł, tj. 1,80% łącznego przypisu za 2014 rok.

Wyniki analizy zawarto w tabeli, która stanowi załącznik nr 52 protokołu kontroli oraz w poz. 1, 2, 3, 4, 5, 8 tabeli stanowiącej załącznik nr 46 protokołu kontroli

Analiza prawidłowości naliczenia podatku rolnego oraz terminowości jego wpłaty wykazała co następuje:

- w wydanych decyzjach wymiarowych, zastosowano stawki podatku zgodne z uchwałami Rady Gminy w Rawie Mazowieckiej,
- decyzje podpisywał Wójt Gminy, Sekretarz bądź pracownik referatu podatków - upoważnieni przez Wójta do wykonywania powyższych czynności,
- w badanej próbie podatników wszyscy potwierdzili swoim podpisem odbiór decyzji, co pozwoliło stwierdzić, że doręczono je w terminie umożliwiającym zapłatę I raty podatku. Decyzje doręczone pocztą posiadały potwierdzenia ich odbioru z wpisanym numerem, datą decyzji, imieniem i nazwiskiem adresata, adresem zamieszkania, datą odbioru i podpisem podatnika. Odbiór decyzji doręczanych przez sołtysów potwierdzały podpisy na listach, zawierające adres podatnika, jego numer wynikający z rejestru, datę i podpis,
- dane wykazane w informacjach w sprawie podatku rolnego co do powierzchni gruntów były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- zgodnie z informacjami zawartymi w tabeli z wybranej do kontroli próby podatników, trzech podatników w 2012 roku, tj. podatnik o numerze (...) ¹⁵, czterech podatników w 2013 roku, tj. (...) ¹⁶ i trzech podatników w 2014 roku tj. podatnik o numerze (...) ¹⁷ opłacało podatek po terminie określonym w art. 6 ust.7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Od wpłat po terminie, jak wykazano w tabeli naliczono i pobierano odsetki, w przypadku, gdy ich wartość nie przekraczała kwoty określonej w art.54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacji podatkowej, nie naliczono odsetek,

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w odniesieniu do podatnika (...) ¹⁸, który na dzień prowadzonej kontroli posiadał zobowiązanie z tytułu podatku rolnego w wys. 1.014,00 zł z tytułu III i IV raty 2013 roku oraz I i II raty 2014 roku wystawiono tytuły wykonawcze odpowiednio: nr 4096/10482/2014/46 z dnia 15 kwietnia 2014 roku oraz 4096/10482/2014/139 z dnia 24 lipca 2014 roku.

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego

Rodzaj decyzji	2012		2013		I półrocze 2014	
	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	-	-	-	-	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	5	261,00	1	47,00	1	184,00
Umorzenie zaległości, odsetek	15*	3.315,00	15*	4.860,00	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	-	-	-	-	-	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-	-	-	-	-

*W tym 5 decyzji w łącznym zobowiązaniu pieniężnym

Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów

Kontrolujące dokonały sprawdzenia prawidłowości udzielania zwolnień w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na podstawie czterech decyzji (decyzje wydane w 2013 i w 2014 roku oraz dwie decyzje wydane w 2012 roku o największej kwotowo zastosowanej uldze).

Skontrolowane decyzje wraz z danymi zestawiono w poniższej tabeli:

Numer i data decyzji	Data wniosku Data umowy kupna	Okres objęty ulgą wg decyzji	Pow. objęta ulgą w ha przeliczeniowe	Kwota ulgi w roku wydania decyzji
Fn.3121.2.2012 z dnia 2 października 2012 roku	<u>27.09.2012</u> 21.08.2012	01.10.2012 31.08.2019	3,33	111,00
Fn.3121.1.2012 z dnia 3 września 2012 roku	<u>27.08.2012</u> 26.06.2012	01.09.2012 30.06.2019	2,28	69,00
Fn.3121.1.2013 z dnia 12 listopada 2013 roku	<u>06.11.2013</u> 18.09.2013	01.12.2013 30.09.2020	4,49	47,00
Fn.3121.1.2014 z dnia 28 lutego 2014 roku	<u>11.02.2014</u> 21.01.2014	01.03.2014 31.01.2021	1,72	184,00

Jak wynika z analizy materiałów źródłowych decyzje wydano na podstawie art. 13d ust.3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity z 2006 roku Dz. U. nr 136, poz. 969 ze zm. oraz tekst jednolity z 2013 roku Dz. U. poz. 1381).

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wszystkie decyzje wydano na wniosek podatnika, który zawierał w swej treści oświadczenie o braku istnienia pokrewieństwa kupującego ze sprzedającym grunty (art. 12 ust. 5 ustawy o podatku rolnym) i załączono kserokopie aktów notarialnych dotyczących zakupionych gruntów oraz informacje w zakresie otrzymanej pomocy publicznej. Jak wykazano w tabeli we wszystkich wydanych decyzjach poprawnie wyliczono okres zwolnienia z opłaty w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów. Zgodnie z art. 12 ust 3 cytowanej wyżej ustawy, okres zwolnienia z opłat podatku wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów.

Umorzenia zaległości podatkowych

Wójt Gminy Rawa Mazowiecka w 2012 roku wydał 15 decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych i odsetek. Taką samą ilość wydanych decyzji odnotowano również w 2013 roku. Łączną kwota udzielonych zwolnień w zapłacie zaległości podatkowych w podatku rolnym wynosiła w 2012 roku – 3.315,00 zł, a w 2013 roku – 4.860,00 zł. **Analiza sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S za 2012, wykazała, że nie ujęto w nich skutków zastosowanych ulg w zapłacie podatku rolnego w 2012 roku.** Stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych należy wykazywać rzeczywiste kwoty, dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy umorzeń za dany okres sprawozdawczy, zgodne z rejestrem przypisów i odpisów. Powyższe działania jednostki były sprzeczne z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103), zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wartość udzielonych ulg w przedmiotowym podatku na dzień 30 września 2012 roku wynosiła 1.661,00 zł i była zgodna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S za III kwartały 2012 roku. **Ponadto kontrolujące stwierdziły, że wartość udzielonych ulg w zapłacie zaległości podatkowych z tytułu podatku leśnego w 2012 roku wynosiła 365,00 zł, która również nie została przedstawiona w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S oraz Rb-PDP sporządzonym według stanu na 31 grudnia 2012 roku.** Skutki udzielonych w 2013 roku ulg (umorzenie zaległości podatkowych) wykazano w sprawozdaniach budżetowych prawidłowo.

Akta kontroli strony nr 30 – 101, 12 - 23: Kserokopia sprawozdań budżetowych Rb- 27S i Rb-PDP sporządzonych za III kwartały 2012 roku oraz za 2012 rok, decyzji umorzeniowych wydanych w 2012 roku oraz kart analitycznych księgowości podatkowej podatników, którym umorzono zaległości w podatku rolnym i w podatku leśnym w 2012 roku.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyli Wójt Gminy Rawa Mazowiecka Krzysztof Starczewski oraz Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, *które stanowi załącznik nr 48 protokołu kontroli*, co opisano temacie „Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne”.

Prawidłowość postępowania przy wydawaniu decyzji kontrolujące sprawdziły w oparciu o materiały źródłowe wydanych w 2012 i 2013 roku decyzji (do kontroli przyjęto próbę co czwartą wydaną decyzję), które przedstawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 53 protokołu kontroli*.

Analiza materiałów dotyczących wyżej wymienionych decyzji wykazała, że:

- przed wydaniem decyzji organ podatkowy przeprowadził postępowania wyjaśniające, zgodne z art. 122 i 187 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa,

- przed wydaniem decyzji organ podatkowy przeprowadził postępowanie podatkowe, dokonał analizy zebranego materiału dowodowego (protokoły z ustalenia stanu majątkowego, dokumenty przedkładane przez podatnika na potwierdzenie zdarzenia losowego wskazanego we wniosku),
- organ podatkowy w wydanych decyzjach uwzględnił wnioski strony w całości, w związku z tym zgodnie art. 123 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, odstąpił od zasady zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu,
- wszystkie sprawy z wniosków podatników, dotyczących umorzenia zaległości, zostały załatwione w drodze decyzji zgodnie z art. 207 cytowanej ustawy,
- wszystkie decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne wymagane art. 210 ww. ustawy,
- decyzje wydawał Wójt Gminy,
- w kontrolowanym okresie nie odnotowano wydania decyzji odmownych,
- **stwierdzano przypadki braku zaświadczeń bądź oświadczeń wnioskodawców o kwocie otrzymywanej pomocy de minimis w rolnictwie lub oświadczeń o nieotrzymywaniu takiej pomocy**, który to wymóg wynikał z art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity z 2007 roku, Dz. U. nr 59, poz. 404 ze zm.), **a mianowicie decyzja: nr Fn. 3113.01.12 z dnia 2 kwietnia 2012 roku, nr Fn. 3113.08.12 z dnia 11 czerwca 2012 roku, nr Fn. 3113.12.12 z dnia 10 lipca 2012 roku, nr Fn. 3113 z dnia 14 maja 2013 roku,**
- umorzenia zaległości zobowiązań pieniężnych wynikających kontrolowanych z decyzji zaklasyfikowano jako pomoc de minimis w rolnictwie na podstawie art. 37 ust. 5 i 7 cytowanej ustawy oraz wydawano odrębne zaświadczenie o wysokości udzielonej pomocy,
- **Wójt Gminy Rawa Mazowiecka decyzją nr Fn. 3113.01.12 z dnia 2 kwietnia 2012 roku oraz decyzją nr Fn. 3113.05.11 z dnia 29 listopada 2011 roku umorzył zaległość w podatku rolnym z tytułu odpowiednio: I raty z 2012 roku w wys. 268,00 zł i IV raty z 2011 roku w wys. 215,00 zł z uwagi na trudną sytuację materialną podatnika. (...)¹⁹,**
- **w decyzjach nie wskazano wartości umorzenia naliczonych odsetek od zaległości podatkowych, których wartość przekraczała kwotę określoną art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, co w konsekwencji spowodowało zaniechanie wykazania skutków zastosowanych ulg - umorzenia w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S w kolumnie 14 – umorzenie zaległości podatkowych, np.: odsetki od zaległości podatkowej IV raty za 2011 rok umorzonej decyzją nr Fn. 3113.12.12 z dnia 10 lipca 2012 roku wynosiły 11,00 zł, odsetki od zaległości podatkowej III raty za 2012 rok umorzonej decyzją nr Fn. 3113.18.12 z dnia 13 grudnia 2012 roku wynosiły 13,00 zł, odsetki od zaległości podatkowej IV raty za 2012 rok umorzonej decyzją nr Fn. 3113.1.13 z dnia 8 stycznia 2013 roku wynosiły 18,00 zł.** Skutki umorzonych odsetek od zaległości podatkowych winny być wykazywane w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S w § 0910 „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków”, stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207 ze zm.) oraz z zapisami § 3 ust. 1 pkt 11 lit.a w związku § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103),

- w postępowaniach podatkowych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie ulg w zapłacie przedmiotowego podatku, nie brali udziału pracownicy urzędu podlegający wyłączeniu z udziału w postępowaniu na podstawie art. 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa co potwierdził Wójt Gminy w oświadczeniu *stanowiącym załącznik nr 54 protokołu kontroli.*

Zaległości w przedmiotowym podatku wynosiły: na 31 grudnia 2012 roku – 25.771,79 zł, na 31 grudnia 2013 roku – 60.066,38 zł, na 30 czerwca 2014 roku – 78.929,48 zł. Prawidłowość podejmowania działań windykacyjnych w odniesieniu do zaległości w podatku od nieruchomości – osoby prawne, opisano w punkcie 7 niniejszego rozdziału protokołu.

5) Podatek od środków transportowych

Stawki podatku od środków transportowych obowiązujące w latach 2012-2014 zostały określone uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XII/56/11 z dnia 24 listopada 2011 roku. W dniu 30 listopada 2011 roku wymienioną wyżej uchwałą przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi Zespół Zamiejscowy w Skierniewicach. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 372, poz. 4012 z dnia 15 grudnia 2011 roku.

Stawki podatku na 2012 rok były zgodne z Obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 19 października 2011 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2012 roku (M.P. nr 95, poz. 961) oraz Obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 20 października 2012 roku w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2012 roku (M.P. nr 95, poz. 962). Stawki podatku na 2013 rok były zgodne z Obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 2 sierpnia 2012 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2013 roku (M.P. poz. 587) oraz z Obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 8 października 2012 roku w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2013 roku (M.P. nr 743).

W toku kontroli stwierdzono, że gmina otrzymuje ze Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej (Wydział Komunikacji) informacje podatkowe dotyczące zaistniałych zmian w ilości zarejestrowanych pojazdów. Ostatnie ww. informacje otrzymano:

- w dniu 11 czerwca 2014 roku za okres od 1 maja 2014 roku do 31 maja 2014 roku,
- w dniu 28 lipca 2014 roku za okres od 1 czerwca 2014 roku do 30 czerwca 2014 roku,
- w dniu 7 sierpnia 2014 roku za okres od 1 lipca 2014 roku do 31 lipca 2014 roku.

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Uzyskane dochody z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych ewidencjonowano w dziale 756 rozdz. 75615 § 0340 i kontrolowanym okresie przedstawiały się następująco:

Rok	Przypis podatku*	Planowane dochody	Wykonane dochody	% w dochodach ogółem
2012	23.111,00	22.900,00	23.111,00	0,11

2013	26.064,00	22.900,00	27.064,00	0,12
I półrocze 2014	28.553,00	22.900,00	14.426,00	0,10

*(saldo początkowe plus przypis minus odpis)

Na terenie Gminy Rawa Mazowiecka w 2012 i 2013 roku funkcjonowały trzy podmioty prawne posiadające 30 pojazdów podlegających opodatkowaniu, natomiast w roku 2014 zarejestrowano cztery podmioty posiadające 28 pojazdów podlegających opodatkowaniu.

Kontrolą objęto poprawność zastosowania stawek podatku, terminowość oraz powszechność opodatkowania dla losowo wybranych pojazdów w latach 2012, 2013 i 2014 roku, stosując metodę wyboru próby - co czwarty pojazd z rejestru wymiarowego. Sumaryczna wartość przypisu podatku analizowanych podatników wynosiła: 6.433,00 zł, co stanowiło 27,83% łącznego przypisu podatku od środków transportowych osoby prawne w 2012 roku, 8.138,00 zł, tj. 31,22% łącznego przypisu za 2013 rok i 8.236,00 zł, tj. 28,84% łącznego przypisu za 2014 rok.

Zestawienie przypisu dla wybranej próby stanowi załącznik nr 55 protokołu kontroli.

Terminowość składania deklaracji podatkowych od środków transportowych – osoby prawne, zgodność zastosowanych stawek ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Rawa Mazowiecka w wybranej próbie podatników w latach 2012 – 2013 oraz I półrocze 2014 roku i terminowość wpłat rat podatku przedstawiono w tabelach stanowiących załącznik nr 56 protokołu kontroli.

Analiza zestawionych w ww. tabeli informacji wykazała, że:

- w badanej próbie wszyscy podatnicy złożyli deklaracje podatkowe na dany rok podatkowy w terminie określonym art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych,
- odnotowano trzy przypadki nie zachowania 14 dniowego terminu wyznaczonego na złożenie deklaracji na podatek od środków transportowych w przypadku zaistnienia okoliczności powstania obowiązku podatkowego po 15 lutym, a mianowicie: (...) ²⁰ Organ podatkowy, uzyskał informację ze Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej w zakresie ujęcia w ewidencji rejestracyjnej nabytych pojazdów przez ww. podatników odpowiednio: 2 sierpnia 2012 roku, 8 listopada 2012 roku i 7 marca 2014 roku,
- na okoliczność zakupu bądź zbycia pojazdu, podatnicy przedkładali dokumenty potwierdzające taki fakt,
- dane wykazywane przez podatników w deklaracjach pozwalały na weryfikację prawidłowości zastosowanej stawki podatku,
- stawki podatków dla poszczególnych rodzajów pojazdów wykazane w deklaracjach były zgodne ze stawkami określonymi uchwałą nr XII/56/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 24 listopada 2011 roku,
- deklaracje posiadały podpis pracownika przyjmującego deklaracje, oraz informację organu podatkowego o ich prawidłowości formalno-prawnej, co wskazuje na dokonywanie przez organ podatkowy czynności weryfikacyjnych deklaracji, wymaganych art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. nr 2012 poz. 749),
- kontrolujące w badanej próbie nie stwierdziły przypadków nie objęcia opodatkowaniem podatników, na których ciążył taki obowiązek,

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w analizowanej próbie podatników ustawowego terminu zapłaty podatku od środków transportowych wynikającego z art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, nie zachowali podatnicy o numerze konta: (...) ²¹ (w 2012 roku, w 2013 roku i w I półroczu 2014 roku). Od nieterminowych wpłat pobrano odsetki w prawidłowych wysokościach.

Zaległości w zapłacie podatku rolnego odnotowano na dzień 30 czerwca 2014 roku w wys. 421,00 zł. Powyższą należność odnotowano na koncie podatnika o numerze konta (...) ²², który zgłosił do opodatkowania pojazd w dniu 15 maja 2014 roku. Na postawą zaległość wysłano w dniu 22 sierpnia 2014 roku upomnienie nr 7/2014, która została wpłacona w dniu 3 września 2014 roku wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Uzyskane dochody z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych ewidencjonowano w dziale 756 rozdz. 75616 § 0340 i kontrolowanym okresie przedstawiały się następująco:

Rok	Przypis podatku*	Planowane dochody	Wykonane dochody	% w dochodach ogółem
2012	182.552,00	186.400,00	169.268,40	0,82
2013	165.903,00	183.400,00	143.736,00	0,65
I półrocze 2014	184.604,00	183.400,00	88.938,80	0,67

*(saldo początkowe plus przypis minus odpis)

Z ewidencji podatkowej wynika, że w 2012 roku i 2013 roku podatkiem objęto 42 podatników (160 pojazdów), a w 2014 roku 37 podatników (132 pojazdy).

Kontrolą objęto poprawność zastosowania stawek podatku, terminowość wpłat oraz powszechność opodatkowania dla co dziesiąty pojazd z rejestru wymiarowego podatku od środków transportowych: z 2012 roku (17 pojazdów – 11 podatników), z 2013 roku (35 pojazdy – 14 podatników), z 2014 roku (17 pojazdów – 12 podatników). Wymiar podatku dla wybranej próby wynosił: dla roku 2012 – 19.569,00 zł, dla 2013 roku – 21.483,00 zł, dla 2014 roku – 18.556,00 zł.

Terminowość składania deklaracji podatkowych, zgodność zastosowanych stawek ze stawkami uchwalonymi przez Gminę Rawa Mazowiecka oraz terminowość wpłat rat podatku sprawdzonych na przykładzie wybranej próby pojazdów w latach 2012 – 2013 oraz I półrocze 2014 roku przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 57 protokołu kontroli.

Analiza danych wynikających z dokumentów źródłowych wykazała, że:

- na deklaracjach odnotowywano daty ich wpływu do organu podatkowego, z których wynikało, że podatnicy złożyli je w terminie wynikającym z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych tj. do 15 lutego danego roku podatkowego,

- dane wskazane przez podatnika w deklaracjach pozwalały na weryfikację prawidłowości zastosowanej stawki podatku,
- na okoliczność zakupu bądź zbycia pojazdu bądź czasowego wychowania z ruchu drogowego, podatnicy przedkładali dokumenty potwierdzające taki fakt,
- we wszystkich skontrolowanych przypadkach stawki podatków podane w deklaracjach i ich korektach były zgodne ze stawkami określonymi przez radę gminy,
- **stwierdzono przypadek zaniechania opodatkowania 13 naczep ciężarowych (o dopuszczalnej masie całkowitej od 40 ton do 42 ton i trzech osiach) będących własnością podatnika (...)²³. Organ podatkowy posiadając wiedzę o nowo zakupionych podjazdach, nie podjął działań mających na celu wyegzekwowanie od podatnika deklaracji na podatek od środków transportowych obejmującej nowo zakupione pojazdy.** Powyższe nieprawidłowości wskazują na naruszenie art. 272 ust. 3 oraz art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. **Kwota podatku naliczonego dla ww. pojazdów wynosiła 15.808,00 zł (tj. dla roku 2013 - stawka podatku 1.122,00 zł : 12 m-cy x 11 m-cy x 13 pojazdów oraz dla roku 2014 - stawka podatku 1.122,00 zł : 12 m-cy x 2 m-ce x 13 pojazdów).** W trakcie prowadzonej kontroli organ podatkowy wezwał podatnika (wezwanie nr Fn.3114.1.2014 z dnia 26 sierpnia 2014 roku) do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych w związku z powstaniem obowiązku podatkowego w ciągu roku. W dniu 9 września 2014 roku odnotowano wpływ deklaracji na podatek od środków transportowych na 2013 rok i na 2014 roku, w których uwzględniono do opodatkowania ww. pojazdy. Upomnieniem nr 9/2014 z dnia 11 września 2014 roku wezwano podatnika do zapłaty zaległości podatkowej za 2013 rok. Na dzień prowadzonych czynności kontrolnych na koncie podatnika nie odnotowano wpłaty. W dniu 7 października 2014 roku do Urzędu Skarbowego w Rawie Mazowieckiej złożono tytuł wykonawczy nr 24/1000202/2014/3 obejmujący zaległość podatkową z 2013 roku na kwotę 13.364,00 zł,
- (...) ²⁴. Powyższe nieprawidłowości wskazują na zaniechanie czynności sprawdzających albo nienależyte ich wykonywanie, co stanowi naruszenie art. 272 oraz art. 274 cytowanej ustawy. W dniu 1 września 2014 roku na koncie podatnika dokonano odpisu w wys. 1.684,00 zł,
- w analizowanej próbie podatników ustawowego terminu zapłaty podatku od środków transportowych wynikającego z art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, nie zachowali podatnicy o numerze konta: (...) ²⁵ w 2012 roku – (opóźnienia w zapłacie podatku wynosiły od 5 dni do 162 dni), w 2013 roku – (...) ²⁶ (opóźnienia w zapłacie podatku wynosiły od 5 dni do 73 dni), w I

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

półroczu 2014 roku – (...) ²⁷ (opóźnienia w zapłacie podatku wynosiły od 12 dni do 55 dni). Od nieterminowych wpłat pobrano odsetki w prawidłowych wysokościach,
- w przypadkach bezskutecznych wezwań do zapłaty na powstałe zaległości z tytułu podatku od środków transportowych zabezpieczono wierzytelność tytułami wykonawczymi, a mianowicie (...) ²⁸

Prawidłowość wymiaru podatku transportowego skontrolowano w oparciu o testy stanowiące załącznik nr 58 protokołu

Udzielone ulgi w zakresie podatku od środków transportowych (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

Z uwagi na fakt, że w latach objętych kontrolą nie udzielano ulg w zapłacie podatku od środków transportowych odstąpiono od kontroli niniejszego zagadnienia.

Zaległości w przedmiotowym podatku wynosiły: na 31 grudnia 2012 roku – 5.208,00 zł, na 31 grudnia 2013 roku – 19.317,80 zł, na 30 czerwca 2014 roku – 6.894,00 zł.

6) Opłata targowa

Gmina Rawa Mazowiecka pozostaje właścicielem targowiska gminnego we wsi Niwna, z funkcjonowania którego uzyskała w 2012 roku dochody w kwocie 18.251,00 zł stanowiące 0,08% dochodów ogółem, natomiast dochody z powyższego tytułu uzyskane w 2013 roku to 8.615,00 zł, które stanowią 0,04% dochodów budżetowych.

Pobór opłaty targowej i jej rozliczanie z Urzędem Gminy, utrzymanie porządku i czystości na targowisku prowadzi Gminny Zakład ds. Eksploatacji Wodociągów i Kanalizacji w Rawie Mazowieckiej, któremu powyższe czynności Rada Gminy Rawa Mazowiecka powierzyła uchwałą nr XXX/166/13 z dnia 19 września 2013 roku. Za wykonanie zadań określonych ww. uchwale, zakład otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 80% zainkasowanych w danym miesiącu kwot. Z uwagi na znikomy procent dochodów z powyższego tytułu w dochodach ogółem w 2012 i w 2013 roku odstąpiono od kontroli powyższego zagadnienia.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

7) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Zaległości w poszczególnych podatkach oraz zestawienie działań windykacyjnych, podejmowanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą, przedstawiają poniższe tabele, sporządzone na podstawie prowadzonej w jednostce ewidencji upomnień i tytułów wykonawczych. Ewidencja upomnień spełniała wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.). Zgodnie z załącznikiem nr 3 cytowanego wyżej rozporządzenia, zawierała ona: nr ewidencyjny upomnienia, datę jego wystawienia, nr konta zobowiązanego, nazwę i adres zobowiązanego, rodzaj, okres i kwotę należności. Odbiór upomnień potwierdzali podatnicy. Ewidencja tytułów wykonawczych prowadzona jest wg wzoru określonego w załączniku nr 8 do cytowanego rozporządzenia.

Wójt Gminy Rawa Mazowiecka zarządzeniem nr 10/2011 z dnia 9 maja 2011 roku wprowadził procedury procesu windykacji należności, do których stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W przyjętych zasadach windykacji zapisano między innymi, że upomnienia wystawia się niezwłocznie i nie później niż 60 dni po terminie płatności raty lub otrzymaniu potwierdzenia odbioru decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego. Mając na uwadze racjonalność gospodarowania środkami publicznymi upomnienia wystawia się w przypadku zaległości przekraczającej wysokość kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniach, pracownik sporządza na zaległe kwoty tytuły wykonawcze niezwłocznie, nie później niż w terminie do 3 miesięcy. W przypadku istnienia zagrożenia, że zaległości podatkowe nie zostaną zapłacone, a egzekucja jest nieskuteczna, dokonuje się zabezpieczenia majątku podatnika poprzez wpis hipoteczny na podstawie wystawionych tytułów wykonawczych.

2012 rok

(...)²⁹.

Rodzaj podatku	Kwota odsetek naliczona na koniec roku	Kwota zaległości na koniec roku (z uwzględnieniem lat ubiegłych)	Upomnienia		Tytuły wykonawcze		Kwota wyegzekwowanych odsetek	Kwota wyegzekwowanych zaległości
			Ilość	Wartość	Ilość	Wartość		
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	113.572,00	208.156,98	1480*	228518,33*	126*	54.788,16*	775,18*	22.949,29*

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od nieruchomości – osoby prawne	41.908,40	141.227,21	51*	106.580,00*	40*	42.221,00*	587,80*	9.486,00*
Podatek rolny – osoby fizyczne	15.122,00	25771,79						
Podatek rolny – osoby prawne	1.486,00	4.767,50						
Podatek leśny osoby fizyczne	8,00	2.284,00						
Podatek leśny osoby prawne	-	112,00						
Podatek od środków transportowych	-	-	1	6.304,00	-	-	-	-

*łącznie zobowiązanie pieniężne (w tym podatek od nieruchomości, rolny, leśny)

2013 rok

Rodzaj podatku	Kwota odsetek naliczona na koniec roku	Kwota zaległości na koniec roku (z uwzględnieniem lat ubiegłych)	Upomnienia		Tytuły wykonawcze		Kwota wyegzekwowanych odsetek	Kwota wyegzekwowanych zaległości
			Ilość	Wartość	Ilość	Wartość		
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	135.327,00	231.290,04	1324*	355.873,70*	160*	23.761,00*	2.909,12*	11.497,45*
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	64.557,10	299.869,21	11*	137.492,71*	10*	25.180,50*	12,10*	257,50*
Podatek rolny – osoby fizyczne	17.034,00	60.066,38						
Podatek rolny – osoby prawne	2.047,00	5.940,50						
Podatek leśny osoby fizyczne	483,00	4.829,84						
Podatek leśny osoby prawne	48,00	140,00						
Podatek od środków transportowych	-	-	-	-	-	-	-	-

*łącznie zobowiązanie pieniężne (w tym podatek od nieruchomości, rolny, leśny)

Windykacja zaległości w podatku od nieruchomości – osoby prawne

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zaległości w podatku od nieruchomości osoby prawne wynosiły 141.227,21 zł, z tego 38.016,00 zł to zaległości roku bieżącego. Na dzień 31 grudnia 2013 roku odnotowano zaległości w przedmiotowym podatku w wysokości 314.492,21 zł, w tym 165.104,00 zł dotyczące roku 2013, a na dzień 30 czerwca 2014 roku zaległość w przedmiotowym podatku wyniosła 358.289,42 zł, w tym zaległości roku bieżącego wynosiły 59.481,21 zł.

Przedstawione kwoty tworzyły przede wszystkim zaległości odnotowane na kontach niżej wymienionych podatników.

(...)³⁰

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia

W celu wyegzekwowania wykazanych zaległości organ podatkowy podejmował niżej wymienione działania:

- (...) ³¹.

Szczegółowe ustalenia w zakresie podejmowanych działań windykacyjnych (upomnienia, tytuły wykonawcze) w odniesieniu ww. dłużników przedstawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 60 protokołu kontroli*.

Windykacja zaległości w podatku od nieruchomości – osoby fizyczne

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zaległości w podatku od nieruchomości osoby fizyczne wynosiły 208.156,98 zł, z tego 30.592,00 zł to zaległości roku bieżącego. Na dzień 31 grudnia 2013 roku odnotowano zaległości w przedmiotowym podatku w wysokości 231.290,04 zł, w tym 29.624,66 zł dotyczące roku 2013, a na dzień 30 czerwca 2014 roku zaległość w przedmiotowym podatku wyniosła 244.972,60 zł, w tym zaległości roku bieżącego wynosiły 39.854,80 zł.

Przedstawione kwoty tworzyły przede wszystkim zaległości odnotowane na kontach podatników przedstawionych w poniżej tabeli:

(...) ³²

Szczegółowe zestawienie przeprowadzonych działań windykacyjnych w stosunku do ww. dłużników w podatku od nieruchomości przedstawiono w tabeli, *stanowiącej załącznik nr 61 protokołu kontroli*.

W celu wyegzekwowania wykazanych zaległości organ podatkowy podejmował niżej wymienione działania:

- (...) ³³.

Jak z powyższych ustaleń wynika, organ podatkowy podejmował działania windykacyjne mające na celu wyegzekwowanie zaległości przestrzegając przepisu § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania

1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz.1541 ze zm.).

Poza analizą opisanych wyżej działań podejmowanych przez jednostkę w stosunku do największych dłużników w opłatach podatku od nieruchomości, kontrolujące dokonały szczegółowej analizy terminowości podejmowanych działań windykacyjnych w stosunku do osób prawnych odnosząc się do zapłaty III raty podatku z 2013 roku oraz w stosunku do osób fizycznych odnosząc się do zapłaty I raty podatku z 2014 roku. Wyniki analizy przedstawiono w poniższych tabelach:

Podatek od nieruchomości od osób prawnych – rata III 2013 rok (termin zapłaty 15 marca)

(...)³⁴

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych – I rata 2014 rok (termin zapłaty 15 marca)

(...)³⁵

Jak z powyższego wynika, zaległości w przedmiotowym podatku zostały uregulowane przez podatników z kilkudniowym opóźnieniem od nieterminowych wpłat pobrano odsetki w prawidłowych wysokościach. Działania windykacyjne były podejmowane terminowo.

Kontrolę powyższego zagadnienia przeprowadzono z wykorzystaniem testów stanowiących załącznik nr 62 protokołu kontroli.

Windykacja zaległości w podatku rolnym – osoby fizyczne

Zaległości w podatku rolnym wynosiły na 31 grudnia 2012 roku 25.771,79 zł z tego roku bieżącego 11.449,60 zł, na 31 grudnia 2013 roku 60.066,38 zł z tego roku bieżącego 40.883,39 zł i na 30 czerwca 2014 roku 78.929,48 zł z tego roku bieżącego 24.869,20 zł. Największe zaległości w zapłacie przedmiotowego podatku osoby fizyczne odnotowano na koncie następujących podatników:

(...)³⁶

Szczegółowe zestawienie przeprowadzonych działań windykacyjnych w stosunku do ww. dłużników w podatku rolnym przedstawiono w tabeli, *stanowiącej załącznik nr 63 protokołu kontroli.*

W celu wyegzekwowania wykazanych zaległości organ podatkowy podejmował niżej wymienione działania(...)³⁷

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

Jak z powyższego wynika działania windykacyjne organu podatkowego były podejmowane prawidłowo.

Windykacja zaległości w podatku od środków transportowych – osoby fizyczne

Zaległości w przedmiotowym podatku wynosiły na 31 grudnia 2012 roku 5.208,00 zł, na 31 grudnia 2013 roku 19.317,80 zł i na 30 czerwca 2014 roku 6.894,00 zł. Największe zaległości w zapłacie podatku od środków transportowych osoby fizyczne odnotowano na koncie następujących podatników:

(...)³⁸

Szczegółowe zestawienie przeprowadzonych działań windykacyjnych w stosunku do ww. dłużników w podatku od środków transportowych przedstawiono w tabeli, *stanowiącej załącznik nr 64 protokołu kontroli*.

W celu wyegzekwowania wykazanych zaległości organ podatkowy podejmował niżej wymienione działania: (...)³⁹

Poza analizą opisanych wyżej działań podejmowanych przez jednostkę w stosunku do największych dłużników w opłatach podatku od środków transportowych, kontrolujące dokonały szczegółowej analizy terminowości podejmowanych działań windykacyjnych w stosunku do osób prawnych odnosząc się do zapłaty I raty podatku z 2013 roku (termin zapłaty 15 luty). Wyniki analizy przedstawiono w poniższej tabeli:

(...)⁴⁰

Jak z powyższego wynika, zaległości w przedmiotowym podatku zostały uregulowane przez podatników z kilkudniowym opóźnieniem od nieterminowych wpłat pobrano odsetki w prawidłowych wysokościach. **W stosunku do podatnika (...)⁴¹ organ**

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowy zaniechał działań windykacyjnych, czym naruszył § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz.1541 ze zm.), po upływie terminu płatności danego zobowiązania wystawia się dłużnikowi upomnienie, określając termin jego zapłaty.

Kontrolę powyższego zagadnienia przeprowadzono z wykorzystaniem testów stanowiących załącznik nr 65 protokołu kontroli.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Realizacja zadań związanych z gospodarowaniem nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Rawa Mazowiecka, zgodnie z § 21 obowiązującego Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy, została powierzona pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku do spraw gospodarki nieruchomościami. Prowadzenie całokształtu spraw związanych z gospodarką mieszkaniową przypisano pracownikowi zajmującemu stanowisko do spraw gospodarki mieszkaniowej i inwestycji. Nad całością prac związanych z gospodarowaniem gminnym zasobem nieruchomości, zgodnie z zapisami rozdziału IV § 9 regulaminu organizacyjnego, nadzór sprawuje Wójt Gminy.

Rada Gminy w Rawie Mazowieckiej nie określiła zasad nabywania, obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata. Każdorazowo taką operację gospodarczą, poprzedzała stosowna uchwała organu stanowiącego, zgodnie z art. 18 ust.2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2013.594).

Rada Gminy w Rawie Mazowieckiej w dniu 27 sierpnia 2010 roku w oparciu o art. 18 ust.2 pkt 15 cytowanej wyżej ustawy, podjęła uchwałę nr XLIV/249/10 w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Rawa Mazowiecka lub jej jednostkom podległym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg. Wg powyższej uchwały uprawnionym do udzielania ulg był Wójt Gminy z tym, że umarzenie należności pieniężnych powyżej 10.000,00 zł, mogło nastąpić po uzyskaniu opinii komisji właściwej do spraw budżetu.

Zarządzeniem nr 4.2012 z dnia 1 lutego 2012 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka powołał stałą sześciuosobową komisję przetargową do przeprowadzania przetargów na zbycie lub wydzierżawienie nieruchomości. Każdorazowo komisja pracowała w składzie nie mniejszym, niż trzy osoby w tym przewodnicząca lub jej zastępca.

Stosownie do postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, kontrolowana jednostka opracowała informacje o stanie mienia komunalnego wg stanu na 31 grudnia 2013 roku, która zawierała dane wymagane wymienionym wyżej przepisem prawa

Rada Gminy Rawa Mazowiecka nie określiła zasad nabywania, zbywania, obciążenia nieruchomości stanowiących własność Gminy, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. "a" ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Uchwały wyrażające zgodę na sprzedaż nieruchomości oraz ich wydzierżawiania podejmowane były każdorazowo.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2012 rok			2013 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
500 000,00	50 000,00	7 770,28	157 300,00	157 300,00	5 696,06

30.06.2014 rok.		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
90 000,00	90 000,00	3 510,76

Kontrolujące przeanalizowały założenia jednostki ujęte w uchwałach budżetowych i Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2012-2017 rok oraz ich realizację w zakresie planowanych dochodów ze sprzedaży nieruchomości gminnych. W uchwale nr XIV/69/12 z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawa Mazowiecka na lata 2012-2017 i w ślad za tym uchwały nr XIV/68/12 Rady Gminy z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2012 rok w dziale 700 rozdziale 70005 § 0870 Rada zaplanowała dochody ze sprzedaży majątku do realizacji w 2012 roku w kwocie 500.000,00 zł. Z analizy materiałów przedłożonych kontrolującym wynikało, że podstawą przyjęcia ww. wielkości do realizacji w 2012 roku była decyzja Rady Gminy wyrażona w formie uchwał: nr X/43/11 z dnia 29 sierpnia 2011 roku, nr VIII/34/11 z dnia 28 kwietnia 2011 roku, nr XIII/67/11 z dnia 28 grudnia 2011 roku i nr XVIII/93/12 z dnia 29 maja 2012 roku, o zbyciu na rzecz dotychczasowych najemców trzech lokali mieszkalnych (1,2,3 w m. Podlas nr 28) na łączną kwotę 73.900,00 zł, czterech lokali mieszkalnych nr 1, 2, 3, 4 w m. Kaleń nr 62 wraz z przynależnymi udziałami w częściach wspólnych budynku i urządzeń oraz przynależnymi udziałami we własności działki 76/1 na łączną kwotę 187.900,00 zł (publikacja wykazu do sprzedaży w okresie 9 luty – 2 marzec 2012 rok), o zbyciu nieruchomości w obrębie Pasieka Wałowska o powierzchni 0,22 ha i wartości szacunkowej 21.000,00 zł, o zbyciu dwóch nieruchomości położonych w obrębie Podlas o łącznej szacunkowej wartości 97.100,00 zł - procedurę przetargową wszczęto w dniu 28 sierpnia 2012 rok, zbyciu działki w obrębie Byszewice o wartości 38.000,00 zł i zbyciu nieruchomości zabudowanej w m. Dziurdzioły o wartości 199.500,00 zł.

Z powyższego wynika, że planowane kwoty dochodów były odzwierciedleniem podjętych w tym zakresie decyzji organu stanowiącego i realnie posiadanego majątku.

Należy jednak zauważyć, że ze wszystkich planowanych w 2012 roku do zbycia nieruchomości, zbyto tylko dwa lokale mieszkalne w m. Podlas na kwotę 48.600,00 zł której spłatę rozłożono na 120 rat. Pozostałe postępowania zakończone wynikiem negatywnym przeprowadzono w połowie roku 2012. Powyższe więc wskazuje, że już w połowie roku 2012 jednostka posiadała wiedzę o niskiej realizacji planowanych dochodów z tego tytułu, natomiast korekty pierwotnie zaplanowanej kwoty 500.000,00 zł do 50.000,00 zł w planie dochodów w dziale 700 rozdział 70005 § 0870, dokonano dopiero uchwałą nr XXIII/128/12 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie zmian w budżecie gminy oraz jednocześnie zmiany tej dokonano w WPF na lata 2012-2017 uchwałą Rady Gminy nr XXIII/129/12 z dnia 28 grudnia 2012 roku.

W WPF-e na lata 2013-2018 wprowadzonym uchwałą Rady Gminy nr XXIV/131/13 z dnia 31 stycznia 2013 roku, ze sprzedaży majątku zaplanowano dochody w kwocie 157.300,00 zł. Planowanie powyższych dochodów miało oparcie w uchwałach Rady

zezwalających na zbycie nieruchomości wymienionych wyżej, a które nie znalazły nabywców w roku 2012. Wymienioną wyżej kwotę dochodów 157.300,00 zł w dziale 700, rozdziale 70005, § 0870 wykazano także w uchwale Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XXIV/130/13 z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok. Planowana kwota dotyczyła sprzedaży nieruchomości w m. Podlas i Pasieka Wałowska. Dochody wykonane w kwocie 5.696,09 zł wykazane w powyższej tabeli oraz sprawozdaniu Rb-27S, stanowiły wpłacone raty wynikające z umów sprzedaży zawartych w latach poprzednich, a przypadające do spłaty w 2013 roku.

Jak wynika z powyższych ustaleń, planowane kwoty dochodów z majątku znacznie przekraczały wartość uzyskanych dochodów i tak w roku 2012 roku wykonane wartości stanowiły ok. 10% dochodów pierwotnie planowanych, a urealnienie planu miało miejsce dopiero w grudniu 2012 roku. W 2013 roku dochodami ze sprzedaży majątku były kwoty rat z tytułu zbycia lokali w 2012 roku a przypadających do wpłaty w 2013 roku i stanowiły one tylko 3,6 % planowanych na 2013 rok dochodów w dziale 700 rozdziale 70005 § 0870. Zaplanowanych uchwałą budżetową wartości na 2013 rok nie zmieniono do końca roku budżetowego.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie, złożył Wójt Gminy które stanowi załącznik nr 66 protokołu kontroli.

Zgodnie z wyjaśnieniem, nie dokonano zmian w zakresie planowanych kwot dochodów majątkowych pomimo negatywnych postępowań przetargowych, ponieważ planowanymi do sprzedaży lokalami mieszkalnymi i nieruchomości byli zainteresowani potencjalni nabywcy, którzy jednak uznawali, że ustalone ceny wywoławcze były zbyt wysokie.

Wg kontrolujących, to zbywający ustala wartość przeznaczonych do zbycia składników majątkowych w oparciu o posiadane w tym zakresie dokumenty (wyceny rzeczoznawców) i to on podejmuje decyzje o kolejnych działaniach w celu ich zbycia. Dlatego też same chęci wykupu lokali mieszkalnych przez ich potencjalnych nabywców nie mogą stanowić o kwotach zawartych w planach finansowych jednostki. Takie decyzje powinny być wynikiem konkretnych działań

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI W TYM LOKALI MIESZKALNYCH

Jak wynika z ustaleń dokonanych wyżej, w roku 2012 i 2013 jednostka nie zbyła nieruchomości gruntowych, próby ich zbycia zakończyły się wynikami negatywnymi. W kontrolowanym okresie Gmina zbyła dwa lokale mieszkalne na rzecz dotychczasowych najemców. W celu sprawdzenia prawidłowości postępowania mającego na celu zbycie nieruchomości gruntowych i lokali mieszkalnych, kontrolujące przeanalizowały procedury przetargowe na zbycie działki: nr 92/5 o powierzchni 0,22 położonej w obrębie Pasieka Wałowska oraz procedury zbycia dwóch lokali mieszkalnych nr 2 i nr 3 położonych w obrębie Podlas 28 na działce nr ewidencyjny 86/11.

Szczegółowe zestawienie danych uzyskanych w wyniku przeprowadzonej kontroli z procedur przetargowych na zbycie działek stanowi załącznik nr 67 protokołu kontroli.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że:

- nieruchomości zostały sprzedane na podstawie decyzji organu stanowiącego wydanej w formie uchwały,
- wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze przetargu zostały podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy Urzędu Gminy z zachowaniem terminu wynikającego z art. 35 ust. 1 (okres 21 dni) ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku tekst jednolity z 2010 roku (Dz. U. nr 102, poz. 651 ze zm.), oraz zamieszczone na stronie internetowej Urzędu. Informacje o wywieszeniu wykazów opublikowano w prasie o zasięgu

lokalnym oraz sołectwie właściwym dla lokalizacji nieruchomości. Wykazy zawierały określone art.35 ust.2 cytowanej ustawy, informacje,

- ogłoszenia o przetargach publikowano w wymaganych terminach zgodnych z art. 38 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami i § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. nr 207 poz. 2108). **Brak notatek z określenia ceny nieruchomości w euro oraz wartości euro według kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonania przeliczenia**, którego wymóg określony wynikał z § 6 ust. 6 cytowanego rozporządzenia,
- wysokość wadium ustalano zgodnie z § 4 ust.2 rozporządzenia z dnia 14 września 2004 roku, określając formę i termin jego wniesienia,
- w ogłoszeniach publikowanych w 2012 roku określano cenę wywoławczą nieruchomości gruntowej, zgodnie z postanowieniami art. 67 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w wysokościach określonych na podstawie wartości nieruchomości, wynikających ze sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych operatów szacunkowych, aktualnych w rozumieniu art. 156 ust. 3 i 4 tej ustawy, stosując zasady ustalania cen, wynikające z art.67 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- **do postępowania przetargowego ogłoszonego w lutym 2014 roku wykorzystano operat sporządzony w czerwcu 2012 roku, bez jego aktualizacji, co było sprzeczne z art. 156 ust.3 i 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym „operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154. Operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie okresu, o którym mowa w ust. 3, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Potwierdzenie aktualności operatu następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził”**,
- ogłoszenie o drugim przetargu z lipca 2014 roku **nie zawierało informacji dotyczących terminu i negatywnego wyniku poprzedniego przetargu, którego wymóg zamieszczenia wynikał z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami**. Wyznaczona w ogłoszeniu o kolejnym przetargu cena wywoławcza nieruchomości, była ustalana zgodnie z art. 67 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nie mniej jak zapisano wyżej ustalano ją w oparciu o nieaktualny operat szacunkowy. W ogłoszeniach określano wysokość wadium w kwotach wyliczonych zgodnie z ust.2 § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, ustalając formę gotówkową,
- czynności związane z przetargiem wykonywała stała trzyosobowa komisja przetargowa, powołana zarządzeniem Wójta Gminy. Członkowie Komisji przetargowych nie składali oświadczeń o braku istnienia okoliczności powodujących wyłączenie ich z udziału w postępowaniu, adnotacji w tym zakresie nie zamieszczano w protokołach przetargowych, co uniemożliwia stwierdzenie spełnienia wymogu § 9 ww. rozporządzenia,
- kontrolowana jednostka nie sporządzała informacji o wynikach przetargów, czego wymóg wynikał z § 12 ust.1 wymienionego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów.

Sprzedaż lokali mieszkalnych

W roku 2013 lokali nie odnotowano sprzedaży lokali mieszkalnych. W roku 2011 i 2012 zbyto dwa lokale mieszkalne nr 2 i nr 3 w m. Podlas 28, na rzecz dotychczasowych najemców. Kontrolujące przeanalizowały procedury ich zbycia.

Uchwałą nr X/43/11 z dnia 29 sierpnia 2011 roku Rada Gminy Rawa Mazowiecka wyraziła zgodę na zbycie lokali mieszkalnych nr 1, 2 i 3 znajdujących się w budynku nr 28 we wsi Podlas wraz z przynależnymi udziałami w częściach wspólnych budynku i urządzeń oraz z przynależnymi udziałami we współwłasności działki nr 86/11 o powierzchni 0,0913 ha, ich najemcom, z którymi najem nawiązano na czas nieoznaczony.

Wójt Gminy Rawa Mazowiecka w okresie od 13 października 2011 roku do 3 listopada 2011 roku opublikował wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia, ustalając okres 6 tygodni licząc od 13 października 2011 roku na złożenie wniosku osobom, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz informacją, że pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości przysługuje najemcy lokalu mieszkalnego, z którym najem nawiązano na czas nieokreślony. Wg wykazu, cena zbycia przedmiotowych lokali wynosiła: dla lokalu nr 1 - 25.300,00 zł, lokalu nr 2 - 26.500,00 zł, lokalu nr 3 - 22.100,00 zł. Wartość przedmiotowych lokali ustalono na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego w dniu 10 września 2011 roku przez rzeczoznawcę majątkowego Tadeusza Kryjan – uprawnienia nr 3294.

Poza publikacją wykazu, Wójt Gminy zawiadomił dodatkowo pisemnie dotychczasowych najemców o przysługującym im pierwszeństwie w nabyciu przedmiotowych lokali pod warunkiem złożenia wniosku o ich nabycie i oświadczeniu o wyrażeniu zgody na cenę ustaloną przez rzeczoznawcę majątkowego. Termin na złożenie wniosków ustalono na 7 listopada 2011 roku.

W ustalonym terminie wnioski złożyli mieszkańcy zajmujący lokale nr 2 i nr 3 wyrażając zgodę na ustalone ceny ich nabycia. W dniu 23 listopada 2011 roku i w dniu 5 stycznia 2012 roku spisano protokoły uzgodnień na okoliczność bezprzetargowego zbycia lokali mieszkalnych położonych w budynku wielomieszkaniowym oznaczonym numerem 28 w obrębie Podlas oznaczonych: numerem 2 o powierzchni użytkowej 40,90m² wraz z udziałem wynoszącym 409/1177 części w prawie własności działki za cenę 26.500,00 zł i lokal oznaczony numerem 3 o powierzchni 37,80m² wraz z udziałem wynoszącym 378/1177 części w prawie własności działki za cenę 22.100,00 zł. Wg protokołów, zapłatę należności za zbywane nieruchomości rozłożono kupującym na okres 10 lat, przy czym pierwsze raty wraz z oprocentowaniem w kwotach odpowiednio 352,73 zł (dla lokalu nr 2) i 184,16 zł (dla lokalu nr 3) należało wpłacić nie później, niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność lokali. Następne raty wraz z oprocentowaniem podlegały zapłacie w przypadku lokalu nr 3 do 25-go dnia każdego miesiąca i z tytułu nabycia lokalu nr 2 w terminie do 10 -go każdego miesiąca.

Podstawą zbycia ww. lokali i ustanowienia odrębnej własności obu lokali były umowy – akty notarialne spisane dla lokalu nr 3 w dniu 23 lutego 2012 roku – akt notarialny repetytorium nr 292/2012 i dla lokalu nr 2 w dniu 12 stycznia 2012 roku – akt notarialny Repetytorium A nr 34/2012.

Kontrolujące przeanalizowały wpłaty należności za sprzedaż ww. lokali pod względem ich zgodności z zapisami w protokołach uzgodnień i umowach sprzedaży i stwierdzono, że: nabywca lokalu nr 3 wpłacał należności wynikające z umowy sprzedaży nie zachowując terminów z niej wynikających. Należną kwotę za 2012 rok w wysokości 735,84 zł wpłacił dopiero w roku 2013 w okresie od kwietnia do grudnia. Od nieterminowej wpłaty pobrano odsetki w wysokości 643,39 zł. Z należności przypadającej do wpłaty w roku 2013 w kwocie 2.209,92 zł wpłacił 920,80 zł w roku

2014 i odsetki w wysokości 404,24 zł. Na dzień 31 czerwca 2014 roku nabywca lokalu zalegał z zapłatą w wysokości 3.499,04 zł. Do dłużnika wysyłano wezwania do zapłaty zaległych rat: w dniu 10 sierpnia 2012 roku, w dniu 10 października 2012 roku (wezwanie ostateczne do zapłaty rat od 6 do 8) i w dniu 28 lutego 2014 roku kolejne wezwanie do zapłaty rat od 12 do 25.

Nabywca lokalu nr 2 wpłacał raty wraz z oprocentowaniem w terminach wynikających z umowy sprzedaży.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody Gminy Rawa Mazowiecka w latach 2012 i 2013 z powyższego tytułu kształtowały się następująco:

2012 rok			2013 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
26 000,00	26 000,00	26 141,10	26 100,00	26 100,00	26 141,10

30.06.2014 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
42 600,00	42 600,00	26 060,10

Z informacji udzielonych przez Skarbnika Gminy oraz z dokumentacji księgowej wynika, że w 2012 i 2013 roku nie oddano w użytkowanie wieczyste gruntów stanowiących własność Gminy Rawa Mazowiecka. Uzyskane dochody w 2012 i 2013 roku pochodziły z tytułu ustanowionych w latach ubiegłych opłat użytkowania wieczystego. *Z uwagi na znaczny wzrost planowanej kwoty dochodów z powyższego tytułu w roku 2014 (przy założeniu, że nie będą oddawane grunty w użytkowanie wieczyste) kontrolujące poprosiły o wyjaśnienie planowanych kwot, które stanowi załącznik nr 68 protokołu kontroli.*

Zgodnie z wyjaśnieniem, wzrost planowanych dochodów z tytułu użytkowania wieczystego w 2014 roku wynikał z przejęcia w drodze licytacji prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości użytkowanych dotychczas przez Kółko Rolnicze, które zalegało z opłatą z tego tytułu za okres 6 lat. Wg informacji od Komornika Sądowego należności z tytułu podziału masy uzyskanej z egzekucji przekazane miały być Gminie w 2014 roku. Jak ustaliły kontrolujące należność ta stanowiła kwotę ok. 20.000,00 zł.

Według danych wynikających ewidencji gruntów wynika, że na dzień 31 grudnia 2013 roku w użytkowaniu znajdowało się 8,3704 ha nieruchomości Gminy Rawa Mazowiecka.

Zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste w 2012 i 2013 roku stanowi załącznik nr 69 protokołu kontroli.

W okresie objętym kontrolą funkcjonowało siedem umów oddania gruntów w użytkowanie wieczyste, które zawarto w okresie 1995 - 2010.

Kontrolujące przeanalizowały zgodność wnoszonych opłat z tytułu użytkowania wieczystego z umowami, ich terminowość na podstawie trzech umów:

- umowy notarialnej nr 1251/1995 z dnia 21 grudnia 1995 roku o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste o powierzchni 45 arów oraz nieodpłatne przeniesienie własności budynków na rzecz Kółka Rolniczego w Konopnicy, ustanawiając opłatę roczną za

użytkowanie w wysokości 5% wartości gruntu. Wysokość zaktualizowanej w 2007 roku opłaty rocznej wynosiła 1.743,00 zł stanowiąca 3% wartości nieruchomości, wynoszącej wg operatu szacunkowego z dnia 8 grudnia 2007 roku 58.100,00 zł. Użytkownik wieczysty nie uiszczał opłaty z tytułu użytkowania nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2012 rok ww. zalegał z opłatą w kwocie 8.715,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zaległość wynosiła 10.458,00 zł. W wyniku postępowania egzekucyjnego z wniosku Gminy Rawa Mazowiecka, Sąd Rejonowy w Skierniewicach przysądził prawo użytkowania wieczystego nieruchomości na rzecz osoby fizycznej. W dniu 4 grudnia 2013 roku Gmina wniosła wniosek o przyłączeniu się do egzekucji z prawa użytkowania wieczystego i uwzględnienie jej w planie podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży tego prawa. Postanowieniem nr Km 142/11 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej ustalił sumę podlegającą podziałowi uzyskaną z egzekucji prawa użytkowania wieczystego uwzględniając kwotę 19.143,78 zł jako należność na rzecz Gminy Rawa Mazowiecka,

- umowy nr 593/1997 z dnia 4 czerwca 1997 roku o oddanie gruntu o pow. 4.358m² w użytkowanie wieczyste Agencji Usług Techniczno-Handlowych „DROX” sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej. W roku 2007 dokonano aktualizacji opłaty rocznej w wysokości 2.235,00 zł stanowiącej 3% wartości nieruchomości, która wg operatu szacunkowego z dnia 8 grudnia 2007 roku wynosiła 74.500,00 zł,

- umowy notarialnej nr 1922/1999 z dnia 3 grudnia 1996 roku ustanawiającej użytkowanie wieczyste nieruchomości położonych we wsi Boguszyce Małe i we wsi Dziurdzioły, na rzecz Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Rawie Mazowieckiej, ustalając opłatę roczną w wysokości 5% wartości nieruchomości. Aktem notarialnym nr 1922/1999 z dnia 22 kwietnia 1999 roku, użytkownik zbył prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Dziurdziołach o pow. 6 arów na rzecz osoby fizycznej i aktem nr 1683/1996 z dnia 30 grudnia 1996 roku zbył prawo użytkowania wieczystego nieruchomości o pow. 31 arów w m. Boguszyce Małe na rzecz osoby fizycznej, a które następnie przekształcono w prawo własności. Aktualizacji opłaty rocznej od użytkowania wieczystego nieruchomości w m. Dziurdzioły, dokonano w grudniu 2007 roku, **ustalając opłatę roczną w wysokości 1% wartości nieruchomości**, która wg operatu szacunkowego z grudnia 2007 roku wynosiła 8.100,00 zł. Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami tekst jednolity z 2010 roku (Dz. U. nr 102 poz. 651 ze zm.) wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego jest uzależniona od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość gruntowa została oddana. Wg umowy notarialnej nr 1522/1996 z 3 grudnia 1996 roku oddającej nieruchomość w użytkowanie wieczyste Gminnej Spółdzielni, przedmiotowa działka zabudowana była parterowym budynkiem z przeznaczeniem na sklep. Kontrolującym nie przedłożono dokumentów potwierdzających zmianę przeznaczenia niniejszego budynku, po zbyciu prawa użytkowania przez Gminną Spółdzielni na rzecz osoby fizycznej, a mimo to ustalono opłatę przyjmując stawkę 1% jak dla nieruchomości gruntowych oddanych na cele mieszkaniowe. [„...Ustalenie wysokości opłaty rocznej, powinno być z uzupełnieniem braków w zakresie celu oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste oraz sposobu korzystania z niej. Sposób korzystania z nieruchomości musi wskazywać na realizację celu wieczystego jej użytkowania. Ustalenie stawki procentowej opłaty rocznej uzależnionej od celu oddania nieruchomości w użytkowanie jest wiążące na przyszłość, a zmiana musi spełniać przesłanki przewidziane art. 73 ust. 2 u.g.n. - trwałej zmiany sposobu korzystania, powodującej zmianę celu....]”, tak stanowi wyrok SN nr IICSK 268/08 z dnia 13 lutego 2009 roku.

Wyjaśnienie w sprawie podstawy przyjęcia 1% stawki do ustalenia opłaty za użytkowanie wieczyste stanowi załącznik nr 70 protokołu kontroli.

Akta kontroli strony nr 102 - 110: Akty notarialne z dnia 3 grudnia 1996 roku, z 22 kwietnia 1999 roku i aktualizacja opłaty z 2007 roku.

Zgodnie z wyjaśnieniem przedmiotowy budynek zlokalizowany jest na działce użytkowanej przez osobę fizyczną, która wykorzystuje go na cele mieszkaniowe.

Kwoty wynikające z powyżej przeanalizowanych dokumentów użytkownicy wieczystości opłacali:

- od nieruchomości oddanej na rzecz Kółka Rolniczego w Konopnicy – użytkownik, jak opisano wyżej nie uiszczał należnych Gminie opłat od roku 2008. Gmina w dniu 9 listopada 2010 roku wniosła pierwszy pozew do Sądu, który w dniu 30 listopada 2010 roku wydała nakaz zapłaty należności. Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2010 roku Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej nadał klauzulę wykonalności powyższemu tytułowi egzekucyjnemu. Wniosek o wszczęcie i prowadzenie egzekucji kwoty 5.229,00 zł z tytułu użytkowania wieczystego, złożono do komornika w dniu 25 stycznia 2011 roku. W dniu 18 maja 2012 roku komornik ustalił wartość należnego do dłużnika prawa użytkowania wieczystego na kwotę 191.000,00 zł i wszczęto procedury licytacyjne. Prawo użytkowania wieczystego Sąd przysądził osobie fizycznej, która je nabyła co potwierdzało postanowienie Sądu z dnia 21 sierpnia 2013 roku. W dniu 20 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach wydał wyrok zaoczny o zapłatę od Kółka Rolniczego w Konopnicy na rzecz Gminy Rawa Mazowiecka kwoty zaległości za rok 2013 wraz z odsetkami naliczanymi od dnia 1 kwietnia 2013 roku. Komornik Sądowy zajął wierzytelności z tytułu reszty ceny nabycia nieruchomości celem zaspokojenia należności pieniężnej za 2013 rok w wysokości 1.743,00 zł plus odsetki.

- od nieruchomości oddanej Agencji Usług Techniczno-Handlowych „DROX” sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej, w terminach wynikających z art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a mianowicie w dniu 27 marca 2012 roku – 2.235,00 zł dowód wpłaty 14622/12 zł, w dniu 20 marca 2013 roku kwota 2.235,00 zł WB nr 65/2012 i w dniu 19 marca 2014 roku kwota 2.235,00 zł nr dowodu wpłaty 09450/2014;

- od nieruchomości położonej w Dziurdziolach oddanej w użytkowanie osobie fizycznej wpłaty dokonano w **dniu 25 maja 2012 roku** 81,00 zł plus odsetki w wysokości 1,58 zł – dowód wpłaty nr 15268/2012, w dniu 14 marca 2013 roku kwota 81,00 zł i w dniu **25 lipca 2013 roku** kwota 81,00 zł plus odsetki w wysokości 3,35 zł;

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

Planowane i wykonane dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych pochodziły z czynszu dzierżawnego, czynszu najmu lokali mieszkalnych i najmu lokali użytkowych pozostających w zarządzie Gminy i przedstawiają je poniższe tabele:

2012 rok			2013 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
96 300,00	115 200,00	121 115,33	97 000,00	112 100,00	134 171,47

30.06.2014 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
134 000,00	134 000,00	66 346,08

Umowy dotyczące dzierżawy i najmu obowiązujące w okresie objętym kontrolą zestawiono w powyższych tabelach:

Rodzaj umowy	Umowy zawarte		Umowy obowiązujące	
	2012	2013	2012	2013
Lokale mieszkalne	-	-	27	25
Lokale użytkowe	4	1	6	6
Dzierżawa	2	3	2	8

Rodzaj umowy	Umowy zawarte i obowiązujące w 2014	
Lokale mieszkalne	-	25
Lokale użytkowe	-	6
Dzierżawa	-	8

Dochody z tytułu dzierżawy gruntów

Zestawienie umów dzierżawy gruntów rolnych na 31 grudnia 2012 i 31 grudnia 2013 roku stanowi załącznik nr 71 protokołu kontroli.

Kontrolujące przeanalizowały zgodność trybu zawierania umów dzierżawy gruntów rolnych przyjmując próbę trzech umów zawartych:

- w dniu 21 sierpnia 2012 roku umowa na okres pięciu lat, tj. od 1 czerwca 2012 roku do 1 czerwca 2017 roku, dzierżawy nieruchomości oznaczonej nr 755/1, o pow. 0,49 ha, położonej w Boguszycach, z przeznaczeniem na produkcję i usługi produkcyjne, magazyny i składy obsługa komunikacji samochodowej i zaplecza techniczne motoryzacji oraz wody powierzchniowe,
- w dniu 29 maja 2013 roku umowa zawarta na okres trzech lat od dnia 1 czerwca 2013 roku do 31 maja 2016 roku, dzierżawy nieruchomości położonej w obrębie Stary Kurzeszyn, oznaczona nr 484 o powierzchni 0,7117 ha, do użytkowania rolniczego,
- w dniu 29 maja 2013 roku, zawarta na okres trzech lat od dnia 1 czerwca 2013 roku do 31 maja 2016 roku, na dzierżawę nieruchomości położonych w obrębie Stary Kurzeszyn oznaczonych numerami 209/1, 507/1, 338/2, 308, 295 o łącznej powierzchni 1,6085 ha.

Pierwsza z wymienionych umów była umową zawartą na okres powyżej trzech lat dlatego zgodę na jej wydzierżawienie wyraziła Rada Gminy Rawa Mazowiecka w uchwale nr XV/77/12 z dnia 27 lutego 2012 roku w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gminnych na czas oznaczony powyżej trzech lat i odstąpienie od trybu przetargowego z uwagi na wydzierżawienie ich dotychczasowym dzierżawcom. W dniu maja 2012 roku Wójt Gminy zarządzeniem nr 14/2012 określił wysokość stawek czynszu dzierżawnego za dzierżawę gruntów położonych na terenie wsi Niwna i Boguszyce oraz termin jej zapłaty oraz sposób waloryzacji. Dwie pozostałe umowy były umowami zawartymi na okres do trzech lat, dlatego podstawą jej spisania była zgoda organu wykonawczego.

Wykazy nieruchomości podano do publicznej wiadomości w dniu 10 maja 2012 roku (pierwsza z wymienionych nieruchomości) i w dniu 25 kwietnia 2013 roku w odniesieniu do dwóch pozostałych nieruchomości. Wywieszono je na wymagany art.35 ustawy o gospodarce nieruchomościami okres, na tablicy ogłoszeń Urzędu, na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz informacje o jego publikacji zamieszczono w prasie lokalnej z dnia 10 maja 2012 roku i 25 kwietnia 2013 roku. Wykazy zawierały elementy wymagane art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W terminie ustalonym w wykazie, tj. w odniesieniu do nieruchomości dzierżawionych do lat trzech, do 17 maja 2013 roku wpłynęły wnioski od dwóch osób zainteresowanych wydzierżawieniem nieruchomości nr 484 z oferowanym czynszem 100,00 zł rocznie i wydzierżawieniem pięciu ww. działek w obrębie Stary Kurzeszyn z czynszem 250,00 zł

rocznie. Z zainteresowanymi dzierżawą spisano wymienione wyżej umowy ustalając czynsz dzierżawny, w przypadku pierwszej z wymienionych umów w wysokości wynikającej z zarządzenia nr 14/2012 Wójta Gminy, tj. 401,00 zł rocznie i w dwóch pozostałych w kwotach zaoferowanych przez zainteresowanych dzierżawą.

Na tej samej próbie dokonano analizy terminowości i prawidłowości uiszczania opłat z tytułu dzierżawy ustalając, że:

- opłaty dokonywane przez dzierżawcę nieruchomości nr 755/1 były przypisane w zgodnej z umową wysokości 401,00 zł rocznie. Dzierżawca opłacił czynsz dzierżawy w kwocie wynikającej z umowy 401,00 zł w terminie **14 listopada 2012 roku** - z umowy wynikał termin do 31 października 2012 roku (do kwoty czynszu doliczono odsetki w kwocie 1,99 zł) – nr dowodu wpłaty 16719/12. Za rok 2013 dokonał wpłaty 401,00 zł plus waloryzacja 14,84 zł w dniu 28 października 2013 roku – nr dowodu wpłaty 4979/2013 i 4980/2013,
- opłaty za dzierżawę nieruchomości nr 484, dzierżawca winien dokonywać w terminie do 31 października w wysokości 100,00 zł rocznie. Czynsz podlegał waloryzacji w każdym roku. Wpłać dokonano w terminach: 22 sierpnia 2013 roku – dowód wpłaty nr 03041 i za 2014 rok w dniu 30 maja 2014 roku wraz z waloryzacją (0,90 zł) – dowód wpłaty 11531/2014 i 11532/2014,
- czynsz za dzierżawę wymienionych pięciu nieruchomości w kwocie 250 zł rocznie wpłacono w terminie umownym do 31 października, a mianowicie w dniu 4 października 2013 roku w kwocie 250,00 zł.

Zestawienie terminowości wpłat czynszu dzierżawnego gruntów w 2013 i 2014 roku stanowi załącznik nr 72 protokołu kontroli.

Zaległości w opłatach z tytułu dzierżawy na 31 grudnia 2013 rok nie występowały.

Najem lokali

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego tekst jednolity z 2005 roku (Dz. U. nr 31, poz. 266 ze zm.), „...rada gminy powinna opracować wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasady i kryteria wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel...”. *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy powinien być opracowany na co najmniej pięć kolejnych lat*”.

Rada Gminy Rawa Mazowiecka uchwałą nr XVI/107/08 z dnia 10 marca 2008 roku wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałami: nr XXV/156/08 z dnia 10 grudnia 2008 roku, nr XXXI/188/09 z dnia 29 maja 2009 roku, nr XXXV/208/09 z dnia 24 września 2009 roku, **ustaliła na okres pięciu lat program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Rawa Mazowiecka, tj. do roku 2013. W okresie przeprowadzanej kontroli Gmina nie posiadała aktualnej uchwały w tym zakresie.**

Jak wyjaśnił ustnie Wójt Gminy program taki jest w trakcie opracowywania.

Wymieniona wyżej uchwała określała wielkość oraz stan techniczny posiadanego zasobu mieszkaniowego gminy, prognozę zmian tych wielkości, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji, wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali, zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej oraz wysokość wydatków z podziałem na koszty bieżącej działalności, koszty remontów i modernizacji, jak również wydatki inwestycyjne. Przedmiotowy program przewidywał sprzedaż lokali w okresie jego obowiązywania. Lokalami wg programu, za wyjątkiem lokali będących w posiadaniu Wspólnot Mieszkaniowych

zarządza Wójt Gminy, natomiast lokalami mieszkalnymi przy istniejących szkołach, zarządzają dyrektorzy szkół w porozumieniu z Wójtem Gminy Rawa Mazowiecka.

Zasady wynajmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy określała uchwała nr III/23/2002 Rady Gminy w Rawie Mazowieckiej z dnia 30 grudnia 2002 roku.

Zarządzeniem nr 4.2013 z dnia 8 lutego 2013 roku Wójt Gminy określił stawki czynszu od lokali tworzących mieszkaniowy zasób Gminy Rawa Mazowiecka.

Zasoby lokali mieszkalnych Gminy Rawa Mazowiecka w latach 2012 - 2013

Rok	Ogółem lokale mieszkalne	Liczba lokali wynajętych	Liczba lokali wolnych
2012	40	37	3
2013	40	37	3

W roku 2012 obowiązywały 33 umowy najmu, w tym 6 dla lokali użytkowych i 27 dla lokali mieszkalnych. W 2013 roku obowiązywało 31 umów, w tym 6 dotyczyło lokali użytkowych. W roku 2012 zawarto pięć nowych umów na wynajem lokali użytkowych i w 2013 roku zawarto jedną taką umowę. W okresie objętym kontrolą nie zawierano nowych umów najmu lokali mieszkalnych. Kontrolujące przeanalizowały procedurę oddania w najem lokali użytkowych w 2012 i w 2013 roku. Przedmiotem najmu w 2012 roku były garaże zlokalizowane na terenie szkolnym.

Zarządzeniem nr 26.11 z dnia 31 października 2011 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka określił stawki czynszu najmu lokali użytkowych stanowiących w własność Gminy usytuowanych na terenie szkolnym na działce nr 38 we wsi Stara Wojska, a mianowicie w budynku nr 1 stawka czynszu wynosiła 4 zł za 1m², natomiast w budynku nr 2 stawka czynszu to 2,50 zł za 1m². W dniu 30 grudnia 2011 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka wydał zarządzenie nr 39.11 w sprawie ustalenia regulaminu przetargu ustnego ograniczonego na oddanie w najem na okres 3 lat w trybie przetargu ustnego ograniczonego lokali użytkowych (garaży) w Starej Wojskiej.

Według powyższego regulaminu przetarg miał być przeprowadzony w dniu 8 lutego 2012 roku. Wójt w powyższym regulaminie określił wywoławcze stawki czynszu i wysokość postąpienia 2,00 zł. W przetargu mogli brać udział najemcy lokali mieszkalnych zlokalizowanych w budynku wieloklatkowym położonym na działce, gdzie usytuowano przedmiotowe garaże.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w dniu 24 listopada 2011 roku na okres 21 opublikowano poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej Gminy oraz w prasie lokalnej Głos Rawy i Okolic z dnia 24 listopada 2011 roku wykaz 5 lokali użytkowych – garaży przeznaczonych do wynajmu na okres do 3 lat. Ogłoszenie o przetargu podano do publicznej wiadomości w okresie od 3 stycznia do 8 lutego 2012 roku. W ogłoszeniu podano informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu. Ogłoszenie o przetargu wywieszono w siedzibie urzędu, a ponadto informację taką zamieszczono na stronie internetowej urzędu, na tablicy sołectwa właściwego do położenia budynku.

Według protokołu z przeprowadzonego w dniu 8 lutego 2012 roku przetargu ustnego ograniczonego, do przetargu przystąpiły cztery osoby posiadające status najemców lokalu mieszkalnego położonego na działce nr 38 w obrębie Stara Wojska. W wyniku licytacji kwot czynszu, każda stawka wywoławcza za poszczególny garaż wzrosła o 2,00 zł (ustalone postąpienie).

W dniu 14 lutego 2012 roku z najemcami wyłonionymi w drodze przetargu ustnego ograniczonego spisano 4 umowy na czas od 15 lutego 2012 roku do 13 lutego 2015

roku. Do umowy załączono protokoły zdawczo-odbiorcze oddawanych w najem garaży opisujących jego stan techniczny i znajdujących się w nim instalacji i urządzeń.

Kontrolujące przeanalizowały zgodność z zawartymi umowami opat czynszów najmu.

Zestawienie wpłat czynszów najmu lokali użytkowych stanowi załącznik nr 73 protokołu kontroli.

Jak wynika z zestawienia najemca o numerze ewidencyjnym 2000006 nie opłacał umownego czynszu z tytułu najmu garażu. Zaległość na 31 grudnia 0213 rok wynosiła 1.510,40 zł. Bezskuteczność wezwań do zapłaty, spowodowała skierowanie sprawy na drogę sądową – pozew z dnia 4 czerwca 2014 roku. Sąd Rejonowy w Skierniewicach wydał dniu 17 lipca 2014 roku nakaz zapłaty na rzecz Gminy kwoty 2.603,98 zł z ustawowymi odsetkami tytułem zaległego czynszu najmu lokalu użytkowego. W dniu 20 sierpnia 2014 roku Gmina złożyła wniosek o nadanie sądowemu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności.

Wynajem lokalu użytkowego w roku 2013

Rada Gminy Rawa Mazowiecka uchwałą nr XXII/122/12 z dnia 29 listopada 2012 roku wyraziła zgodę na oddanie w najem na czas nieoznaczony lokalu o powierzchni 141,88m², stanowiącego piętro budynku komunalnego (dawna szkoła podstawowa) położonego we wsi Stara Rossocha obręb geodezyjny Zakład Doświadczalny Stara Rossocha, i odstąpienie od trybu przetargowego. Podjęcie powyższej uchwały poprzedzał wniosek Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki” funkcjonującego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Na okres 21 dni w terminie od 10 stycznia do 31 stycznia 2013 roku opublikowano wykaz z powyższą nieruchomością, przeznaczoną do wynajmu w trybie bezprzetargowym na okres powyżej trzech lat. Informacje o wykazie opublikowano w prasie lokalnej, na stronie internetowej Urzędu Gminy i na tablicy ogłoszeń w sołectwie Rossocha.

Zarządzeniem nr 3/2013 z dnia 1 lutego 2013 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka określił stawki czynszu najmu lokali użytkowego stanowiącego własność Gminy Rawa Mazowiecka położonego w budynku po Szkole Podstawowej w Rossosze. Według powyższego miesięczna stawka czynszu za wynajem ww. lokalu wynosiła 425,00 zł.

W dniu 1 lutego 2013 roku pomiędzy Wójtem Gminy Rawa Mazowiecka a Zarządem Stowarzyszenia LGD Kraina Rawki zawarto umowę najmu lokalu użytkowego w budynku byłej Szkoły Podstawowej w Starej Rossosze działka nr ewid. 32/2 o powierzchni 141,88m². Wynajmujący zobowiązał się do ogrzewania lokalu, zapewnienia dostawy energii elektrycznej, zimnej i ciepłej wody. Najemca natomiast z tytułu używania lokalu zobowiązał się uiszczać wynajmującemu miesięczny czynsz dzierżawny i inne opłaty eksploatacyjne w kwotach brutto : czynsz 425,00 zł, opłata za c.o. 567,52 zł opłata za energię elektryczną 100,00 zł, opłatę za wodę i odprowadzane ścieki 20,00 zł – razem 1.112,52 zł. Opłaty eksploatacyjne nosiły charakter zaliczki i podlegały rozliczeniu na koniec każdego kalendarzowego roku na podstawie fatyczne poniesionych kosztów eksploatacyjnych. Ustalono w umowie opłaty należało wносить do 5-go dnia każdego miesiąca, na podstawie faktury wystawionej przez wynajmującego.

Kontrolujące przeanalizowały termin i wysokość opłat dokonywanych przez najemcę i rozliczenia wniesionych opłat eksploatacyjnych na koniec 2013 roku. Z powyższego wynika, że ustaloną kwotę czynszu wraz z opłatami eksploatacyjnym, najemca wpłacał po terminie ustalonym w umowie, a mianowicie czynsz należało wnieść do 15-go każdego miesiąca, natomiast jak wynika z zestawienia, za czerwiec 2013 roku wniesiono opłatę 26 czerwca, za lipiec 26 lipca 2013 roku za październik - 25 października za listopad opłaty dokonano 20 listopada i za grudzień opłatę wniesiono w dniu 23 grudnia 2013 roku. Od nieterminowych wpłat nie pobierano odsetek. Możliwość ich pobrania nie przewidywała umowa.

Zgodnie z § 3 umowy z dnia 1 lutego 2013 roku ustalone i wnoszone przez najemcę opłaty eksploatacyjne, były opłatami zaliczkowymi podlegającymi rozliczeniu na koniec roku wg faktycznie poniesionych. Jak poinformował kontrolujących pracownik merytoryczny inspektor ds. gospodarki komunalnej i inwestycji Marek Kobyłecki, takiego rozliczenia na koniec roku 2013 jednostka nie dokonała.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Wójt Gminy, które stanowi załącznik nr 74 protokołu kontroli.

Akta kontroli strony nr 111 -113: Kserokopia umowy najmu lokalu użytkowego zawartej z LGD z dnia 1 lutego 2013 roku.

Jak wyjaśnił Wójt Gminy najemca w roku 2013 roku przeprowadził remont zajmowanego lokalu w oparciu o zapisy umowy, którego zakres rzeczowy, wynajmujący zatwierdził w 2013 roku (nie przedstawiono kontrolującym takiego dokumentu), natomiast finansowy zakres robót jak wyjaśnił Wójt, zatwierdzono w roku 2014 (również nie przedłożono kontrolującym do wglądu takiego dokumentu). Rozliczenie poniesionych przez najemcę wydatków uwzględniających wniesione przez najemcę opłaty eksploatacyjne z tytułu używania lokalu za ok 2013, jak stwierdził Wójt, będzie miało miejsce w terminie do 30 września 2014 roku. Kontrolujące zauważają, że rozliczenie kosztów eksploatacyjnych dotyczy roku 2013, które powinno mieć miejsce, zgodnie z umową do 31 grudnia 2013 roku. Ponadto zapisy umowy normowały, że koszty ewentualnych remontów miały być zaliczane na poczet czynszów, a nie zmiennych opłat eksploatacyjnych, które podlegały rozliczeniu na koniec danego roku.

Najem lokali mieszkalnych

W roku 2013 obowiązywało 21 umów najmu lokali mieszkalnych, w tym dwie umowy spisano w roku 2013 a mianowicie:

- umowa zawarta w dniu 18 lutego 2013 roku, której przedmiotem był wynajem na czas nieokreślony lokalu mieszkalnego nr 8, położonego w budynku w miejscowości Podlas 28 nr 45 o powierzchni użytkowej 32,00m² waz z komórką lokatorską o pow. 9m². Umowa, zawierała termin wpłaty czynszu, tj. do 15-tego każdego miesiąca, jego wysokość – 59,84 zł, którą to kwotę wyliczono wg stawki dla lokali mieszkalnych położonych w tym budynku, ustalonej zarządzeniem Wójta Gminy nr 4.2013 z dnia 8 lutego 2013 roku, tj. 1,87 zł za m² powierzchni użytkowej. Ponadto najemca zobowiązał się do rozliczeń i zapłaty we własnym zakresie, na podstawie umów spisanych z odpowiednimi podmiotami należności za zużycie energii elektrycznej na podstawie wskazania licznika, za zużycie wody zimnej naliczanej na podstawie wskazania licznika, oraz za odprowadzanie ścieków i wywóz ścieków pod podpisaniu umowy wynajmującego z podmiotami świadczącymi usługi. Wynajmujący zawarł zapis, że w przypadku zwłoki przez najemcę z zapłatą czynszu lub innych opłat za używanie lokalu, co najmniej za trzy pełne okresy płatności, wynajmujący może wypowiedzieć najem. Umowę podpisał Wójt Gminy. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że ww. najemca (nr ewid. 2010019) w 2013 roku nie wpłacał ustalonego czynszu. W dniu 29 maja 2014 roku Gmina złożyła pozew do Sądu Rejonowego w Skierniewicach. Sąd Rejonowy w Skierniewicach wydał nakaz zapłaty na rzecz Gminy kwoty 1.335,02 zł z ustawowymi odsetkami tytułem zaległego czynszu najmu lokalu mieszkalnego. W dniu 20 sierpnia 2014 roku Gmina złożyła wniosek o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności;

- umowa zawarta w dniu 1 lipca 2013 roku, której przedmiotem był wynajem na czas oznaczony do 31 grudnia 2013 socjalnego lokalu mieszkalnego, położonego w m Dziurdzioly 42 o powierzchni użytkowej 34,14m². Ustalono czynsz miesięczny w kwocie 23,90 zł wynikający z wyliczenia 34,14m² x 0,70 zł (stawka wynikająca z zarządzenia Wójta Gminy nr 4.2013 z dnia 8 lutego 2013 roku). Umowa zobowiązywała najemcę do opłat dodatkowych za media wymienione w opisywanej wyżej umowie. Termin opłaty czynszu ustalono w terminie do dnia 15 każdego miesiąca. Umowę podpisał Wójt Gminy.

Na podstawie ewidencji księgowej (nr ewid. 2010014) ustalono, że czynsz w okresie od oddania lokalu w najem do czasu niniejszej kontroli nie był opłacany. W dniu 6 marca 2014 rok najemca złożył wniosek o rozłożenie powstałej zaległości na raty z uwagi na trudną sytuację materialną (...) ⁴². Na podstawie uchwały Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr XLIV/249/10 z dnia 27 sierpnia 2010 rok w sprawie szczegółowych zasad sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających gminie lub jej jednostkom...”, Wójt Gminy w piśmie nr FN.3150.1.14 z dnia 26 marca 2014 roku, wyraził zgodę na rozłożenie zaległości z tytułu czynszu najmu w kwocie 479,88 zł na raty po 50 zł każda, płatnych w terminie do 15 dnia każdego miesiąca. Ww. nie wywiązała się z terminów określonych do spłaty zaległości, w związku z czym w dniu 16 lipca 2014 roku wezwano najemcę do opłacenia zaległości w terminie 14 dni od daty otrzymania informacji, pod rygorem wypowiedzenia umowy najmu.

Na 31 grudnia 2013 roku zaległości w opłatach z tytułu najmu lokali mieszkalnych wynosiła 40.573,31 zł.

Zestawienie terminowości wpłat czynszu za wynajem lokali mieszkalnych w 2013 roku przedstawia załącznik nr 75 protokołu kontroli.

Z zestawienia terminowości wpłat czynszu z tytułu najem lokali mieszkalnych wynikało, że poza wymienionymi wyżej najemcami o numerach 2010014 i 2010019, czynszu w terminach wynikających z umów nie wpłacali również najemcy oznaczeni numerami ewidencyjnymi: 2000018 – zaległość 948,23 zł, 2010001 – zaległość 2.809,96 zł, 2010009 – 1.090,86 zł, 2010011 – zaległość 727,86 zł, 2010013 – zaległość – 279,01 zł, 2010015 – zaległość 534,00 zł, 2010016 – zaległość 236,67 zł, 2010020 – zaległość 800,00 zł, 2010025 - zaległość 12.052,65 zł, 2010027 – zaległość 11.616,89 zł 210018 – zaległość 888,67 zł, 2010006- zaległość 4.119,50 zł, 2010004 – zaległość 1.106,51 zł.

Kontrolujące przeanalizowały podejmowanie działań windykacyjnych w odniesieniu do największych dłużników:

- nr ewid. 2010025 posiadającego zaległość na 31 grudnia 2013 roku w kwocie 12.052,65 zł – skierowano wniosek do Sądu w dniu 2 marca 2013 roku. W dniu 29 listopada 2013 roku Komornik Sądowy zajął wierzytelności rachunku bankowego dłużnika. W dniu 30 stycznia 2014 roku zawiadomił Gminę o bezskuteczności postępowania egzekucyjnego. (...) ⁴³. Postanowieniem z dnia 8 maja 2014 roku Komornik umorzył postępowanie,

- nr ewid. 210027 posiadającego zaległość na 31 grudnia 2013 roku w kwocie 11.616,89 zł, Gmina w dniu 7 maja 2014 roku złożyła pozew do Sądu, który w postępowaniu upominawczym wydał nakaz zapłaty na rzecz Gminy Rawa Mazowiecka kwoty 14.894,34 zł. W dniu 21 sierpnia 2014 roku Gmina skierowała wniosek o nadanie nakazowi klauzuli wykonalności, by skierować egzekucje do komornika;

- nr ewid.2010006 posiadającego zaległość na 31 grudnia 2013 roku w wysokości 4.119,50 zł, skierowano sprawę do Sądu – pozew z dnia 20 października 2013 roku. W

⁴² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dniu 8 stycznia 2014 roku Sad wydał tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności i w dniu 17 stycznia 2014 roku złożono wniosek do komornika o wszczęcie i prowadzenie egzekucji;

- nr ewid. 2010001 posiadającego zaległość w wysokości 2.809,96 zł, skierowano sprawę do Sądu - pozew z dnia 20 października 2013 roku, który wydał w dniu 30 października nakaz zapłaty na rzecz Gminy kwoty 2.241,32 zł. Nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności w dniu 25 listopada 2013 roku. Komornik Sądowy w dniu 16 stycznia 2014 roku poinformował o zajęciu wynagrodzenie za pracę i zasiłku chorobowego dłużnika. W wyniku niniejszego postępowania komornik w roku 2014 wyegzekwował kwotę 2.681,34 zł, co zaspokoiło w całości należności Gminy.

Na drogę sądową skierowano także postępowania wobec dłużników o numerach 2010013, 2010006. W odniesieniu do najemcy o numerze 2010006 nie złożono wniosku o nadanie Sądowemu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności, z uwagi na złożony wniosek dłużnika o rozłożenie zaległości na raty. Ww. wpłaca zaległy czynsz po 50,00 zł miesięcznie do 30 -go każdego miesiąca.

W okresie objętym kontrolą jednostka podejmowała pełne działania windykacyjne mające na celu wyegzekwowanie zaległości, tj. wystawiono wezwania do zapłaty a brak wpłaty w określonym w wezwaniu terminie powodował kierowanie spraw na drogę sądową.

Kontrolę dotyczącą najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych przeprowadzono z wykorzystaniem testu stanowiącego załącznik nr 76 protokołu kontroli.

2.4. Inne dochody z majątku

Dochody Gminy Rawa Mazowiecka tytułu zajęcia pasa drogowego uzyskane w roku 2013 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat (zł)	Wysokość uzyskanych dochodów (zł)
2012	35	7.078,32	20.624,94 (w tym 13.500,00 – kary za przekroczenie terminu zajęcia pasa drogowego wg naliczenia z 2011r.)
2013	14	2.505,53	985,49

Z uwagi na znikomy udział procentowy dochodów z powyższego tytułu w dochodach wykonanych ogółem (0,97%) odstąpiono od kontroli niniejszego zagadnienia.

2.5. Inne dochody

Gmina Rawa Mazowiecka w badanym okresie nie uzyskiwała dochodów z tytułu renty planistycznej. Kontrolowana jednostka posiada plan zagospodarowania przestrzennego, w którym ustalono zerowe stawki procentowe dla naliczania opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2012 ROK

1.1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej powołała Gminna Rada Narodowa w Rawie Mazowieckiej uchwałą nr VII/37/90 z dnia 9 marca 1990 roku. Szczegółowy zakres działania GOPS określał statut stanowiący załącznik do uchwały nr XXVI/158/08 Rady Gminy w Rawie Mazowieckiej z dnia 30 grudnia 2008 roku, opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego Nr 62 poz. 2437 z dnia 21 marca 2009 roku wraz ze zmianą wprowadzaną uchwałą nr XXX/170/13 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 19 września 2013 roku.

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje własne i zlecone zadania z zakresu pomocy społecznej polegające, w szczególności na:

- analizie, ocenie i diagnostyce zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- aktywizowaniu środowiska lokalnego,
- współpracy z innymi organizacjami i instytucjami, których statutowym celem jest pomoc rodzinie i zwalczanie patologii.

Uchwałą nr 50/2002 z dnia 26 marca 2002 roku Zarząd Gminy Rawa Mazowiecka wyraził zgodę na zatrudnienie od dnia 1 kwietnia 2002 roku Elżbiety Szczepańskiej na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej.

Z dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Kierownika GOPS wynika, że Elżbieta Szczepańska spełniała wymogi art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z dnia 17 czerwca 2008 roku Dz. U. nr 115 poz. 728 ze zm.).

Wójt Gminy Rawa Mazowiecka wydał następujące upoważnienia dla Kierownika GOPS:

- zarządzenie nr 13/04 z dnia 4 maja 2004 roku - upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach w zakresie pomocy społecznej, należących do właściwości gminy,
- zarządzenie nr 12/04 z dnia 4 maja 2004 roku - upoważnienie na czas określony (od 1 maja 2004 roku do 15 sierpnia 2004 roku), do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji,
- zarządzenie nr 21/10 z dnia 30 września 2010 roku - upoważnienie do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji
- zarządzenie nr 22/10 z dnia 30 września 2010 roku - upoważnienie do przekazywania do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego,
- zarządzenie nr 32/2008 z dnia 25 sierpnia 2008 roku - upoważnienie do załatwiania spraw i wydawania decyzji w zakresie potwierdzenia prawa bądź odmowy do świadczeń opieki zdrowotnej,
- zarządzenie nr 28/2007 z dnia 1 sierpnia 2007 roku - upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu dodatków mieszkaniowych,

- zarządzenie nr 31/2008 z dnia 25 sierpnia 2008 roku - upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych,
- uchwała nr XXIV/142/08 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 14 listopada 2008 roku w sprawie upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- zarządzenie nr 17/2014 z dnia 14 maja 2014 roku – upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz wydawania tych sprawach decyzji,
- zarządzenie nr 30/2014 z dnia 14 lipca 2014 roku – upoważnienie do przyznawania Karty Dużej Rodziny.

Ośrodek działa jako jednostka budżetowa, którego obsługa finansowo-księgową z wyodrębnionymi księgami rachunkowymi jest prowadzona w siedzibie ośrodka. Obsługa kasowa w zakresie wypłaty świadczeń z zakresu pomocy społecznej dokonywana jest w kasie znajdującej się w budynku Ośrodka Pomocy w Rawie Mazowieckiej, a w przypadku wypłat bezgotówkowych za pośrednictwem Banku Spółdzielczego Mszczonów Oddział w Rawie Mazowieckiej.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wydatki GOPS-u za rok 2013 klasyfikowano w dziale 852 - pomoc społeczna. Plan wydatków na dzień 31 grudnia 2013 roku na zadania zlecone zaklasyfikowane w tym dziale wynosił 4.516.352,77 zł z czego wydatkowano kwotę 4.389.815,15 zł, co stanowiło 97,20% planu, natomiast plan wydatków na zadania zlecone wynosił 2.619.131,00 zł i wykonano je w wysokości 2.532.184,47 zł, co stanowiło 96,68 % planu.

Wykonanie zadań finansowych w 2013 roku przedstawiono w formie tabelarycznej, która stanowi załącznik nr 77 protokołu kontroli.

Prawidłowość w zakresie udzielania i wypłaty świadczeń z zakresu pomocy społecznej skontrolowano na podstawie dokumentacji źródłowej dotyczącej wypłaconych w 2013 roku czterech decyzji dotyczących zasiłków stałych jako zadań zleconych oraz czterech decyzji dotyczących zasiłków okresowych finansowanych ze środków zadań zleconych i własnych gminy.

Skontrolowano następujące decyzje w sprawie przyznania zasiłków:

Zasiłki stałe

- decyzja GOPS 81220/5/2004/2012 z dnia 10 października 2012 roku, przyznająca pomoc społeczną w formie zasiłku stałego w wysokości 389,00 zł na okres od 1 października 2012 roku do bezterminowo. Decyzja stanowiła kontynuację decyzji nr GOPS 81220/5/2004 z dnia 4 maja 2004 roku. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz przedłożonego orzeczenia niepełnosprawności nr 03/20635 (pierwsza grupa inwalidztwa), że wnioskujący spełnia określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego. Aktualizację wywiadu środowiskowego potwierdzającego sytuację materialną petenta przeprowadzono w dniu 22 kwietnia 2013 roku oraz w 17 października 2013 roku,
- decyzja GOPS 81220/4/2013 z dnia 22 marca 2013 roku – zasiłek przyznany na okres od 1 marca 2013 roku do 31 marca 2014 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Zgłoszenie o pomoc wpłynęło w dniu 6 marca 2013 roku. Pod zgłoszenie załączono orzeczenie z dnia 4 marca 2013 roku o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek przyznano na okres orzeczonej niepełnosprawności w kwocie 529,00 zł,

- decyzja GOPS 81220/15/2012 z dnia 19 października 2012 roku, przyznająca pomoc społeczną w formie zasiłku stałego na okres od 1 października 2012 roku do dnia 30 września 2018 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął do ośrodka w dniu 9 października 2012 roku. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz przedłożonego orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wystawionego w dniu 25 września 2012 roku stwierdzono, że wnioskujący jest osobą samotnie prowadzącą gospodarstwo domowe i spełnia określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego, W związku z powyższym przyznano zasiłek stały w wysokości 529,00 zł. W dokumentacji petenta znajdowały się: zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy o pozostawaniu bezrobotnym bez prawa do zasiłku. W dniu 18 lipca 2014 roku przedmiotowa decyzja w całości została uchylona z uwagi na fakt, że w dniu 16 lipca 2014 roku petent złożył pisemne oświadczenia o rezygnacji z otrzymywanego zasiłku stałego, gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych od dnia 5 lipca 2014 roku przyznał świadczenie emerytalne, które przekraczało minimum dochodowe określone ustawą,
- decyzja GOPS 81220/18/2013 z dnia 29 października 2013 roku, przyznająca pomoc społeczną w formie zasiłku stałego w wysokości 529,00 zł miesięcznie, na okres od dnia 1 października 2013 roku do dnia 31 października 2014 roku oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas trwania świadczenia. Wniosek o pomoc wpłynął do ośrodka w dniu 23 października 2013 roku. Na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz przedłożonego orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności stwierdzono, że wnioskujący spełnia określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego. Załącznikami do wywiadu były: zaświadczenia wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o nie pobieraniu przez klienta świadczeń emerytalno – rentowych, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia.

Zasiłki stałe wypłacone były osobom pełnoletnim, zgodnie z art. 37 ust.1-5 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Podstawą do wypłaty zasiłku było wydane orzeczenie o niepełnosprawności ze stopniem umiarkowanym. Wysokość zasiłku stałego była uzależniona od osiąganego dochodu osoby samotnie gospodarującej i stanowiła różnicę pomiędzy kryterium dochodowym a osiągniętym dochodem.

Kontrolujące zweryfikowały prawidłowość dokonanych wyliczeń i zgodność wydanych decyzji z art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nie stwierdzając nieprawidłowości. Na podstawie dokumentów źródłowych dotyczących wypłat opisanych wyżej zasiłków w kontrolowanym okresie zweryfikowano terminowość przekazania przyznanych świadczeń stwierdzając dokonanie wypłat w należnej wysokości i określonych decyzjami terminach.

Zasiłki okresowe

Do analizy przyjęto prawidłowość wydania oraz realizację następujących decyzji :

- decyzja nr GOPS 81230/19/2013 z dnia 27 czerwca 2013 roku - na wniosek z dnia 14 czerwca 2013 roku przyznano zasiłek okresowy w wys. 775,60 zł, która to kwota stanowiła 50% między kryterium dochodowym sześciuosobowej rodziny, tj. 2.736,00 zł, a ustalonym dochodem tej rodziny, tj. 1.184,80 zł. Zasiłek przyznano na okres od 1 czerwca 2013 roku do 31 lipca 2013 roku z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziny. Dokumenty załączone do wywiadu środowiskowego, sporządzonego dnia 20 czerwca 2013 roku, tj. informacja o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego, oświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia o kwocie zadłużenia z tytułu ubezpieczenia, kserokopia decyzji o przyznaniu dodatku rodzinnego na dzieci,

- decyzja GOPS 81230/11/2013 z dnia 17 maja 2013 roku – zasiłek przyznany na wniosek z dnia 7 maja 2013 roku w wys. 303,,16 zł, która to kwota stanowiła 50% różnicy między kryterium dochodowym sześciuosobowej rodziny, tj. 2.736,00 zł, a ustalonym dochodem tej rodziny, tj. 2.129,68 zł (dochód uzyskiwany z : zasiłku dla bezrobotnych, gospodarstwa rolnego i świadczeń rodzinnych). Przed wydaniem decyzji w dniu 15 maja 2013 roku, przeprowadzono wywiad środowiskowy ustalający sytuację rodziny. Zasiłek przyznano na okres od dnia 1 maja 2013 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku z uwagi na występujące w rodzinie bezrobocie i trudną sytuację materialną. Do wniosku załączono dokumentację poświadczającą dochody uzyskane przez rodzinę klientki,
- decyzja GOPS 81230/23/2013 z dnia 29 lipca 2013 roku – zasiłek przyznany na wniosek z dnia 29 lipca 2013 roku w wysokości 414,50 zł, która to kwota stanowiła 50% różnicy między kryterium dochodowym pięciosobowej rodziny tj. 2.280,00 zł, a ustalonym dochodem tej rodziny tj. 1.451,00 zł (dochód uzyskiwany: ze świadczeń rodzinnych, zasiłku pielęgnacyjnego oraz pracy dorywczej). Zasiłek przyznano na okres od dnia 1 lipca 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku z uwagi na trudną sytuację materialną i niepełnosprawność występującą w rodzinie. W dokumentacji zasiłkowej znajdowały się: decyzje o przyznanych zasiłkach, orzeczenie niepełnosprawności dziecka, informacja z Powiatowego Urzędu Pracy o nie pobieraniu zasiłku,
- decyzja GOPS.81230/10/2013 z dnia 22 marca 2013 roku – zasiłek przyznany na wniosek z dnia 13 marca 2013 roku w wys. 406,31 zł, która to kwota stanowiła 50% różnicy między kryterium dochodowym czteroosobowej rodziny, tj. 1.824,00 zł, a ustalonym dochodem tej rodziny, tj. 1.011,39 zł (dochód uzyskiwany: renty rodzinnej i świadczeń rodzinnych). Przed wydaniem decyzji w dniu 18 marca 2013 roku, przeprowadzono wywiad środowiskowy ustalający sytuację rodziny. Zasiłek przyznano na okres od dnia 1 marca 2013 roku do dnia 30 kwietnia 2013 roku z uwagi na występującą w rodzinie niepełnosprawność i trudną sytuację materialną. Do wniosku załączono dokumentację poświadczającą dochody uzyskane przez rodzinę petenta (oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o niepełnosprawności dwóch członków rodziny, kserokopie decyzji przyznających zasiłek pielęgnacyjny, karta informacyjna leczenia szpitalnego członka rodziny.

Kontrolujące zweryfikowały prawidłowość dokonanych wyliczeń i zgodność wydanych decyzji z art. 38 cytowanej ustawy nie stwierdzając nieprawidłowości. Na decyzjach znajdowały się podpisy wnioskujących, które potwierdzały ich odbiór. Na podstawie dokumentów źródłowych zweryfikowano terminowość przekazania przyznanych świadczeń stwierdzając dokonanie wypłat w należnej wysokości i określonych decyzjami terminach.

Wymienione wyżej świadczenia przyznano na wniosek osób zainteresowanych, w formie decyzji administracyjnych. Przyznawano je i wypłacano za okres miesiąca kalendarzowego począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin, Ośrodek przeprowadzał wywiady środowiskowe.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 2013 ROK

Plan i wykonanie wydatków w zakresie udzielenia dotacji na realizację zadań Gminy w 2013 roku przez jednostki spoza sektora finansów publicznych przedstawia poniższa tabela:

Zadanie dział, rozdział, paragraf	Plan pierwotny (w zł)	Plan końcowy (w zł)	Wykonanie wg sprawozdań (w zł)	Wykonanie %
851 rozdz. 85154 § 2360	7 000,00	7 000,00	7 000,00	100
921 rozdz. 92195 § 2360	2 000,00	2 000,00	-	-
926 rozdz. 92605 § 2360	96 000,00	96 000,00	96 000,00	100
Razem:	105.000,00	105.000,00	103.000,00	98,1

Rada Rawa Mazowiecka uchwałą nr XXII/120/12 z dnia 29 listopada 2012 roku przyjęła na 2013 rok roczny program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Program, o którym mowa wyżej, zakładał współpracę Gminy z organizacjami pozarządowymi w 2013 roku przy realizacji zadań wymienionych w art.4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tekst jednolity z 2010 roku (Dz. U. Nr 234, poz.1536), a w szczególności w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i turystyki oraz w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym.

Rada Gminy Rawa Mazowiecka uchwałą nr XLVI/262/10 z dnia 27 października 2010 roku, zgodnie z art.5 ust.5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tekst jednolity z 2010 roku (Dz. U. Nr 234, poz. 1536 ze zm.), określiła regulamin konsultacji z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinie dotyczącej działalności statutowej wymienionych organizacji.

Zarządzeniem nr 2/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 28 stycznia 2013 roku, powołano dwie trzyosobowe komisje konkursowe - do przeprowadzenia postępowań na realizację zadań w zakresie krzewienia kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych i druga komisja do prowadzenia postępowań na realizację pozostałych zadań publicznych. Wg powyższego, przy rozpatrywaniu ofert w konkursie otwartym komisja dokonuje oceny ofert uwzględniając kryteria: możliwość realizacji zadania przez organizację pozarządową, kalkulacja kosztów realizacji zadania publicznego, udział własnych środków finansowych własnych lub pochodzących z innych źródeł w realizacji zadania, jakość wykonywania zadania i kwalifikacje osób wykonujących zadanie, planowany przez organizację wkład rzeczowy, osobowy w tym świadczenia wolontariuszy i prace społeczną, analiza realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji, które w latach poprzednich takie zadania realizowały. Za każde kryterium oferta mogła otrzymać od 0-3 pkt. Członkowie komisji oceniający oferty, zobowiązani byli do wpisania łącznej oceny w rubryce oferty „Adnotacje urzędowe”, a wpis potwierdzał przewodniczący komisji własnoręcznym podpisem. Każda czynność komisji konkursowej podlegała wpisowi do protokołu z jej posiedzenia.

Z danych przedstawionych kontrolującym wynika, że kontrolowana jednostka udzieliła w 2013 roku dotacji dziewięciu podmiotom pozarządowym:

- na realizację zadań gminy, wynikających z ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na łączną kwotę 103.000,00 zł, w tym kwotę 96.000,00 zł na zadanie upowszechnianie kultury fizycznej i sportu- dla siedmiu klubów sportowych działającym na terenie Gminy i 7.000,00 zł na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym i pomoc ofiarom przemocy w rodzinie – dwóm stowarzyszeniom.

Zestawienie udzielonych dotacji w 2013 rok na rzecz podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych stanowi załącznik nr 78 protokołu kontroli.

Kontroli poddano procedury związane z przeprowadzeniem otwartego konkursu ofert na wybór podmiotów do realizacji zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu - (dział 926 rozdział 92605) przewidziano środki w wys. 96.000,00 zł oraz udzielenie dotacji i jej rozliczenie przez dwa kluby sportowe: Gminno-Ludowy Klub Sportowy w Wołuczy i Ludowy Klub Sportowy „SOBPOL” Konopnica.

Szczegółowe ustalenia w zakresie analizy dokumentacji dotyczącej udzielenia dotacji przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 79 protokołu kontroli.

Analiza przyjętych do kontroli ofert wykazała, że:

- ogłoszenia o otwartym konkursie ofert opublikowano zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- w celu spełnienia wymogu wynikającego z art. 13 ust. 2 pkt cytowanej ustawy, w treści ogłoszenia podano informację o wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania,
- wykorzystano formularz ofertowy zgodny z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego, (Dz. U. nr 6, poz.25);
- podmioty w ofertach przedstawiały kalkulacje kosztów realizacji zadania, w tym udział środków własnych i wnioskowaną dotację,
- oferty oceniła komisja w składzie ustalonym zarządzeniem nr 2/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 28 stycznia 2013 roku
- oferty oceniono w oparciu o kryteria określone w ogłoszeniu o konkursie,
- wg ogłoszenia do oferty miała być załączona kserokopia aktualnego statutu potwierdzona za zgodność z oryginałem. **Oferta Ludowego Klubu Sportowego „SOBPOL” Konopnica, zawierała kserokopie statutu z kserokopią podpisu potwierdzającej jej zgodność z oryginałem**, co wskazuje, że przedłożony dokument nie spełniał określonych wymogów. Wg. wyroku SN z 2009 r. odwołującego się do uchwały z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/97, LEX Nr 4066, *[...dla uznania kserokopii za dokument, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument...]*,
- protokołem z dnia 7 marca 2012 roku komisja konkursowa przedłożyła do akceptacji Wójta Gminy, propozycję przyznania dotacji poszczególnym oferentom uwzględniając wysokość środków zaplanowanych w budżecie gminy,
- wyniki konkursu publikowano na stronie internetowej Urzędu Gminy, na stronie BIP oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki,
- warunki przyznania i przekazania środków dotacji oraz zobowiązania dotowanego i dotującego określono w umowach spisanych z podmiotami,
- przyznane środki dotacji Gmina przekazała na rachunki bankowe klubów w terminach określonych w umowach,
- ze sprawozdań merytorycznych wynika, że projekty zrealizowano zgodnie ze złożonymi ofertami.

W terminie wynikającym z umów (do 30 stycznia 2013 roku) podmioty przedłożyły sprawozdania z realizacji zadań i rozliczenia z przekazanych kwot dotacji. W dwóch przeanalizowanych rozliczeniach, tj. rozliczenie przedłożone przez Ludowy Klub Sportowy „SOBPOL” Konopnica i Gminno-Ludowy Klub sportowy w Wołuczy stwierdzono, że obydwa podmioty zachowały proporcje wynikające z § 11 ust. 4 umowy, który wskazywał, że „jeżeli dany koszt finansowy z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o więcej niż 20%”. W obydwu analizowanych przypadkach procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego nie przekroczył wartości wynikających z § 5 ust.2 umowy.

Zgodnie z § 10 umowy po zakończeniu zadania w okresie od 24 -28 marca 2014 roku, dotujący przeprowadził kontrolę w zakresie oceny realizacji oraz wykorzystania środków dotacji, a wyniki kontroli przedstawiono w protokole.

Na potrzeby kontroli dwa kontrolowane podmioty (Gminno-Ludowy Klub Sportowy w Wołuczy i Ludowy Klub Sportowy „SOBPOL” Konopnica) przedłożyły faktury i rachunki dokumentujące poniesione wydatki ze środków dotacji. Ich analiza wykazała, że koszty przyjęte do rozliczenia dotacji były zgodne z kosztami wykazanymi w harmonogramie załączonym do oferty. Na fakturach odnotowano prawidłowość merytoryczną, formalną i rachunkową dokumentu, potwierdzenie zapłaty i adnotację o udziale środków dotacji w danym wydatku. Wszystkie dokumenty dotyczyły okresu po zawarciu umowy dotacji.

Analiza prawidłowości wykorzystania środków dotacji przez wybrane podmioty pozarządowe stanowi załącznik nr 80 protokołu kontroli.

Operacje związane z udzielonymi dotacjami w kontrolowanej jednostce księgowano na koncie 224/810-1 – rozliczenie udzielonych dotacji. Ewidencja prowadzona do tego konta zapewniała możliwość ustalenia wartości przekazywanych dotacji według podmiotów.

3. DOTACJE NA RZECZ INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO (ART.90 USTAWY O SYSTEMIE OŚWIATY) - 2013 ROK

Stosownie do zapisów art. 90 ust.2d ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 roku Dz. U. nr 256, poz. 2572 ze zm.), osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40 % wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę (...).

Na podstawie dokumentów źródłowych ustalono, że w 2013 roku, w ramach innych form wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Rawa Mazowiecka, działały cztery punkty przedszkolne oraz jeden zespół wychowania przedszkolnego, a mianowicie:

- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Konopnicy prowadzony przez Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Mały Obywatel” w Konopnicy – dotacja w wys. 25.624,60 zł,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Boguszycach prowadzony przez Stowarzyszenie „Infans” w Boguszycach – dotacja w wys. 47.529,50 zł,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny prowadzony przez Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Konopnica – dotacja w wys. 25.624,00 zł,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Kurzeszynie prowadzony przez Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” w Kurzeszynie – dotacja w wys. 37.197,00 zł,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Pukininie prowadzony przez Stowarzyszenie Rozwoju Pukinina i Okolic – dotacja w wys. 38.436,90 zł,

- Niepubliczny Zespół Wychowania Przedszkolnego w Starej Wojskiej prowadzony przez Stowarzyszenie „Iskierka” w Starej Wojskiej – dotacja w wys. 38.230,25 zł.

Wydatki związane z dotowaniem ww. niepublicznych placówek oświatowych wynosiły 187.018,25 zł.

Kontrolujące szczegółowo przeanalizowały zasady udzielania dotacji dla Niepublicznych Przedszkoli w 2013 roku na przykładzie Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Boguszycach.

Wymieniona wyżej placówka oświatowa figuruje w ewidencji szkół i placówek niepublicznych Gminy Rawa Mazowiecka od dnia 1 września 2011 roku, pod numerem 3/PPN/2011. Punkt przedszkolny swoją działalność prowadzi zgodnie z przyjętymi zasadami określonymi w „Organizacja punktu przedszkolnego w Boguszycach”, który zawierał informacje wymagane § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 stycznia 2010 roku w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania oraz w oparciu o zapisy statutu organu założycielskiego, tj. Stowarzyszenia „Infans” w Boguszycach.

Tryb udzielania i rozliczania dotacji dla podmiotów prowadzących publiczne i niepubliczne formy wychowania przedszkolnego oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania, ustalone zostały na podstawie uchwały nr IX/39/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 czerwca 2011 roku. Ponadto przedmiotowa uchwała określała zasady przekazania transz dotacji, jej wykorzystania i rozliczenia oraz prawo kontroli w tym zakresie poprzez wgląd do dokumentacji księgowej oraz do ewidencji obecności dzieci. Zarządzeniem nr 21.2011 z dnia 5 września 2011 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka ustalił wzory wniosków (rocznego i miesięcznego) oraz rocznego rozliczenia dotacji.

W dniu 28 września 2012 roku od podmiotu prowadzącego przedszkole, wpłynął wniosek o udzielenie dotacji na 2013 rok. Według wniosku planowana liczba dzieci na 2013 rok w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym z siedzibą w Boguszycach przedstawiała się następująco: styczeń – sierpień - 17 dzieci oraz wrzesień - grudzień - 25 dzieci, w tym liczba uczniów niepełnosprawnych 0.

W § 2 ust. 2 niniejszej uchwały, Rada ustaliła miesięczną kwotę dotacji na jednego ucznia przedszkola bądź oddziału przedszkolnego, która wynosiła 40% wydatków bieżących, ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez najbliższą gminę. W związku z powyższym Gmina Rawa Mazowiecka wystąpiła z zapytaniem o wysokość planowanych w 2013 roku wydatków bieżących przypadających na jedno dziecko uczęszczające do publicznego przedszkola na terenie: Gminy Głuchów, Gminy Czerniewice i Miasta Rawa Mazowiecka. Zgodnie z udzielonymi odpowiedziami planowany koszt utrzymania w przedszkolu przedstawiał się następująco:

- w Mieście Rawa Mazowiecka wyliczono na kwotę 995,25 zł (miesięcznie),
- w Gminie Czerniewice na kwotę 516,62 zł (miesięcznie),
- w Gminie Głuchów na kwotę 741,66 zł (miesięcznie).

Jako podstawę wyliczenia kwoty dotacji przyjęto kwotę kosztów przypadających na jednego ucznia uczęszczającego do publicznego przedszkola prowadzonego przez Gminę Czerniewice. Pismem nr GZ.43.23.7.2013 z dnia 22 lutego 2013 roku Wójt Gminy poinformował Skarbnika Gminy o ustalonej na 2013 rok miesięcznej kwocie dotacji przypadającej na jedno dziecko uczęszczające do Niepublicznych Punktów Przedszkolnych bądź Oddziałów Wychowania Przedszkolnego, działających na terenie Gminy Rawa Mazowiecka, która wynosiła 206,65 zł (516,62 zł x 40%). Informację w tym zakresie również przekazano wszystkim ubiegającym się o dotacje podmiotom.

Rada Gminy Rawa Mazowiecka uchwałą nr XXIV/130/13 z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok zaplanowała w dziale 801 rozdziale 80104 § 2310 środki na wydatki w wys. 360.000,00 zł, które miały być przeznaczone na dotację dla Niepublicznych Punktów Przedszkolnych działających na terenie Gminy Rawa Mazowiecka (w tym Punktu w Boguszykach) oraz refundację wydatków związanych z uczęszczaniem dzieci zamieszkujących na terenie Gminy Rawa Mazowiecka do przedszkoli znajdujących się poza jej terenem.

Kontrolujące dokonały analizy terminowości oraz poprawności wyliczenia przekazywanej dotacji ww. placówce oświatowej w 2013 roku, co przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc na który przekazano dotację	Liczba dzieci wg miesięcznego wniosku Data złożenia wniosku	Przekazana kwota dotacji	Data przekazania	Uwagi
Styczeń	16 10.01.2013	3.200,00 106,40	15.01.2013 15.03.2013	
Luty	17 11.02.2013	3.400,00 113,05	18.02.2013 15.03.2013	
Marzec	17 05.03.2013	3.513,05	15.03.2013	
Kwiecień	17 08.04.2013	3.513,05	23.04.2013	
Maj	17 04.05.2013	3.513,05	22.05.2013	
Czerwiec	17 11.06.2013	3.513,05	17.06.2013	
Lipiec	17 16.07.2013	3.513,05	18.07.2013	
Sierpień	17 08.08.2013	3.513,05	26.08.2013	
Wrzesień	23 (w tym 1 niepełnosprawne) 10.09.2013	4.752,95	20.09.2013	dotacja przekazana na dziecko niepełnosprawne w wys. 206, 65 zł
Październik	24 (w tym 1 niepełnosprawne) 14.10.2013	4.959,60	18.10.2013	dotacja przekazana na dziecko niepełnosprawne w wys. 206, 65 zł
Listopad	24 (w tym 1 niepełnosprawne) 14.11.2013	4.959,60	21.11.2013	dotacja przekazana na dziecko niepełnosprawne w wys. 206, 65 zł
Grudzień	24 (w tym 1 niepełnosprawne) 09.12.2013	4.959,60	13.12.2013	dotacja przekazana na dziecko niepełnosprawne w wys. 206, 65 zł
Razem		47.529,50		

Z powyższych ustaleń wynika, że:

- **odnotowano przypadki nieterminowego złożenia informacji o faktycznej liczbie dzieci, która stanowiła podstawę do wyliczenia miesięcznej transzy dotacji, tj. w lipcu, w październiku i w listopadzie.** Zgodnie z zapisami § 4 uchwały nr IX/39/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 czerwca 2011 roku podmiot prowadzący publiczną lub niepubliczną formę wychowania przedszkolnego przekazuje Wójtowi Gminy Rawa Mazowiecka, w terminie do 10 dnia każdego miesiąca informacje o faktycznej liczbie dzieci w publicznej lub niepublicznej formie wychowania przedszkolnego. Opóźnienia te wynosiły od 4 do 6 dni,
- terminy przekazywania dotacji były zachowane – zgodnie z terminami ustalonymi w cytowanej uchwale,
- **w informacjach o liczbie dzieci z miesięcy: września, października, listopada i grudnia, organ prowadzący wskazał, że z ww. formy wychowania korzysta jedno dziecko posiadające stopień niepełnosprawności, na które dotujący**

przekazała środki w wysokości ustalonej tak jak dla pozostałych dzieci, tj. w kwocie 206,65 zł miesięcznie na jednego wychowanka. Powyższe naruszało zapisy § 2 pkt. 2 uchwały nr IX/39/11 z dnia 29 czerwca 2011 roku oraz zapisy art. 90 ust. 2d ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty z uwzględnieniem zmian obowiązujących od dnia 1 września 2013 roku wprowadzonym zapisami art. 14 ust.3 ustawą z dnia 13 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013, poz. 827), zgodnie z którymi osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy (...), z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę. Z wyjaśnienia złożonego przez Wójta Gminy i Dyrektora Gminnego Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu wynika, iż cyt. „ *informacje miesięcznie o liczbie dzieci składane przez organy prowadzące niepubliczne formy wychowania przedszkolnego w sekretariacie Urzędu Gminy i przekazywane bezpośrednio do księgowości celem wypłacenia należnej dotacji. Do Gminnego Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu wpłynęło w określonym ustawowo terminie sprawozdanie z Systemu Informacji Oświatowej – stan na 30.09.2013 r. złożone przez Stowarzyszenie INFANS. W sprawozdaniu tym zakładka „Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci” nie została wypełniona – tabele NP3 i NP4 nie zawierają danych o dziecku niepełnosprawnym uczęszczającym do Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Boguszycach (wydruk z systemu SIO w załączeniu). W związku z nieprawidłowym dopełnieniem obowiązku sprawozdawczego przez Stowarzyszenie INFANS, Gmina Rawa Mazowiecka nie otrzymała pełnych danych dotyczących ww. sprawy i nie wypłaciła zwiększonej dotacji na dziecko niepełnosprawne. Również w informacji rocznej składanej do dnia 30.09.2012 roku Stowarzyszenie INFANS nie podało planowanej liczby dzieci niepełnosprawnych, które w 2013 roku mogłyby uczęszczać do Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Boguszycach. W chwili obecnej żadne dziecko niepełnosprawne nie uczęszcza do tej placówki,*

- **ustalona miesięczna kwota dotacji na jednego ucznia została wyliczona na podstawie danych uzyskanej od sąsiedniej gminy. Przedmiotowa informacja przedstawiała wielkość „planowanych na 2013 rok wydatków bieżących” przypadających na jedno dziecko w publicznym przedszkolu prowadzonym przez daną gminę (zgodnie z treścią zapytania). Kontrolowana jednostka nie dopełniła obowiązku wynikającego z zapisów art. 90 ust. 2d ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,** zgodnie z którym osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40 % wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę (...). W przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, a **w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2013 roku art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw** w myśl, którego należało ustalić dotację na jednego wychowanka objętego tą formą wychowania przedszkolnego wysokości nie niższej niż 40% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy (...).przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na

prorowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, a także o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, otrzymywanej przez gminę. **W związku z tym kontrolowana jednostka, w miesiącu styczniu roku następnego, po roku, w którym przekazano dotację, winna ponownie zwrócić się do jednostki samorządu terytorialnego, od której uzyskała informację o wysokości o planowanych wydatkach bieżących przypadających na jedno dziecko uczęszczające do publicznego przedszkola, o przedstawienie wielkości ich wykonania, a następnie ponownie ustalić kwotę dotacji uwzględniając w podstawie kwotę wydatków bieżących poniesionych i dokonać stosowanych rozliczeń z podmiotem (zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami prawa), któremu przekazano dotację.** Z wyjaśnienia przedłożonego przez Wójta Gminy i Dyrektora Gminnego Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu wynika, że cyt. „Gmina Rawa Mazowiecka nie prowadzi własnego przedszkola. Wysokość dotacji dla niepublicznych form wychowania przedszkolnego ustalana jest na podstawie danych z gminy ościennej. W związku z nieposiadaniem gminnego, publicznego przedszkola nie było konieczności dokonania zmian w dokumentacji określającej wysokość opłat za przedszkole publiczne i przeoczono konieczność zmiany wyliczeń wysokości dotacji dla niepublicznych form wychowania przedszkolnego za miesiące IX-XII 2013 r.”.

- rozliczenie z wykorzystania dotacji wpłynęło do Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej w dniu 31 stycznia 2014 roku, z którego wynikało, że poniesiono w 2013 roku wydatki w wys. 48.025,08 zł, z tego wynagrodzenia w wys. 39.291,80 zł i wydatki rzeczowe w wys. 8.733,28 zł. Powyższe wydatki zostały sfinansowane środkami dotacji w wys. 47.529,50 zł,
- w dniu 20 lutego 2014 roku dotujący przeprowadził kontrolę prawidłowości wydatkowania środków dotacji, stwierdzając że w całości została wykorzystana zgodnie z jej przeznaczeniem.

Wyjaśnienie Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego oraz Dyrektora Gminnego Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu Małgorzaty Dudek w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości w naliczeniu dotacji dla Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Boguszycach, stanowi załącznik nr 81 protokołu kontroli.

Akta kontroli strony nr 114 - 139: Kserokopia uchwały nr IX/39/11 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 czerwca 2011 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla podmiotów prowadzących publiczne i niepubliczne formy wychowania przedszkolnego (...), zarządzenie nr 21.2011 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 5 września 2011 roku w sprawie rozliczania dotacji dla niepublicznych i publicznych form wychowania przedszkolnego w Gminie Rawa Mazowiecka, wniosek o udzielenie dotacji na rok 2013 złożony przez Stowarzyszenie „INFANS”, prośba o udzielenie informacji o wysokości wydatków bieżących zaplanowanych na 2013 rok skierowana do Wójta Gminy Czerniewice, informacja o planowanych wydatkach bieżących na 2013 roku udzielona przez Gminę Czerniewice, informacja o wysokości dotacji dla innych form wychowania przedszkolnego na 2013 rok przedłożona Skarbnikowi Gminy, informacja o wysokości dotacji dla innych form wychowania przedszkolnego na 2013 rok przedłożona Stowarzyszeniu „INFANS”, informacje z poszczególnych miesięcy 2013 roku o faktycznej liczbie dzieci korzystających z innej formy wychowania przedszkolnego w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym w Boguszycach, protokół z przeprowadzonej kontroli prawidłowości wydawania środków dotacji.

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2012 rok

W kontrolowanej jednostce w na dzień 31 grudnia 2013 roku zatrudnionych było 30 osób. Plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia osobowe w 2013 roku pracowników w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka przedstawia poniższa tabela:

Lp	Ogółem	Plan	Wykonanie	%
1.	Ogółem na dzień 31 grudnia 2013	1 485 573,00	1 435 745,82	96,65

rok z tego:			
dz. 750 rozdz. 75011 § 4010	63 573,00	63 573,00	100,00
dz. 750 rozdz. 75023 § 4010	1 422 000,00	1 372 172,82	96,50

Zestawienie wypłaconych wynagrodzeń osobowych pracownikom Urzędu Gminy w 2013 roku (z podziałem na wynagrodzenia miesięczne, nagrody jubileuszowe, ekwiwalenty za urlop, odprawy pieniężne, itp.) przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2013 rok			
	Rozdz.	75011	Rozdz.	75023
	kwota	liczba osób	kwota	liczba osób
Wyn. zasadnicze	52 117,23	3	1 007 926,78	27
Dodatek stażowy	8 905,77	3	170 849,23	26
Dodatek specjalny			27 771,30	1
Dodatek funkcyjny			45 936,00	3
Premia			20 119,41	4
Wyn. za czas choroby			15 737,89	13
Nagrody jubileuszowe			25 918,65	5
Nagrody uznaniowe	2 550,00	3	43 950,00	26
Nagrody dla Wójta			-	-
Odprawy			11 908,80	1
Ekwiwalent za urlop			2 054,76	5
Razem	63 573,00	3	1 372 172,82	27

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W kontrolowanym okresie warunki pracy i płacy dla Wójta Gminy, określała Rada Gminy Rawa Mazowiecka. Pozostałym pracownikom w tym: Skarbnikowi i Sekretarzowi Gminy, wysokość wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy ustalał Wójt.

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że wynagrodzenie w 2013 roku dla Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego wypłacano w wysokości określonej uchwałą Rady Gminy Rawa Mazowiecka nr VII/30/11 z dnia 24 marca 2011 roku. Wynosiło ono:

- wynagrodzenie zasadnicze	- 5.000,00 zł,
- dodatek funkcyjny	- 1.500,00 zł,
- dodatek specjalny - 30% wynagrodzenia zasadniczego	
- i dodatku funkcyjnego, co stanowiło	- 1.950,00 zł,
- dodatek stażowy - 20% wynagrodzenia zasadniczego	- 1.000,00 zł,
Razem	- 9.450,00 zł.

W naliczeniu wynagrodzenia dla Wójta Gminy nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223, poz. 1458), Wójt Gminy Rawa Mazowiecka zarządzeniem nr 20/2009 z dnia 15 czerwca 2009 roku wprowadził Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy, który to regulamin określał wymagania kwalifikacyjne i szczegółowe warunki wynagradzania, warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród, dodatku funkcyjnego i specjalnego. Załącznikami nr 1 i 2 do regulaminu były: tabela miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego i tabela stanowisk pracowniczych i kategorie zaszeregowania. W punkcie

dotyczącym wymagań kwalifikacyjnych pracowników zapisano, że w zakresie minimalnych wymagań stosuje się odrębne przepisy, a w szczególności rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. nr 50, poz. 398). W dniu 2 lutego 2012 roku kierownik jednostki zarządzeniem nr 6/2012 wprowadził zmiany do załącznika nr 1, określającego kategorie zaszerogowań na poszczególnych stanowiskach pracowniczych (kierowniczo – urzędniczych, urzędniczych, pomocniczych i obsługi). Również w tym zakresie zmiany dokonano w dniu 5 maja 2014 roku zarządzeniem nr 16/2016.

Kontrolą wynagrodzeń z uwzględnieniem stanowisk, kategorii zaszerogowania i składników wynagrodzenia, objęto dokumenty źródłowe (akta osobowe, listy wypłat wynagrodzenia za miesiące: luty i wrzesień 2013 roku), dotyczące pracowników administracji samorządowej i pracowników obsługi Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, zatrudnionych na nw. stanowiskach:

- Sekretarza Gminy,
- Skarbnika Gminy,
- inspektora (dwóch pracowników),
- podinspektora (dwóch pracowników)
- pracownika obsługi – stanowisko sprzątaczk.

Kontrolujące dokonały analizy wynagrodzeń wskazanych wyżej pracowników, a jej wyniki zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 82 protokołu kontroli*.

W wyniku przeprowadzonej analizy wynagrodzeń pozostałych wyżej wymienionych pracowników, ustalono, co następuje:

- naliczone wynagrodzenia (w tym poszczególne składniki wynagrodzenia) mieściły się w granicach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. nr 50, poz. 398 ze zm.) oraz regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka wprowadzonego zarządzeniem nr 20/2009 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 15 czerwca 2009 roku ze zmianami,
- w angażach pracowników objętych kontrolą, zastosowano prawidłowe kategorie zaszerogowań z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- dodatek funkcyjny otrzymywali: Sekretarz i Skarbnik Gminy. Wysokość przyznanych dodatków funkcyjnych była zgodna z ustaleniami regulaminu wynagradzania oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku,
- dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków otrzymywała Sekretarz Gminy, który był przyznany na okres trzech miesięcy,
- w 2013 roku nie dokonywano zmian wysokości wynagrodzenia w kontrolowanej próbie pracowników. Angaże obowiązujące na 2013 rok zostały wydane w dniu 15 maja 2012 roku i obowiązywały od 1 stycznia 2012 roku. Następną zmianą wysokości wynagrodzeń pracowniczych miała miejsce w dniu 16 maja 2014 roku i obowiązywała od dnia 1 stycznia 2014 roku,
- pracownicy wskazani w badanej próbie otrzymywali w 2013 roku nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej zgodnie z § 7 regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka,
- karty wynagrodzeń odzwierciedlają dane zawarte w angażach,
- listy płac oraz karty wynagrodzeń pracowników prowadzono komputerowo,
- skontrolowane listy wypłat za miesiąc luty 2013 roku na kwotę 106.300,68 zł brutto oraz wrzesień 2013 roku na kwotę 102.616,26 zł, były sprawdzone merytorycznie przez pracownika prowadzącego sprawę kadrowe, podpisane przez osobę sporządzającą oraz przez Skarbnika Gminy. Listy do wypłaty zatwierdzała Sekretarz Gminy. Taka weryfikacja list wypłat wynikała z zapisów instrukcji obiegu dokumentów księgowych, funkcjonującej w Urzędzie.

Wyplata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2013 roku kontrolowana jednostka dokonała wypłaty odprawy z tytułu przejścia na emeryturę pracownika (...) ⁴⁴, w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Należne świadczenia wypłacono na podstawie pisma nr Z.2121.2.2.2013 z dnia 7 stycznia 2013 roku. Wysokość odprawy naliczono na podstawie ostatniego angażu z dnia 15 maja 2012 roku, zgodnie z którym wynagrodzenie pracownika, wynosiło 1.984,80 zł. W dniu 10 stycznia 2013 roku, wypłacono odprawę emerytalną w wys. 11.908,80, zł (brutto), co potwierdzała lista płac za styczeń 2013 uzupełniająca sporządzona w dniu 8 stycznia 2013 roku oraz wyciąg bankowy nr 8/2013 z dnia 11 stycznia 2013 roku. Operację naliczenia odprawy zaewidencjonowano na kontach: Wn 404, Ma 231 wraz z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4010.

W 2013 roku wypłacono ekwiwalent pieniężny dla pięciu pracowników na łączną kwotę 2.054,76 zł. Analizę przeprowadzono w odniesieniu do prawidłowości dokonywanych naliczeń i wypłaty dwóch największych kwotowo ekwiwalentów, a mianowicie:

- na podstawie pisma Z.2121.2.2.2013 z dnia 7 stycznia 2013 roku wypłacono pracownikowi (...) ⁴⁵ (z tytułu wygaśnięcia umowy o pracę) ekwiwalent za niewykorzystany urlop w wymiarze 10 dni (80 godz.). Wysokość ekwiwalentu naliczono w oparciu o przeliczenie wynagrodzenia przez współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu, który w 2013 roku wynosił 20,92. W związku z powyższym wysokość ekwiwalentu wynosiła 1.897,60 zł i wynikała z następującego wyliczenia: 1.984,80 zł wynagrodzenie brutto : 20,92 współczynnik x 1/2 etatu = 189,75 zł stawka dzienna : 8 godz. = 23,72 zł stawka godzinowa x 80 godz. i w takiej wysokości ekwiwalent wypłacono na podstawie listy płac uzupełniającej za styczeń 2013 rok sporządzonej w dniu 8 stycznia 2013 roku, wyciąg bankowy nr 8/2013 z dnia 11 stycznia 2013 roku. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynika, że pracodawca nie wypłacił ekwiwalentu za czas przysługującego urlopu za 2013 roku w wymiarze 2 godziny, proporcjonalnie do przepracowanego czasu pracy, tj. 10 dni (26 dni urlopu : 12 miesięcy : 8 godzin x 4 godziny (proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy pracownika) = 1,08 dni za każdy przepracowany miesiąc pracy. Urlop przysługujący za 10 dni miesiąca stycznia to 1/3 miesiąca x 4 godz. = 1,32 godz., w związku z tym ekwiwalent pozostający do zapłaty wynosił 47,44 zł (2 godz. x 23,72 zł). Powyższe naruszało zapisy art. 154 § 2 w związku z art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks pracy (tekst jednolity z 1998 roku Dz. U. nr 21, poz. 94 ze zm.) oraz zapisami § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz.14 ze zm.),
- na podstawie pisma Z.2121.1.6.2013 z dnia 2 kwietnia 2013 roku wypłacono pracownikowi (...) ⁴⁶ (z tytułu wygaśnięcia umowy o pracę) ekwiwalent za

⁴⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

niewykorzystany urlop w wymiarze 2 dni (16 godz.). Wysokość ekwiwalentu naliczono w oparciu o przeliczenie wynagrodzenia przez współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu, który w 2013 roku wynosił 20,92. W związku z powyższym wysokość ekwiwalentu wynosiła 157,16 i wynikała z wyliczenia: 1.644,00 zł wynagrodzenie brutto : 20,92 współczynnik = 78,58 zł stawka dzienna x 2 dni. Ekwiwalent wypłacono w dniu 11 kwietnia 2013 roku (raport kasowy nr 13/B/2013 poz.4) na podstawie listy płac uzupełniającej za kwiecień 2013 rok.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2012 – 2013

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych wg podziałek klasyfikacji budżetowej wraz z informacją o źródłach finansowania stanowi załącznik nr 83 protokołu kontroli.

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2012-2013

Na realizację zadań inwestycyjnych jednostka wydatkowała środki:

W roku 2012 – **1.615.864,99 zł**;

Finansowanie:

- środki własne – 1.201.093,99 zł,
- pożyczka z WFOŚiGW – 243.048,00 zł,
- dotacja z WFOŚiGW – 104.723,00 zł,
- dotacja z WFOGR – 67.000,00 zł.

W roku 2013 rok – **1.566.782,33 zł**;

Finansowanie:

- środki własne – 431.777,48 zł,
- dotacja z WFOŚiGW – 138.324,85 zł,
- środki z funduszy UE – PROW – 996.680,00 zł.

Ewidencja księgowa wydatków inwestycyjnych

W kontrolowanej jednostce wydatki na realizację zadań inwestycyjnych ewidencjonowano na koncie – 080 – inwestycje. Wg zapisów polityki rachunkowości ewidencja szczegółowa do konta miała zapewnić wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowane ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych poszczególnego zadania oraz jego wartości.

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się poniesione koszty dotyczące danej inwestycji, ulepszenia środka trwałego, po stronie Ma konta, ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Saldo po stronie Wn konta 080, wskazuje na koszty inwestycji niezakończonych.

Saldo konta 080 na 31 grudnia 2013 roku wynosiło 167.942,89 zł i dotyczyło *niezakończonych inwestycji wyspecyfikowanych w załączniku nr 84 protokołu kontroli.*

Z powyższego wynika, że zadania tworzące saldo konta 080 są w trakcie realizacji z terminem ich zakończenia w latach następnych, bądź są na etapie przygotowania dokumentacji projektowej.

Wykaz zrealizowanych inwestycji w latach 2012 – 2013 oraz I półrocze 2014 roku stanowi załącznik nr 85 protokołu kontroli

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania inwestycyjne realizowane w okresie objętym kontrolą, zostały zaplanowane przez Radę Gminy Rawa Mazowiecka w uchwałach budżetowych na lata 2012 i 2013. Ewentualnych zmian w trakcie roku budżetowego, dotyczących wysokości środków finansowych przeznaczonych na ich realizację, dokonywała Rada w drodze uchwał.

Zgodnie z rozdziałem V § 16, 18, 19 i 20 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka prowadzenie spraw dotyczących przygotowania i realizacji inwestycji oraz nadzoru inwestycyjno-budowlanego w zakresie powierzonym przez Wójta, przypisano stanowisku do spraw gospodarki przestrzennej i inwestycji gminnych, które sprawuje inspektor - Jan Przyborek, prowadzenie spraw w zakresie budowy i modernizacji dróg gminnych przypisano do stanowiska pracy do spraw inwestycji drogowych, które sprawuje inspektor Elżbieta Bonio, prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań związanych z budową urządzeń kultury fizycznej i inwestycji służących rozwojowi obszarów wiejskich przypisano do obowiązków pracownika zajmującego stanowisko do spraw gospodarki komunalnej i inwestycji, zajmowane przez inspektora Marka Kobyłeckiego, prowadzenie spraw dotyczących inwestycji związanych z mieszkaniowym zasobem gminy oraz rozwojem obszarów wiejskich przypisano do stanowiska pracy do spraw gospodarki mieszkaniowej i inwestycji zajmowanego przez podinspektora Huberta Kozłowskiego. Całość prac przypisanych ww. stanowiskom pracy nadzorował bezpośrednio Wójt Gminy.

Zarządzeniem nr 30/07 z dnia 16 sierpnia 2007 roku, ze zmianami zawartymi w zarządzeniach: nr 1/08 z dnia 10 stycznia 2008 roku, nr 21/08 z dnia 25 lipca 2008 roku, nr 46/08 z dnia 30 grudnia 2008 roku, nr 9/2011 z dnia 9 maja 2011 roku, nr 18.2012 z dnia 27 czerwca 2012 roku, nr 35.2013 z dnia 30 września 2013 roku, nr 51.2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku, Wójt Gminy powołał komisję przetargową (w skład której wchodzić pracownicy Urzędu), do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz określił, regulamin pracy tej komisji. Wg powyższego zarządzenia, w przypadku zamówień publicznych o wartości mniejszej niż określona w przepisach art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2013.907), procedurę przetargową przeprowadzają osoby wchodzące w skład komisji, zgodnie z zakresem czynności na swoim stanowisku.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

Budowa sieci kanalizacyjnych w miejscowościach Konopnica i Żydomice wraz z przykanalikami – przetarg nieograniczony - wartość szacunkowa zamówienia 502.550,77 euro, tj. mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art.11 ust.8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

ETAP PRZYGOTOWANIA INWESTYCJI

W dniu 26 stycznia 2010 roku pomiędzy Gminą Rawa Mazowiecka reprezentowaną przez Wójta Krzysztofa Starczewskiego a Firmą „WKM-Projekt” W. Pardus M. Krysiak s.c. Łódź, zawarto umowę nr 35/2010 w przedmiocie wykonania dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa sieci kanalizacyjnych w m. Konopnica – Żydymice wraz z przykanalikami. Zakres przedmiotu zamówienia obejmował zaprojektowanie sieci kanalizacyjnej z włączeniem do istniejących sieci kanalizacyjnych w ilości ok 1300 mb Żydymice-Konopnica z przykanalikami i przyłączami do ok. 70 gospodarstw domowych, przygotowanie niezbędnych materiałów w celu wydania decyzji uwarunkowań środowiskowych i innych decyzji i pozwolenia na budowę. Umowa zobowiązywała wykonawcę do wykonania: mapy zasadniczej, wykonania dokumentacji geotechnicznej dla określenia warunków gruntowo-wodnych, opracowania projektu budowlanego, projektów powykonawczych, przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego, kosztorysu ofertowego, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, uzyskanie wszelkich uzgodnień i pozwoleń niezbędnych do realizacji zadania. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy określono jako ryczałtowe na kwotę 41.480,00 zł brutto, natomiast termin jego wykonania to 31 lipca 2010 roku, który aneksem nr 1 z dnia 30 lipca 2010 roku zmieniono na 30 października 2010 rok. Wykonawcą przedmiotowej dokumentacji wybrano po uprzednim rozeznaniu rynku i skierowaniu zapytania o cenę do pięciu wykonawców.

Decyzję nr OŚ.7624/9-3/2010 o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia wydał Wójt Gminy Rawa Mazowiecka w dniu 6 września 2010 roku. Zgodnie z powyższą, inwestycja była zgodna z planem miejscowym zagospodarowania przestrzennego Gminy Rawa Mazowiecka, zatwierdzonego uchwałą nr VII/47/2003 Rady Gminy z dnia 9 lipca 2003 roku ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XXXI/165/05 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 25 listopada 2005 roku.

Z uwagi na występowanie w granicach wyznaczonych planem zagospodarowania przestrzennego zabytków, realizacja prac ziemnych wymagała nadzoru archeologicznego, stąd konieczność zgody na realizację inwestycji od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi, którą uzyskano dnia 15 lipca 2010 roku – decyzja nr WUZ Sk-4424/113/2010.

Decyzją nr 496/2010z dnia 29 grudnia 2010 roku Starosta Rawski zatwierdził projekt budowlany i udzielił Gminie Rawa Mazowiecka pozwolenia na budowę sieci kanalizacyjnej wraz z przykanalikami, przyłączem energetycznym NN dla pompowni P1 i zasilaniem pompowni przydomowej w m. Konopnica – Żydymice na działkach nr ewid.: 268/4, 268/6, 487/16, 168/1, 167/16, 167/17, 167/2, 167/5, 167/15, 167/14, 167/12, 477, 167/11, 778/4 w obrębie Konopnica i na działkach o numerach ewid.: 114/1, 323, 218, 216, 215/1, 214, 213, 212, 211/2, 211/1, 210, 66, 208, 206, 205, 204, 203, 202/5, 113, 112, 110, 109, 108/2, 107, 106, 105, 104, 103, 102, 101, 77, 120, 122, 125, 126, 127, 128, 129 obręb Żydymice.

Wartość zamówienia, wg kosztorysu inwestorskiego wykonanego w m-cu wrześniu 2010 roku, uaktualnionego w marcu 2012 roku, ustalił na kwotę 2.020.053,08 zł netto (264.458,11 euro), podinspektor do spraw gospodarki mieszkaniowej w Urzędzie Gminy - Hubert Kozłowski. Przyjęta kwota stanowiła równowartość 502.550,77 euro (według obowiązującego w badanym okresie średniego kursu złotego w stosunku do euro 4,0196 zł, ustalonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 roku (Dz. U nr 282, poz. 1650).

PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANIA PRZEPISÓW USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Zamawiający stosownie do treści art. 40 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych wszczął postępowanie przetargowe zamieszczając w dniu 29 maja 2012 roku ogłoszenie

o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 177074-2012, na stronie internetowej gminy rawam.ug.gov.pl (link BIP) oraz na tablicy ogłoszeń w dniu 29 maja 2012 roku. Informacje zawarte w ogłoszeniu publikowanym na stronach internetowych, były tożsame z informacjami zawartymi w ogłoszeniu przekazanym do Biuletynu Zamówień Publicznych. W treści ogłoszenia zawarto dane wymagane art. 41 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, nie mniej jednak w pozycji II.2) ogłoszenia dotyczącej czasu trwania zamówienia lub terminu jego wykonania, zamawiający podał tylko okres w dniach 225 nie podając od jakiego momentu należy liczyć bieg tego terminu. Informację w tym zakresie sprecyzowano na etapie specyfikacji określając wykonanie zadania w nieprzekraczalnym terminie - 225 dni od daty podpisania umowy.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził kierownik zamawiającego Wójt Gminy Krzysztof Starczewski w dniu 28 maja 2012 roku.

Specyfikacja zawierała wszystkie informacje wymagane art. 36 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych. Jak zapisano wyżej, termin wykonania zadania ustalony jako nieprzekraczalny to 225 dni od daty podpisania umowy. Ustalono wymagania dotyczące wadium w wysokości 50.000,00 zł, (wniesionego w dopuszczalnych przez prawo formach). Termin związania ofertą ustalono zgodnie z art.85 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, na 30 dni od terminu upływu składania ofert. Oferty należało składać do 14 czerwca 2012 roku do godz. 10⁰⁰ (termin zgodny z art. 43 ust.1 cytowanej ustawy – nie mniej, niż 14 dni od daty zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych). Jedyne kryterium stosowane przy ocenie ofert stanowiła cena. Specyfikacja informowała o wymogu wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 5% oferowanej ceny przedstawionej przez wykonawcę. Nie przewidywano udzielania zamówień uzupełniających, nie dopuszczano składania ofert częściowych i wariantowych.

W punkcie 5 specyfikacji, zamawiający określił warunki, jakie muszą spełniać wykonawcy, natomiast w punkcie 6 opisano wymagane dokumenty, potwierdzające spełnienie tychże warunków. Warunki określono w sposób jednoznaczny i precyzyjny, przy użyciu sformułowań przekonujących o możliwości ich spełnienia.

Integralną część specyfikacji stanowiły załączniki: formularz ofertowy, przykładowy przedmiar robót, wzory oświadczeń o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art.22 ust.1 ustawy Prawo zamówień, projekt umowy, wzór wykazu wykonanych robót budowlanych, wzór wykazu osób biorących udział w realizacji zamówienia, dokumentacja projektowa, opinie i uzgodnienia. Specyfikacja dostępna była w siedzibie Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka Al. Konstytucji 3 Maja 32 pok.101 oraz na stronie internetowej zamawiającego <http://bip.rawam.ug.gov.pl>.

W terminie wyznaczonym do składania ofert, tj. do dnia 14 czerwca 2012 roku do godz. 10⁰⁰ do zamawiającego wpłynęło 6 ofert:

- oferta nr 1 Konsorcjum Lider: REMETKOR-BIS M. Sergiel, R. Sergiel Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane spółka jawna Sosnowiec ul. Lenartowicza 188, Konsorcjant: SANIREM Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane spółka z o.o. Sosnowiec ul. Lenartowicza 188, z ceną ofertową 2.830.173,12 zł brutto, netto 2.300.953,76 zł, gwarancja wniesiona w formie gwarancji ubezpieczeniowej Towarzystwa TUZ nr 05/2012-27/2011/KA,

- oferta nr 2 Konsorcjum: Lider INŻTECH sp. z o.o. Tomaszów Mazowiecki ul. Zawadzka 144 Konsorcjant: „REMBOR” sp. z o.o. Tomaszów Mazowiecki ul. Zawadzka 144, z ceną ofertową 2.370.889,96 zł brutto, netto 1.927.552,81 zł, gwarancja wniesiona w formie gwarancji ubezpieczeniowej PZU nr GWO/241/2012-071-24-01-KK z dnia 11 czerwca 2012 roku,

- oferta nr 3 Konsorcjum: Lider Zakład Instalacyjno-Budowlany „ZINSBUD” Stanisław Zimoch Pabianice ul. Gruntowa 22, Konsorcjant: Instalatorstwo Sanitarne i CO Wodociągi, Kanalizacja Tadeusz Sowik Rawa Mazowiecka ul. Zielona 2 z ceną ofertową 2.076.241,09 zł brutto, netto 1.688.000,89 zł, gwarancja wniesiona w formie gwarancji ubezpieczeniowej ERGO HESTIA nr 280000055020 z dnia 13 czerwca 2012 roku,
- oferta nr 4 ZUST Kazimierz Stefański 96-200 Rawa Mazowiecka ul. Chrobrego 12, z ceną ofertową 2.335.559,44 zł brutto, netto 1.898.828,81 zł, gwarancja wniesiona w pieniądzu – przelew z dnia 14 czerwca 2012 roku,
- oferta nr 5 „MARABUD” Zakład Remontowo-Budowlany M. Chmielewski i M. Dąbrowski sp. jawna Warszawa ul. Kajetańska 9, z ceną ofertową 2.963.070,00 zł brutto, netto 2.409.000,00 zł, wadium wniesiono w formie gwarancji ubezpieczeniowej InttarRisk nr 02GG26/0090/12/0016 z dnia 8 czerwca 2012 roku,
- oferta nr 6 Instalatorstwo Sanitarne i CO Budowa Sieci Wod-Kan Sławomir Poński Brzeziny ul. Burskiego 5, z ceną ofertową 1.586.856,25 zł brutto, netto 1.290.127,93 zł, wadium wniesiono w pieniądzu – przelew z dnia 12 czerwca 2012 roku.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w dniach 5, 6 i 11 czerwca 2012 rok (za pośrednictwem faksu), oferenci wnieśli do zamawiającego pytania dotyczące treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie dokumentacji projektowej i kosztorysowej.

Odpowiedzi na dwa pierwsze zapytania (trzeci wniosek pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na termin jego złożenia), zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, oraz przekazano za pośrednictwem poczty wykonawcom.

Zgodnie z art. 86 ust. 3 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający przed otwarciem ofert podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia nazwy firm adresy wykonawców, a także informacje dotyczące terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach. Na okoliczność otwarcia ofert sporządzono pisemną informację, z której wynikało, że zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę 2.315.000,00 zł.

Przedłożona kontrolującą dokumentacja z postępowania, wykazała, że zgodnie z art.17 ustawy Prawo zamówień publicznych, 5 członków komisji przetargowej biorących w nim udział, złożyło w dniu 14 czerwca 2012 roku oświadczenia o braku istnienia okoliczności powodujących wyłączenie ich z udziału w postępowaniu. Oświadczenie takie złożył również Wójt jako kierownik zamawiającego.

W wyniku przeprowadzonego postępowania zamawiający uznał za najkorzystniejszą ofertę nr 6 złożoną przez Instalatorstwo Sanitarne i CO Budowa Sieci Wod-Kan Sławomir Poński Brzeziny ul. Burskiego 5, z ceną ofertową 1.586.856,25 zł brutto. **Mając na uwadze cenę wynikającą z kosztorysu kontrolujące doszły do przekonania, że zamawiający nie wypełnił dyspozycji wynikającej z art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w brzmieniu wówczas obowiązującym, zgodnie z którym - zamawiający w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, zwraca się do wykonawcy o udzielenie w określonym terminie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny. Dla stwierdzenia czy mamy do czynienia z rażąco niską ceną zaoferowaną przez wykonawcę, należy cenę tę porównać z wartością zamówienia ustaloną przez zamawiającego za przedmiot zamówienia, powiększoną o podatek VAT. Biorąc powyższe pod uwagę cena ofertowa wykonawcy wybranego stanowiła jedynie 63,87% ceny oszacowanej oraz 67,23% średniej arytmetycznej cen wszystkich ofert złożonych w postępowaniu (uwzględniając w tym cenę oferty uznanej za najkorzystniejszą:**

14.162.789,86 : 6 = 2.360.464,98 zł). Zamawiający winien skorzystać z przysługujących mu instrumentów prawnych, które stanowią o rzetelnym wykonaniu zadania. Akceptacja ceny (ponad 30% niższej od średniej arytmetycznej cen wszystkich ofert złożonych w postępowaniu), co do której może zachodzić domniemanie rażąco niskiej ceny, mogło skutkować narażeniem zamawiającego na straty polegające na nie wykonaniu inwestycji, lub nienajlepszym jego wykonaniu, co można stwierdzić dopiero po jego zrealizowaniu. Według opinii prawnej zamieszczonej w Informatorze Urzędu Zamówień Publicznych nr 5/2009 pod kierunkiem Anity Wichniak Olczak, s. 12-15, opublikowanej na stronie www.uzp.gov.pl: „[...]Ustawa wprowadzając możliwość odrzucenia oferty przez zamawiającego z powodu rażąco niskiej ceny nie precyzuje jednak tego pojęcia. Nie definiują go również przepisy dyrektyw Unii Europejskiej będące u podstaw przedmiotowej regulacji. Znaczenia tego wyrażenia nie wyjaśnia również orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Mając na względzie cel przedmiotowej regulacji wydaje się, iż za ofertę z rażąco niską ceną można uznać ofertę z ceną niewiarygodną, nierealistyczną w porównaniu do cen rynkowych podobnych zamówień. Oznacza to cenę znacząco odbiegającą od cen przyjętych, wskazującą na fakt realizacji zamówienia poniżej kosztów wytworzenia usługi, dostawy, roboty budowlanej. Przyczyną wyrażnie niższej ceny od innych ofert może być albo świadome działanie wykonawcy albo nierzetelność kalkulacji wykonawcy, co grozi nienależytym wykonaniem lub niewykonaniem zamówienia w przyszłości. Jak wynika z treści art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy punktem odniesienia dla kwalifikacji ceny jako rażąco niskiej jest ustalona przez zamawiającego cena za przedmiot zamówienia. Ceną ustaloną przez zamawiającego, która będzie stanowiła punkt odniesienia do stwierdzenia, czy mamy do czynienia z rażąco niską ceną, będzie wartość przedmiotu zamówienia ustalona przez zamawiającego powiększona o podatek VAT. [...]... Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż wyznacznik ten nie jest jednak wyznacznikiem bezwzględnie wiążącym i ostatecznym powinien służyć tylko i wyłącznie podjęciu decyzji o tym, czy cena może być rażąco niską i uruchomienia procedury przewidzianej w art. 90 ustawy, a więc żądania wyjaśnień. Nie może jednak decydować jeszcze o tym, że cena jest ceną rażąco niską. W tym przypadku, odniesienie ceny do wartości zamówienia powiększonej o VAT ma charakter jedynie pomocniczy i służyć powinien jedynie podjęciu decyzji o tym, czy na zamawiającym ciąży obowiązek żądania wyjaśnień od wykonawcy [...]. [...]W celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, zamawiający obowiązany jest zwrócić się do wykonawcy o szczegółowe wyjaśnienie powodów zaproponowania tak niskiej ceny [...].

Wyjaśnienie w przedmiocie zaniechania wypełnienia dyspozycji wynikającej z art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych złożył kierownik zamawiającego Krzysztof Starczewski, które stanowi załącznik nr 86 protokołu kontroli.

Zgodnie z wyjaśnieniem, zamawiający mając na uwadze cenę zaoferowaną przez wymienionego wykonawcę, dokonał konsultacji z gminami, w których podmiot wykonywał roboty budowlane i którzy jak twierdzi wyjaśniający, potwierdzali solidne, fachowe i terminowe wykonanie robót w podobnych do zaoferowanej cenach. Podobną opinię o wykonawcy i jego możliwościach realizacji zadania za podaną cenę, jak pisze wyjaśniający, wyraziła Inspektor Nadzoru świadcząca usługi na rzecz zamawiającego.

Z przeprowadzonego postępowania sporządzono na druku ZP-PN protokół dokumentujący jego przebieg. Wynik prac komisji i wybór wymienionej firmy, na wykonawcę przedmiotowego zadania zatwierdził Wójt Gminy Rawa Mazowiecka w dniu 6 lipca 2012 roku. Komisja uznała wszystkie oferty jako spełniające warunki określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Akta kontroli strony nr 140 - 147: Kserokopia protokołu z postępowania.

Kontrolujące dokonały analizy złożonych ofert pod względem spełniania wymogów specyfikacji oraz analizy oceny ofert dokonanej przez komisję przetargową i stwierdzono, że oferent nr 2 konsorcjum firm: Lider „INŻTECH” sp. z o.o. Tomaszów Mazowiecki i „REMBOR” sp. z o.o. Tomaszów Mazowiecki, nie złożył dokumentów potwierdzających spełnienie warunku udziału w postępowaniu. Wg wymogów określonych w rozdz. 6 ust. 6 pkt 2 w związku z ust. 2 pkt 3 i 4 specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zamawiający w przypadku złożenia oferty wspólnej, wymagał od każdego partnera złożenia oddzielnej aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie określonym w art. 24 ust. 1 pkt 4-8 i art. 24 ust. 1 pkt 9 Prawo zamówień publicznych. Oferta złożona do przedmiotowego postępowaniu zawierała tylko przedmiotowe informacje odnoszące się do konsorcjanta, tj. sp. z o.o. „REMBR”, natomiast wymaganych informacji nie złożył Lider konsorcjum „INŻTECH” sp. z o.o. Zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, należało zażądać od wymienionego oferenta złożenia w ustalonym terminie brakujących dokumentów. Czynności takich nie podjęto, uznając ofertę za kompletną i podlegającą dalszej ocenie.

Akta kontroli strona nr 148 - 181: Kserokopia specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył kierownik zamawiającego które stanowi załącznik nr 87 protokołu kontroli.

Wg wyjaśnienia, powyższe wynikało z przeoczenia komisji dokonującej oceny złożonych ofert.

Pozostałe oferty spełniały warunki określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz zawierały żądane przez zamawiającego dokumenty.

Zgodnie z art.92 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający w dniu 20 czerwca 2012 roku zawiadomił (pocztą - zwrotne potwierdzenia odbioru zawiadomień w załączeniu) wykonawców o wyniku postępowania, podając liczbę punktów wg kryterium cena dla każdej ze złożonych ofert. Informacje opublikowano na stronie internetowej w dniu 20 czerwca 2012 roku oraz zgodnie z art. 92 ust.2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego w dniu 19 czerwca 2012 roku .

W dniu 2 lipca 2012 roku poinformowano wybranego wykonawcę o terminie podpisania umowy, tj. 6 lipca 2012 roku.

W dniu 6 lipca 2012 roku, w terminie zgodnym z art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, Gmina Rawa Mazowiecka reprezentowane przez Krzysztofa Starczewskiego – Wójta Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, zawarło umowę nr 273.3.2012 z wykonawcą – firmą Instalatorstwo Sanitarne i CO Budowa Sieci Wod-Kan Sławomir Poński Brzeziny ul. Burskiego 5. Przed podpisaniem umowy, tj. w dniu 4 lipca 2012 roku wybrany wykonawca wpłacił na rachunek zamawiającego kwotę 29.342,81 zł - plus wniesione wadium na kwotę 50.000,00 zł przeniesione za zgodą wykonawcy jako gwarancja zabezpieczenia należytego wykonania umowy - na łączną kwotę 79.342,81 zł. Ponadto wniesiono polisę nr 000013 potwierdzającą ubezpieczenie wykonawcy z tytułu posiadania mienia oraz prowadzenia działalności, zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 2 pkt 11 lit a i b projektu umowy.

Przedmiotem umowy była "Budowa sieci kanalizacyjnych w miejscowościach Konopnica i Żydomicie wraz z przykanalikami". Szczegółowy zakres robót wg § 2 umowy, określała dokumentacja projektowa, przedmiar robót i specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót. Za wykonanie zadania określono wynagrodzenie ryczałtowe, zgodne z ceną podaną w ofercie w wysokości 1.586.856,25 zł brutto, 1.290.127,03 zł netto. Ponadto w umowie ustalono m.in.: termin realizacji umowy 225 dni od daty podpisania umowy tj. od dnia 6 lipca 2012 roku (wg szczegółowego harmonogramu stanowiącego

załącznik nr 1 do przedmiotowej umowy, dzielącego zadanie na trzy odcinki A – z terminem wykonania do 16 lutego 2013 roku, odcinek B – z terminem wykonania do 16 lutego 2013 roku i C-z terminem wykonania do 16 lutego 2013 roku), 36 miesięczny okres gwarancji.

Akta kontroli strony nr 182 - 192: Umowa nr 273.3.2012 z załącznikiem .

W dniu 6 lipca 2012 roku zamieszczono ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 239086-212.

Zamawiający dokonał zwrotu wadium wniesionego w gotówce przez firmę ZUST Kazimierz Stefański 96-200 Rawa Mazowiecka ul. Chrobrego 12. Przekazania środków w kwocie 50.000,00 zł dokonano na konto firmy w dniu 29 czerwca 2012 roku – wyciąg bankowy nr 9 z 29 czerwca 2012 roku.

Zwrot wadium zaewidencjonowano na kontach Wn 240-4, Ma 139-1. **Jak wynika z powyższych ustaleń wadium zwrócono wykonawcy bez odsetek, co było sprzeczne z art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych tekst jednolity z 2010 roku (Dz. U. nr 113, poz. 759 ze zm.), zgodnie z którym jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji za przelew. Prowadzenie niniejszego rachunku zamawiającego było bez kosztowe, w związku z czym należna i nie przekazana oferentowi kwota odsetek wynosiła 60,62 zł.**

Do umowy nr 273.3.2012 z dnia 6 lipca 2012 roku, spisano w dniu 19 września 2012 roku aneks, którym zmieniono termin wykonania odcinków zadania do dnia 15 kwietnia 2013 roku z uwagi na przedłużający się postępowanie w sprawie decyzji dotyczących prac archeologicznych i decyzji w zakresie zajęcia pasa drogowego.

Akta kontroli strony nr 193 - 194: Kserokopia aneksu nr 1 z dnia 19 września 2012 roku.

PRAWIDŁOWOŚĆ FINANSOWANIA INWESTYCJI (ZODNOŚĆ Z UMOWĄ, POTWIERDZENIA ODBIORU)

Przekazanie wykonawcy placu „Budowy sieci kanalizacyjnych w m. Konopnica i Żydomicie wraz z przykanalikami” miało miejsce w dniu 12 lipca 2012 roku, na okoliczność którego komisja w składzie trzech przedstawicieli zamawiającego i przedstawicieli wykonawcy spisała protokół. Zgodnie z zapisami § 5 ust.1 pkt 1 umowy, rozpoczęcie robót ustalono w ciągu 7 dni od protokolarnego przekazania placu budowy. W dniu 13 lipca 2012 roku zamiar rozpoczęcia robót budowlanych z dniem 23 lipca 2012 roku, zgłosiła z up. Wójta Gminy Sekretarz Anna Jakubiak w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowanego w Rawie Mazowieckiej. Zamiar rozpoczęcia robót zgłoszono także Państwowej Inspekcji Pracy w Łodzi –Okręgowy Inspektorat Pracy Oddz. w Skierniewicach.

Kierownicy robót oraz inspektorzy nadzoru złożyli oświadczenia o objęciu obowiązków.

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2012 roku, Zarząd Powiatu Rawa Mazowiecka zezwolił Wójtowi Gminy Rawa Mazowiecka zajęcie pasa drogi powiatowej i umieszczenie w pasie urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami i potrzebami ruchu drogowego w związku z realizacją przedmiotowej inwestycji.

W dniu 16 sierpnia 2012 roku decyzją nr WUOZ-Sk-C.5161.205.2012.KS łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków udzielił pozwolenia na wykonanie nadzoru archeologicznego z związku z budową przedmiotowej kanalizacji sanitarnej.

Zgodnie z § 6 umowy nr 273.3.2012 określającego procedury odbioru robót, odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu i zapłaty wynagrodzenia za ich wykonanie, wykonawca zobowiązany był zgłaszać inspektorom nadzoru oraz zamawiającemu

zakończenie robót ulegających zakryciu celem ich odbioru. W odbiorach zanikających i ulegających zakryciu mieli uczestniczyć kierownik robót oraz inspektor nadzoru. W odbiorach częściowych uczestniczyć mieli także przedstawiciele zamawiającego.

Zakończenie etapów robót zgodnych z harmonogramem, potwierdzały protokoły częściowego odbioru zatwierdzone przez zamawiającego. Wykonanie całego przedmiotu umowy, udokumentowane stosownym wpisem w dzienniku budowy, wykonawca zobowiązany był zgłosić zamawiającemu pisemnie w siedzibie zamawiającego, po uprzednim potwierdzeniu powyższego faktu przez inspektora nadzoru. Do zgłoszenia należało załączyć dokumentację określoną w §16 ust. 5 umowy. Czynności odbioru końcowego potwierdzać miał stosowny protokół.

Funkcję kierownika budowy obiektu pełnił Piotr Stecyszyn posiadający uprawnienia do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci instalacji i urządzeń cieplnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych nr ewid. LBS/0032/PWOS/08.

Według § 7 umowy, zapłata wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy, nastąpić miała w oparciu o maksymalnie trzy faktury częściowe. Podstawę wystawienia faktur miały stanowić protokoły odbioru częściowego i końcowego zatwierdzone przez zamawiającego. Płatność faktur ustalono na 30 dni od daty ich złożenia zamawiającemu.

Jak wynika z dokumentów rozliczeniowych wykonawca rozliczał się na podstawie niżej wymienionych dokumentów:

- faktura VAT nr 20/2012 z dnia 23 listopada 2012 roku na kwotę 514.308,07 zł brutto, 418.136,64 zł netto (zgodnie z harmonogramem organizacji i wykonania przedmiotu umowy stanowiącym załącznik do umowy). Termin wykonania zakresu prac objętych niniejszą fakturą winien być wykonany (wg harmonogramu) do 15 listopada 2012 roku. Wpływ faktury do zamawiającego odnotowano w dniu 23 listopada 2012 roku. Fakturę wystawiono na podstawie protokołu odbioru częściowego z dnia 22 listopada 2013 roku, podpisanego przez komisję w składzie: przedstawicieli Gminy w tym Wójta, inspektorów nadzoru oraz wykonawcy realizującego zadanie. Komisja stwierdziła wykonanie na odcinku A robót budowlano montażowych: sieci kanalizacji grawitacyjnej z odcinkami przykanalików do granic działek użytkownikom na kwotę 300.000,00 zł, sieci kanalizacji tłocznej na kwotę 108.136,64, przyłącze na terenie działek przyszłych użytkowników na kwotę 10.000,00 zł. Prawdliwość i zgodność z umową wykonanych robót potwierdzili w protokole inspektorzy nadzoru oraz pozostali członkowie komisji odbiorowej. Wykonanie zakresu robót objętych protokołem potwierdzały zapisy w dzienniku budowy nr 255/2012. Prawdliwość merytoryczną wykonania zadania na fakturze stwierdził podinspektor Hubert Kozłowski – odpowiedzialny za prawidłową zgodną z umową realizację procesu inwestycyjnego. Sprawdzenia formalno - rachunkowego faktury dokonała podinspektor księgowości, do wypłaty zatwierdził ją Wójt Gminy, natomiast dyspozycję zapłaty przyjął Skarbnik Barbara Lipiec. Kwotę 313.602,48 zł jako wydatki kwalifikowalne opłacono ze środków PROW na podstawie umowy dofinansowania nr 00213-6921-UM0501814/11 z dnia 1 listopada 2011 roku, kwotę 200.705,59 zł zapłacono ze środków własnych (w tym pożyczka z WFOŚiGW 177.441,36 zł) Należność wynikającą z faktury przekazano na konto wykonawcy poleceniem przelewu w dniu 10 grudnia 2012 roku – wyciąg bankowy nr 1/12, 2/2012 i 3/2012 BGK Wydatek zaewidencjonowano na kontach księgowych: oraz 080-6-1, 080-6-2, 080-6-3/201-935/130, z klasyfikacją budżetową: dział 010 rozdział 01010 § 6057;

- faktura VAT nr 21/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku na kwotę 515.529,96 zł brutto, 419.130,05 zł netto (zgodnie z harmonogramem do umowy). Termin wykonania tej części robót, wg harmonogramu ustalono na 31 stycznia 2013 rok. Wpływ faktury do zamawiającego odnotowano w dniu 17 grudnia 2012 roku. Podstawą wystawienia faktury był protokół odbioru robót z dnia 17 grudnia 2012 roku. Komisja stwierdziła wykonanie na odcinku B robót budowlano montażowych: sieci kanalizacji grawitacyjnej

z odcinkami przykanalików do granic działek użytkowników na kwotę 300.000,00 zł, sieci kanalizacji tłocznej na kwotę 108.136,64, przyłącze na terenie działek przyszłych użytkowników na kwotę 10.993,41 zł. Pięciosobowa komisja stwierdziła wykonanie zakresu robót budowlano-montażowych na odcinku B zgodnie z harmonogramem organizacji i wykonania przedmiotu umowy. Fakturę opisano i sprawdzono w sposób opisany wyżej. Fakturę przedłożono do refundacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Ze środków dofinansowania zapłacono kwotę 314.347,54 zł – wyciąg BGK nr 8/2012 z dnia 27 grudnia 2012 roku, 65.606,64 zł zapłacono ze środków pożyczki z WFOŚiGW oraz kwotę 104.723,15 zł stanowiły środki dotacji z WFOŚiGW, które przekazano na konto wykonawcy również w dniu 27 grudnia 2012 roku wyciąg bankowy BGK nr 4/2012,

- faktura VAT nr 2/2013 z dnia 23 kwietnia 2013 roku na kwotę 557.018,22 zł brutto 452.860,34 zł netto (zgodnie z harmonogramem). Wpłynęła do zamawiającego w dniu 29 kwietnia 2013 roku. Fakturę wystawiono na podstawie końcowego protokołu odbioru robót z dnia 23 kwietnia 2013 roku. Komisja w składzie: przyjmujący zadanie Wójt Gminy i przekazujący – wykonawca zadania oraz inspektorzy nadzoru, kierownik budowy, przedstawiciele Gminy i Dyrektor Gminnego Zakładu ds. Eksploatacji Wodociągów i Kanalizacji, stwierdziła wykonanie w terminie określonym w umowie nr 273.3.2912 i aneksie nr 1 do wymienionej umowy, zadania „Budowa sieci kanalizacyjnych w miejscowościach Konopnica i Żydomice wraz z przykanalikami” bez wad i usterek. Komisja stwierdziła gotowość inwestycji do użytku po zawiadomieniu PINB. Wartość wykonanych robót komisja ustaliła na 1.586.856,25 zł brutto.

Fakturę pod względem prawidłowości merytorycznej wykonania zadania, sprawdził podinspektor Marek Kobyłecki, jej sprawdzenia formalno - rachunkowego dokonała podinspektor Marlena Rudzka. Do wypłaty zatwierdził dokument Wójt Gminy, natomiast dyspozycję zapłaty przyjął Skarbnik. Należność wynikającą z faktury w kwocie 339.645,25 zł przekazano wykonawcy ze środków PROW i 217.372,97 zł środki własne w tym dotacja z WFOŚiGW 138.324,85 zł przekazano na konto wykonawcy poleceniem przelewu w dniu 27 maja 2013 roku – wyciąg bankowy nr 116/2013,

Z powyżej wymienionych trzech faktur wynika, że wykonawca wykonał roboty o łącznej wartości 1.586.856,25 zł brutto, 1.290.127,03 zł netto. Wartość zadania wg oferty wykonawcy i wg umowy nr 273.3.2012 z dnia 6 lipca 2012 roku i aneksu nr 1 z dnia 19 września 2012 roku wynosiła 1.586.856,25 zł brutto. Wykonawca zgodnie z zapisami umowy wystawiał trzy faktury częściowe na kwoty wynikające z harmonogramu rzeczowo-finansowego. Płatność faktur realizowano zgodnie z umową w terminie 30 dni od daty jej przedłożenia zamawiającemu.

Zgodnie z ustaleniami umowy oraz aneksu nr 2 do umowy, termin wykonania upływał w dniu 15 kwietnia 2013 roku. Zgodnie z umową i aneksem nr 1, w dniu 11 kwietnia 2013 roku wykonawca pisemnie zgłosił zamawiającemu gotowość odbioru wykonanego zadania. Wykonanie zadania potwierdzały wpisy inspektora nadzoru w dzienniku budowy nr 255/2012 z dnia 2 lipca 2012 – strona 9.

W dniu 24 maja 2013 roku o zakończeniu budowy zawiadomiono Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Rawie Mazowieckiej.

ROZLICZENIE INWESTYCJI I RZYSKIE NA STAN ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Wg konta 080 dla zadania „Budowa sieci kanalizacyjnych w miejscowościach Konopnica –Żydomice wraz z przykanalikami”, na przedmiotową inwestycję wydatkowano środki w łącznej kwocie brutto 1.695.056,08 zł.

Zestawienie przyjętych do danego zadania kosztów obrazuje tabela stanowiąca załącznik nr 88 protokołu kontroli.

Wartość robót wykonanych na podstawie umowy nr 273.3.212 z dnia 6 lipca 2012 roku wynosiła 1.586.856,25 zł. Koszty związane z dokumentacją projektową, techniczną, uzgodnieniami wynosiły 41.939,00 zł, koszt nadzorów inwestorskich 47.700,00 zł, zakup przepływomierza i jego uruchomienie 10.974,78 zł, opłaty i odsetki bankowe od kredytu – 7.586,05 zł.

Rozliczenia wydatków związanych z przedmiotowym zadaniem, dokonano w dniu 27 maja 2013 roku, sporządzając dokument przyjęcia środka trwałego OT 1/K/2013 na kwotę 1.695.056,08 zł.

Na podstawie powyższego OT, inwestycję odnotowano w ewidencji środków trwałych w klasyfikacji rodzajowej 210 nr inwentarzowy UG 2-21-210 poz. 10 ze stopą umorzeniową 2,5%. Poleceniem księgowania nr 695 z dnia 27 maja 2013 roku przyjęcie zakończonego zadania ujęto na kontach: Ma 080-6 i Wn 011. Zespołem przyjmującym środki trwałe był z up. Wójta Gminy Sekretarz Anna Jakubiak, odpowiedzialny za przyjętą inwestycję Dyrektor zakładu budżetowego. Polecenie księgowania podpisała Skarbnik Gminy oraz podinspektor referatu finansowego.

ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW W BUDŻECIE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI

W uchwale nr XIV/68/12 z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2012 rok Rada Gminy w Rawie Mazowieckiej przyjęła do realizacji w dziale 010 rozdziale 01010 – Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi - zadanie „Budowa kanalizacji Konopnica-Żydomice” o wartości 2.515.565,00 zł z czego 981.685,00 zł miały stanowić środki własne i 1.533.880,00 zł dofinansowanie z budżetu Unii Europejskiej. Wg przedmiotowej uchwały planowana inwestycja była zadaniem jednorocznym do realizacji w 2012 roku. Kolejnymi uchwałami zmieniającymi budżet gminy, rada zmieniała wysokość środków na realizację przedmiotowego zadania, a mianowicie:

- uchwałą nr XVI/78/12 z dnia 28 marca 2012 roku - zmniejszono nakłady na niniejsze zadanie o 200.000,00 zł – do kwoty 2.315.565,00 zł,

- uchwałą nr XXIII/128/12 z dnia 28 grudnia 2012 roku zmniejszono nakłady o 537.200,00 zł do kwoty 1.748.365,00 zł.

W uchwale nr XXIV/130/13 z dnia 31 stycznia 2013 roku Rada Gminy Rawa Mazowiecka zaplanowała środki na realizację przedmiotowego zadania w kwocie 650.000,00 zł.

W dniu 18 listopada 2011 roku pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego a Gminą Rawa Mazowiecka w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013, zawarto umowę nr 00213-6921-UM0501814/11 o przyznanie Gminie pomocy finansowej w wysokości nie przekraczającej 75% poniesionych kosztów kwalifikowalnych zadania, tj. 1.533.880,00 zł. Wg umowy, w terminie po zakończeniu realizacji całości zadania, tj. od dnia 1 września 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku, Gmina zobowiązana była do złożenia wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami.

W dniu 30 listopada 2012 roku spisano aneks nr 1 do powyższej umowy, którym zmieniono kwotę przyznanej pomocy do kwoty 996.680,00 zł.

Gmina w dniu 5 listopada 2012 roku podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę pożyczki nr PROW321.11.03157.10 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji „Budowa kanalizacji sanitarnych wraz z przykanalikami w miejscowościach Konopnica-Żydomice”.

W dniu 18 października 2013 roku Gmina złożyła wniosek o płatność. Wg wniosku, całkowity koszt operacji to 1.634.556,25 zł, w tym koszty kwalifikowalne 1.328.907,52 zł. Samorząd Województwa Łódzkiego rozpatrzył wniosek i w dniu 14 listopada 2013 roku przekazał Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zlecenie płatności na

kwotę 996.680,00 zł. W dniu 2 grudnia 2013 roku rozliczono środki udzielonej pożyczki i zamknięto rachunki bankowe otwarte dla obsługi przedmiotowej operacji.

W dniu 10 grudnia 2012 roku pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi a Gminą Rawa Mazowiecka zawarto umowę o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi w formie pożyczki i dotacji realizację przedmiotowego zadania. Umowa określała dofinansowanie do łącznej kwoty 486.096,00 zł, w tym 243.048,00 zł to pożyczka i 243.048,00 zł dofinansowanie w formie dotacji. W rozliczeniu kwoty dofinansowania uwzględniano opłacone faktury za realizację zadania co opisano w punkcie dotyczącym pn. „Prawidłowość finansowania zadania”. Ze środków dotacji opłacono zobowiązanie wynikające z faktury nr 21/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku i faktury nr 3/2013 z dnia 23 kwietnia 2013 roku. Ze środków pożyczki opłacono zobowiązania wynikające z faktur wystawionych przez wykonawcę zadania nr 20/2012 z 23 listopada 2012 roku (kwota 177.441,36 zł) i 21/2012 z dnia 17 grudnia 2012 roku (kwota 65.606,64 zł). Podstawę uruchomienia środków stanowił wniosek o płatność.

Zestawiając środki, którymi dysponował zamawiający na realizację „Budowa kanalizacji sanitarnych w miejscowościach Konopnica - Żydomicie”, na dzień podpisania umowy z wykonawcą zadania, tj. na 6 lipca 2012 roku, stanowiły kwotę 2.315.565,00 zł, natomiast wartość spisanej z wykonawcą umowy wynosiła 1.586.856,25 zł plus koszty poniesione na wykonanie dokumentacji projektowej i jej aktualizacja 41.939,00 zł i koszt nadzoru inwestorskiego w kwocie 47.700,00 zł, co stanowiło łącznie wartość 1.676.495,00 zł. Jak wynika więc z powyższych wyliczeń, Gmina posiadała w budżecie środki na realizację niniejszej inwestycji w wymaganej wysokości.

NADZÓR INWETORSKI

Funkcję inspektora nadzoru w pełnym zakresie nad robotami budowlanymi w ramach realizacji zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnych w miejscowościach Konopnica – Żydomicie wraz z przykanalikami”, Wójt Gminy powierzył na podstawie umowy nr 76/2012 z dnia 6 lipca 2012 roku firmie Nadzory i Projektowanie Instalacji Małgorzata Pełka ul. Bolimowska 14/18 Łowicz. Obowiązki inspektorów nadzoru w poszczególnych branżach z ramienia firmy pełnili: w branży sieci i instalacje sanitarne – Małgorzata Pełka posiadająca uprawnienia budowlane nr 11/98/Sk-ce, w branży sieci i instalacje elektryczne – Andrzej Bartosik posiadający uprawnienia budowlane nr 4/84 Sk-ce, w branży drogowej Grzegorz Pełka posiadający uprawnienia budowlane nr 108/02/WŁ. Strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 38.780,49 zł netto plus 23% podatek VAT, co stanowiło wynagrodzenie brutto 47.700,00 zł. Wypłaty wynagrodzenia inspektorowi nadzoru dokonano w dniu 27 maja 2013 roku w kwocie 47.700,00 zł z dnia 30 kwietnia 2013 roku – wyciąg bankowy nr 37/2013. Wypłatę zaewidencjonowano na kontach 201-601/130-2 oraz 080-6-1/ 201/935.

Wyboru inspektorów nadzoru nad robotami związanymi z realizacją przedmiotowego zadania, wyłoniono na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych po rozeznaniu rynku, co udokumentowano stosownymi notatkami.

Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią załącznik nr 89 protokołu kontroli.

PRZEBUDOWA Z NADBUDOWĄ BUDYNKU ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCACYCH W BOGUSZYCACH – PRZETARG NIEOGRANICZONY O WARTOŚCI 130.834,21 EURO

Kontrolę prawidłowości postępowania przy udzieleniu niniejszego zamówienia oraz prawidłowości realizacji robót wynikających z umowy zawartej wybranym wykonawcą, przeprowadzono z wykorzystaniem tabeli „Kontrola postępowania o udzielenie zamówienia publicznego”, stanowiącej załącznik nr 90 protokołu kontroli.

W wyniku analizy materiałów źródłowych stwierdzono nieprawidłowości:

1) w zakresie prawidłowości stosowania przepisów o zamówieniach publicznych (rozdz. I tabeli):

- opisując przedmiot zamówienia w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych stanowiącej załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w punkcie 2.5 pn. „Wymagania dotyczące wykonania robót”, projektant wskazał nazwy producentów: pomp centralnego ogrzewania zalecając montowanie pomp firmy „GRUNDFOSS”, „WILO”, „LESZNO” oraz mieszaczy ogrzewania wskazując firmy „VIESSMAN”, „SIMENS” z dopiskiem „itp.”. Mając na uwadze art. 29 ustawy z dnia 29 stycznia 1994 roku Prawo zamówień publicznych tekst jednolity z 2010 roku (Dz.U. nr 113, poz. 759 ze zm.) zamawiający opisując w specyfikacji przedmiot zamówienia określił że występujące w dokumentacji nazwy własne producentów materiałów nie są wiążące dla wykonawcy, należy je traktować jako materiały przykładowe i dopuścić zastosowanie materiałów o parametrach nie gorszych, niż wskazane w projekcie. Wg cytowanego wyżej przepisu prawa, przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny, wyczerpujący, zrozumiały, w sposób który nie utrudnia uczciwej konkurencji, bez wskazywania znaków towarowych, patentów, pochodzenia chyba, że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia, a wówczas wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”, przy czym zamawiający zobowiązany jest określić tę równoważność. Przy usługach opisanych w omawianym przedmiocie zamówienia - Instalacja centralnego ogrzewania z pompami elektronicznymi i mieszaczami 3-ogrzewania, stosowane są powszechne rozwiązania, nie było to zamówienie skomplikowane, wymagające dokładnych określeń dlatego też, wskazywanie ich pochodzenia było nieuzasadnione.

Wyjaśnienie Wójta Gminy w powyższej sprawie stanowi załącznik nr 91 protokołu kontroli.

Jak wyjaśnił Wójt, projektant opracowujący dokumentację posłużył się nazwami konkretnych firm, których urządzenia instalacyjne były już wbudowane i funkcjonowały w przebudowywanym budynku szkoły. Użycie tych nazw [*...uznano za zasadne ze względów rozwiązań techniczno-technologicznych...*], jak stwierdził wyjaśniający.

- w rozdziale 8 specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarto wymagania dotyczące wadium, którego wartość zamawiający ustalił na 18.000,00 zł. Wg art. 45 ust 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, kwotę wadium ustala się w granicach od 0,5% do 3% wartości zamówienia. Zasady ustalania wartości zamówienia reguluje art. 32 ust. 1 pkt 1 i art.33 cytowanej ustawy, zgodnie z którymi podstawę ustalenia wartości zamówienia stanowi całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług. Ustalona na podstawie kosztorysu wartość przedmiotowego zamówienia bez podatku VAT to kwotę 525.901,20 zł, co oznacza, że określona kwota wadium 18.000,00 zł stanowiła 3,42% wartości zamówienia,

Akta kontroli strony nr 195 - 246: Kserokopia specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

2) W zakresie przebiegu postępowania (rozdz. II tabeli):

- zamawiający nie sporządził z sesji otwarcia ofert pisemnej informacji, co uniemożliwiło kontrolującemu stwierdzenie, że wypełnił on dyspozycje wynikające z art. 86 ust. 2, 3, 4 i 5 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wg ustnych wyjaśnień merytorycznego pracownika informacje takie podano wykonawcom, co zapisano w protokole z postępowania ZP-PN. Kontrolujące zauważają, że z treści protokołu wynika fakt podania przez zamawiającego, kwoty jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, oraz wykaz złożonych ofert w wyznaczonym terminie, natomiast nie zawierał on informacji dotyczących terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w poszczególnych ofertach,

- oferta nr 6 złożona przez „ZRB-GRAD” Zakład Remontowo Budowlany Władysław Grad Lubochnia Górki nr 63, Lubochnia (wykonawca wybrany do realizacji zadania), nie odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego sytuacji finansowej wykonawcy. W rozdziale 6 ust. 4 pkt 1 specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający, ustalił że potwierdzeniem spełnienia cytowanego warunku będzie pisemna informacja z banku lub spółdzielczej kasy zapomogowo-pożyczkowej o posiadanych środkach finansowych lub zdolności kredytowej nie mniejszej, niż 1.000.000,00 zł. Zakład Remontowo-Budowlany ZRB-GRAD Władysław Grad Lubochnia, złożył na tę okoliczność dwa zaświadczenia z banku PKO S.A: z dnia 5 marca 2013 roku o możliwości ubiegania się o kredyt do wysokości 700.000,00 zł i drugie z dnia 4 lutego 2013 roku o posiadanych rachunkach bankowych z saldami jedno na kwotę 150.000,00 zł i drugie na 324.364,52 zł. Wg zaświadczenia z dnia 5 marca 2013 roku, załączonego do oferty, firma ZRB-GRAD (...) mogła ubiegać się o kredyt w wysokości 700.000,00 zł, natomiast jego przyznanie bank uzależnił od spełnienia pewnych warunków, w tym min. "(...) posiadania przez firmę zdolności kredytowej na dzień ubiegania się o zaciągnięcie zobowiązania o charakterze kredytowym (...)." Zamawiający ustalając przedmiotowy warunek, określił dokument potwierdzający jego spełnienie na dzień składania ofert. Wg przedłożonej informacji z banku, którą wydano „...bez analizy zdolności kredytowej”, ocena jego spełnienia mogła być dokonana dopiero w momencie ubiegania się podmiotu o kredyt, a nie na moment jej wydania, dlatego też, wg kontrolujących, nie potwierdzało ono spełnienia przez zamawiającego postawionego warunku. W opisaney sytuacji zamawiający w oparciu o art. 26 ust.3 upzp zobowiązany był w ustalonym przez siebie terminie wezwać wykonawcę do złożenia właściwego dokumentu w tym zakresie. Zamawiający uznał złożone przez wymienionego wykonawcę dokumenty za właściwe i spełniające określone w specyfikacji warunki,

Akta kontroli strona nr 247 - 250: Kserokopia przedłożonych zaświadczeń bankowych.

Wyjaśnienie Wójta Gminy w powyższej sprawie stanowi załącznik nr 92 protokołu kontroli

Wg wyjaśniającego oferent spełnił postawione w specyfikacji warunki. Jak pisze Wójt niewiarygodna firma nie uzyskałaby na etapie kompletowania oferty do przetargu zaświadczenia o możliwości jej kredytowania. Jednak jak zapisano wyżej kontrolujące podkreślają, że przedmiotowe zaświadczenie informowało o możliwości ubiegania się podmiotu o kredyt, natomiast to nie dowodziło jeszcze zdolności kredytowej tego podmiotu.

3) W zakresie realizacji zamówienia – zgodność z zawartą umową (rozdz. III tabeli):

- w dniu 19 kwietnia 2013 roku (po zawarciu umowy) zamawiający zwrócił oferentowi nr 4 - Zakład Ogólnobudowlany MARBUDEX Marek Kierlańczyk Skierniewice ul. Łowicka 127 wpłacone w pieniądzu wadium w wysokości 18.000,00 zł (WB-6/2013) **bez odsetek wynikających z umowy rachunku, na którym było przechowywane, co naruszało przepis art. 46 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wartość odsetek na dzień wypłaty wadium wynosiła 28,87 zł. Bank prowadził obsługę rachunku bankowego zamawiającego bez kosztowo, dlatego też o wartość naliczonych odsetek bez potrąceń powinna być zwiększona przekazywana oferentowi kwota wadium,**

- zgodnie z umową wybrany wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w pieniądzu w wysokości 21.786,21 zł. **Zgodnie z art. 151 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, 70% tej kwoty winno być zwrócone wykonawcy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia. Wykonanie zamówienia odnotowano w dniu 18 września 2013 roku (końcowy protokół odbioru robót),**

natomiast dyspozycja od merytorycznego pracownika nadzorującego przedmiotową inwestycję do referatu finansowego dotycząca zwrotu środków wpłynęła 20 lutego 2014 roku.

Wartość 70% kwoty zabezpieczenia w wys. 15.250,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 398,88 zł, przekazano wykonawcy dopiero w dniu 24 lutego 2014 roku, tj. 4 miesiące po terminie określonym cytowanym wyżej przepisem prawa - WB- 1/2014.

Akta kontroli strona nr 251: Kserokopia dyspozycji przekazania środków.

Akta kontroli strony nr 252 - 262: Kserokopia umowy nr I.272.1,2013 z dnia 19 kwietnia 2013 roku.

Akta kontroli strony nr 263 - 269: Kserokopia protokołu postępowania ZP-PN.

W dniu 12 sierpnia 2013 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka podpisał trzy umowy związane z realizacją niniejszego zadania a mianowicie:

- umowę nr 62/2013 z Zakładem Remontowo-Budowlanym Władysław Grad Lubochnia (wykonawca umowy podstawowej) na wykonanie robót dodatkowych w budynku ZSO w Boguszycach o wartości 42.301,69 zł netto, 52.031,08 zł brutto obejmujących roboty budowlane wymienione w umowie. W przedłożonym kontrolującym materiale źródłowym znajdowały się kosztorys wymienionych robót (niepodpisany przez sporządzającego) i zapytania ofertowe skierowane do dwóch wykonawców, w tym do wykonawcy umowy podstawowej.

Z uwagi na brak informacji, w oparciu o tryb w którym udzielono zamówienia na roboty objęte ww. umową, kontrolujące skierowały zapytanie do kierownika zamawiającego, odpowiedź na które stanowi załącznik nr 93 protokołu kontroli.

Zgodnie z wyjaśnieniem w trakcie realizacji zadania dyrektor rozbudowywanej placówki oświatowej zgłosił zapotrzebowania na wykonanie innych dodatkowych zadań inwestycyjnych, nie ujętych w projekcie, a tym samym w umowie głównej, a umożliwiającym np. uruchomienie pracowni informatycznej co wymusiło konieczność montażu robót instalacji niskoprądowej. Dlatego też, wg wyjaśniającego, były to zamówienia dodatkowe, realizowane w trybie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, po uprzednio przeprowadzonych procedurach. Łączna wartość robót wynikających z zamówień dodatkowych realizowanych na podstawie trzech wymienionych umów nie przekraczała 14.000 euro.

- umowę nr 60/2013 z Firmą Ogólnobudowlaną „Spółka Cywilna INSTALATOR” Rawa Mazowiecka, zlecającą wykonanie robót instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej w budynku ZSO w Boguszycach polegające na: zamontowaniu trzech umywalk z osprzętem, w nowopowstałych salach dydaktycznych na I piętrze budynku, doprowadzenie do w/w instalacji wodnej i kanalizacyjnej. Zakres robót obejmował roboty towarzyszące polegające na przebiciu ścian i stropów, zamurowanie i ich tynkowanie. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy ustalono na 5.000,00 zł netto, 6.150,00 zł brutto. *Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez kierownika zamawiającego stanowiącym załącznik nr 93 protokołu kontroli*, wykonania tych robót nie przewidywała dokumentacja projektowa, a konieczność ich wykonania pojawiła się w trakcie realizacji zadania podstawowego. Zamówienia na powyższe udzielono na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych,

- umowę nr 61/2013 z zakładem Usług „ELEKTRA-GW” sp. cywilna Kazimierz Wochniak, Czesław Gąsieniec Tomaszów Mazowiecki na wykonanie robót instalacji niskoprądowych w trzech pomieszczeniach dydaktycznych na I piętrze, montażu rozdzielni z odrębnym wyposażeniem dla instalacji multimedialnych, instalacji do projektorów w trzech pomieszczeniach dydaktycznych na I piętrze, montażu osprzętu dla ww. instalacji oraz roboty towarzyszące, o łącznej wartości wg mowy 8.000,00 zł netto, 9.840,00 zł brutto. *Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez kierownika zamawiającego stanowiącym załącznik nr 93 protokołu kontroli*, wykonania tych robót nie przewidywała dokumentacja projektowa, a konieczność

ich wykonania pojawiła się w trakcie realizacji zadania podstawowego. Zamówienia na powyższe udzielono na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Akta kontroli strony nr 270 - 276: Kserokopia wyżej wymienionych trzech umów nr 60/2013, 61/2013 i 62/2013.

Pozostałe ustalenia dotyczące zabezpieczenia środków w budżecie na realizację zadania, nadzoru nad jego realizacją oraz jego rozliczenia zawarto w *załączniku nr 90 protokołu kontroli.*

Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią załącznik nr 94 protokołu kontroli

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy w Rawie Mazowieckiej określono w rozdziale 9 polityki rachunkowości dla Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej wprowadzonej w życie zarządzeniem Wójta gminy Rawa Mazowiecka nr 17/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku.

Zgodnie z powyższymi, za środki trwałe uważano grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu, ulepszenia w obcych środkach trwałych, sprzęt informatyczny oraz inne kompletne i zdadne do użytku w momencie przyjęcia do używania przedmioty o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby własne jednostki. Składniki majątku są ewidencjonowane analitycznie z uwzględnieniem dziewięciu grup rodzajowych Klasyfikacji Środków Trwałych w ujęciu ilościowo – wartościowym, a ich stan na koniec każdego roku obrotowego uzgadniany jest z saldem końcowym konta 011.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych umarza się w całości w momencie ich oddania do używania.

Obowiązujące w kontrolowanej jednostce regulacje wewnętrzne nie precyzują przyjętej metody amortyzacji środków trwałych w tym wartości niematerialnych i prawnych, czego wymóg wynikał z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2011 roku nr 74 poz. 397 ze zm.) zgodnie, z którym podatnicy, z zastrzeżeniem art. 16l i 16ł, dokonują wyboru jednej z metod amortyzacji określonych w art. 16i-16k dla poszczególnych środków trwałych przed rozpoczęciem ich amortyzacji, wybraną metodę stosuje się do pełnego zamortyzowania danego środka trwałego.

Według obowiązującej w kontrolowanej jednostce polityki rachunkowości, do udokumentowania ruchu środków trwałych służą następujące dowody księgowe: faktura, rachunek, OT – przyjęcie środka trwałego, PT- protokół zdawczo – odbiorczy, akt notarialny, LT -protokół likwidacji środka trwałego.

Środki trwałe o wartości nie przekraczające wysokości ustalonej w przepisach do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewidencjonowane są ilościowo – wartościowo

w księgach pomocniczych, które stanowią konta analityczne do konta 013 – pozostałe środki trwałe.

Jednostka ubezpieczyła posiadany majątek: budynki i budowle, drogi gminne, środki pieniężne znajdujące się w kasie urzędu, wyposażenie, środki transportu, sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny na wypadek ognia, kradzieży z włamaniem, rabunku i innych zdarzeń losowych. *Dane w powyższym zakresie zawarto w tabeli stanowiącej załącznik nr 95 protokołu kontroli.*

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w urządzeniach księgowych wynikały z obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który to zespół zawiera konta 011, 013, 020, 030, 071, 072, 080.

Majątek kontrolowanej jednostki stanowiły środki trwałe, pozostałe środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie. Ewidencja syntetyczna składników majątku Gminy Rawa Mazowiecka prowadzona jest w systemie komputerowym przy użyciu programu „Księgowość budżetowa” autorstwa Tadeusza i Romana Groszek, Legionów. Całość ewidencji ujmowana jest w okresach rocznych, zamknięcie roku powoduje generowanie bilansu otwarcia na rok następny.

Szczegółową ewidencję środków trwałych (**011**) stanowi księga inwentarzowa prowadzona dla poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych w porządku chronologicznym, z ustaleniem komórek organizacyjnych lub osób, w których znajdują się środki trwałe. Numer inwentarzowy ustala się następująco: 0/00/000/0 gdzie 0/00/000 gdzie 0 - oznacza grupę środka trwałego, 00 - podgrupa środka trwałego, 000 - rodzaj środka trwałego, 0 - numer zapisu w książce środków trwałych. Ponadto ujęto w niej nazwę środka trwałego i jego krótką charakterystykę, datę i źródło nabycia w danym roku budżetowym, datę, symbol i numer dowodu, wartość początkową, zmiany wartości początkowej (data symbol i numer dowodu), wskaźnik umorzenia, dane dotyczące skreślenia z ewidencji (data, symbol i numer dowodu oraz sposób likwidacji). Ewidencja analityczna prowadzona jest komputerowo w programie „ŚRODKI TRWAŁE”. Umarzanie jest naliczane automatycznie w momencie wprowadzania nowego środka lub zmiany jego wartości w okresach miesięcznych.

Analiza zapisów ewidencji analitycznej środków trwałych wykazała, że ujęte w niej zostały nieruchomości i drogi, których właścicielem była kontrolowana jednostka.

Ewidencję szczegółową pozostałych środków trwałych (**013**) prowadzi się w księgach inwentarzowych, według działów: meble biurowe, urządzenia i maszyny. Każdy dział dzieli się na konta segregujące inwentarz w układzie rodzajowym, np. maszyny do pisania, biurka, szafy itp. Pozostałe środki trwałe oznaczone są w sposób trwały oznaczone są w sposób trwały poprzez nadanie działu, numeru konta i pozycji księgowej.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2013 rok

Strukturę majątku trwałego Gminy Rawa Mazowiecka (ustaloną na podstawie bilansu oraz ewidencji księgowej za 2013 rok) według wartości brutto obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2013 rok	Zwiększenia środków trwałych	Zmniejszenie środków trwałych	Stan na 31.12.2013 rok
Środki trwale zaewidencjonowane na koncie 011					
1	Grunty- grupa „0”	2.369.322,96	591.350,00	290.000,00	2.670.672,96
2	Budynki- grupa „1”	5.160.595,29	670.139,09	670.139,09	5.160.595,29
3	Budowle- grupa „2”	23.057.309,96	1.839.576,57	0,00	24.896.886,53
4	Kotły (...)- grupa „3”	97.068,00	0,00	0,00	97.068,00
5	Maszyny i urządzenia- grupa „4”	278.077,18	27.647,00	11 120,30	294.603,88
6	Specjalistyczne maszyny (...) Grupa „5”	45.954,01	0,00	0,00	45.954,01
7	Urządzenia techniczne – grupa „6”	932.880,48	0,00	0,00	932.880,48
8	Środki transportu- grupa „7”	539.809,57	41.180,00	48.180,00	532.809,57
9	Narzędzia, przyrządy (...) grupa „8”	42.032,64	0,00	0,00	42.032,64
	Ogółem	32.523.050,09	3.169.892,66	1.019.439,39	34.673.503,36
Środki trwale (programy i licencje) zaewidencjonowane na koncie 020					
	Programy komputerowe	16.089,80	7.819,11	0,00	23.908,91
Razem (konto 011,020)		32.539.139,89	3.177.711,77	1.019.439,39	34.697.412,27

W 2013 roku nastąpił wzrost majątku Gminy Rawa Mazowiecka w stosunku do 2012 roku poprzez zamianę środków trwałych (gruntów), zakup nowych środków trwałych lub przyjęcie środków trwałych z inwestycji. Zwiększenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 3.169.892,66 zł, natomiast zmniejszenia w danym roku budżetowym wynosiły 1.019.439,39 zł. Zwiększenia stanu środków udokumentowano umowami zamiany, aktami notarialnymi lub dowodami przyjęcia środka trwałego „OT”, w których wskazywano faktury stanowiące podstawę wyceny danego środka trwałego, natomiast zmniejszenia dokumentowano umowami sprzedaży, protokołami likwidacji, aktami notarialnymi, protokołami przekazania – przyjęcia środka trwałego (PT).

Oceny zniszczenia i przydatności do użytkowania składników mienia ruchomego oraz wyposażenia dokonywała Komisja Likwidacyjna Gminy Rawa Mazowiecka powołana zarządzeniem nr 18/10 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 26 lipca 2010 roku. Ostateczną decyzję o likwidacji składników majątkowych podejmował kierownik jednostki.

W celu sprawdzenia dokumentacji stanowiącej podstawę dokonywania zwiększeń i zmniejszeń wartości majątku w 2013 roku, skontrolowano trzynaście największych kwotowo operacji, które stanowiły 27% ogólnej kwoty zwiększeń i 85% ogólnej kwoty zmniejszeń. Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych w 2013 roku i w I półroczu 2014 roku (konto 011), stanowi załącznik nr 96 protokołu kontroli.

Na podstawie analizy wybranej próby dokumentacji stwierdzono, że:

- dla każdego środka trwałego jest prowadzona indywidualna karta ewidencyjna,
- dowody księgowe dotyczące przyjęcia środka trwałego, zawierały wymagane podpisy osób odpowiedzialnych za powierzone mienie,

- przyjęcia na stan składników majątkowych pochodzących z zakupu bądź z zakończonych inwestycji, dokonywano na podstawie druku OT (przyjęcia środka trwałego), w których wskazywano faktury bądź inne rachunki stanowiące podstawę wyceny środka trwałego,
- przyjęcie na stan majątku gruntów pochodzących z zamiany działek ewidencjonowano na podstawie aktów notarialnych,
- skreślenia z ewidencji środków trwałych dokonywano na podstawie protokołu przekazania – przyjęcie (PT), protokołu likwidacji, umowa sprzedaży,
- nowo przyjęte środki trwałe były grupowane zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych z zastosowaniem odpowiednich stawek umorzeniowych,
- zmiany w stanie analizowanych składników majątkowych, zaewidencjonowano w ujęciu syntetycznym i analitycznym,
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną, poprzez zsumowanie poszczególnych składników środków trwałych (analityka) według grup, podgrup i rodzajów dla konta 011. Uzgodnioną analitykę porównywano ze saldem konta syntetycznego 011.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” wynosił 731.999,09 zł. Zwiększenia pozostałych środków trwałych, w okresie objętym kontrolą, następowały z tytułu zakupu sprzętu oraz artykułów niezbędnych do funkcjonowania Urzędu Gminy oraz podległych jednostek i projektów finansowanych ze środków unijnych, tj. jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, projekt „Nasze Przedszkolaki” które udokumentowano fakturami. Łączna wartość przyjętego na stan wyposażenia w roku 2013 wynosiła 61.519,76 zł. Zmniejszenia następowały w wyniku likwidacji pozostałych środków trwałych, w związku utratą ich przydatności do użytkowania, które w 2013 roku odnotowano na kwotę 27.969,88 zł.

W celu sprawdzenia dokumentacji będącej podstawą operacji zaksięgowanych na tym koncie, przeprowadzono kontrolę zwiększeń i zmniejszeń majątku na próbie siedmiu operacji wybranych losowo.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń pozostałych środków trwałych w 2013 roku i w I półroczu 2014 roku (konto 013) stanowi załącznik nr 97 protokołu kontroli.

W wyniku analizy powyższych zapisów ewidencyjnych stwierdzono, że:

- w książce inwentarzowej konta 013, zawarte są wymagane informacje dotyczące danego środka trwałego (nazwa środka trwałego, data przychodu bądź rozchodu, nr dowodu, na podstawie którego został przyjęty na stan ewidencji księgowej lub zdjęty ze stanu środków trwałych, numer inwentarzowy, wartość środka trwałego, miejsce użytkowania przedmiotu),
- zakupione środki trwałe ewidencjonowane są według cen zakupu i przekazywane bezpośrednio do używania,
- przyjęcie na stan zakupionych składników majątkowych ewidencjonowano na kontach syntetycznych w następujący sposób: Wn 013, Ma 072, natomiast zmniejszenia stanu składników majątkowych ujmowano na kontach jednostki: Wn 072, Ma 013,
- na rachunkach i fakturach odnotowano informacje o dokonanych wpisach do księgi inwentarzowej,
- podstawą do skreślenia z ewidencji były protokoły likwidacji,
- protokoły odpisu wraz z oceną zużycia składników majątkowych dokonywała trzyosobowa komisja składająca się z pracowników Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej,
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną poprzez zsumowanie poszczególnych składników pozostałych środków trwałych (analityka), zaewidencjonowanych w poszczególnych działach, porównując je z ewidencją syntetyczną - saldem konta 013.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2013 rok

W kontrolowanej jednostce metody wyceny aktywów i pasywów opisano w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 17/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej.

Kontroli poddano wysokość zastosowanych stawek umorzeniowych w odniesieniu do: budynków (grupa I - 6 pozycji), budowli (grupa II - 17 pozycji), kotły i maszyny energetyczne (grupa III - 1 pozycja), maszyn i urządzeń ogólnego zastosowania (grupa IV - 2 pozycje), specjalistycznych maszyn, urządzeń i aparatów (grupa V - 1 pozycja), urządzeń technicznych (grupa VI - 3 pozycje), środki transportu (grupa VII - 3 pozycje) i narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane (grupa VIII - 1 pozycja). Ogółem sprawdzono zastosowanie stawek umorzeniowych do 35 pozycji z 8 grup rodzajowych środków trwałych.

Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej stanowiącej załącznik nr 98 protokołu kontroli.

Analiza dokumentacji w zakresie stosowanych odpisów umorzeniowych wykazała, że środki trwałe były amortyzowane począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Umorzenie ujmowano na koncie 071, amortyzacja obciążała konto 401 (Wn 401, Ma 071; Wn 860, Ma 401). W kontrolowanej jednostce przyjęto dla wszystkich środków trwałych liniową metodę umorzenia.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku saldo strony Ma konta 071 wynosiło 11.523.271,73 zł z czego: umorzenie środków trwałych wynosiło 11.504.802,48 zł i umorzenie wartości niematerialnych i prawnych wynosiło 18.469,25 zł.

Wszystkie pozostałe środki trwałe zakupione przez kontrolowaną jednostkę, bezpośrednio po zakupie przekazywane były do używania i umarzone w 100%.

Wartość umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 805.257,84 zł na koniec roku 2013 wynika z salda konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych” i była zgodna z wartościami umorzonych składników majątkowych zaewidencjonowanych na kontach: 013 i 020 oraz wartościami wykazanymi w informacjach dodatkowych sprawozdania finansowego Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka za 2013 rok.

Do sposobu dokonywanych umorzeń nie wniesiono uwag.

Testy z zakresu gospodarowania mieniem stanowią załącznik nr 99 protokołu kontroli.

3. INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zagadnienia związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji uregulowano w instrukcji w sprawie zasad inwentaryzacji aktywów i pasywów w Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka wprowadzonej zarządzeniem nr 63/04 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 31 grudnia 2004 roku. Określono w niej zasady oraz metody przeprowadzenia inwentaryzacji, opisano dokumenty dotyczące inwentaryzacji i rozliczeń różnic inwentaryzacyjnych. Sprecyzowano obowiązki Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej, Skarbnika Gminy w zakresie przygotowania, przeprowadzenia i rozliczenia wyników inwentaryzacji.

Rzeczywisty stan aktywów i pasywów jednostki ustalano w drodze: spisu z natury, uzyskania od kontrahentów pisemnego potwierdzenia sald należności i zobowiązań, weryfikacji prawidłowości stanów wynikających z ksiąg rachunkowych i porównania ich z odpowiednimi dokumentami.

Zgodnie z zapisami instrukcji, inwentaryzację powinno się przeprowadzać z częstotliwością:

- środki pieniężne w kasie – nie rzadziej niż raz w roku oraz w ostatnim dniu roku obrachunkowego,
- aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych – raz w roku wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku obrachunkowego,
- weryfikacji stanu ewidencyjnego dokonuje się w drodze uzgodnienia z kontrahentami salda na ostatni dzień roku obrotowego,
- pozostałych aktywów i pasywów - co roku.

W przedmiotowej instrukcji nie wskazano częstotliwości inwentaryzacji składników majątku, które podlegają spisowi z natury. Z uwagi na fakt, że instrukcja inwentaryzacyjna określa szereg zasad mających na celu ustalenie sytuacji majątkowej oraz wyniku finansowego jednostki należy uznać ją za element polityki rachunkowości. Powyższe naruszało art. 4 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w myśl których jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a odpowiedzialność za wykonanie określonych ustawą obowiązków zakresie rachunkowości, w tym z tytułu nadzoru ponosi kierownik jednostki.

Konkretne terminy przeprowadzania inwentaryzacji określał każdorazowo Wójt w drodze decyzji.

Zgodnie z § 5 instrukcji, w celu sprawnego przeprowadzenia inwentaryzacji kierownik jednostki: powołuje komisję inwentaryzacyjną w skład, której wchodzi przewodniczący i członkowie, zespoły spisowe (w składzie co najmniej dwuosobowym), zatwierdza roczne plany inwentaryzacyjne, zatwierdza sprawozdanie komisji inwentaryzacyjnej z przeprowadzenia inwentaryzacji oraz wynik inwentaryzacji. Z powyższej instrukcji wynikały również zadania komisji inwentaryzacyjnej, jej przewodniczącego, zadania zespołów spisowych oraz wymagania co do sporządzania arkuszy spisowych.

Kontrolujące wskazują, że § 10 pkt. 1 instrukcji wskazano wymóg pobrania przez zespoły spisowe oświadczeń od osób materialnie odpowiedzialnych, jednak w zapisach tych nie sprecyzowano treści bądź zakresu, do którego miały mieć zastosowanie.

Rzeczywisty stan aktywów i pasywów jednostki ustalano w drodze: spisu z natury oraz weryfikacji prawidłowości stanów wynikających z ksiąg rachunkowych i porównanie ich z odpowiednimi dokumentami oraz potwierdzeniami sald.

3.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Decyzją nr 1/2013 z dnia 2 grudnia 2013 roku Wójt Gminy Rawa Mazowiecka powołał Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej, który był zatrudniony na stanowisku kasjera Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej. **W dokumentacji przedłożonej do kontroli, stwierdzono brak wskazania i powołania członków komisji inwentaryzacyjnej, który to obowiązek wynikał z zapisów § 8 pkt. 2 i § 6 obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej.** Z ustnych wyjaśnień Skarbnika Gminy Barbary Lipiec wynika, że obowiązki członków Komisji Inwentaryzacyjnej na rok 2013, sprawowali pracownicy wskazani w decyzji nr 3/2012 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 8 listopada 2012 roku. Należy zauważyć, że zapisy ww. decyzji jak również obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej nie wskazują, że członkowie komisji

inwentaryzacyjnej są powoływani na stałe, a decyzja o nie zmienionym składzie, który również miał wykonywać prace inwentaryzacyjne w 2013 roku nie została udokumentowana.

W planie inwentaryzacji z dnia 2 grudnia 2013 roku, określono pola spisowe oraz terminy przeprowadzenia prac inwentaryzacyjnych. Wójt Gminy decyzją nr 2/2013 z dnia 2 grudnia 2013 roku, powołał dziewięć zespołów spisowych, którym przypisano pola spisowe ze wskazaniem rodzaju aktywów objętych spisem, które należało zinwentaryzować do dnia 31 grudnia 2013 roku. Inwentaryzacją składników majątkowych Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej, należało objąć: środki trwałe znajdujące się na terenie gminy, wyposażenie pomieszczeń biurowych w Urzędzie Gminy, wyposażenie – Ośrodek w Kaleniu, boisko w Wołuczy, boisko w Konopnicy, boisko w Pukininie, Izbę Tradycji Ludowej w Wilkowicach, wyposażenie w Centrum Kształcenia w Kurzeszynie, kasę Urzędu Gminy, wiaty przystankowe lampy oświetlenia ulicznego oraz tablice informacyjne znajdujące się na terenie Gminy Rawa Mazowiecka. Ponadto w planie inwentaryzacji ujęto prace związane ze spisem z natury środków trwałych i wyposażenia, które użytkowane są przez inne jednostki bądź organizacje jednak prawo do ich użytkowania nie zostało uregulowane prawnie i składniki te znajdują się na stanie majątkowym Urzędu Gminy w Rawie Mazowieckiej, a mianowicie: środki trwałe i wyposażenie oraz paliwo w samochodach jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych znajdujących się na terenie Gminy Rawa Mazowiecka, wyposażenie znajdujące się w budynkach szkół podstawowych Gminy Rawa Mazowiecka (projekt „Nasze Przedszkolaki”), wyposażenie sali sensorycznej znajdującej się w budynku szkoły Podstawowej w Starej Wojskiej (projekt „Mała szkoła-duże możliwości”). Z informacji ustnych udzielonych przez koordynatora realizacji projektów z udziałem środków unijnych - Małgorzatę Dudek wynika, że w odniesieniu do wyposażenia zakupionego w ramach projektów POKL przekazanie składników majątku może nastąpić dopiero po zakończeniu jego realizacji i rozliczeniu otrzymanych środków, dlatego też planuje się przeniesienie praw własności ww. wyposażenia na faktycznych użytkowników dopiero od 2016 roku i do tego czasu znajduje się on na ewidencji Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, a tym samym jest objęte inwentaryzacją prowadzoną przez kontrolowaną jednostkę. W odniesieniu do inwentaryzacji wyposażenia i środków trwałych będących w użytkowaniu przez jednostki OSP, Skarbnik Gminy wyjaśniła, że składniki te zostały zakupione ze środków gminnych i stanowią część majątku Gminy, dlatego też nie planuje się prawnego przekazania ich na własność bądź użyczenie podmiotom faktycznie ich użytkującym. W świetle obowiązujących przepisów prawa kontrolowana jednostka winna przekazać specjalistyczne wyposażenie, a następnie sprawować nadzór nad prawidłowością ich ewidencji poprzez żądania od kierownika jednostki, w tym przypadku komendantów straży, arkuszy spisowych z przeprowadzonym spisem z natury składników będących własnością gminy. Kontrolujące zauważają, że Wójt Gminy nie jest kierownikiem jednostek OSP i nie ma uprawnień zarządzać inwentaryzacją tych jednostek. Definicję kierownika jednostki określa art. 3 ust.1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. W myśl art. 53 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, odpowiedzialnym za prowadzenie gospodarki finansowej jednostek, za gospodarkę majątkiem, za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, jest kierownik danej jednostki, którym w rozumieniu ww. ustaw „jest osoba lub organ jedno- lub wieloosobowy, który zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, statutem, umową lub na mocy prawa własności – uprawniony jest do zarządzania jednostką”. Dlatego też, za zarządzenie przeprowadzenia inwentaryzacji w gminnych jednostkach organizacyjnych i pomocniczych, oraz za jej prawidłowość, odpowiedzialność ponoszą kierownicy tych jednostek, a nie Wójt Gminy, który zarządza i ponosi odpowiedzialność za przebieg i prawidłowość inwentaryzacji w Urzędzie Gminy. **Powyższą nieprawidłowość kontrolujący wskazali w protokole z kontroli kompleksowej prowadzonej inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniach 2 marca – 30 kwietnia 2010 roku.**

W pkt. 5 planu inwentaryzacji rocznej w 2013 roku zapisano, że wyceny zinwentaryzowanych aktywów i pasywów należy dokonać w terminie do 31 stycznia 2014 roku, podczas gdy zgodnie z zapisami art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz § 4 obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej jako termin zakończenia inwentaryzacji wskazano cyt. „Terminy i częstotliwość inwentaryzacji rocznej są dotrzymane jeżeli inwentaryzacja została rozpoczęta w pierwszego dnia ostatniego kwartału roku obrotowego, a zakończona 15 dni następnego roku, z wyłączeniem aktywów i pasywów pieniężnych, papierów wartościowych, materiałów, które muszą zostać poddane inwentaryzacji na ostatni dzień roku obrotowego”.

W dokumentacji w zakresie przygotowania prac inwentaryzacyjnych, kierownik jednostki nie określił na jaki dzień bilansowy należy ustalić stan środków trwałych i wyposażenia, celem porównania stwierdzonego stanu z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych kontrolowanej jednostki, co nie pozwalało na stwierdzenie poprawności weryfikacji wyników inwentaryzacji z ewidencją księgową.

Imiennymi pismami z dnia 4 grudnia 2013 roku, Przewodnicząca Komisji Inwentaryzacyjnej poinformowała każdego pracownika, o powołaniu go do zespołu spisowego, o zakresie prac inwentaryzacyjnych przypisanych do jego obowiązków i terminach ich wykonania. Na przedmiotowych dokumentach nie odnotowano potwierdzenia zapoznania się przez pracownika z ich treścią.

W czasie postępowania kontrolnego sprawdzono sposób przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji składników majątkowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i stwierdzono, co następuje:

- osoby materialnie odpowiedzialne za spisywany majątek, złożyły przed rozpoczęciem spisów oświadczenia informujące o tym, że wszystkie dowody przychodowe i rozchodowe zostały ujęte w ewidencji ilościowej,
- spisu inwentaryzacyjnego dokonały zespoły spisowe w składzie zgodnym z decyzją 2/2013 Wójta Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 2 grudnia 2013 roku,
- **odnotowano przypadek przeprowadzenia spisu z natury w terminie niezgodny z przyjętym planem inwentaryzacji w 2013 roku, a mianowicie metodą spisu z natury należało zinwentaryzować stan paliwa w samochodach strażacki wyznaczając termin wykonania tych prac na dzień 31 grudnia 2013 roku, natomiast według zapisów arkuszy spisowych nr 95-103 spis ten przeprowadzono w dniu 27 grudnia 2013 roku,**
- arkusze spisowe podpisywali członkowie zespołów spisowych, osoby materialnie odpowiedzialne i osoba dokonująca wyceny składników,
- na arkuszach spisowych wskazywano nazwę jednostki (umieszczono pieczęć jednostki), nazwę pola spisowego, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej materialnie, skład zespołu spisowego, datę rozpoczęcia i zakończenia spisu, numer kolejny pozycji, nazwę przedmiotu spisywanego, jednostkę miary oraz stwierdzoną ilość,
- stwierdzono, że spisu środków trwałych, pozostałych środków trwałych, stanu paliwa samochodów służbowych i strażackich dokonywano na odrębnych arkuszach spisu z natury, spisu składników majątkowych z każdego pola spisowego dokonywano również na odrębnych arkuszach spisowych, wyceny zinwentaryzowanych składników majątkowych, dokonała Skarbnik Gminy,
- po ujęciu w arkuszach wszystkich składników objętych spisem w następnej wolnej rubryce umieszczano klauzulę „Spis zakończono na poz. nr...”,
- rozliczenie z pobranych arkuszy spisowych odnotowano w książce druków ścisłego zarachowania. Za prawidłowość ewidencji druków ścisłego zarachowania

- odpowiadała osoba zatrudniona na stanowisku kasjera pełniąca w tym samym czasie obowiązki Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej,
- spisem z natury zinwentaryzowano środki pieniężne oraz druki ścisłego zarachowania, czynności w tym zakresie wykonali dwaj członkowie zespołu spisowego oraz kasjer, który w tym samym czasie pełnił obowiązki Przewodniczącej Komisji Inwentaryzacyjnej. Kontrolujące wskazują, że jedną z zasad inwentaryzacji jest zapewnianie bezstronniczości przeprowadzenia spisu, co w opisanym przypadku może budzić wątpliwość czy powyższa zasada została zachowana,
 - inwentaryzacji gruntów, środków trwałych w budowie, środków trwałych trudno dostępnych oglądowi oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonano w drodze weryfikacji i porównania danych księgowych z odpowiednimi dokumentami, czego potwierdzeniem były protokoły weryfikacji aktywów i pasywów,
 - spisem z natury zinwentaryzowano składniki majątkowe będące w własności obcych jednostek,
 - potwierdzenia posiadania składników majątku będących własnością kontrolowanej jednostki, złożyły podmioty korzystające z użyczonego sprzętu,
 - **protokół nr Fn. 3241.12.2013 (brak daty sporządzenia) z przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów i pasywów w Gminie Rawa Mazowiecka metodą weryfikacji stanu księgowego z dokumentacją źródłową na dzień 31 grudnia 2013 roku zawierał w swej treści uzgodnienia tylko części sald aktywów i pasywów wykazanych w bilansie jednostki oraz w zestawieniu obrotów i sald księgi głównej wg stanu na ostatni dzień roku obrotowego, a mianowicie: saldo środków trwałych sklasyfikowanych w grupie „0” i część grupy „2” klasyfikacji środków trwałych, saldo inwestycji rozpoczętych oraz saldo wartości niematerialnych i prawnych, podczas gdy zapisy pkt. 4 planu inwentaryzacji rocznej w 2013 roku, w związku z zapisami § 5 pkt. 3, zleciły weryfikację należności spornych należności i zobowiązań publicznoprawnych, rozliczeń międzyokresowych kosztów, funduszy i kapitałów, rezerw i przychodów przyszłych okresów, innych aktywów i pasywów niepodlegających spisowi z natury i uzgodnieniom sald.** Według zestawienia obrotów i sald według stanu na 31 grudnia 2013 roku, kontrolowana jednostka odnotowała należności i zobowiązania na kontach zespołu „2”. Skarbnik Gminy Barbara Lipiec przedłożyła kontrolującemu protokoły weryfikacji sald kont: rachunek środków funduszy socjalnych (135), inne rachunki bankowe - depozyty (139), rozrachunki z dostawcami (201), rozrachunki z budżetami (225), należności z tytułu dochodów budżetowych (221,) zobowiązania długoterminowe (226), pozostałe rozrachunki publiczno-prawne (229), rozrachunki z tytułu wynagrodzeń (231), pozostałe rozrachunki z pracownikami (234), pozostałe rozrachunki (240), które stanowiły załącznik do bilansu Urzędu Gminy. Przedmiotowy dokument podpisała Przewodnicząca Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Skarbnik Gminy,
 - **protokół nr Fn. 3241.13.2013 z przeprowadzonej inwentaryzacji sald rachunków bankowych, kredytów i pożyczek oraz rozrachunków metodą potwierdzenia sald, w którym wykazano, że według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku suma środków na bieżących rachunkach bankowych wynosiła 988.681,26 zł i była zgodna z saldem kont księgi głównej: 133, 130, 135, 139. Przedmiotowy dokument podpisała Przewodnicząca Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Skarbnik Gminy. Analiza danych wynikających z zapisów potwierdzeń sald rachunków bankowych prowadzonych przez Bank Spółdzielczy we Mszczonowie Oddział w Rawie Mazowieckiej wykazała, że środki zgromadzone na rachunkach bankowych na ww. dzień wynosiły 986.604,29 zł, natomiast z zapisów ewidencji księgowej suma sald ww. kont wynosiła 988.681,26 zł, różnica stanowiła kwotę 2.076,97 zł**

(saldo konta 139-4). Powyższe stanowiło naruszenie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Akta kontroli strony nr 277 - 297: Kserokopia potwierdzenia sald rachunków bankowych prowadzonych przez Bank Spółdzielczy we Mszczonowie Oddział w Rawie Mazowieckiej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku, wydruk z ewidencji księgowej sald konta zespołu „1”, protokołu nr Fn.3241.13.2013 oraz sprawozdania z przeprowadzonej inwentaryzacji za 2013 rok oraz obowiązująca instrukcja inwentaryzacyjna.

Wyjaśnienie w powyższej kwestii złożył Wójt Gminy Krzysztof Starczewski i Skarbnik Gminy Barbara Lipiec, stanowi załącznik nr 100 protokołu kontroli.

Z treści przedłożonego wyjaśnienia wynika, że różnicę w kwocie 2.076,97 zł stanowiła lokata bankowa zaewidencjonowana na koncie 139. Lokaty bankowe wnoszone są na poszczególnych wykonawców tytułem zabezpieczenia roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi na okres wynikający z zapisów umowy wykonania robót. W miesiącu czerwcu 2013 roku wydano dyspozycję zamknięcia depozytu terminowego dla Zakładu Budowlano – Remontowego „RAWAS” w Rawie Mazowieckiej. Po wykonaniu operacji Bank nie przekazał wyciągu bankowego z zapisami potwierdzającymi zamknięcie rachunku lokaty, gdyż zgodnie z zapisami umowy na prowadzenie bieżącej obsługi bankowej, wydawane są one tylko „na życzenie klienta”. Brak dokumentu potwierdzającego zamknięcie rachunku bankowego – lokaty, skutkowało zaniechaniem ujęcia ww. operacji w księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki w 2013 roku. Dlatego też na dzień 31 grudnia 2013 roku widniało saldo na koncie 139.

- sprawozdanie z przeprowadzonej inwentaryzacji (**sporządzone w dniu 31 stycznia 2014 roku**), w którym odnotowano jej wyniki podpisał kierownik jednostki. Przedmiotowy dokument potwierdza zgodność wartości składników majątkowych spisanych w trakcie inwentaryzacji z ewidencją księgową.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - 2013

Rada Gminy Rawa Mazowiecka w drodze uchwały nr XXV/142/13 z dnia 27 lutego 2013 roku postanowiła o udzieleniu w 2013 roku pomocy finansowej Powiatowi Rawskiemu w wys. 2.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności Klubu Pracy.

Środki finansowe na ten cel zabezpieczono uchwałą nr XXIV/130/13 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok w wys. 2.000,00 zł, co zostało ujęte w tabeli nr 3 załączonej do ww. uchwały: Planowane wydatki budżetu gminy na 2013 rok.

Szczegółowe warunki udzielenia pomocy, jej przeznaczenia i zasady rozliczenia, określała umowa udzielenia pomocy, spisana w dniu 18 marca 2013 roku, pomiędzy Gminą Rawa Mazowiecka reprezentowaną przez Wójta Krzysztofa Starczewskiego przy kontrasygnacie Skarbnika, a Zarządem Powiatu Rawskiego reprezentowanym przez Starostę i Wicestarostę. Umowa określała przeznaczenie pomocy finansowej w wys.

2.000,00 zł – na zakup materiałów biurowych do prowadzenia zajęć w Klubie Pracy, ustalała sposób rozliczenia wykorzystania środków pomocy (do dnia 30 października 2013 roku) oraz zawierała zastrzeżenie zwrotu dotacji wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia przekazania, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zwrotu środków. Umowa zobowiązywała udzielającego pomocy do przekazania środków w terminie do 30 czerwca 2013 roku, na konto bankowe wskazane w umowie. Powiat otrzymujący pomoc, zobowiązał się do przedłożenia, w terminie do dnia 30 listopada 2013 roku, Gminie Rawa Mazowiecka poświadczonych kopii faktur.

Zgodnie z przedłożoną kontrolującym dokumentacją źródłową, przelewu środków Gmina Rawa Mazowiecka dokonała w dniu 17 czerwca 2013 roku (wyciąg bankowy nr 133/2013), tj. w terminie wskazanym w umowie o udzieleniu pomocy.

Pismem z dnia 18 października 2013 roku (wpływ do Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka w dniu 21 października 2013 roku), Powiat otrzymujący pomoc przekazał rozliczenie wydatkowanych środków, załączając kserokopię faktury potwierdzającej zakup artykułów biurowych wraz z wyciągiem bankowym, na którym odnotowano operację zapłaty. Opis merytoryczny na fakturze wskazywał, że zakup sfinansowano ze środków pomocy udzielonej przez Gminę Rawa Mazowiecka.

Księgowanie wydatku związanego z udzieleniem niniejszej pomocy finansowej odzwierciedlały konta jednostki: Wn 224-10-1, Ma 130-2 z klasyfikacją dział 853 rozdział 85333 § 2710 oraz po rozliczeniu dotacji Wn 810-1, Ma 224-10-1 (poz. ksiąg. 1408/1). Kwotę udzielonej pomocy finansowej wykazano w sprawozdaniu Rb-28S sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.

XI. INNE USTALENIA

PRAWIDŁOWOŚĆ NALICZANIA PRZEZ JST ŚREDNICH WYNAGRODZEŃ NAUCZYCIELI

Na terenie Gminy Rawa Mazowiecka działa pięć jednostek oświatowych, tj. dwie szkoły podstawowe oraz trzy zespoły szkół ogólnokształcących uwzględniające w swych strukturach szkołę podstawową i gimnazjum. Obsługę finansową ww. szkół prowadzi Gminny Zespół ds. Oświaty, Kultury i Sportu w Rawie Mazowieckiej.

W miesiącu styczniu 2014 roku służby finansowe dokonały wyliczeń w zakresie: struktury zatrudnienia, wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia oraz sumy osobistych stawek nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostkach organizacyjnych w 2013 roku.

Analiza danych zawartych w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, sporządzonym w dniu 17 stycznia 2014 roku wykazała, że Gmina Rawa Mazowiecka zobowiązana była do wypłacenia dodatku jednorazowego w łącznej wysokości 89.925,43 zł, a mianowicie:

- nauczyciele stażyści – 2.541,16 zł,
- nauczyciele kontraktowi – 8.637,33 zł,
- nauczyciele mianowani – 12.490,71 zł,
- nauczyciele dyplomowani – 66.256,23 zł.

Z wynikami analizy średnich wynagrodzeń nauczycieli za 2013 rok prowadzonej w styczniu 2014 roku zapoznany został Wójt oraz Skarbnik Gminy w dniu 22 stycznia 2014 roku, co stwierdzono na podstawie pisma nr GZ.3029.1.2014.

Wyliczeń w zakresie struktury zatrudnienia, wysokości poniesionych wydatków oraz sumy osobistych stawek wynagrodzenia za 2013 rok, jak również wysokości należnych jednorazowych dodatków uzupełniających, kontrolowana jednostka dokonała przy użyciu arkusza kalkulacyjnego programu „Excel” odpowiednio przystosowanego, autorstwa Europejskiego Centrum Edukacji „EURO” Krzysztof Sługocki.

Kontrolujące dokonały analizy wyliczeń struktury zatrudnienia oraz poniesionych wydatków na wynagrodzenia w 2013 roku dla nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Konopnicy z uwzględnieniem wszystkich stopni awansu zawodowego. Wyliczenia przeprowadzono w oparciu o dokumentację źródłową tj. karty wynagrodzeń, angaże, umowy o pracę oraz zwolnienia chorobowe.

Dane w powyższym zakresie zawarto w tabelach stanowiącej załącznik nr 101 protokołu kontroli.

W celu ustalenia wysokości średnich wynagrodzeń osiąganych przez nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w 2013 roku, kontrolowana jednostka uwzględniła w wyliczeniach składniki wynagrodzeń wynikające z art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, a mianowicie:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- dodatki: za wysługę lat, motywacyjny, za wychowawstwo, opiekuna stażu, funkcyjny,
- godziny ponadwymiarowe,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne,
- nagrody ze specjalnego funduszu nagród,
- nagrody jubileuszowe,
- ekwiwalent za urlop,
- wynagrodzenie za czas choroby.

Analiza dokumentacji źródłowej wykazała, że prawidłowo wyliczono strukturę zatrudnienia i poniesione w 2013 roku wydatki na wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Konopnicy.

Przy ustaleniu osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia dla poszczególnych nauczycieli, inspektorzy dokonali wyliczeń według wzoru wskazanego w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6 poz. 35 ze zm.).

Szczegółowe wyliczenie należnego dodatku uzupełniającego za 2013 rok dla nauczycieli zatrudnionego w SP Konopnica zawarto w tabelach stanowiącej załącznik nr 102 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że do wyliczenia dodatku uzupełniającego należnego nauczycielowi mianowanemu posiadającemu tytułu licencjata z przygotowaniem pedagogicznym (numer 227) przyjęto zawyżoną stawkę wynagrodzenia zasadniczego, czym w konsekwencji zawyżono należny dodatek uzupełniający. Z wyliczeń przedłożonych przez kontrolowaną jednostkę wynikało, że wypłacono dodatek uzupełniający w wys. 440,92 zł (przyjęte do wyliczeń wynagrodzenie zasadnicze to 2.647,00 zł), natomiast prawidłowo wyliczony dodatek to 401,87 zł (przyjęte do wyliczeń wynagrodzenie zasadnicze to 2.306,00 zł). Różnica stanowiła kwotę 39,05 zł.

Stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli obowiązujące w 2013 roku zostały określone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lipca 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.

U. nr 2012 poz. 790) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2013 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. nr 2013 poz. 913).

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą błędnym wyliczeniem indywidualnych kwot przysługujących jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli mianowanych zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Rawa Mazowiecka.

Kontrolujący zweryfikowali kwoty przysługującego jednorazowego dodatku uzupełniającego w podziale na poszczególne jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę Rawę Mazowiecką.

Zestawienie wyliczonego udziału średnich wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli: stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych dla poszczególnych szkół w ogólnej strukturze zatrudnienia w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Rawę Mazowiecką, stanowi załącznik nr 103 protokołu kontroli.

Wyniki przeprowadzonej analizy potwierdzają wnioski w zakresie nieprawidłowości stwierdzonej w Szkole Podstawowej w Konopnicy. W odniesieniu do pozostałych grup awansu zawodowego z uwzględnieniem podziału na poszczególne jednostki oświatowe odnotowane różnice w naliczonych kwotach dodatków uzupełniających przez inspektorów kontroli a faktycznie wypłaconymi przez poszczególne jednostki oświatowe wynikały z zaokrąglenia do dwóch miejsc po przecinku przyjętych do wyliczeń wielkości struktury zatrudnienia.

Wpłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Konopnicy na łączną kwotę 15.370,64 zł dokonano w dniu 21 stycznia 2014 roku na podstawie listy płac nr 47/01/2014 i 48/01/2014 (wyciąg bankowy nr 12/2014).

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Rawa Mazowiecka podpisali: Wójt Gminy Krzysztof Starczewski oraz Główna Księgowa Zespół ds. Oświaty, Kultury i Sportu Zofia Maciejak, które przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 28 stycznia 2014 roku w wersji elektronicznej oraz w wersji papierowej. Ponadto ww. sprawozdanie przekazano do wiadomości: Związku Nauczycielstwa Polskiego Oddział w Rawie Mazowieckiej oraz Dyrektorów wszystkich jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Rawa Mazowiecka.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 149 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli strony 7-8 pod pozycją 4/2014.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Krzysztof Starczewski – Wójt Gminy Rawa Mazowiecka,
2. Anna Jakubiak - Sekretarz Gminy,
3. Barbara Lipiec - Skarbnik Gminy,
4. Elżbieta Szczepańska - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
5. Małgorzata Dudek – Dyrektor Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu
6. Ewa Chojecka - Inspektor Referatu Finansowego,
7. Jadwiga Małgorzata Dobrosz - Inspektor Referatu Finansowego,
8. Bożena Plichta - Inspektor Referatu Finansowego,
9. Paulina Górąj – Referent Referatu Finansowego

10. Monika Fiedorowicz - Referent Referatu Finansowego
11. Marlena Rudzka - Inspektor Referatu Finansowego,
12. Agnieszka Kaczorowska – Inspektor Referatu Finansowego,
13. Małgorzata Melon – Inspektor ds. organizacyjnych i zatrudnienia
14. Hubert Kozłowski – Podinspektor samodzielne stanowisko ds. gospodarki mieszkaniowej i inwestycji,
15. Elżbieta Stępień – Inspektor samodzielne stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami
16. Marek Kobyłecki – Inspektor samodzielne stanowisko ds. gospodarki komunalnej i inwestycji,
17. Jan Przyborek - Inspektor samodzielne stanowisko ds. gospodarki przestrzennej i inwestycji
18. Irminda Grzywka - Inspektor samodzielnego stanowiska ds. zdrowia i przeciwdziałania patologiom społecznym,
19. Zofia Maciejak - Główny księgowy Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Protokół z inwentaryzacji kasy Urzędu Gminy Rawa Mazowiecka, przeprowadzonej w dniu 8 września 2014 roku.*
2. *Szczegółowe wyliczenia ww. opisywanych wskaźników oraz wskaźnika zadłużenia wynikającego z art. 243 ustawy 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych przedstawiono w tabelach stanowiących.*
3. *Dane dotyczące jednostek organizacyjnych Gminy obejmujące: nazwę jednostki, wskazanie podstawy prawnej jej utworzenia oraz formy organizacyjnej.*
4. *Pełnomocnictwa udzielone przez Wójta Gminy na podstawie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym kierownikom jednostek organizacyjnych.*
5. *Oświadczenia Skarbnika Gminy o zapoznawaniu pracowników referatu finansowego z obowiązującymi w jednostce regulacjami w zakresie kontroli finansowej.*
6. *Informacje dotyczącą szkoleń w 2013 roku, w których uczestniczyli pracownicy Referatu Finansowego oraz Skarbnik Gminy.*
7. *Test w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych o wewnętrznej kontroli finansowej.*
8. *Kontrole dotyczące gospodarki finansowej, przeprowadzone przez inne podmioty w latach 2011 - 2013 roku.*
9. *Prawidłowość dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald na rachunkach bankowych.*
10. *Specyfikację zaciągniętych w 2012 i 2013 roku pożyczek i kredytów.*
11. *Oświadczenia Skarbnika Gminy Rawa Mazowiecka o nie zaciąganiu w latach 2012 i 2013 zobowiązań na pokrycie przejściowego deficytu budżetu.*
12. *Oświadczenia Skarbnika Gminy Rawa Mazowiecka o nie udzielaniu gwarancji i poręczeń, o nie emitowaniu papierów wartościowych i o nie posiadaniu udziałów w spółkach prawa handlowego.*
13. *Specyfikację zadłużenia Gminy Rawa Mazowiecka na dzień: 31 grudnia 2012 roku, 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku.*
14. *Harmonogram spłat zadłużenia Gminy Rawa Mazowiecka.*
15. *Terminowość dokonywania spłat rat kapitałowych i odsetkowych od kredytów zaciągniętych w Banku Polska Kas Opieki S.A z siedzibą w Warszawie Łódzkie Centrum Kapitałowe na podstawie umowy kredytowej: nr ŁCK/03/2011/22234804 z dnia 28 lipca 2011 roku oraz nr ŁCK/I/06/2010/22234804 z dnia 15 września 2010 rok.*
16. *Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie nie udzielania pożyczek innym jednostkom budżetowym oraz instytucja kultury.*
17. *Wydruk operacji księgowych za okres od dnia 31 października 2013 roku do dnia 3 listopada 2013 roku z rejestru „Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej Budżet Główny rok obrotowy 2013” Tabela w zakresie prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego na rachunkach bankowych, ciągłości sald.*
18. *Testy w zakresie dokumentów oraz ich ewidencji w księgach rachunkowych.*
19. *Zestawienie sald końcowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 30 czerwca 2013 roku oraz sald początkowych na dzień 2 stycznia 2014 roku oraz na dzień 1 lipca 2013 roku konto 130.*
20. *Wydruk obrotów kont organu: 222, 223, 901 oraz 902 z miesięcy: października 2013 roku oraz kwietnia 2014 roku).*
21. *Szczegółowe zestawienie wyliczeń skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w 2013 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wraz z wydrukami z ewidencji podatkowej danych w zakresie wyliczenia skutków.*
22. *Wyjaśnienie w sprawie kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości.*
23. *Szczegółowe zestawienie wyliczeń skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w 2013 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wraz z wydrukami z ewidencji podatkowej danych w zakresie wyliczenia skutków.*

24. Wyjaśnienie w sprawie kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych.
25. Szczegółowe zestawienie wyliczeń skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w 2012 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wraz z wydrukami z ewidencji podatkowej danych w zakresie wyliczenia skutków.
26. Szczegółowe zestawienie wyliczeń skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w 2012 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wraz z wydrukami z ewidencji podatkowej danych w zakresie wyliczenia skutków.
27. Testy w zakresie prawidłowości wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych w 2012 i 2013 roku.
28. Skontrolowane faktury z miesięcy: grudnia 2012 roku oraz stycznia i września 2013 roku (co piąta faktura) dziesięciu faktur największych kwotowo zapłaconych w 2013 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201 wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.
29. Test kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji operacji gospodarczych i finansowych na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w zakresie ewidencji zobowiązań.
30. Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za 2013 rok oraz za I półrocze 2014 roku.
31. Zestawienie składek społecznych, zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy zadeklarowanych i podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami w 2013 roku oraz w I półroczu 2014 roku.
32. Zestawienie składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 2013 roku i za I półrocze 2014 roku.
33. Informacja Skarbnika Gminy Barbary Lipiec w zakresie ewidencji operacji na kontach 231, 234, 240.
34. Specyfikacja zobowiązań z tytułu wadliw i należytego zabezpieczenia wykonania umowy, stanowiących saldo konta 240 na dzień 31 grudnia 2013 roku.
35. Oświadczenie Skarbnika Gminy Barbary Lipiec o nie udzielaniu zaliczek okresowych, stałych i na wynagrodzenia 2013 roku oraz w I półroczu 2014 roku.
36. Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2012 roku, z WPF z 2013 i 2014 roku.
37. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie przyjętych założeń do WPF-u dotyczących wzrostu wydatków bieżących w roku 2014 w stosunku do 2013 roku.
38. Test dotyczący przestrzegania wskaźnika spłaty zadłużenia obowiązującego w latach 2014 i latach następnych.
39. Zestawienie wydatków w zakresie przestrzegania zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
40. Zestawienie wyników analizy rozliczenia inkasa IV raty 2012 roku, III raty 2013 roku i II raty z 2014 roku dla wybranych sołectw Gminy Rawa Mazowiecka.
41. Testy dotyczące przestrzegania zasad rachunkowości podatkowej.
42. Testy w zakresie uchwał w sprawie podatku od nieruchomości.
43. Zastawienie podatników podatku od nieruchomości osoby prawne z wysokością przypisu za lata 2012-2013 oraz za I półrocze 2014 roku.
44. Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników – osoby prawne przedstawiająca wyniki analizy pod względem terminowości złożenia deklaracji podatkowej oraz prawidłowości zadeklarowanego podatku jak również złożenia korekt deklaracji, terminowości wpłat rat podatku.
45. Testy dotyczące podatku od nieruchomości osoby prawne.
46. Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników – osoby fizyczne przedstawiająca wyniki analizy pod względem terminowości złożenia deklaracji podatkowej oraz prawidłowości zadeklarowanego podatku od nieruchomości jak również złożenia korekt deklaracji, terminowości wpłat rat podatku.
47. Testy dotyczące podatku od nieruchomości osoby fizyczne.
48. Wyjaśnienie w sprawie nie wykazania skutków umorzeń zaległości podatkowych w sprawozdaniach budżetowych za 2012 rok.
49. Tabele zawierające informacje dotyczące decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatku od nieruchomości w odniesieniu do wybranych decyzji.
50. Oświadczenie Wójta Gminy Rawa Mazowiecka w zakresie wyłączenia pracowników Urzędu Gminy na podstawie art. 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
51. Testy w zakresie udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości.
52. Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników – osoby fizyczne przedstawiająca wyniki analizy pod względem prawidłowości zadeklarowanego podatku od rolnego oraz terminowości wpłat rat podatku.
53. Tabele zawierające informacje dotyczące decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatku rolnego w odniesieniu do wybranych decyzji.
54. Oświadczenie Wójta Gminy Rawa Mazowiecka w zakresie wyłączenia pracowników Urzędu Gminy na podstawie art. 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

55. Zestawienie przypisu dla podatników podatku transportowego – wybrana próba.
56. Tabela zestawienie danych wynikające z deklaracji w podatku transportowym od osób prawnych.
57. Tabela zestawienie danych wynikające z deklaracji w podatku transportowym od osób fizycznych.
58. Testy dotyczące wymiaru i poboru podatku od środków transportowych.
59. Wyjaśnienie Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego w sprawie zaniechania windykacji zaległości podatkowych w stosunku do podatnika (...) ⁴⁷.
60. Szczegółowa windykacja zaległości największych dłużników w podatku od nieruchomości – osoby prawne.
61. Szczegółowa windykacja zaległości największych dłużników w podatku od nieruchomości – osoby fizyczne.
62. Testy prawidłowości działań windykacyjnych w podatku od nieruchomości.
63. Szczegółowa windykacja zaległości największych dłużników w podatku rolnym – osoby fizyczne.
64. Szczegółowa windykacja zaległości największych dłużników w podatku od środków transportowych – osoby fizyczne.
65. Testy dotyczące prawidłowości działań windykacyjnych w odniesieniu do zaległości w podatku transportowym.
66. Wyjaśnienie Wójt Gminy w sprawie planowanych dochodów majątkowych.
67. Szczegółowe zestawienie danych uzyskanych w wyniku przeprowadzonej kontroli z procedur przetargowych na zbycie działek.
68. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie planowanych w roku 2014 kwot dochodów tytułu użytkowania wieczystego.
69. Zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste w 2012 i 2013 roku.
70. Wyjaśnienie w sprawie podstawy przyjęcia 1% stawki do ustalenia opłaty za użytkowanie wieczyste.
71. Zestawienie umów dzierżawy gruntów rolnych na 31 grudnia 2012 i 31 grudnia 2013 roku.
72. Zestawienie terminowości wpłat czynszu dzierżawnego gruntów w 2013 i 2014 roku.
73. Zestawienie wpłat czynszów najmu lokali użytkowych.
74. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie rozliczenia opłat eksploatacyjnych w 2013 roku z tytułu najmu lokalu użytkowego.
75. Zestawienie terminowości wpłat czynszu za wynajem lokali mieszkalnych w 2013 roku.
76. Test dotyczący najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych.
77. Wykonanie zadań finansowych w 2013 roku w zakresie pomocy społecznej.
78. Zestawienie udzielonych dotacji w 2013 rok na rzecz podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych.
79. Szczegółowe ustalenia w zakresie analizy dokumentacji dotyczącej udzielenia dotacji.
80. Analiza prawidłowości wykorzystania środków dotacji przez wybrane podmioty pozarządowe.
81. Wyjaśnienie Wójta Gminy Krzysztofa Starczewskiego oraz Dyrektora Gminnego Zespołu ds. Oświaty, Kultury i Sportu Małgorzaty Dudek w odniesieniu do stwierdzonych nieprawidłowości w naliczeniu dotacji dla Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Boguszytach.
82. Wykaz pracowników wytypowanych do kontroli w zakresie prawidłowości naliczonych wynagrodzeń wraz z wyszczególnieniem wszystkich składników tych wynagrodzeń.
83. Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych wg podziałek klasyfikacji budżetowej wraz z informacją o źródłach finansowania.
84. Saldo konta 080 - niezakończonych inwestycji na 31 grudnia 2013 roku.
85. Wykaz zrealizowanych inwestycji w latach 2012 – 2013 oraz I półrocze 2014 roku
86. Wyjaśnienie w przedmiocie zaniechania wypełnienia dyspozycji wynikającej z art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
87. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie zaniechania podjęcia czynności wynikających z art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
88. Zestawienie przyjętych kosztów do zadania Budowa sieci kanalizacyjnych w miejscowościach Konopnica – Żydowice wraz z przykanalikami”.
89. Dane dotyczące zadania inwestycyjnego Budowa sieci kanalizacyjnych w miejscowościach Konopnica – Żydowice wraz z przykanalikami”.
90. Zestawienie analizy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na „Przebudowę z nadbudową budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Boguszytach”.

⁴⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

91. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie wskazania w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych nazw producentów.
92. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie uznania oferty ZRB-GRAD” Zakładu Remontowo Budowlanego Władysław Grad za spełniająca warunki określone przez zamawiającego.
93. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie trybu udzielenia zamówienia na roboty objęte umowami dodatkowymi nr 60/2013, 61/213 i 62/2013.
94. Dane dotyczące zadania inwestycyjnego Przebudowę z nadbudową budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Boguszycach”.
95. Wykaz składników objętych dobrowolnym ubezpieczeniem.
96. Dane dotyczące przyjętych do analizy zmniejszeń i zwiększeń wartości majątku - środków trwałych (konto 011).
97. Dane dotyczące przyjętych do analizy zmniejszeń i zwiększeń wartości majątku - środków trwałych (konto 013).
98. Wyniki analizy prawidłowości zastosowanych stawek umorzeniowych.
99. Testy z zakresu ewidencji składników majątku.
100. Wyjaśnienie Wójta Gminy i Skarbnika Gminy w sprawie stwierdzonej różnicy w saldach rachunków bankowych.
101. Analiza wyliczeń struktury zatrudnienia oraz poniesionych wydatków na wynagrodzenia w 2013 roku dla nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Konopnicy z uwzględnieniem wszystkich stopni awansu zawodowego.
102. Szczegółowe wyliczenie należnego dodatku uzupełniającego za 2013 rok dla nauczycieli zatrudnionego w SP Konopnica.
103. Zestawienie wyliczonego udziału średnich wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli: stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych dla poszczególnych szkół w ogólnej strukturze zatrudnienia w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Rawę Mazowiecka.
104. Akta kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 7 listopada 2014 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Rawa Mazowiecka.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Urszula Podrażka - Krawczak)

.....
(Krystyna Głęb)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)